

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.7a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.7a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.7a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.7a

INCUNABULI

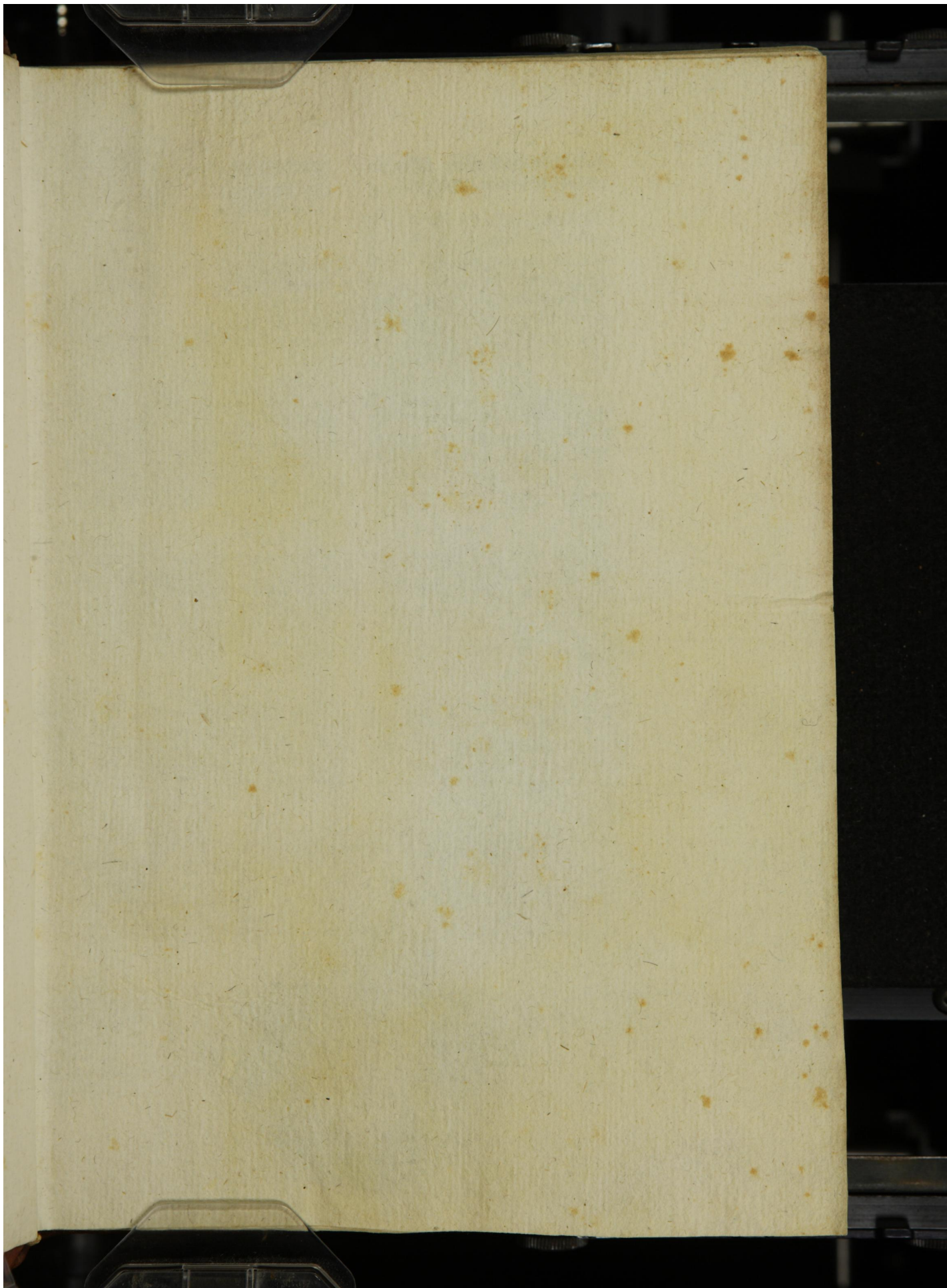
A

7

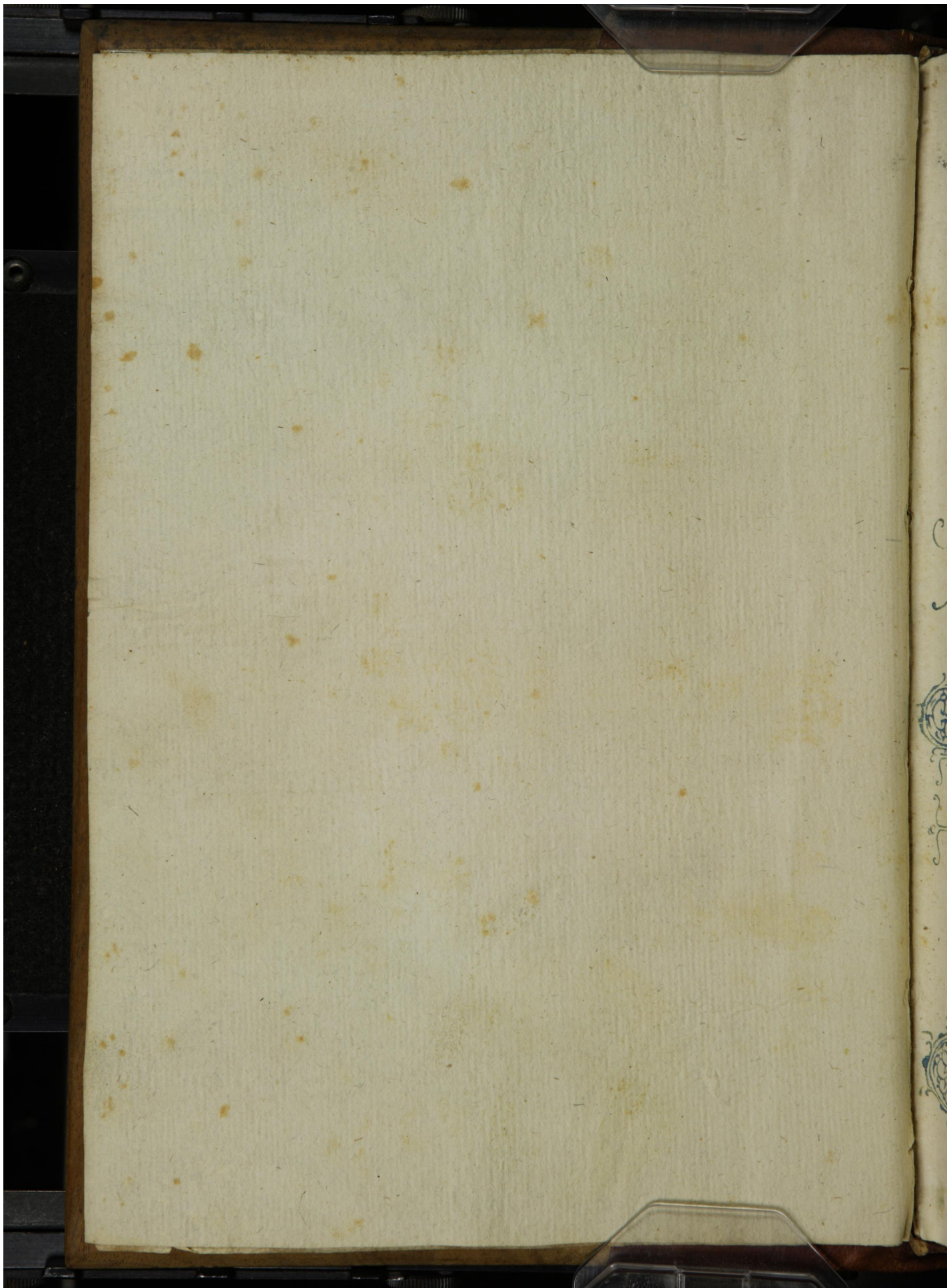
7

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

IESVM DEVM
et homines toti
usq; sapientie fon
tez uberrimum
Corde et ore di
lectissimi fratres
seuenter orauit
ut mente quam
mihi ad sui ima

gini creando donauit uestro in uo
to quod a me uehementer exposci
tis ad sui gloriam commodumq; co
mune illustraret. Video enim grāde
mihi onus instare. quoniam nouo ge
nere belli mentes uestras ita exerce
re cōfido ut hostes uestros refellere:
et gigno sophistarum argutias nul
lo pacto formidare possitis. et quod
amplius est eisdem armis offendere
pariter et defendere. Verum cum ad
suauissima ingenia uestra me cōuer
to: Incredibilis certe amor ac potius
singularis pietas adeo cor meū flam
ma caritatis incēditur nisi singulas
huius inuicti exercitus acies ordina
uerim nullo modo quiescere ualeam.
Vos interea instanter orate. ego pro
uiribus meis dies ac noctes diligēter
apponam: ut honestissimis uotis ue
stris q̄celeriter satisfiat.

RIPARTITVM VO
bis tractatum tradere in
stitui: ut sic toti libello tri
nitas suffragetur. **P**ri
taq; p̄ generales diuinarū regulas li
mitabit. **S** p̄ales cathedraicarum
singulas formas ordinabit. **T**ertia
speciales ypoteticarum normas dilu
cidissime declarabit. Prius tamē que
dā preambula dubia circa quiditate

consequētie eiusq; diuisiones differā
ut ad sequentia planior sit p̄cessus.

PRIMO ITAQVE DV
bitatur quid sit cōf. i. hae
materia sunt reperte tres
opioes. **P**̄a ē Perabric dicē
tis diuiz cō rōem diuis ad aūs. **C**z
ē Strodi et p̄ Tisberi dicentiū 3^m cō
actū intellectus. ita q̄ 3^m est illatio intel
lectus inferentis diuis ex aūcedente.
Tertia opinio ē cōis. d. q̄ diuā nihil ē
sed ē aggregatū ex aūcedente et cō
sequēte et nota illationis. **P**rima opi
nio h̄t p̄ fūdamento q̄ in diuā sunt
due rōnes: una aūcedentis ad diuis et
alia diuis ad aūs: sicut iter dñm et ser
uum: sūt due rōnes: una dñi ad ser
uum et dicit̄ dñum: alia sui ad dñi;
et dicitur fuitus. ita i. proposito i. diuā
sunt due rōnes. una aūtis ad diuis et
ista ē suppositio: et pōt dici aūtia i. ab
stracto. et per hanc aūtiā dicit̄ aūs
cō aūs denominatiue. i. in concreto.

Secunda rō ē suppositio et dicit̄
diuā in abstracto per quā diuis denōia
tur diuis in concreto. et talis diuā ē depen
dentia quedā. et s̄z istam opinionē li.
ergo ē signū duarū habitudinū siue
duarū rōnum: uel 1° rōnis diuis ad
aūs. **E**t si dicitur quare potius to
ta f̄ oratio denominat̄ diuā q̄ aūce
dentia. **R**espondet̄ q̄ sicut motus
denominat̄ potius a terminio ad quē
q̄ a terminio a quom̄ i. motus lapidis d̄
sursum in deorsū dicit̄ descensus et
nō ascensus: ita in p̄posito tota f̄ ora
tio dicitur potius diuā q̄ aūtia. a fine
enim unūquodq; denōiare iustū est.
Sz contra hanc pōnem a^o quia ex

ea sequi p^r q^uoniam dicitur mala. q^ua^m h^{ab}et
eos. dicitur est consecutio seu sequela siue
dependen^{ti}. ergo ubi nō ē aliqua cōse
cutio nō ē aliqua s^{ed} iⁿ mala nō
est aliqua consecutio. ergo et cetera. ¶ Se
cundo sic. autis non ē s^{ed} p^{er} eius. et
habitus autis ad d^{icitur} nō ē s^{ed} nec aut
cedēs. ita p^{ro}portionaliter habitudo autis
ad autis nō debet ēē s^{ed} r^{atio} d^{icitur} ad
autis. et ipsū d^{icitur} nō ē s^{ed} pars d^{icitur}.

¶ Ad hec respondet tenēdo hanc
opinionē probabilē. ¶ Ad primū cō
cē d^{icitur} et d^{icitur} am^{plius} sicut expresse cōce
dit Ferarib^{us} iⁿ d^{icitur} suis. Pōt tamē
alī dici negando d^{icitur} q^ua^m iⁿ r^{atio} pōt cō
bona et mala. nā intellectus pōt b^e et
male inferre. et cū dicit^{ur} q^u iⁿ d^{icitur} ma
la nō ē aliqua cōsecutio. g^o ibi non est
aliqua d^{icitur} negat^{ur} d^{icitur}. q^ua^m consecutio
non dicit r^{ationem}. s^{ed} passionem. illa
autē opinio nō dicit d^{icitur} esse passi
onem. s^{ed} r^{ationem}. ¶ Quarta uero opi
nio et ultima in hac materia quā in
fine huius dubii tangā. hoc bene con
cedit. uult enim q^u d^{icitur} seu ipsa illatio
sit passio. sicut dicit Gilbertus poretan
us q^u passio est effectus illatioq^{ue} ac
tionis. g^o passio ē illatio. g^o per con
uersionē simplicem illatio ē passio. et
hanc opinionē propriā tangā hic iⁿ fi
ne huius dubii. ¶ Ad secundū dicit^{ur}
q^u non ē similitudo de r^{atione} autis ad
cōsequēs et de relatione autis ad autis
prima enī h^{ab}et r^{ationem} principii. s^{ed} r^{ationem}
finis. et iō a p^r sō^l denominat^{ur}
autis cē^{nt}. s^{ed} a s^{ed} insurgunt due de
nominatōes. una p^{er} quā d^{icitur} dicit^{ur} d^{icitur}.
alia p^{er} quam tota oratio dicit^{ur} d^{icitur}.

¶ Alī dicit^{ur} q^u ē similitudo. et q^u una
sola denominatō insurgit ab utraq^{ue}

istarū r^{ationum}. p^ria denominatio deno
minat^{ur} autis. et s^{ed} a d^{icitur}. iō d^{icitur} nō ē tota
oratio. s^{ed} hitudo d^{icitur} ad autis. et d^{icitur} nō
ē s^{ed} r^{atio} difficta ab illis duab^{us} s^{ed} Fera
bric. ¶ Secūda opinio dicit^{ur} q^u d^{icitur} est
illatio intellectus iⁿferētis aliqd ex ali
quo. et sic iⁿ illatio ē de p^rio actionis
et in hoc discrepat a priori. sicut ac
tio intellectus iⁿferētis aliqd ex ali
quo potest esse bona et mala. ita d^{icitur}
pōt esse bona et mala. et in hoc s^{ed} po
sitio hec differt a priori. ¶ Sed contra
hanc opinionē istat^{ur}. q^ua^m ex iⁿ sequit^{ur}
q^u nulla d^{icitur} ē p^{ro}positio d^{icitur} est falsum
q^ua^m ois d^{icitur} est p^{ro}positio iⁿpothetica cōdi
tionalis uel r^{ationis}. ¶ Et p^{ro}bat^{ur} d^{icitur}
quia nullū iⁿcōplexū ē p^{ro}positio. s^{ed} ois
d^{icitur} est iⁿcōplexum. g^o et cetera. ¶ Secū
do sic omne cōcedendū negandū ul^{ter}
dubitandum est p^{ro}positio. ois s^{ed}. ē cō
cedēda negāda uel dubitanda. ergo
ois s^{ed} est p^{ro}positio cuius d^{icitur} dicit^{ur} opinio.

¶ Tercio s^{ed} cōem opinionē ois cō
est oratio iⁿ qua cōiungunt^{ur} p^{re}ses p^{ro}
positōes p^{er} notā copulatōnis. Et dis
iunctiua p^{er} notā disiūctōnis. g^o a pari
cōditional^{is} ē p^{ro}positio iⁿ q^u cōiungunt^{ur} plu
res p^{ro}positōes p^{er} notā cōdictōis et p^{er} d^{icitur} r^{ationis}
tionalis ē iⁿ qua cōiungunt^{ur} p^{re}ses p^{ro}
positōes p^{er} notā r^{ationis}. s^{ed} quelibet ta
lis ē d^{icitur}. g^o d^{icitur} ē oratio cuius opposi
tū dicit^{ur} iⁿ opinio. ¶ Quarto secundū
omnes fillus est oratio. ergo d^{icitur} ē ora
tio t^{er} ab inferiori ad suū superius. c^{on}
oibus limitatōnibus requisitis de q^ubus
inferius dicit^{ur}. ¶ Pro responsione
ad hec argumēta nota q^u d^{icitur} potest
quadrupliciter diffiniri. p^{ri}o materialit^{er}
s^{ed} d^{icitur} est aggregatū ex autē et d^{icitur}
et notā illatōnis. s^{ed}o formalit^{er} et tūc

diffinitur sic s3 istam opinionē dīa ē
 actus intellectus inferētis dīs ex aī
 cedente. et s3 aliam opinionē ē rlo uel
 respectus dītis ad aīs s3 efficiēter et
 sic ē oratio pducta p discursū factuz
 pōcīnū intellectus. q̄rto finalr et tūc
 d3 ē istrumētū intellectus ordiatuz ad
 discernēdū uerū a f' p racinī. **H**is
 pmissis diuisionib3 nū ad argumēta.
Ad p^m conce^o q̄ accipiēdo dīaz
 formalr: sicut fecit^r magister q̄ hic
 diffiniuit dīaz. tūc n3 ē ppōs3 actō icō
 plexa intellectus. **A**d sūm ne^o maio
 res: q̄ s3 istā opioez d3 formalr sūpra
 ē cōcedēda ne^o p dubitāda p distigūō
 da tū n3 ē ppōs3 q̄ s3 istā opinionē cō
 cedere dīaz ē cōcedere istā illatōez ē
 bonā et negare dīaz ē negare istā il
 latōez ē bonā: sicut hic tu es hō. ergo
 tu legis negādo istā dīaz: non negat^r
 nīs nec d3: s3 sō^m illa^o cui subordiat^r
 ly g^o i uoce ul' i scripto. **A**d s^m pōt
 negari^o q̄ n3 ē sūtudo. nam actus
 co^o dīf et inferēdi differunt spēs: si
 cut hō et asinus. **A**lt dicit^r q̄ si co^o
 et dū^o sumāt formalr n^o istarū est
 oratio: s3 actus intellectus copulantis
 p distigētis duas ppōes adinuicēz. s3
 si sumūt materialr concedo q̄ ē ora
 tio: s3 tūc nihil cōtra p dicta. **A**d q̄
 tū dicit^r sūt q̄ sūp^o is formalr n3 ē ora
 tio: s3 actus intellectus inferētis aliqd ex
 pmissis ordiatuz i m^o et i figura. alio
 mō materialr: et tūc ē oratio. **S**3 q̄n
 ro istaret aliqs q̄ s3 ambas istas opio
 nes seqt^r q̄ n^o d3 ē nisi i mōte q̄ sō^m
 ibi ē actus intellectus inferētis p ē tal' rlo.
Ad hoc dico q̄ ueruz ē imo sūma
 abusus uocabulorū ē dicere opp^m vī
 ppria locutio ē. q̄ oratio uocalis p feri

pra denōiata da ly si p li g^o ē signuz
 d. i. et nō d3 dici d3. Ea enī que sūt in
 uoce sūt earū que sūt i aīa passionuz
 note s3 Aristotilē p^o pieminias. tamō
 pp rumorē populi dico q̄ d3 uocalis p
 scripta repit^r: s3 i^o n3 ē illatio seu actus
 intellectus: sed dicit^r d3 q̄ subordinat^r
 dīe metalr: sicut s3 ps huius co^o. oīs
 hō ē aīal: et eo^o dicit^r ppō ca^o p ordi
 n3 sō^m ad eathē^m metalē sicut urīa
 dicit^r sana q̄ ē signū sanitatis. **E**go
 tū saluo meliori iudicio credo q̄ sic
 ut imotu reali regūt^r. **S**3 actus et
 duorespectus de pīto actōis et passio
 nis. uerbi gratia. Ad calefactōez tria
 regūt^r. **P**^o actus quo aqua alterat^r.
Secundo respectus actōis quo ignis
 dicitur cale acere. **T**ertio respectus
 passiois quo aq̄ dicit^r calefieri ita in
 motu itōtionali quo itell^octus aliqd i
 fert ex ali^o regūt^r tria p^o actus itel
 lectus inferētis. **S** respectus actio
 nis quo aīs dicitur i ferre dīs saltem
 instrumentali. **T**ertio respectus pas
 sionis q^o dīs dicit^r i erri ex aīte. Et
 horū tertū dico dīaz esse respectū de
 pīto passionis. et sic n^o mō uolo dīaz
 ē rloez s3 respēūz et i hoc differt hec
 p3 a p^o nec actū intellectus et in hoc
 differt a s3. ut dixi dīaz dico ē nō
 men uerbale significās pīcipalr cōse
 cutionē passuā dītis illati ex aīte. si
 cut p^o dicit^r effectus illatōp actōis s3
 gībertū poretanū i lī^o sex pīcipiorū
Volo igit^r breuiter q̄ d3 sit p^o dītis
 illati ex aīte. **Q**uid aut sit dicēduz
 de s3 opinione pīcipali satis iā patuit
 q̄ capir dīaz materialr et sic ē ag gre
 gatū et cūter n3 est aliqd: s3 aliq̄ sicut
 ppluz nihil ē: s3 ē mltā: sicut sol3 cōce

q^d Sor. scit multa et tū nihil scit. dato
q^d sciat multas ppōes quarū nulla sit
aliquid. sed aliqua.

SECUNDO PRINCI
paliter dubitatur. **U**trū
contradictorium dñe pos
sit assignari p negatōem
pcedēte siue ppositā toti
dñe. verbi gratia. utrū hec cōtradicāt
Sor. currit. q^d Sor. mouet. nō Sor. cur
rit. ergo sor. mouet dato q^d ne^o cadat
i totā dñaz nē ly ergo qbusdā uidet^r
oio q^d nō ex sūdamēto modorū signi
ficandi q^d aduerbiū sō^m ē determīa
tiū uerbi picipiū. q^d nō pōt negare
notā dñe. sly ergo: quia i^o ē cōiunctio;

Quod si forte dicit^r q^d negādo to
tā dñaz negāt duo uerba: et sic nō ē
cōtra naturā aduerbiū. **I**stud nihil ē
q^d negare dñaz nō ē negare aūs: nec
dñs: s; illatōez: sicut cū dicit^r non tu es
hō. ergo tu es uigilās: nec negatur re
esse hoīez: nec te uigilare: s; sō^m nega
tur illatio. i. consecutio dñis ex aūte.

Propter hoc itaq^d sūdamētū multi
dixerūt cōtradiatoriū dñe nō posse as
signari p negatōez pcedēte totā dñaz

Ego tū dico q^d sicut cōtradiatoriū
eo^o pōt assignari dupl^r. s. negatiue p
negatōez pcedēte. et affirmatiue p dis
iunctiūā affirmatiūā d^r pūbz cōtradicō
tibus cō^o. et sic dicēdū ē de disiūtiua
ex opposito cō^o et ce. **I**ta ad pposi
tū dico de cōditōali p^ratōali: q^d pōt du
pliciter assignari contradictorium,
p^r affirmatiue p aduersatiūā affirma
tiūā cōpositā ex aūte et opposito dñe
cōditōal. **U**trū p negatōez pcedēte: n
verbi gratia, cōtradiatoriū huius dñe

tu curris. q^d tu uolas ē hec aduersa
tiua. s; tu curras stat te nō uolare uel
p negatōez pcedēte. **A**d argumē
tū adductū i cōtrariū nū dupl^r. Prio
q^d ly nō: nō ē aduerbiū: s; aggregatū
ly nō et ly. q^d equalit^r uni aduer^r. s.
ad ly quāuis: sicut i cō^o negatiua tā
tū ual^r ly nō et q^d tū ly u^ol^r econuerso
tantū u^o ly nō: q^d tū ly et. Et s; ppona
tur nega^o toti cōe tū itelligit^r cōiuncta
cū ly. q^d Et i mēte est unus actus ad
uersatiuus sipl^r cui subordiant^r ille
due uoces nō ergo. **U**trū pōt dici iux
ta uerā doctrinā ueterē q^d ex oī pposi
tione seq^r suū dictū fore uerū. nam
seq^r hō ē asinus. ergo uerū ē q^d hō ē
asinus. Ita possumus dicere q^d ubi ne
gatio pponit^r itelligit^r hoc cōplexū ē
ita: l^r ē uerū: u^o sic ē. Et iō tātū ē dicere
nō tu curris. ergo tu uolas: q^d si dice
rō nō ē ita: u^o nō ē uerū: u^o nō seq^r tu
curris. ergo tu uolas: ita q^d itelligatur
aliquod uerbū negatiū ab aduerbio
pcedente: sicut eiusdē affirmatiue tu
curris. ergo tu moueris: aplice^r ē dice
re sequit^r tu curris. ergo tu moueris
Pri^o responsio ē acutior. fa manifestū
or. Taceāt ergo qui uolunt logicā ex
grāmatica male applicata ad ppositū
corrumpere.

TERTIO PRINCIPA
liter dubitatur. **U**trū
diffinitio dñe bone sit itel
ligēda i sensu cōposito u^o
diuiso. quidāz in sensu diuiso eā asse
rūt cōtenēda. s. dñā bōa ē cuius sicut
adeq^rte significat^r p aūs nō pōt eē: q^d
ita sit: sicut adeq^rte significat^r p dñe
uel sub aliis uerbis cuius aūs nō pōt

est uerū sine dīte. Et eōuerso dī ma
la qđ ē illi: sicut adeq̃te significat p
a is pōt eē quīs: sicut adeq̃te significa
tur p dīs nō sit: ul' sub aliis uerbis: cu
ius aūs pōt eē uerū sine dīte. ¶ Hāc
pōem puto oīo eē falsā: q̃a ex ea seq̃r
q̃ nō dīa mūdi sit bona: q̃tūcūq̃ sit
formal' pbat': q̃a cuiusq̃ talis dīs pōt
eē uerū sine dīte. g' nulla talis ē bo
na: dīa p̃et aūs p̃batur assignando
hāc dīa: tu es hō. ergo tu es al' certū
ē q̃ hoc pōt esse uerū sine dīte demō
strādo istā p̃pōem tu es hō: hec est
ul' pōt eē a is. ergo aūs pōt eē uerū si
ne dīte: p̃z' resolutorie. ¶ Ideo dico
dico q̃ dīa diffinitio ē itelligēdar in sē
su compositio: sicut expresse littera so
nat. ¶ Sed cōtra hāc pōem arguitur
q̃ ex ea seq̃tur q̃ ista dīa sit bona de
us ē. g' aliqua p̃pō ē. qđ ē ipossibile.
et p' dīa: q̃a nō pōt aūs eē uerū sine
dīte. g' dīa ē bona: et aūs p̃bat'. q̃a si
nō det' oppo'm. s. q̃ pōt aūs eē uerū si
ne dīte. Ponat' g' i eē. s. q̃ aūs sit ue
rū sine dīte: et tūc arguit' sic aūs est
uerū sine dīte. g' aūs ē uerū t̃z' a co
pulatiua affirmatiua l' sibi equalēte
ad alterā eius p̃e principalē. Et ultra
a is ē uerū. ergo a is ē t̃z' a z' adiacē
te ad h̃z adiacēs sine aliq̃ ampliatiōe
uel distractōe. Et ultra aūs ē. g' aliq̃
p̃pō ē. t̃z' ab inferiori ad suū supius af
firmatiue. g' a p' ad ultimū si aūs di
cte dīte ē uerū. s. deus ē: tūc dīs ē ue
rū. s. aliqua p̃pō ē. ¶ Secūdo arguitur
ad idē: q̃a sequerē q̃ si hō ē hec p̃pō
hō ē. est: q̃a nō pōt aūs eē uerū sine cō
sequēte: et aūs arguit': q̃a si nō detur
oppositū et ponat' i eē cū sit de sēsu
cōposito: et seq̃r q̃ aūs ē uerū sine cō

sequente. tunc ar: antecedens est ue
rū sine dīte: et aūs ē illa p̃pō homo ē
ergo dīa p̃pō hō ē: est. sed hoc ē dīs hu
ius dīte. g' dīs huius dīte ē uerū. ergo
nō pōt aūs dicte dīte esse uerū sine cō
sequente. ¶ Tertio arguitur q̃a seq̃r
q̃ a cōuertibili ad cōuertibile nō pōt
esse dīa bona quod probatur sic. et si
gno hanc mentalē deus ē: et hāc ue
calē sibi correspōdetē siue subordina
tam deus ē: et prima sit. a: bā sit. b. et
fiat dīa ab. a. ad. b. et uolo p̃bare quod
nō ualē: q̃a pōt aūs esse uerū dīte ex
istente falso. ergo ē mala. probat' aūs:
q̃a pōt esse q̃a. significet precise deū
esse. b. significet hominē esse a sinum
quia. a. significat mere naturalē cum
sit mentalis et. b. ad placitū cū sit uo
calis. ergo pōt eē ita: sicut adequate si
gnificatur per. a. l. z. pro tūc nō sit ita: si
cut adequate significat per. b. ergo
ab. a. ad. b. nō ē bona dīa: et tamen. a.
et. b. cōuertūt: quia significata ade
quate. a. et. b. cōuertunt'. ¶ Ad hec
argumēta respōdetur q̃ isti termini
aūs et dīs subiectū et predicatū et
similes possunt duppl'r sumi. p' p̃ter
minis qui denominantur aūs et dīs
subiectum et predicatū. Secūdo p̃e
iportata in complexe uel complexe p̃
illos terminos qui sic denominantur
Et sic possumus dicere q̃ p̃rio modo
sumunt' denominatiue. Secūdo modo
significatiue. dico ergo q̃ i diffinitōe
dīte bonē sumunt' aūs et dīs sō mō
Et iō dico q̃ i dīa deus ē. ergo alq̃ p̃
positio ē nō ē bona. Et dico q̃ pōt aūs
eē uerū sine dīte. Et cū dicitur: si pōt
ponat' in esse. Admitto significatiue
et nō denominatiue. s. isto mō q̃ deus

sit et n^o p^o sit et hoc ē possibile. s^z n^o
d^z p^o i ē dēnōtiatiue: sicut ponebat^r
imo ē fallā equocātōnis. ¶ Ad s^m di
citur: sicut ad primū q^d d^z poni i ē re
al^r et nō nōiatiue: sic ē satis possibile. s^z
q^d hō sit et nulla talis p^opositio hō ē sit.
¶ Ad tertiū p^ot primo dici q^d casus ē
i^opossibilis eo q^d nō p^ot fieri d^z ex pro
positiōib^z diuersorū ordiū: sed soluz
eiusdē ordiū: nō p^o mētal^r et uocal^r
sūt diuersorū ordiū: imo nec ex p^o
positiōib^z eiusdē ordiū p^ot fieri d^z
nisi debito mō se habētibus. nā ex p^o
positiōibus uocalibus p^olati a diuer
sis hōib^z nō p^ot fieri d^z nec ex pro
lati ab eodē hōie cū nimia interpositi
one rēporis. ¶ Al^r posset dici admi^s
so casu de gratia speciali q^d nō potest
a^os ēē uerū: sine d^zte: et hoc a^ote et
d^zte significanti^o ut prius: sicut in
telligitur in bī reglā d^ztarum. Nulla ē
eni d^zta adeo p^ofecta i uoce ulⁱ scripto
que nō posset fieri falsa per nouā con
sequētis impositionem et ce.

QUARTO DVBITA
tur: ¶ Vtrū diffinitōes
consequētē bōe et formal^r
et bone et material^r sit
intelligēde i sensu cōposit
to uel diuiso. q^dā i sensu cōposito eas
intelligūt sic. d^zta bona et formalis ē
illa: cuius si intelligit^r ita esse: sicut ade
quate significat^r p^o a^os: etiā ita intelli
gitur ēē sicut adequate significat^r p^o
a^os. Materialis uero ē illa cuius non si
intelligit^r ēē ita: sicut adequate signifi
cat^r p^o a^os. intelligitur ita ēē: sicut adeq
uate significat^r p^o a^os. et intelligit^r hic sē
sus cōpositus quando preponit^r illud

uerbū intelligit^r. diuisus uero ēē seq
tur. ¶ Hec opinio meo iudicio ē falsa
nā ex hac pōe seq^r q^d nulla d^zta sit bo
na et formalis: nisi in qua arguit^r ab
eodē ad idē: q^d ē falsū et contra oēs
logicos dātes q^d plures regulas d^ztarū
formaliū saltem sillogificarum et pro
bo d^zam. q^d signetur hec d^zta forma
lis tu es hō. ergo tu es ratiōabil^r. et uolo
probare q^d iuxta hāc uia nō ē formal^r
et pono q^d cōsideres de illa tu es hō. p
illam mēta ē. tu es hō: et de nulla alia
pōe cōsideres: nisi de illa: ulⁱ p^ote eius:
tūc patet q^d tu intelligis ita esse. sicut
adequate significat^r p^o a^os. s^z p^o istam
tu es hō: capiēdo a^os significatiue: si
cut etiā ipsi accipiūt. al^r hērent conce
dere q^d illa d^zta ē bona: deus ē. ergo ali
qua pōe ē: ut patuit i dubio p^ocedenti
s^z i dubio 3°. et tū nō intelligis ita ēē: si
cut adequate significat^r per 3° p^o ca
sū. et sic posset p^obari q^d illa nō esset for
malis tu es hō. ergo tu es aīal. imo seq
tur et q^d ab eodē ad idē nō esset conse
quētia bona et formalis. q^d habeas in
mēte istā hō ē al^r et nullā aliā nisi istā
ulⁱ p^otes eius tūc illa d^zta hō ē al^r. ergo
hō ē al^r nō ēēt bōa: et formal^r s^z illā po
sitōe: q^d stat imo de facto ē. q^d intelligi
tur ita ēē: sicut adequate significat^r p^o
a^os: quis nō intelligat^r ita ēē: sicut ade
quate significat^r p^o 3° ut p^o p^o casum.
¶ S^z huic forte dicit^r q^d illud ultimū
inconueniēs non seq^r: q^d dum hēo unā
pōe: mētalē hēo duas tales. q^d unā
ē a^os et alia 3° p^o dicit^r q^d eadē pōe ca^o
que ē a^os ē d^zis illius d^zte: q^d arguit^r
ab eodē ad idē. S^z n^o harū responsio
nū ē ualida. p^o eni hēret cōter cōcede
re q^d q^d hēret unā pōem semp^r hēret

duas p[re]s.imo mille et infinitas tales
 Et sic nemo posset de una so^a ca^a cō
 siderare qd^e ē cōtra oēm expientiam
 et ueritatē. **S**ecūda r[ati]o ē nō potest
 stare: q[ui]a ip[s]o possibile ē eūdē actū cathe
 coricū p[ri]ncipalē ēē actū duarū ca^a m^a
 q[ui]s sit possibile ēē eādē: u[bi] eas dē
 itētōes mētales pluriū cathecoricarū
 sicut ē possibile eodē malleo p[re]s p
 eurere eūdē lapidē: tū unā p[er]cussione
 seu unū actū p[er]cussionis ip[s]o possibile est
 ēē aliū. **P**ropterea dico q[ui] dicta de
 scriptio ē itelligēda i sensu diuī post
 ponēdo illud uerbū itelligit. **S**ed
 forte aliq[ui]s i[st]abit ut prius cōtra hanc
 p[re]m. Ex ea enī uidet[ur] seq[ui] q[ui] n[on] oīa
 mūdi ēēt bōa et formal[ia] signata q[ui]
 eunq[ue] d[icitu]r mūdi quātūcūq[ue] formal[ia]
 possibile ē q[ui] i mēte so^a designificato
 adeq[ui]to p[er] a^a cōsideres et n[on] mō designifi
 cato adeq[ui]to cōt[ra] aduertat. g[er]o stat si
 eut adeq[ui]te significat p[er] a[nt]is itellige
 re. s[ed] adeq[ui]te sicut p[er] o^a significat n[on] in
 telligas. **H**uic respōdet negando
 istud seq[ui] et dico q[ui] casus ē ip[s]o possibilē
 s[ed]u diuiso. nā necesse ē q[ui] si sicut ade
 quate significat p[er] aliq[ui]d a[nt]is itelligā:
 etiā sicut adeq[ui]te significat p[er] o[mn]is in
 telligā cōsiderē et aduertā. **E**t cum
 dicit[ur] ponat q[ui] cōsideres solū de illa
 hō ē aiaket nō cōsideres de a^a. Admit
 to i s[ed]u cōposito: s[ed] dico q[ui] illa p[er] de si
 gnificatis eius cōsidero: s[ed] nō cōsidero
 nisi de uno illo q[ui] sic p[ro]bat[ur] resolutiue
 hoc currere itelligis demōstrando ho
 minē: et hoc currere ē hominē al[ia] cor
 pus substantiā nō leonē currere. g[er]o ho
 minē substantiam corpus nō leonē
 currere itelligo: licet nō itelligam

nec cōsiderē pro tunc: nisi hōiem eur
 rere. **S**i d[icitu]r bona et materiali nō
 oportet nec i sensu cōposito nec diuī
 so q[ui] si sicut adequate significat p[er]
 a[nt]is itelligo: etiā sicut adequate signi
 ficat p[er] o[mn]is itelligā. uerbi gratia null^o
 coruus ē. g[er]o p[er] se nāt[ur]a in aqua. i^a d[icitu]r
 ē materialis tātū: q[ui]a a[nt]is natural[is] est i
 possibile. s[ed] q[ui] nullus coruus sit. et tū
 nulla ē uia ad p[ro]bādū: q[ui] si significatū
 a[nt]is itelligo: significatū cōt[ra] itelligā
 nec i sensu cōposito nec diuīso utz cō
 siderāti. **E**x iam d[icitu]r p[er] q[ui]o ē itelli
 gēdū illud cōe dicit[ur]. s[ed] q[ui] in d[icitu]r bona et
 formal[ia] cōt[ra] ē de itellectu a[nt]is. In ma
 teriali uero nō. nā hoc totū referēduz
 ē ad s[ed]u diuisū. q[ui]s enī solū cōsiderē
 de hac solū hō ē al[ia] tūc infinita cōside
 ro. **E**t si dicit[ur] q[ui] utraq[ue] istarū uide
 tur ēē de s[ed]u cōposito: q[ui]a p[ro]ponit[ur] u[bi]
 postponit[ur] uerbū mētale. **R**espōde
 tur q[ui] i^a uarietas nō ē merito mutati
 onis sup[er]p[ro]p[ri]is terminorum: s[ed] merito ap
 pellatōis rōnis: sicut refert dicere. Sor.
 spuri^{us} cognosco: et cognosco for[is] spu
 riū. nec s[ed] ē p[ro]p[ri]o de s[ed]u cōposito cū
 post p[ro]p[ri]o terminus mētal[is]. p[er] se cū n[on]
 p[re]cedit dictū seu oratio infinita. Illi eq
 pollēs: sicut ē i p[ro]p[ri]o. nā idē ē dicere: ita
 ēē: sicut adequate significat p[er] a^a i
 telligo ac si dicere significatū adeq[ui]tū
 a[nt]is itelligo: q[ui] p[ro]p[ri]o exp[re]sse ē de s[ed]u di
 uīso. **S**i si p[ro]p[ri]o puerit[ate] nō placet
 hec rōs iordicas q[ui] sic itelligit diffinitō
 oīe bone et formal[ia]. q[ui] ē i^a cuius si si
 cut adeq[ui]te significat p[er] a[nt]is itelligit
 ēē: etiā sicut adequate significat p[er]
 o[mn]is itelligit ēē: s[ed] material[ia] tantū ē cu
 ius nō si sicut adeq[ui]te significat p[er] a^a
 itelligit ēē: tūc nec sicut adequate si

gnificat p dñs itelligit eē. et tūc cessabit oīs clamor. ¶ S3 hic aduerte q dicta diffinitio itelligit de 3ª bona et formali simpli seu de forma: et nō de bona formali rātū: qā de hac nō ē uerū nec ī se sū cōposito nec diuiso. hec enī dñā tu differat e. g^o baculus stat ī angulo ē bona 3^a et formali: ut patebit ī xiiii^o xv^o et xvi^o dubiis: et tamē nō ē necesse ī se sū cōposito nec diuiso q si sicut adēqte significat p a^o itelligit: sicut adēqte significat p dñs itelligit. et hoc ē qā dñā 3^a ē formali rātū: et nō de forma. qd aut sit 3ª formali rātū: et quid formalis simpliciter siue de forma, ī sequenti dubio declarabitur.

QUINTO DVBITAT^r. VTRVM OMNIS Cōsequētia bona et formali sit bona et materialis et uideat^r q nō: qā ex opposito distiguit^r. ¶ Pro solutōe huius dubii q totū stat ī notificatōe terminorū: nō tā aliq^o p^o q ī 3ª sūt duo. unū materiale et unū formale. materiale dicit^r a^o et dñs que dicūt materia 3^a. formale dicit^r illatō dñis ex ante. et hec illatio pōt habere duas bonitates p ordinez. scilicet illatōis et itellectōis. et p^o pōt eē sine fā et nō ecōuerso. ¶ Et iō penes aliū attēdit^r bonitas materialis 3^a et penes aliū bōitas formalis. nā bōitas materialis sit cū inter aīis et dñs ē tal^r hīrudo qd nō pōt eē ita sicut adēqte significat p aīis: qn ita sit sicut adēqte significatur p dñs. s3 bonitas formalis ultra hāc bonitatē illatōis requirit bonitatē itellectōis. s. q sicut adēqte significat p a^o

nō pōt itelligi esse: qn ita sicut adēqte significat p dñs itelligit eē: et qā oīs 3ª bona est necessaria. iō possumus dicere q duplex est necessitas 3ª bone. una ē necessitas īferēdiā itelligendi. ¶ P^o necessitas ē necessario requisita ī dñā 3ª bona. ut p3 ex diffinitōe 3ª bōe supius posita. iō oīs 3ª bona ē bona et materialis. ¶ 2ª necessitas est requisita ad dñāz bonā et formale. iō nō oīs dñā bona ē bona et formali: s3 bñ oīs 3ª bona et formali ē bona et materialis. Hic diligenter aduerte. quando sunt aliqua duo quorum unum presupponit aliud: et non econuerso. illud qd presupponit dicit^r materiale: et illud qd presupponit dicit^r formale. vñ aīal dicit^r qd materiale respectu hōis: qā pōt aliq^o dē aī et nō hō: et nō ecōuerso. ¶ Ita ad ppositū: prius uia nature itellecrus facit bonitatē 3^a q^o ad illatōez q^o ad itellectōem. et nō possz itellecrus facere fāz bonitatē: nisi faceret primā: s3 bñ et cōn^o. ppea p^o bonitas dicit^r materialis: fā uero formalis et qā nō pōt aliq^o 3^a eē bona: nisi habeat bonitatē illatōis: que p^o bōitas necessaria requisita ē ad oēs dñāz bonam: iō bñ dicit^r q oīs 3ª bona ē bona et materialis et qā nō oīs 3^a h3 duas bonitates. scilicet illatōis et itellectōis: iō nō oīs 3^a ē bōa et formali. ¶ 3ª nota q sicut ī prima spē q litatis que dicit^r hirus p dispō. pōt dispō dupl^r sumi. p^o p qualitate iformante subiectū. s. p q litate iformante subiectū facili^r siue nō fixe. et p^o mō dicit^r dispō: s. mō dicit^r dispō tantū. p^o mō oīs hitus ē dispō et nō ecōuerso. s3 s. mō null^o hitus ē dispō: qā esset īplicatio cōtradictōis cū oporteret. tūc eādē

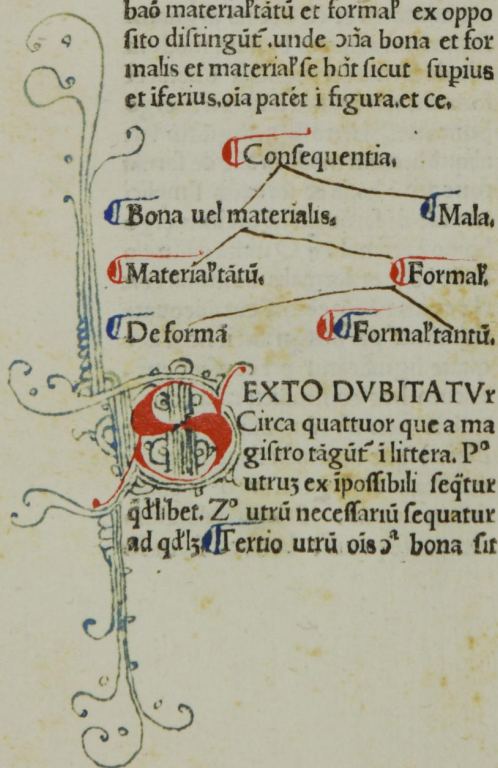
quitate fixe et non fixe informare subie-
 ctum. **I**ta ad propositum omnia bona et ma-
 terialia potest dupliciter diffiniri: primo per bo-
 na et materialia: secundum per bona et mate-
 rialia tantum. illa dicitur bona materialis
 que habet bonitatem illationis. illa dicitur
 bona et materialis tantum que habet boni-
 tatem illationis tantum et non intellectus. Exem-
 plum enim huius habetur in anima materia. sicut
 enim anima non includit in se rationale nec exclu-
 dit: sed est indifferens ad rationale et irratio-
 nale. homo uero includit rationale: asinus ue-
 ro ex contrario includit irrationale et exclu-
 dit rationale. ita omnia bona et materialia
 non includit nec excludit bonitatem for-
 male. **S**ed omnia bona et formalia inclu-
 dit duas bonitates. scilicet illationis et intelli-
 gibilis. et excludit quod non habeat nisi primam
 bonitatem. scilicet bona et materialia tantum
 contra facit. nam includit bonitatem illatio-
 nis et ideo habet excludendo bonitatem intel-
 lectus. Et hec omnia sunt intelligenda de
 bona et formalia: simpliciter de quo solum facit
 mentionem Stroderus in littera sua. **S**ed
 si quis uoluerit diuidere plene et
 subdiuidere sine saltu: primo omnia
 diuidere in bona et mala. deinde bona
 siue materialia: materialia tantum et for-
 male: deinde subdiuidere formale in for-
 male tantum et de forma: et tunc colligun-
 tur sex diffinitiones. **P**rima est omne que est
 omnia est illatio omnis ex anime. **S**ecunda est
 bone que est illa in qua non potest esse ita si-
 cut adequate significatur per animam: quoniam ita sit
 sicut adequate significatur per animam. **T**ertia
 est omne materialia tantum: et est illa cuius non
 potest esse ita: sicut adequate significatur
 per animam quoniam sit ita: sicut adequate signifi-
 cat per omnia. et cum hoc contradictorium con-
 sequetur est intelligibile stare cum anime

asque contradictorie. igitur non sit illi compos-
 sibile ut nullus deus est. ergo homo est.

Quarta diffinitio est omne bone et for-
 malis et est illa: cuius non potest esse ita. sicut
 adequate significatur per animam: quoniam ita sit
 sicut adequate significatur per omnia. et con-
 tradictorium omnis non est possibile stare
 cum anime absque contradictione: siue illa contra-
 dictio resultet merito anime et opposi-
 ti omnis: sicut ista tu es homo. ergo tu es.
 siue merito anime tantum: sicut ista tu es
 et tu non es. ergo Sor. currit: tu differs
 a te. ergo papa mouetur. quocumque sit
 sunt bone et formales: ut probabo dubio
 .xiii. de primo ad ultimum. Et prima est
 obsequandum quod si anima sit impossibile non
 implicans contradictionem: neque arguat
 secundum aliquem bonum modum arguendi
 omne de forma: tunc omnia est materialia tantum
 sicut dicendo nullus passer est. ergo tu
 curris. si uero anima est impossibile implicans
 contradictionem et cum hoc non arguatur
 secundum aliquem bonum modum
 omne de forma: consequentia est bona et
 formalis tantum: ut tu differs a te. ergo
 Sor. currit. Si uero arguitur secundum
 aliquem bonum modum omne de forma
 tunc omnia est bona et formalis simplici-
 ter: siue de forma: ut homo est asinus. ergo
 homo est animal. **Q**uinta diffinitio
 est omne bone et formalis tantum: et est
 illa cuius non potest esse ita: sicut adequate
 significatur per animam: quoniam ita sit sicut ade-
 quate significatur per consequens
 et cum hoc contradictorium conse-
 quetur non est compositibile antequam
 detur absque contradictione solum: sicut
 ista tu differs a te. ergo baculus
 stat in angulo. **S**exta diffinitio
 est consequentie bone et formalis

simplr seu de forma e i^a cuius nō pōt
 eē sicut adeqte significat p aūs: nisi
 ita sit sicut adeqte significat p aūs.
 et cū hoc cōrādictōrium dōtis nō sit
 possibile aūtī absq cōrādictiōe. et cu
 ius si ita sicut adeqte significat p a^o
 itelligit: eētū sicut adeqte significa
 tur p aūs itelligat eē. Et cuius quelz
 cōsiliis forme ē bona: sicut i^a tu es hō.
 g^o tu es al. et i^a hz tres bonitates. s. illa
 tionis forme et de forma. S. ille magi
 ster Stroodus non tā explicite curauit
 oīa distiguere et subdisticte diffinire
 hz iferius iterdū coactus a ueritate fa
 ciat differētiā iter dōz formalem sim
 plr et fm qd qd idēz ē: et sub aliis uer
 bis q formalis tātum et de forma. Ex
 his ergo oībus p3 solutō ad dubiū cō
 cedēdo q oīs dōna bona et formal est
 bonā et materialis et nō ecōuerso. nec
 ē uerū qd ex opposito distigūt: s. 3°
 hāo materialitātū et formal ex oppo
 sito distigūt. unde dōna bona et for
 malis et material se hōt sicut supius
 et iferius. oīa patēt i figura. et ce.

SEXTO DVBITATVR
 Circa quattuor que a ma
 gistro tagūt i littera. P^o
 utruz ex impossibili seqtur
 qdlibet. Z^o utruz necessariū sequatur
 ad qdlibet. T^o utruz oīs 3^a bona sit

necessaria. **Q**uarto utrū cōditōal a
 qd ponat i eē. Et arguo sigillatim con
 tra qdlibet horū. p^o cōtra primum. et hoc
 triplr p^o sic. Ex nullo impossibili seqt
 qdlibet: qd ex ista hō ē asinus nō seqt
 qdlibet. g^o et ce. **Z^o** sig^o hāc dōz hec
 ppō ē impossibilis demonstrata. g^o nul
 lus deus ē. certū ē qd hec 3^a nihil ualz
 qd stat o^m dōtis cūz aūtē. s. qd hec ppō
 sit impossibilis se demonstrata: et tū deus
 sit: et tamen aūt ē impossibile: quia as
 ferit se eē impossibile. T^o nō seqt
 Cesar nō fuit. g^o hoc pns fuit. qd aliqū
 hec dōna sic significādo nō ualuit. g^o
 nūc nō ualeat: 3^a qd oīs 3^a bona est
 necessaria: et tū aūt ē impossibile: qd su
 u3 oppo^m ē necessariū. **Z^o** p^o p^o p^o
 arguo cōtra hāz reglāz triplr. P^o qd
 nullū necessariū seqt ad qdlibet utz. g^o
 et ce. **Z^o** qd nō seqt deus ē. g^o Ce
 sar fuit: qd aliqū nō ualuit. g^o nūc nō
 ualeat: et tū dōis ē necessariū. **T^o** nō
 seqt tu es. g^o tu es i hoc istāti: qd pōt
 stare o^m dōtis cū aūtē: et tū dōis ē ne
 cessariū salte: ut nūc: qd p nullā potēti
 a3 saltē naturalē posset eē qd tu nūc nō
 eēs. **T^o** T^o p^o p^o p^o cōtra 3^a du^m
 arguit duplr. p^o qd i^a 3^a nūc ē bōa Ce
 sar nō fuit. g^o tu es papa: qd ex imposs
 bili seqt qdlibet: et tū aliqū nō fuit bona
 . s. aliqū Cesar fuerit. g^o et ce. **Z^o** nō
 uidet maior rō qre oīs 3^a bōa sit ne
 cessaria qd aliqū ipothetica cō^a p distiue
 tiua ul aliqū a^o uera sit necessaria: sed
 nō oīs cō^a uera ē necessaria: nec oīs
 distiuctiua uera ē necessaria. ergo nec
 oīs cōditōal ē nec^a ul rātiōal. Quar
 to p^o p^o p^o arguit et contra qd rū du
 biū dubitatur primo: qd saltē oīs dōna
 asserit et ponit sequelā seu illationē:

et ratio ē aliquid: quia ē actio uel passio uel
 relatio huius diuersas opiniones: ut dicitur
 per satis patuit. **S**ecundo facio istas
 duas: si deus ē deus ē ergo deus ē ista
 dicitur ē bona. quia deus ē necessarium: et tamen
 illa aliquid ponit i eē: quia ponit i eē deus
 esse quod per: quia si deus ē ē deus ē deus
 ē ergo et cetera. **P**ro solutio horum du
 biorum pmitto aliqua notabilia. primum est
 iuxta doctrinam antiquorum quod ē una
 alia diuisio dīnarū bonarum. alia bona
 simpliciter bona ut nunc. Illa dicitur bo
 na simpliciter cuius nō potest ēē nec potuit
 nec poterit ita: sicut adequate signifi
 cat per animam: quoniam sit uel fuerit uel erit ita
 sicut adequate significat per dīnam. **S**ed
 bona ut nunc ē ista cuius nō potest ēē ita: si
 cut adequate significat per animam: quoniam ita
 sit: sicut adequate significat per dīnam ta
 men bene potuit uel poterit esse ita: si
 cut adequate significat per animam: quoniam nō
 fuerit uel nō erit per tunc ita: sicut adeq
 ue significat per dīnam. Exemplum primi tu
 es hō. si tu es alius dīna est necessaria
 simpliciter et bona simpliciter: si tu es hō. ergo
 tu nunc es homo. ista dīna ē bona ut nunc
 sicut dei. Cesar nō fuit. ergo tu es pa
 pa. **T**ercio pmitto quod aliud ē mediū ad
 probandū duas mōtales ēē bonam et
 uocalem uel scriptam. Nam dicitur mentaliter
 bona mō prius dicto i primo dū
 sed uocali uel scriptarū que sūt bone
 uel male nō ex autentica ipōne prima
 ria: sed ex noua impōne bonitas uel ma
 litia tū modo ē inferenda. talis dicitur subor
 dinat uni mōtali bone uel male. ergo
 ē bona uel mala: nec debemus argue
 re talē. si nō potest ēē ita sicut adequate si
 gnificat per animam: quoniam ita sit sicut adeq
 ue significat per dīnam. ergo ē bona, quia

posito quod huius dicitur deus ē ergo deus ē
 nec alius nec dīnam inter significatōem
 sed nota illatōis subordiet uni male
 illatōni mōtali. tūc autem ēēt uerū et dicitur
 factum idem iudiciū ē de reglā huius co
 pulatiue hō currit. ergo risibile currit
 et eōuerso que ē bonum dicitur. et tamē nō
 hēt nec alius nec dicitur nec notā illatōis
 saltē explicite. id dicitur probari uel improbari.
 per subordinatōem ad mentalem. **T**er
 tio pmitto quod triplex ē impossibile. scilicet per se
 per accidens: et per reflexionē. Exemplum pri
 mi nullus deus ē. Exemplum secundi Ce
 sar nō fuit. Exemplum tertii hec ppositio ē im
 possibilis se demonstrata. **U**terū impossi
 bile per se ē duplex quodam iplicans con
 tradictōem. quodā nō. Exemplum primi
 tu differs a te. Exemplum secundi nihil ē
 Iterū iplicans cōtradictōem ē duplex quod
 dā formaliter: quodā uirtualiter. exem
 plū primi tu es: et tu nō es. exemplū se
 cūdi tu differs a te. Et sicut ē triplex i
 possibilis ē triplex ē necessariū. per se
 per accidens: et per reflexionē. exemplū pri
 mi deus ē. exemplū secundi Cesar fuit.
 exemplū tertii hec ppositio ē necessaria se
 demonstrata. **N**ūc ad ppositū deueniē
 do dico quod regle pdictae de dīna materi
 ali tantū sūt intelligende de necessario
 uel impossibili non per reflexionē. et si autem
 alicuius dīne affirmatiue significantis
 ex compōe suarū ptiū p cise primarie
 significatiū autem sit impossibile per se dīna
 ē bona per se. si uero per accidens: dīna ē bo
 na per accidens. Et sicut si dīns sit necessa
 riū per se siue simpliciter: dīna est bona per
 se siue simpliciter: si uero dīns est necessari
 us ut nunc siue p acci: tūc sicut dicitur ē bo
 na ut nunc siue p acci. **S**ed de ipos
 sibili per reflexionē nō intelligit hic:

ga tale ē uerū. ut huius mōe hec ppō ē
ipossibilis. ergo nullus deus ē. pōt ita
te oppositum dñtis cum aūte. et d fa
cto ita ē sicut adeq̃te significat p an
tecedens: q̃uis nō sit ita: sicut adequa
te significatur per dñs. ex quo seq̃t
q̃ nō ē bona nec simplr nec ut nūc.
Et hic aduerte q̃ sicut aliqua. ppō est
possibilis que nō pōt ēē uerā ita econ
uerso aliqua ē uera que nō ē nec pōt
esse possibilis: sic precise significādo
Exēplū primi tu nō es i mēte tua. exē
plū sī hec ppō ē ipossibilis se demon
strata. Ex his que iam dicta sūt p3 q̃
oīs dñā bona ē necesse sīplr: ut nūc
s3 q̃ habuerit aūis uel dñs ipossibile ē
necessariū simplr ut nunc. et q̃uis
dñā necessaria simplr nō possit mutari
in nō bonā sic significando nec etiā
mala simplr possit mutari de mala
i bonā dñam. dñā tamē bona uel ma
la: ut nūc pōt mutari de bona i malā
et econuerso. et de hac s̃a non intelle
xit magister. ¶ Ultimo p̃mitto ante
responsionē ad argumēta q̃ iste due
regle intelligūt subductis modis ar
guendi dñe bone formalis simplr.
vnde i^a dñā. oīs hō ē asinus. ergo oīs
hō ē aīal nō ē materialis tantū. sed ē
formal simplr: q̃uis aūis sit ipossibile
p se et dñs necessarium p se. et hoc iō
q̃a arguitur ab inferiori ad suū su
perius sine aliqua distributōe: sed i^a
ē materialis tantū. nullus coruus. ergo
tu dormis: q̃a t3 merito ipossibilita
tis antecedentis et nō merito forme.
Sīlī i^a tu curris. ergo coruus ē al. est
bona solū rōne necessitatis dñtis. aūis
aūte et dñs sūt materia dñe. iō isti duo
modi arguēdi sūt materiales tantū et

nullo mō formalis. ¶ Ad argumēta
rūr. Ad primū dicit q̃ l3 ad nullū ipos
sibile sequat q̃d libet tamē q̃d libet se
q̃t uel nat^m ē seq̃ ex ipossibili: sicut l3
nullū aīal sit s̃c al. tamen omne aīal
est animal. ¶ Ad secundum dicitur
q̃ nō ē dñā bona: ut patuit. et de ipos
sibili p reflexionē nō itelligit r^a. Ad
tertiū dicit q̃ i^a dñā ē bona ut nunc:
et nō simpliciter: et nō ē icōueniēs q̃ ex
tali ipossibili sequat nūc aliqd q̃d nō
sēp sequebat. et sic cedit q̃ aliqd dñā
nūc ē bōa que sic significando nō s̃c
p fuit bona: s̃c dñā bona ut nunc. sed d
simplr bona ēē icōueniēs de q̃ magi
ster itellexit. ¶ Ad primū sī principā
dicitur sicut ad primū primi principā
¶ Ad s3 sī principālis dicit sicut ad 3^m
primi principā. ¶ Ad tertū sī principā
dicit q̃ ista dñā ē bōa ut nūc: et l3 pos
sit alias stare oppositū dñtis euz aūte
tū nō p nūc. et iō sicut aūis ē necessariū
ita dñā fuit necessaria. sūt nūc: et nō
sīplr: q̃uis de tali nō itellexit. ¶ Ad p^m
tertiū responsū ē q̃ i^a cōseguētia ē
bona: ut nūc et non simplr. ¶ Ad s̃m
tertiū dicitur q̃ rō diuersitatis ē pp di
uersā rōez formalē dñe. bone et aliarū
ppō^m: sicut patet ex diffinitōne dñe bōe
que ē q̃ nō possit ēē ita sicut adeq̃te
significatur per antecedens: quin ita
sit. sicut adequate significatur per
p dñe. i. necessaria sit hitudo iter ita ēē
et ueritatē dñtis et aūtis. ¶ Hoc autē
nō requit ad ueritatē aliarū ppō^m ca
thetoricarū p̃potehticarū q̃rum ueri
tas exigit ita ēē solū s3 nō includit ne
cessitatē illius: ita ēē nec sīplr nec ab
solute: nisi i^a ppō fuerit uerā et neces
saria: s3 i^a nō ē igitū uerā s3 igitū neces
saria: ut h̃ exigit i q̃m uerā s̃c bō ex q̃ p3 ex o

o is falsa obditionalis e ipossibilis: quia
duoru oppositorum si unu e necessa
rium reliquum e impossibile: et econ
uerso. omnis aut conditionalis e uera
uel falsa. ergo et ce. et p. ois nulla est
que possit esse contrariu: quia si uera e
necessaria si falsa est ipossibilis: sed
nulla est que no sit uera uel falsa. ergo
et ce. Hec aut intelligunt de conditio
nali bona simplr: quia bona ut nuc e
necessaria ut nuc et bona simplr est
necessaria simplr: dicat sic de mala
Ad primum quarti principalis dici
tur qd conditionalis nil point in esse ad
hunc intellectum qd ex conditionalis n
sequitur formaliter suum ans nec su
u3 ois no enim sequitur si tu curris:
tu moueris. ergo tu curris: uel ergo tu
moueris. Et ideo argumentum illud
nbe ad propositu: quia non intelligit
de illatoe: sed d. aucte et dte. **Ad 3.**
qtn principalis dicitur. qd l3^a oia sit bo
na no tame formalr: s3 so^m materialr
no seqtur i fili. si chi^a e. chi^a e g^a chi^a
e: qd si chi^a esse esset chi^a esse non
pp hoc seqt qd chi^a e: sed seqt cum
subiunctiuo uerbo qd chi^a esset: et no
qd chi^a e: sed de deo seqt etia cu uer
bo indicatiuo gratia materie et non
de forma. et sic de sexto du^o et ce.

Consequentia.

Bona	Mala
Ut nunc	Simpliciter.
Formalis.	Materialis tantu.
De forma	De materia.
Impossibile.	
Per se.	Accidens.
Implicans	Non implicans.
Formalr	Necessariu
Per se	Accidens
Implicans	Non implicans.

SEPTIMO DVBITAT
VR CIRCA REGVL
LAS GENERLES ET
PRIMO CIRCA quat
tuor regulas quarum pri
ma est ista. **Si** consequentia e boa
et ans e uerum. ergo ans est uerum
Secunda si oia est bona et ans est fal
sum. ergo ans est falsum. **Tertia** si
si oia est bona et aliquando fuit uel
erit ita: sicut adequate significat per
ans p tuc fuit uel erit ita: sicut adequa
te significatur per ois. **Quarta** si o^a
e bona et aliquando no fuit uel n erit
ita sicut adequate significatur p ois
p tuc no fuit. Ino erit ita: sicut adequa
te significatur per ans. **Et** proclara
et maifesta declaratoe oium istarum
regularu tale ordinis obfuare istitui:
qa singlas limitatoez p formales seu
testu ales litteras designabo. et caz
limitatois a latere subda: ut singlibz
et rudis cam limitatonis itelligat. et
duas piter discipulus comoditates ac
cipiat: ut opponeret incautus pcutiat
nisi ois limitatoes memo^a habuerit.
deinde ut se fuerit illesu du singre ob
iectu qd spiculo clipeu obiciet se deso
dat. si aut et memorie uehemeter p
freuiet du numeru et conotatoez li
mitationu qd acies ordie quoda istru
etas ad bellu pspexerit. et ne i uerbis
logius imoremur. ecce i figura inspi
cies qd polliceor.
SICILICVVS CONSEQV
te: bone. **Quia** oie male no icouent
ans eo ueru sine oite: et pp materiaz
solubiliu: ut sic arguendo hoc e falsu.
ergo hoc est falsum continue dem
strando ois qd non precise significat

et aliter non admitteret casus: tunc certum est quod talis dicitur antecedens est uerum et consequens falsum: et hoc non inconuenit: quia est malum: nec arguitur a couertibili ad couertibile: nisi apparet: quia autem significat precise catharticam autem consequens autem non.

AFFIRMATIVE. Quia dicitur ne bone non inconuenit autem esse uerum et dicitur non: ut huius si tu es homo tu es asinus que est bona quia contradicendum est falsum et autem est uerum et dicitur falsum ut et hoc est quia dicitur est ne.

SIGNIFICANS EX COMPOSITIONE suarum partium. Quia ubi per nouam positionem istius dicitur tu es homo. ergo tu es asinus: nec autem nec dicitur mutant significationem: sed tota subordinetur ubi dicitur bone uel saltem ly. ergo uni bone illationi: et tunc dicitur est bona: et autem est uerum et dicitur falsum.

PRECISE PRIMARIE SIGNIFICATIONIS. Quia ubi huius dicitur tu es homo. ergo tu es asinus: nec autem nec nota illationis mutant significationem: sed dicitur significet precise te esse asinum. tunc dicitur est set bona: ut supposui: quia uolo quod nota illationis siue tota dicitur subordinetur uni materiali bone: sicut etiam prius subordinetur autem est uerum et dicitur falsum: cum significet hominem esse asinum.

CVIVS NEC. ANTECEDENS nec dicitur est propter plures. Quia istius dicitur brunellus est asinus. ergo brunellus non est risibilis que est bona dicitur et autem est uerum et dicitur sub uno sensu est uerum. si recto et sub alio sensu. si obliquo. id quod uis dicitur: sit falsum non inconuenit quia est propter plures cum non sit falsum ut est dicitur huius dicitur bone: quicquid dicitur huius dicitur bone sit falsum. si saltem illud quod est dicitur huius dicitur bone sit falsum.

ANTECEDENS PRINCIPALE. Quia istius dicitur bone: si tu es homo tu es papa. ergo si tu es homo tu es papa: si ly tu es homo sit uerum quod est autem autem tamen dicitur principale est falsum: quia autem principale est falsum cum sit contradictorium impossibile.

EXPLICITUM VEL IMPLICITUM est uerum. Quia istius dicitur bone. nisi tu es aliter non es homo: autem explicitum est uerum et dicitur falsum: sed autem implicitum est falsum. sicut dicitur. si propter tu non es aliter in ly nisi includit ne cum tantum ualeat quod si non ita quod ne negat autem et non nota contradictionis.

CONSEQUENS PRINCIPALE. Quia istius dicitur bone: si tu es asinus: tu es asinus. ergo si tu es asinus: tu es asinus: autem principale est uerum. Et ly tu. es asinus est falsum: et ly tu es asinus est dicitur: quia est dicitur dicitur. ergo dicitur est falsum: sed istud non est contra regulam: quia intelligit dicitur dicitur principali et non de secundo.

EST VERVM. Ideo bene sequitur in precedenti dicitur quod dicitur principale sit uerum. si tu es asinus. tu es asinus: et sic patet tota prima regula limitata quam Aristoteles breuiter tradidit. d. Ex falsis uerum. ex ueris nil nisi uerum: supple sequitur. in dicitur bona affirmatiua: et sic de ceteris limitationibus prenotatis ad laudem dei et sue uirginis matris. Eadem quoque limitationes cum eiusdem de causis secunde regule principali per temetipsum consignabimus ne legenti et scribenti replicatio tedium afferatur. Notandum est tamen quod licet iste modus arguendi ualeat de presenti tamen non sequitur premi scendo de preterito uel futuro. Vnde non sequitur hec dicitur est bona et autem fuit uerum ergo et dicitur fuit uerum. Sicut nec de futuro

1^a 3^a ē bōa et aūis erit uerū. ergo
 dñs erit uerū. Dato enī q̄ huius dñe
 tu es hō g^o ru es al^l. Prima ppō que ē
 aūis diu fuerit et post hoc erit. et bā
 que ē 3ª nūc p^o sit et nūq̄ post hoc
 erit eōr aūis uerū utriusq̄ dñe et 3^a f^m
 sed bñ seqt^r c^m restrictōne. 1^a 3^a ē bō
 na et aliqū fuit uel erit ita sicut adeq̄
 te significat p aūis: g^o tūc fuit ul' erit
 ita sicut adeq̄te significat p dñs: sed
 aūis i casu p dñs ē f^m l³ enī aūis diu fu
 erit nūq̄ tū fuit aūis nec uq̄ fuit ita q̄
 aūis istius dñe fuerit uerū l³ aūis fue
 rit uerū. ¶ Tū attēde q̄ l³ iste modus
 arguēdi nō ualeat. s. 1^a 3^a ē bōa et aūis
 fuit p'erit uerū g^o et consequens fuit
 uel erit uerū 1ª dñe mētaf^l scripte
 ubi tota 3ª cuz toto aūte et dñte pos
 sūt sil' ē et hōre eō p'mānēs nū i dñā
 uocali ubi aūis et dñs nō possūt sil' eō
 pp' successiuā platōez ē totū cōtrariū.
 naz ibi dum dñā ē i p'ferri dicit^r esse
 3^a et nō pōt d' p'nti uerificari q̄ aūis ē
 uerum quia nō potest eō ita q̄ aūis ē
 s. 3ª solū de futuro l' de p'terito pōt ueri
 ficari q̄ aūis fuit p'erit uerū. ¶ Nec te
 p'turbet q̄ nō pōt 3^a i uoce eō q̄ nō
 pōt sil' tota p'ferri et dñter nō ē uerū
 q̄ 3ª uocalis ē bōa: q̄a ut 3ª Tisbero
 i 1° s'ofismate ois hō q̄ ē asinus currit
 pōt p'babilt^r dici q̄ hic p'trāsīt spaciū
 a. ē i p'trāseundo spatiū. et sic pōt dñā
 p'ferri q̄a aliq̄s pōt eō i p'ferēdo. ¶ Et
 si hoc nō placet dico et melius q̄ to
 tus modus arguēdi in 3ª uocali debz
 eō de futuro l' de p'terito. s. 1ª dñā erit
 bōa et a^o erit uerū. g^o et 3ª erit uerū
 et sic de p'terito p'portōnabilt^r. ¶ Silr
 aduerte q̄a i^o modus arguēdi cuz
 tēporali ē fallax sic arguēdo: 1ª dñā ē

bona. ergo q̄iacunq̄ aūis erit uerū ē
 erit uerū quod patet signata ista 3^a
 si tu es asinus tu es asinus que ē opti
 ma: et tū nō q̄icunq̄ aūis erit uerum
 dñs erit uerum. quia sequit^r formalit^r
 nūq̄ aūis erit uerum. g^o nō q̄icunq̄
 aūis erit uerum dñs erit uerum tenz
 dñā a sup'iori distributo. negatiue
 ad suum inferius: q̄a ex opposito con
 sequentis sequit^r o^o aūtis formalit^r.
 sequit^r enī q̄icunq̄ aūis erit uerum
 dñs erit uerum. ergo aliquando aūis
 erit uerum quando consequens erit
 uerum a subalternante ad subalter
 natā. et ultra aliquādo aūis erit uerū
 quādo dñs erit uerū. ergo aliquando
 dñs erit uerū. et p' tunc dñs erit uerū
 t³ dñā a resolutōe relatiui implicātis in
 et cū suo relatiuo proportiōalibi. cū
 omnibus cōditionibus requisitis ut pa
 tuit in tractatu de sensu cōposito et
 diuiso. et ultra sequit^r ergo aliquādo
 aūis erit uerum t³ dñā a cō^o affirma
 tiua ad alterā eius partē p'cipales. et
 hoc est oppositū aūtis. ergo ex opposi
 to dñtis sequitur formalit^r oppositum
 aūtis. ¶ Correlarie ex his potes uide
 re quō 3^a et q̄rta regle sunt uere. s. si
 dñā ē bōa et aliqū fuit l' erit ita: sicut
 adeq̄te significat p aūis p tūc fuit ul'
 erit ita: sicut adeq̄te significat p dñs.
 Et ex opposito si 3^a ē bōa et aliqū nō
 fuit l' nō erit ita sicut adequate signi
 cat p 3^a p tūc nō fuit l' nō erit ita sicut
 adeq̄te significat p aūis. ¶ S. tū cōtra
 has duas regulas ultimas arguitur.
 nā ista dñā est bōa deus ē. g^o nullus
 hō ē asinus et ē ita sicut ad q̄te signi
 ficat^r per aūis et tū nō ē ita: sicut ade
 q̄te significat p 3^a q̄a si tū det^r opp^m

scilicet quod est ita sicut adequatè significat p
3. Scilicet contra ar. sic ita è sicut adequatè
significat p dñs. g. sic è sicut adequatè
p 3. t3 a cōuertibili ad cōuertibile.
Et ultra seqt. ex dñte g. aliquat. è si
cut adequatè significat p dñs. t3 ab i
feriori ad suū supius affirmatiue sine
ipeditōe. Et ex dñriar. sic g. aliq.
modus è: quo sic è sicut adequatè si
gnificatur p dñs. sed dñs è falsū. quia
nullus modus è quo nullus hō è as
inus. qd pbat. quia si nihil nec aliqua
nec aliquat. esset adhuc nullus hō es
set asinus: et tñ nullus mōus q. nulls
hō è asinus: q. si nō det. oppo. scilicet
aliq. mōus eēt q. nulls hō eēt asinus:
qd è repugnās cōditiōali p. suppositiue
et de se è impossibile si p. Ideo p. so
lutōe huius dico q. isti termini ita est
sic è et similes possūt capi dupliciter.
Primo aduerbiat. p. uere et non è ita
pro false uel falso. Secundo modo
ut sūt p. res partes oratiōis. scilicet aduerbiū
demonstrandi et uerbum substantiuū
sum es è: et primo modo intelligit. re
gula et nō hō. Et per hoc patet so
lutio cōcedendo totū usq. 2. dicitur.
g. aliquat. est q. nullus hō è asinus.
hec dñā negatur: sed bene seqtur g.
aliquat. nullus homo est asinus
quia uere nullus hō è asinus: et siue
aliquid esset siue nihil: adhuc uere ni
hil esset: sed nō aliquat. esset: q. ni
hil esset: s. aliquat. nihil esset: quia ue
re nihil eēt: s. nō aliquat. eēt q. nullus
homo esset asinus: licet aliquat. nulls
homo esset asinus: quia uere nullus
hō esset asinus. Et iuxta predicta p.
sufficiētiōri informatōe iuuenū est
norandū q. isti termini uerū et falsū

sumunt. tripliciter. Primo mō trās cō
deter. et sic sūt termini prime intētiō
nis uel impositiōis: et sic conceditur
solutiōe q. ista p. hō est asinus sic si
gnificando precise è uerū. 2. entia: q.
è res siue 3. termini. 3. modo p.
propositiōe uera uel falsa: et sic sunt
termini se impositiōis uel intentiōis.
Tertio mō aduerbiat. uerū p. uere. ul
ita è falsū p. false p. falso ul. nō è ita uel
nō sic è. et isto modo nō sūt aduerbia
affirmatiua sed cōfirmatiua uerbum
principale ul. notam p. cipalem. Et
ex hoc soluit. dubium quorūdā male
sententiū qui dicūt q. nō datur p.
affirmatiua: nisi in qua ponat. aduer
biū affirmandi: sicut nec datur nega
tiua: nisi in qua ponatur aduerbiū
negandi. Et cōsequēter cōcedūt q. ista
p. positio nō est affirmatiua deus est:
s. ista sic è ul. ita est ul. p. fecto deus è.
Et dñter habet cōcedere q. 1. oratio
deus è nō è p. positio: q. nec è affirma
tiua nec negatiua qd è qd puerile cer
te. Et p. hoc dicitur teste prisciano
in maiori uolumie q. dicta aduerbia
nō sunt affirmatiua sed cōfirmatiua.
ideo nō faciunt p. positōem affirmati
uam: sed p. p. oem quam inueniūt con
firmant. si eni dixero p. fecto hō non è
asinus: y p. fecto nō affirmat tamen
confirmat negatiōem quam inuenit.
similr si dixero porro nō male facias: si
porro nō facit p. positōem affirmatiua:
s. confirmat p. positōem affirmatiua:
sed non est sic de aduerbiis negandi.
q. 1. ex officio suo p. prio habet ne
gare: et sūt proprie aduerbia negan
di. Et p. hoc soluitur aliud dubiū
scilicet quare due affirmatiōes seu duo

aduerbia affirmatiua imo melius cō
firmatiua nō faciunt unā negatōem
sicut due negatōes faciunt unā affir
matōem. ¶ Ratio ē q̄ aduerbia con
firmatiua nō destruunt: s; ex suo signi
ficato et mō significandi cōfirmāt q̄
qd̄ inueniūt quālcūq; sit illud. aduer
bia uero negandi destruūt iuxta do
ctrinam beati Augustini. ne ē tam
malignantis nature q̄ q̄cquid iuenit
destruit et eius inducit oppositū. ideo
nō ē similitudo iter aduerbia negādi
et confirmandi. patet ergo q̄ illa ppō
deus ē: q̄uis non sit ppō confirmatiua
d^m sic nude et absolute profertur. tñ
ē ppō affirmatiua: nec sequit^r non ē
ppō confirmatiua. ergo nō ē ppō affir
matiua. ¶ Sed ad primū ppositū re
deundo: sicut dixi uerū et falsū pos
sunt tripliciter sumi: ita dico de oībus
terminis modalibus. s. possibile et im
possibile necessarium contingens pos
sunt ēt. tripl^r sumi. verbi gratia ne
cessarium sumitur tripliciter. ¶ Prio
trāscendēter p^r necessaria: sicut cū
dico necessarium ē deum ēē: et tūc si
gnificat aliquam rē que ē necessaria
et ista ē deum ēē uel ēē dei. ¶ Secun
do aduerbia: p^r mō necessario. et sic
necessario deus ē significat q̄ aliqua
liter ē in re qualiter ēē nō pōt non ēē:
et taliter ē deū esse. et his duobus mo
dis sumitur potius methaphisicā q̄
logicaliter. ¶ Tertio mō ad ppositū
sumitur p^r ppōe necessaria: et tūc ne
cessariū ē deum ēē: significat q̄ ista p
positio ē necessaria deus ē que signi
ficat adequate deum esse. et si placet
primo modo utamur ly necessarium:
sō ly necessario: tertio ly necesse. licet

in hoc nō sit tāta uis. et attende q̄ p^o
et sō mō capien^r lo ly necessariū non
ē cōcedendū q̄ necessariū ē Cesarez
fuisse: quia Cesarez fuisse non ē ali
quid nec aliquāliter: sed fuit aliquid
q̄ fuit Cesar existens: sicut antechri
stū fore non ē aliquid nec aliquāliter: erit
aliquid: q̄ erit autē existēs: s; bñ conce
dendū ē q̄ tā primo q̄ sō mō q̄ neces
sariū ē deū esse: et necesse ē homines
esse a^l. ¶ Et uniuersal^r erit uerū de
omni ppōe de presenti sine ampliat
ione et destructione sequēte affirmati
ua cui correspōdet aliquid necessariū
in re uel saltē aliquis modus necessa
rius p^r significabili cōplexe talis ppōis
Sed tertio mō logical^r uerificat^r d^m oī
ppōe necessaria tā affirmatiua q̄ ne
tā de presenti q̄ ampliatiua. verbi gra
tia. necessariū ē nullā chimērā esse. i
ista ppō ē necessaria nulla chi^a ē. sicut
necesse ē Cesarez fuisse. i^a ppō ē neces
saria Cesar fuit. ¶ Et si nihil n^o c aliq̄
nec aliqua^r esset. tunc n^o triū modo
rū ēēt cōcedendū q̄ necessariū ē Ce
sarē fuisse: q̄uis ēēt cōcedēdum q̄ Ce
sar fuit: s; nō q̄ necesse ē Cesarez
fuisse. ubi uero ē i^a ppō Cesar fuit. sic
significās ē cōcedēdū q̄ nece^m ē Cesa
rē fuisse tertio mō sumēdo ly necessa
riū s; tñ p^o nec sō mō: ut p̄dixi. ¶ Et si
queris si i^a ppō ē necessaria Cesar fu
it. ergo significatū adeq̄tū ē nece^m. s;
significatū adeq̄tū ē cesarē fuisse. 2°
cesarē fuisse ē nece^m. 3° cesarē fuisse
ē. 2° p^o ē ens siue aliqd cuius opp^m
ē cōcessum. ¶ Huic dicit^r negando
p^o istā dñam ultimā. hec ppō ē neces
saria cesar fuit. 2° significatū adeq̄tū
ē necessarium: sed significatū adeq̄tū

ē cesare fuisse ē necessariū. **g**° cesare
 fuisse ē: q̄a ly necessariū ampliāt p eo
 qd' ē ul' fuit ul' erit: ul' pōt ēē ul' imāgia
 ri l' intelligi. **¶** **Z**° dicit q̄ capiendo
 ly necessariū tertio mō logicā illud nō
 ē me^m uniuersālē ad p̄bādū ppōem eē
 necessariā. s. ex significato adeq̄to ne
 cessario: sed illud est uerū: ut dixi: qm̄
 ppō ē affirmatiua nō ampliatiua et ei
 correspōdet aliqd reale qd' ē significa
 tū cōplexe p istā ppōem. **¶** Sed gene
 rale mediū ad p̄bādū ppōem eē ne
 cessariā: et hoc logice loquendo: et ter
 tio mō ē hoc. hec ppō ē uera: que nec
 ipsa nec aliq̄ alia sibi sibi pōt ēē falsa
 sic significādo p̄cise cui nō cōtradicit
 aliq̄ ppō quā seq̄t ēē falsā ad ppōem
 significātem illāz esse sō^a impossibili
 tas nō permittit. **g**° hec ppō ē neces^a
¶ Dico aut̄ p^o hec ppō ē uera: q̄a fal
 sa nō ē necessariā. **¶** **Z**° dico nec aliq̄
 sibi sibi: q̄a ista ppō mental' existens i
 mentē sor. sor. ē: quīs nō possit esse fal
 sa: tñ nō ē necessariā. q̄a a^a mental' exi
 stēs i mēte alterius oīo cōsiliis sibi pōt
 esse falsa ita significādo. **¶** **D**ico tertio
 cui nō cōtradicit aliqua ppō et ce. q̄a i^a
 ppō aliq̄ ppō est nō ē necessariā: et tñ
 nec ipsa nec aliq̄ sibi sibi sic p̄cise si
 gnificādo pōt ēē falsā: et hoc ē: q̄a sibi
 cōtradicit aliq̄ ppō. s. i^a n^a ppō ē que ē
 falsa pp hoc q̄a ad suū cōtradictoriū
 eē seq̄t ipsāz ēē falsā. **¶** Dixi quarto
 sō^a impossibilitas nō p̄mittit: q̄a i^a ppō
 aliqd ē ē necessariā: quīs sibi contradi
 cat aliq̄ ppō. s. i^a nihil ē: que est falsa si
 sua cōtradictoria esset: sed nō solū pp
 hoc eēt falsa: s. pp multa alia. s. pp ne
 gare deū eē celum eē et ce. dico etiāz
 et qd' facile p̄tereo: q̄a ē clarū sic p̄ci

se significando: q̄a p nouā ipositōem
 uel significando sic: et nō solū sic. oīa
 ppō quātrūcūq̄ uera et necessaria
 posset fieri falsā et impossibil' et cuiuscū
 q̄ denoiatōis libuerit. **¶** Et sic i sūma
 qnq̄ conditōes req̄rūt ad hoc q̄ ul' p
 positio sit necessariā: et p oppositū po
 tes cognoscere qd' sit ppō impossibilis.
 duorū enī oppositorūz si unū ē neces
 sariū: reliquū ē impossibile et ecōuer
 so. iō formatis duobus cōradictoriis:
 uide si unū istorū hz qnq̄ cōditōes
 assignatas: et tūc hēbis q̄ unum ē ne
 cessariū et reliquū impossibile. **¶** Et
 si dicis adhuc frat diffinitas: q̄a oīs p
 positō necessariā ē uera. sed ista cesar
 fuit ē necessariā. **g**° ē uera. quod ergo
 ē mediū ad p̄bādū istā uel aliā eē ue
 rā. si enī ex significato adequato seq̄
 rur: ut prius q̄ cesarem fuisse ē aliqd.
¶ Huic dicit q̄ nō sēp nec generalr
 ueritas ppōis i certur mō iā dicto: q̄a
 falleret i ppōibus negatiuis ampliati
 uis: et q̄bus nihil correspōdet ex pte
 rei: sed generalr sic ifert ueritas pro
 positōis. p̄cise sicut ē i^a ppō significat
g° ē uera: et p̄cise sicut fuit hec ppō
 significat. ergo ē uera. et s. naturā p
 positōis adapta me^m ad ppositum et
 sic ex opposito potes cognoscere que
 ppō sit falsā p cōradictoriū eiusdem.
¶ Et si dicis Aristonles in p̄ntis. d. q̄
 ab eo qd' res ē ul' nō ē. ppō eicit uera l'
 falsā: et nihil dicere p̄terito nec de
 futuro. **¶** Huic dicit q̄ Aristonles p^o
 p̄terminias uocat ppōem solū oratōez
 indicatiuā et de presenti et maxime
 cū uerbo subitatio sū es ē: nō q̄a alie
 oratōes p̄fecte aliorū rēporū et modū
 nū ac uerborū adiectiuorū nō sit uere

sed sicut consueuimus dicere solū de
um eē bonū. s. p. indepēdētiā. **A**lia ue
ro nō ē bona supple p. indepēdētiā;
sed solū p. participatōnem dīne boni
tatis que singlis rebus aliqd. imptit.
Ita oratio indicatiua de p. senti cum
uerbo substantiuo dicit solū p. p. per
indepēdētiā: q. a. i. nō resoluit in alia;
nec p. supponit alia p. p. ad sui ue
ritatē. sed p. de p. tēto p. supponit
alia de p. tēti fuisse uerā in p. priis termi
nis uel i. aliis. q. d. dico p. p. p. nē que
fuerit de terminis nō simplicibus: sed
cōpositis: ut patuit in s. s. cōposito et
diuiso. ideo enī ista ē uera. Adam fuit
hō: q. a. aliqui fuit uerū dicere q. adā est
hō. et ideo ē uerū q. a. n. christus erit: q. a.
aliquādo erit ita q. a. n. christus ē. et iō
hec ē uera p. tē ē q. a. n. christus ē. quia
hec p. p. ē possibilis a. n. christus ē. ecce
quasi oēs alie sunt uere p. p. dependē
tiā a ueritate p. p. de p. tē mō i. dica
riui cū hoc uerbo substātiō sū es ē. et
hoc cōsiderās Aristotiles solū mō diffi
nit eā. **E**go uero largi. s. sumo hic p.
positiōem p. oī oratōe p. fecta siue ca.
siue ipothetica: siue depēdētiā: siue i.
dependētiā uera. **M**ulta hic addi
di p. tē p. p. tē: ut iuuenes in hac ma
teria sufficientius eruditi possent illos
sex terminos modales sepe in dispu
tatōibus occurrētes distictē itelligere
ne p. equoca laborantes indeuia que
dā transcurrāt: sed certis distictōibus
quasi uiis rectis sciant ueritatē cōple
cti et uitare falsitatē. Ad laudem dei
qui ē uia ueritas et uita. et ce.

OCTAVO DVBITA
tur. Vtrū quinta et sex

ta regle sint uere. s. si dīa ē bōa et a.
est concedendum consequēs ē cōce
dēdū: et si dīa ē bona et dīs ē negan
dum et a. n. s. i. et pro declaratiōe re
gularū a. n. limitatōes p. suppono duo.

Prio q. m. proposito sumunt istī
termini cōcedēdū negādū dubitādū;
et distiguendū nōiāl. pro digno cōce
di uel negari et ce. et non participiali
ter. multū enī differt unū ab altero. si
enim ponat q. ista p. p. homo ē asin.
sit tibi posita et a te admissa: sicut ē sa
tis possibile: tūc i. hō ē asinus ē a te cō
cedenda: q. a. digna a te cōcedi: post
q. ē a te admissa: uer tamen nō ē conce
denda participialiter: q. a. quicunq. p. p.
neret: respōdebis per hoc uerbu; ne
go: ut patuit in obligatōibus. s. i. cōce
dit q. una p. p. s. i. a. deus ē s. i. ē conce
denda et negāda respectu eiusdē: ut
dato q. ista significet precise hominē
ē asinum. tunc p. pono istā deus ē: et
p. q. bene respōdēdo dices concedo
ergo ē cōcedēda p. p. i. tū ē negan
da nominal. q. a. ē ipossibil. p. se. ergo
digna negari. nā oīs p. p. ipossibil. per
se ē digna negari. ecōtra uero si ipōa
tur ista hō ē asinus significare deum
ē p. p. tūc ē cōcedenda nominaliter
q. a. necessaria p. se et tamen ē negan
da participialiter: q. a. ad eam bene re
spondēdo dices nego. **H**oc autē dico
s. s. r. o. dū qui dicit q. in tali cāu una
p. p. ē concedenda: et tū continue ne
gat eā: et ecōtra aliqua neganda quā
cōtinue cōcedit. cōcedit enī ipsam cō
cedendā uel negādā nominal. q. a. hoc
sequit. ex casu: sed bene negabit uel
cōcedet quotienscūq. p. p. n. i. q. a. ipsa
ē i. p. tēns que extra casum s. i. cōce

deret uel negaret non enim sequitur illa
propositio homo est asinus est concedenda. ergo
homo est asinus nec sequitur prima propositio deus
est neganda. ergo deus non est. **S**ed secundum
Tiberium regem sophistarum: imo logicus
realissimus aliter esset dicendum: ut habet
videri in suo principali seu primi sophis-
matis quod modis propositio est neganda con-
cedenda uel dubitanda. non enim sequitur
apud ipsum illa propositio est necessaria. ergo est
concedenda. **S**i rursus nec sequitur ista pro-
positio est impossibilis per se. ergo est negan-
da: sed oportet addere quod sit autentice
talis seu apud eodem modum loquendi
disputantium digna concedi uel nega-
ri. **2**o nota secundum Tiberium loco assigna-
to quod non est inconueniens quod una propositio sit sci-
ta esse talis et tamen sequens concedatur. sicut uera
scita esse talis tamen repugnans negetur. Exem-
plum primi propono tibi istam tu taces. re-
spondabis concedo. et dum respondes
ista est falsa non sequens quia non es obliga-
tus: et tamen bene respondes iuxta iudicium
hominum omnium sapientum. Exemplum secun-
di: propono tibi istam tu loqueris: certum est
quod dices nego et dum sic dicis ista est
uera scita est talis non repugnans et be-
ne respondes. **E**t causa huius est: quia re-
spondes non potest simul cum ei proponitur
ab opponente respondere: sed post. et
ideo sufficit quod propositio respondentis fuisset
uera uel falsa pro tempore probationis re-
darguentis si tunc fuisset. Sequitur li-
mitatio regule.

SI ALIQUA CONSEQUEN-
tia est bona concedenda. **Q**uia dicitur male
non inconuenit autem esse concedendum et dicitur
negandum. quia ubi ponatur quod iste conuer-
tantur deus est et homo est asinus: tunc illa dicitur
deus est. ergo homo est asinus est bona a conuer-

tibili ad conuertibilem: et tamen autem est conce-
dendum et dicitur negandum: et hoc quia dicitur
non est concedenda et hoc secundum Tiberium
quod est principaliter sequor.

AFFIRMATIVA. **Q**uia istius dicitur
bone et concedende non si tu es homo:
tu es asinus cum sua opposita sit negan-
da autem est concedendum et dicitur negandum
et hoc quia non est affirmatiua.

SIGNIFICANS EX GOMPO-
sitione suarum partium. **Q**uia per nouas
impositiones siue subordinationem rotundum
siue note illationis siue mutationis signifi-
cationis partium posset regula falsificari. ut
patuit prius satis clare.

PRECISE PRIMARIE SIGNI-
ficantium. **Q**uia ubi fieret e conuersio
ut prius patuit in limitationibus per
regulam posset regula habere instantiam.

SCITA ESSE BONA ET CON-
cedenda. **Q**uia rusticus qui conce-
deret se esse hominem et non animal huius
dicitur bone affirmatiue concedere signifi-
cantis autentice simpliciter. si tu es homo
ergo tu es animal: autem est concedendum
et dicitur negandum: quia nescit nec credit
esse bonam.

INTELLECTA A TE MERITO
tue cognitionis. **Q**uia si fiat dicitur et
autem sit latinum et dicitur grecum: et sit a con-
uertibili ad conuertibilem: et fide dignum
tibi nescientis: si latinum dicat quod est bo-
na et concedenda: et sic firmiter credas
tunc dicitur et est bona affirmatiua signifi-
cans ex compositione suarum partium sim-
pliciter et scita esse bona et concedenda
et tamen autem est concedendum: et dicitur non: quia
non est intellectum.

SCIENDO QVOD EX CON-
cedendo non sequitur: nisi concedendum.

Quia ubi aliquis credat quod ex uero
falsū sequitur in diuina bona: sicut potest crede
re ignorans precepta logicę: et cū hoc
credat se esse hominem et nō animal:
sicut potest rusticus credere. tūc istū
diuine bonitati es homo. ergo tu es aīal
bone et cōcedende affirmatiue signi
ficantis ex cōpōe suarū ptiū simplici
ter scite esse bone et cōcedende: quia sic
firmiter crediderit ita ē et intellectu a
te merito tue cognitōis: quia tota diuina ē
latina siue unius labii in quocūq; idi
omate fuerit aīis ē cōcedendū diuini ne
gandum.

¶ ET ANTECEDENS IMPLICI
tum uel explicitū principale ē ab aliq
cōcedendū. **¶** Quod dico propter
istam nisi tu es aīal tu nō es homo: et
pp̄ hanc prem̄ istius copulatiue si tu es
homo tu es risibilis et eōuerso.

¶ NEC REPVGNAT CONSE
quens esse concedendū. **¶** Propter
istam hoc nō ē cōcedendū. ergo hoc nō
ē cōcedendū cōtinue demonstrando
diuini cuius aīis ē cōcedendū. et diuini nō
cum asserat se nō esse concedendū
et tamen hī omnes limitatōes p̄deas
utq; discurrēti per omnes nisi forte di
catur quod nō ē bona et concedenda: quia
ubi ponatur diuini significare precise nō
admittitur casus: ubi uero nō precise
tunc non arguitur ab eodē ad idē: et ē
aīis ē cōcedendū. et diuini nō. ergo diuini
nō ē concedenda quod posset p̄babiliter di
ciscut in materia insolubiliū: et si
hoc placet: tunc prima et s̄a limitatio
soluit hanc instātiā contra regulam.
sin aut addere oportet hanc aliā. tuo
ergo arbitrio relinquatur.

¶ CONSEQUENS PRINCIPA

le ē concedendū. **¶** Dico princip
le pp̄ istā uel sibi simile: si homo ē as
inus hō ē rudibilis. ergo si hō ē asinus
homo ē rudibilis: que ē optima et omēs
habet limitatōes requisitas: ut p̄ et a
ē concedendū cū sit cōditionalis neces
saria et diuini ē negandū: quod p̄batur sic
illa p̄positio ē neganda demonstrādo
istā hō ē rudibilis: et i^a ē diuini g^o diuini ē negā
dum p̄ resolutorie. s̄ illud nō ē cōtra
regulam que intelligit de diuini princi
pali et totali et nō de secundo siue
pariali totius diuini.

¶ DVMMODO NEC ANTECS
dens nec diuini sit p̄positio plures. **¶** Prop̄
istam brunellus ē hominis. ergo bru
nellus ē risibilis: ut etiam prius patuit
in alia limitatōe prime regle general
easdem limitatōes addas regle gene
rali prescripte. si diuina ē bona cōceden
da affirmatiua significās ex cōpōe su
arū ptiū p̄cise primarie significāt iū
scita esse bona intellecta a te merito
tue cognitōis. sciēdo quod ex cōcedendo
nō sequitur nisi concedendū: et diuini im
plicitū uel explicitū ē negandū non re
pugnans ipsū esse concedendū. tūc a
principale explicitū uel implicitum ē
negandū dummodo nec antecedens
nec diuini sit p̄positio plures. et oīus ex
pla p̄ te potes formare facili. **¶** Post
has limitatōes uolo p̄ meliori iuuenū
iformatōe i hac materia notare aliq
iuxta doctrinam modernorū per oēs
scolas currentia. **¶** Et primo in hac
materia contingit arguere q̄drupl
dupl̄ bene et dupl̄ male. **¶** Prim^o
modus arguendi est iste et ē modus
arguendi bonus additus limitatōibz
quas in prima regla designauī. si aliq
b.in

oña ē bona et ce. et añs ē uerū. g^o et
oñs ē uerū. **S**ecūdu^s modus ē iste.
ista oña ē bona: et añs ē cōcedendum.
ergo et oñs ē cōcedēdū et est iste ma
lus modus. q̄a ubi ponat ista cōuerti
deus ē et hō ē asinus. ista oña ē bona
deus. ergo hō ē asinus a cōuertibili
ad cōuertibile: et añs ē concedendum
et oñs nō: et hoc s̄m Tisberū quē imi
ror. **T**ertius modus ē iste. ista oña ē
cōcedenda et añs ē concedendū. ergo
et oñs ē cōcedendum: et hec ē bōa cō
sequētia: additis limitatōibus q̄s pau
lo ante p̄scripsi. **Q**uartus modus
arguendi est iste: ista oña ē cōcedēda
et añs ē uerū. ergo et oñs ē uerū q̄ ni
hil ualet. dato enim q̄ huius oñe tu es
hō. ergo tu es animal. oñs significet p̄
cise te ēē asinū ceteris nō mutatis ē
añs uerū et oñs falsum predicti modi
arguendi. **A**duerte ulterius etiam
q̄ nō sequit^r i^a oña ē cōcedenda et a^o
ē cōcedendum participialiter. ergo et
oñs ē cōcedendum participialiter. da
to enim q̄ huius oñe tu es hō ergo tu
es animal cōcedas añs et oñam et nō
respōdeas ad oñs imo interficiaris pri^o
q̄d nō modo possis respondere ad illud
oñs. tūc p̄z q̄ añs ē concedendum par
ticipialiter et oñs nō: sed oēs logici sic
intelligunt. s̄. si oña ē cōcedenda noīa
liter: et añs ē cōcedendum nominal^r.
ergo et oñs ē cōcedendum nominal^r.
id ē dignum concedi siue cōcedatur
siue non. **M**ulta enī sūt digna fieri
que nō fiunt: ut de uouētibus obfua
nam. et per hoc p̄z solutō ad argumē
tum magistri in littera cum ponit q̄
q̄ cōcedo istā tu es aīal q̄ significet
adequate hominē ēē asinū: alius nō mu

rantibus significatōem cū dicit^r ista
oña ē bona et cōcedenda tu es homo.
ergo tu es aīal et añs ē cōcedendū: et
oñs nō ē concedendum. ergo regula
falsā. huic dicit^r negando q̄ oñs nō sit
cōcedendum nominaliter: s̄. nō sit cō
cedendū participialiter: tūc concedē
dum nominaliter enī si nō ēēt in mū
do adhuc ista p̄pō tu es aīal ēēt cōce
denda. **E**t si dicit^r hoc oñs ē conce
dendum nominal^r saltē s̄z Tisberū:
et oñs significat hominē ēē asinū. er
go hominē esse asinū ē cōcedendū
a te negat^r oña: sed oportet addere cū
minori q̄ sic autērice significet sicut
dato q̄ illa deus est precise s̄ significat
hominē esse asinū: si pponat ista p
positio deus ē: s̄m oēs debet res dicere
concedo et respondere p hoc uerbū
concedo. et sic ē cōcedenda participia
liter: et tamē nō seq̄t^r apud aliquos a^o
p̄pō ē cōcedēda participial^r siue tu cō
cedis eaz et illa p̄cise significat homi
nē ēē asinū. ergo cōcedis hominē
ēē asinū: sed oportet addere in mino
ri tunc autērice significat siue sumā
tur cōcedendū nominal^r siue partici
pial^r. **E**t ex hoc p̄z solutio ad unū
dubiū q̄d solet fieri in hac materia p̄
sertim cōtra Tisberū: q̄a illa p̄pō deus
ēē cōcedenda cū rarōe sui significati
adequate q̄ habet p tunc non sit cō
cedenda cū significet hominē esse
asinū p ipositōem. **H**uic dicitur
q̄ ē concedenda ratione sui signi f ca
ti autēntici q̄d solet cōiter habere: ra
tione cuius cōiter ē digna concedi in
quantū ē p̄pō una. nō ē p̄pō plures si
ue equoca patz etiam solutō ad aliud
quod petit Strodoz. s̄. qual^r sit respon

deindū ad istam tu es aial in cāu suo
dico q p hoc uerbū cōcedo: et cū dici
tur tu cōcedis istā et quēq; tu cōce
dis illā significat hominē esse asinū:
ergo tu cōcedis hominē esse asinū: ne
go nūq; s; oportet addere q sic autē
tice significat qd negat: et quis pōe
retur in cāu adhuc nō esset uerū q il
lud cōcederem tanq sequēs. ¶ Post
aliter pueriliter responderi. s. concedo
et negando se cōcedere: s; ubi neces
sitas nō petit non debet negari p pri
us actus prefert ubi posset haberi su
ga re: nōr. ¶ Posset et alr puerilius di
ci concedo nūq; et nūq; et cū argueretur
ulterius. ergo male respondes cō
cederet: totū nec hoc inconuenit tāq
obligatus: ut Strodo expresse conce
dit in suis obligatōibus: sed nec i^a uia
placet ubi pōt securior uia haberi: q
non debet quis concedere se male re
sponderem: nisi cum obligat contra re
gulā: sicut si ponit te admittere ipos
sibile uel negare sequēs ex posito ul
concedere repugnans posito. tunc nō
inconuenit cōcedere se male respōde
re: sed sic nō ē in pposito quare et cē.

¶ Alii dicunt q post primā concessi
onem non debes amplius concedere
uerbaliter: sed bene dum primo ppoi
tur: qā dicunt istam ppoem tu es aial
nō mutare significatōem: nisi dū ē re
sponsū ad istā per hoc uerbū cōcedo
a respondente: et iō prima uice sum
liber ad respondendū per hoc uerbū
concedo. ¶ Ista responsio mutato pa
rāper cāu refelleret: posito q q primū
illa ē cōpleta a me plata siue scripta: si
ue audita siue lecta a respondēte: sta
tīm significat hominē esse asinū. iō o^m

respōsionū prima ē liberior et expedi
tior. ¶ Ultio diligēter in hac materia
nota cum ponit q hec ppo deus ē si
gnificet precise hominē esse asinū cer
tū ē q illa ppo ē impossibilis: et tamen
sim omnes ad eā respōdet p hoc uer
bū concedo. tunc arguo sic hāc pposi
tionē cōcedis et hec ppo ē impossibilis
per se. ergo ipossibile p se concedis.
et sic pp solum positū possibile cōce
dis impossibile p se qd ē inconueniēs
potissimum in arte oaligatoria. ¶ Itē
secundo hec ppo deus ē: ē concedēda
et hec ppo deus ē: ē ipossibilis per se
q ipossibile p se ē cōcedēdū: et hoc so
lū pp casū possibile quod ē inconueni
tissimum. ¶ Ad hec duo argumenta
secūdū Strodo facilt responderi q i^a
ppo deus ē nō ē concedenda nomina
liter: qā ē ipossibile p se et tamen ad
eam continue respōdet per hoc uer
bum concedo: ita q esset cōcedenda
uerbaliter et non nominalr. ¶ Et ad
primū dicit q nō ē iconueniēs i arte
obligatoria q ppo impossibil p se sit
concedenda participialr et hoc cū ta
le impossibile nō ē autē tice tale: s; p
nouam impositiōem. ¶ Et ad s; nega
ret aut p maiori tanq repugnās op^m
ex casu sequat q ista deus ē sit negā
da secūdū eū. ¶ Sed secūdū Tisberū
difficilior ē respōsio. nā ipse nō solū
concederet istā: sed et diceret q ē cō
cedenda nominalr: qā apud eōm mo
dum loquēdi disputantiū ē digna cō
cedi quatenus ē ppositio una: ut i fo
principali primi sophisnatis ubi assi
gnat quot modis ppo ē cōcedenda et
loqr de concedendo noialr ut i spici
enti: qā d. q ppo qnq; mōis ē cōceden
būū.

da: quia sequens et ce. et certum ē q
tunc capit concedendum nominali
ter. idignuz concedi et enumerat ibi
alios modos quibus propositio, ē con
cedenda inter quos hic ē unus: quia
ralis propositio apud communes mo
dum loquendi disputantuz ē digna
concedi quatenus est propositio una
et semper. sumit concedendū unifor
miter siue eodem modo: quia mirum
esset q uteretur equiuocatione tam
mirabili sub uno uocabulo ponēs tot
membra et nullam faceret mentōez
preterea expresse dicit q propositio ē
concedenda: quia apud communem
modum loquendi disputantium ē di
gna concedi. ecce q ipse exponit se
sumere concedendum nominaliter.

Tamen secundum eū ad hec duo
argumenta posset sic responderi.

Ad primuz omnino dicitur sicut
Strodus: quia omnes in hoc conueni
unt. **A**d secundum potest dici pri
mo q non ē inconueniens impossibili
per se est concedendum nominali
ter: quando non est autētiee tale: s;
uolo aliter respondere: et dico q ista
propositio deus ē in casu dicto ē dupli
citer consideranda. primo ut autēti
ce significat: secundo ut ex imposi
tione significat. et ipse uult q sit cōcedē
da pro ut autētiee significat: quia ut
sic ē digna concedi: sed ut ex imposi
tione significat cuz sit impossibilis p
se non est digna concedi. **E**t ideo
ad argumentum cum dicitur hanc
concedis et hoc ē impossibile per se
ergo impossibile per se concedis ne
go diāam nec ē solus resolutorius qa

mediuz ē idempticū et non formale
ideo male inferri d' formalis: sed d;
inferri d' solum idemptica. s. q illud
quod ē impossibile per se concedis: et
hoc conceditur tanquam sequens: si
cut patet in aliis. non enim sequitur
hoc est homo: et hoc est asinus. ergo
homo ē asinus demonstrando animal
in communi secundum uniuersali
stas. si r non sequitur in diuinis hoc
est pater et hoc est filius. ergo pater ē
filius demonstrando essentiam diui
nam: sed in ambobus sequit' d' solū
idemptica. s. homo est id quod asinus
Et pater est illud quod filius: sed ad i
ferendum conclusionem formalem
debēt premisse sumi formaliter hoc
modo hoc concedis et hoc ut cōcedis
est impossibile per se. ergo impossibi
le per se concedis. similiter sequitur
hoc est pater: et hoc ut pater ē filius
ergo pater est filius: sed in omnibus
his minor est falsa et semper tenetur
ly ut specificatiue. **E**t per hoc patet
solutio ad aliud. s. hoc est concedendū
et hoc est impossibile per se. ergo im
possibile per se est concedendum cō
sequentia non ualet: sed debet cōclu
sio solum inferri idemptice. s. illud q
est impossibile per se est conceden
dum: et hoc conceditur ut sequens
ex quo non sequitur. ergo impossibi
le per se est concedendum: quia a p
positione idemptica ad formalem nō
ual' d' s; ad concludendū formale o;
sic arguere hoc ē cōcedendū et hoc ut
concedenduz est impossibile p se. ergo
impossibile per se est concedendum:
sed minor est falsa posset tamen con

cedi ista propositio impossibile per se
ē concedendū sumendo ly concedē
dum substantiue: quia tunc ē propo
sio idemptica: sed sumendo adiectiue
ē negāda: et tunc ē propositio forma
lis. ¶ Et considera si quis ad uerba at
tenderet, solum posset concedere q
impossibile per se ē concedendū ad
iectiue: sed non ē concedendum im
possibile per se: sicut conceditur q de
um trinum et unū cognouit Aristo
teles: s; Aristoteles n̄ cognouit deū et
unū: quia ly concedo nego assentior
et dissentior significant actum intel
lectus: sed ista respōsio per alia uerba
reddit in idem. ¶ Sed prima respon
sio ē realior et uniuersalior: qā i mul
tis aliis terminis ubi non ē aliquis ter
minus significans actum mentis ac
cidit eadem difficultas ut patet i exē
plis suprapositis. ¶ Et per hanc uiam
potes soluere unam maximam diffi
cultatem in the^a per quam potest ap
parenter probari q est possibile q hō
sit asinus. ¶ Supponendo primo si
cut omnes theologi uolunt q filius
Dei siue uerbum sicut assumpsit na
turam humanam: ita potuit assume
re naturam angelicam et quancun
q aliam naturam non dimittendo ta
men naturam humanam: quia non
minoris potentie est nunc deus assū
pta humana natura q prius fuit: sed
prius potuit assumere naturam ange
licam et alias ergo et nūc. ¶ Ponat^r
g^o q filius assūperit naturā hūanā
angelicā et asininā p absolutā ei^o po
tentiā: qā non loquor d^o po^a ordiata: s;
absoluta. tunc arguo sic, iste ē hō de

mōstrādo filiū dei. et i^o ē āgelus et as
nus. ergo homo est angelus et asin^o
et consequenter homo est asinus q
erat intentum. ¶ Hec uerba uidentur
ualde pulchra: quia medium est hoc
aliquid id est terminus discretus et
non quale quid cuz non demonstrat
essentiam sed personam. ¶ Sed ta
men per predicta patet respōsio ne
gando consequentiam: quia mediū
est hoc aliquid: sed solum idemptice
et non formaliter. ideo debet conclu
di idemptice solum scilicet homo est
ille qui est angelus et asinus. ¶ Et hoc
concederetur admissio casu per om
nipotentiam: sed ad probandum istā
consequentiam formalem debet sic
argui. Iste est homo: et iste ut homo ē
angelus et asinus. ergo homo est an
gelus et asinus: sed minor est impos
sibilis. Per idem soluitur ad theologi
cūz dū^m q aliquos facit male credere
arguendo sic demonstrando filiū dei
hoc est uerum et hoc est homo. ergo
homo est ubique et per consequens
corpus christi est ubique quod ē fal
sum. ¶ Ad hoc dicitur ut prius negā
do consequentia: sed sequitur idem
price solū q hō ē iste q ē ubiq: et hoc
ē uerū q hō ē deus q ē ubiq: s; ad cō
cludēdū i p̄dicatione formali o; sic ar
guere hoc ē ubiq: et hoc ut ubiq: est
hō. g^o hō ē ubiq: s; minor est falsa: qā
ut ubiq: ē deus et nō hō. sed hec clari^o
apparebūt isen^o i suo tractatu s;o pri
cipali ubi limitabitur filius resolutori
us. et bñ inspiciendo isti sillogismi sūt
i q̄ttuor terminis: sicut sic arguēdo ille
b̄narius est incorruptib^l demonstran

da aggregatum ex materia prima et anima intellectiva sor. tenedo q totus e sue partes et ille binarius est Sortes ergo Sortes est incorruptibilis: sed solum sequitur q Sor. e binarius incorruptibilis. ¶ Ad propositum tamen nostrum redeundo. nota q si ponat ista propositionem deus e significare precise homine e e asinum et hac ho e asinus no mutare significatoez. tunc s; Srodū utraq; istarum e neganda nominaliter: qa utraq; e impossibil p se l; una autentice et alia ex impōne. ¶ S; secūdu Tisberū p^a e concedēda et ha neganda sep dico nominaliter: qa non sufficit q sit negāda et q sit impossibil per se: sed cū hoc q sit autēice talis: tamen fm utrūq; prima est semper concedenda picipialit; et ha neganda participialit; nec seqt s; Tisberū ille ppositōes conuertūt et una e cōcedēda. ergo et alia e concedenda quocunq; modo sumat; concedenda: sed bñ sequit ille ppōes cōuertunt; et una e uera uel falsa necessaria: l; contigēs possibilis uel impossibilis. ergo et alia. si militer seqt i^a ppōes conuertunt; autentice et una e cōcedēda uel neganda. ergo et reliqua. ¶ Et si dicis ego obligabo q cōuertant; autentice iste ppōes deus e et ho est asinus. ¶ Dico q licet concedere tunc illud tanq; obligatus nō tamen tanq; uerū: et si nō concedis dico q tu nō es hō: qa tu es cucubuc. ¶ Ex pdictis p; q nō seper necessariū concedendū: nec e impossibile negdūm quātūcūq; sit p se tale: et hoc qa nō e autentice tale.

NONO DVBITATVR

¶ Vtrum septima et octaua regula sint uere. s. si cōsequētia est bona et antecedens est possibile. ergo et cōsequēs e possibile: et si dñs e impossibile. g^o et a^o e impossibile. Adhuc respōdet; breuiter q regle sunt uere additis limitatōibus supradictis quas nō repli eo ne tediū afferā legēti. et ut ne diffidere uidear de ingenio studentis cū facile sit illud ad ppositum applicare. ¶ Attamen p declaratōe reglarum nota: q nō seqt i^a ppō e possibilis. g^o pōt esse uera. Multe enim sunt ppōes possibles que sic significando nō mō possunt esse uere ut; de istis. n^a ppō e: nulla ppositio e uniuersalis: n^a ppō e uera: nulla ppō e negatiua Sor. nō e que sit in mente Sor. hec cartha nō e dicendo carthā in qua adequate scripta e hec ppō. quolibet enim istarum e possibilis cū; precise sicut significat possit esse ut; sed nulla istarū pōt eē uera sic significando precise. quia si posset esse uera: aut quando e aut qñ non est non secundum ut pater: quia quando non e non potest esse uera nec falsa nec primum. quando enim e ista propōitio Sor. non certum est q e in mente Sor. ergo Sor. e. ergo i^a non e uera Sortes non e existens in mēte Sor. Et sic deducitur de aliis suo modo: sicut de ista exceptiua. omnis homo preter Sor. excipitur dato q sit sola exceptiua. tunc ista sic precise significando e possibilis: quia possibile e solum Sortem excipia cursu uel a motu: et sic de aliis: sicut uel excipit dato q cras e et solum Sortes et plato et q soluz Plato curreret. tunc erit de scō ita q ois hō pter Sor. excipit et

significet precise sicut nūc. g^o nunc
 ē possibilis et tū ista non pōt ēē uera
 quia nō quando non est utz nec qū
 ē quia sū^a ē uera sic pōt ēē significan
 do ergo Sor. non excipitur tener dñā
 ab exposita ad primā exponētem et
 sequit^r etiā q^d sor. excipit^r p^r reglām
 cōem: qā in oī exceptiua affirmatiua
 pars extra capta excipit^r sⁱ sor. ē pars
 extra capta. ergo sor. excipit^r. et si ar
 guitur sic oīs hō preter sor. excipitur.
 ergo sor. excipit^r et sor. nō excipit^r. i^a
 dñā ē bona p^r iam dicta et aūs ē possi
 bile. ergo et oīs ē possibile: qd^r ē ipossi
 bile. **H**uic dicit^r negando q^d i^a dñā
 sit bona nec hoc dictum ē: sed q^d hec
 dñā ē bona. oīs hō preter sor. excipitur
 ē uera sic significando. ergo sor. exci
 pit^r et nō excipit^r: sed tunc nego aūs
 huius dñē q^d sit possibile: quia dixi q^d
 hec p^rō ē possibilis et nō pōt ēē q^d i^a
 sit uera sic precise significando. **U**de
 dicas de hac exclusiua tantū exclusū
 ē exclusū que ē possibile: et tū non pōt
 ēē uera sic significando pōt ēē dūz ta
 men sit oīs exclusiua. ē enī possibilis
 qā possibile ē cras soluz sor. ē exclusū
 sicut dato q^d tantuz sor. curret cras: et
 tamen nō pōt ēē uera: qā nec qū nō
 ē utz nec qū ē sola sic pōt ēē significā
 do assignando reglāz cōez q^d in oī ex
 clusiua affirmatiua subiectū includit^r
 et oppositū subiecti excludit^r. tunc si
 hec ē uera sic precise significando. er
 go exclusū ē exclusū. t³ ab exposita
 ad alterā exponentem. et ultra ē uera
 exclusiua affirmatiua. ergo subiectū
 includit^r siue ē inclusum: sed subiectū
 ē ly exclusū. ergo exclusū includit^r si
 ue ē inclusū. ergo exclusū nō ē exclu

sum t³ ab affirmatiua unius dispe
 rati ad negatiua alterius: et sic seq^r
 q^d exclusū ē exclusum et nō exclusuz
 qd^r implicat cōradictōem. **U**te arguit^r
 q^d ista p^rō non pōt ēē uera sic pōt ēē si
 gnificando: quia si est uera. ergo ex
 clusū ē exclusū t³ ab exclusiua ad p^r
 iacentem et ultra. ergo aliqd ē exclu
 sum t³ ab indefinita ad suaz particu
 larē sine ipedimento sit igit^r illud ex
 clusū sor. gratia exēpli et arguit^r q^d si
 sor. ē exclusus q^d nō ē exclusus: qā si ē
 exclusus. ergo p^r regulāz cōem ab eo
 remouetur p^rdicatū dic^r exclusue:
 sed p^rdicatū dicte exclusiue ē ly exclu
 sum. ergo a sor. remouet^r exclusū. g^o
 sor. nō ē exclusus. ergo si sor. est exclu
 sus sequit^r q^d nō ē exclusus qd^r impli
 cat cōradictōem nec refert si dicit^r q^d
 in prima terminus sumit^r interdum
 material^r et postea p^rsonal^r: qā al^r loq^r
 nō possumus: sed p^r ly sor. excipi intel
 ligo significatum huius termini sor.
 excipi. excludit^r enī uel excipit^r sor. a
 cursu cū i^a terminus Sor. p^rsonaliter
 sumptus ē p^r extra capta p^rsonaliter
 supponēs u^r subiectū exclusiue affir
 matiue. **E**t si arguit^r stante cāu q^d sit
 sola illa exclusiua uel exceptiua om
 ne exclusum ē exclusum. ergo tantū
 exclusum ē exclusum. i^a dñā ē bona
 et aūs ē uerū: qā affirmat^r idē de se ip
 so simpl^r in terminis p^r aliquo suppo
 nētibz de p^rter. ergo et oīs ē uerū. g^o
 possibile ē q^d illa exclusiua sit uera et
 simil^r pōt argui^r exceptiua suo mō
Ad hec dicit^r omnino sicut in ma
 teria insolubilium q^d stante isto casu
 uel opponēs uult q^d i^a p^rō significet
 autentice uel nō: si p^r mō nō admittit^r

casus cū aliis circūstantiis: q̄a ex eo se
quit̄ impossibile siue dicat̄ q̄ sit ue
ra siue dicatur q̄ sit falsa ut nunc i ar
gumēto facto in oppositū ē argutus.
Si uero ponat̄ hō mō dico q̄ ista dīa
facta nō ē bona: q̄a ab uniuersali me
re categorice autentice significan
te ad exclusiuam non mere cathego
rice significantē de cōsiliis terminis
transpositis nō ualeat dīa: ita dicas ad
argumentū cōsimile qd̄ posset fieri
de exceptiua. ¶ Multa alia possent po
ni exēpla de propositionibus possibili
bus que sic significādo precise n̄ pos
sunt eē uere. imo nec false: sicut sunt
iste. oīs propositio ē falsa. nulla ppō est
uera et similes in materia insolubiliū
ad quas sic precise significando seq̄t̄
contradictio simplr siue dicatur eas
esse ueras siue falsas. et iuxta hec col
lige q̄ propositiōum potest eē quadru
plex maneries. ¶ Aliq̄ pōt eē uera et n̄
falsa: sic significando sicut ista. aliqua
ppō ē. ¶ Aliq̄ uero ecōuerso sicut ista
nulla ppō ē. ¶ Aliq̄ nec uera nec falsa
sicut quelibet ppō insolubilis. et aliq̄
potest esse uera et pōt esse falsa: sic si
gnificando: sicut ista tu curris: n̄ non
possit eē uera et falsa. ¶ Sī nō seq̄t̄
ista ppō ē contingens. ergo indifferē
ter pōt eē uera et falsa. p̄ de ista. aliq̄
ppō ē falsa de qua fit mentio i littera
a magistro. que nō pōt eē falsa: sic p̄ci
se significādo: q̄a si sit possibile pona
tur et sequit̄. a^a ppō ē falsa ergo aliq̄
ppō ē falsa. t̄z ab inferiori ad suūz su
perius affirmatiue sine impedimēto. et
ultra ista ppō ē falsa: sic precise signifi
cando: q̄ aliq̄ ppō ē falsa. ergo nulla p
positio ē falsa: sicut p̄z i simili. i^a ppō ē

falsa: aliquis hō est asinus p̄ci se signifi
cādo q̄ aliq̄s hō ē asinus. ergo nullus
homo ē asinus. et si sic ista ppō foret
falsa seq̄t̄ q̄ aliq̄ ppō eēt falsa et n̄
ppō eēt falsa. ¶ Ex quo p̄z q̄ nō seq̄
tur hec ppō nō pōt esse falsa: sic p̄ci se
significando. ergo ē necessaria: p̄z d̄ p̄
dicta. et de qualibet istarū aliqua ppō
ē aliqua ppō ē affirmatiua: quarū que
libet ē contingēs et nulla istarū sic p̄
ci se significando pōt eē falsa: imo sep̄
ē uera. ¶ Sed mediū ad pbandam p
positiōem ē necessaria est illud quod
dixi dubio septio q̄ q̄nq̄ exigit con
ditōes. uel si libuerit realius et breui⁹
potes sic arguere precise: sicut nō pōt
nō eē hec ppō significat. ergo ē neces
saria. sīl̄ p̄ci se sicut nō pōt eē hec ppō
significat. ergo est impossibilis. sīl̄ p̄ci se
sicut pōt eē hec ppō significat. ergo ē
possibilis. sīl̄ p̄ci se sicut pōt esse: et si
cut pōt n̄ eē hec ppō significat. g^o est
contingens. sīl̄ sicut nō ē hec ppōitō
significat. ergo ē falsa. sīl̄ p̄ci se sicut ē
hec ppō significat. ergo ē uera. nota
secūdo q̄ magister i littera cōcedit q̄
d^o bone a^o pōt eē uerum sine dīte et
hoc i sensu diuiso: t̄z negat i sensu cō
posito: sicut cōcedit̄ q̄ pater pōt esse
sine filio. sīl̄ inferius pōt eē sine superi
ori: t̄z n̄ ē possibile q̄ pater sit sine filio
nec q̄ inferius sit sine superiori. ¶ Et p̄
hoc p̄z exp̄sse q̄ de itētōe stodi fuit:
q̄ diffinitio dīte bone eēt itelligeda in
sensu cōposito et n̄ diuiso: sicut supius
dicebat̄ du^o 3° qd̄ aut̄ dīte bone a^o
pōt eē uerū sine dīte pbat̄ de i^a ama
gistro. oīs ppō ē affirmatiua. g^o n̄ ē ne
gatiua: que dīa ē optima: et t̄z a^o non
significando pōt eē uerū et dīa non
¶ Qd̄ pbat̄ q̄a si d^o pōt eē uerū ul^o q̄nū

et hoc non utique quando est et hoc etiam non quia quod est ipsum est propositio negativa. ergo non est uerum quod nulla propositio est negativa et tamen sic precise significat. ergo non est uera. **A**ttende tamen quod si propositio dicitur a propositio sit esse uerum sine dicitur non tamen potest autem esse uerum sine consequente et hoc implicaretur: quia si autem est uerum sine dicitur. ergo a propositio est uerum et significat adequate quod omnis propositio est affirmatiua. ergo omnis propositio sitio est affirmatiua. ergo nullum esset dicitur predicte dicitur sic significando: quia tunc esset propositio negatiua: et si predicta dicitur non habet dicitur. ergo nec autem: et per dicitur non est dicitur cuius oppositum dicebat. **S**icut est de dicitur dicitur nihil demonstratur. ergo hoc tamen demonstrat cuius autem potest esse uerum et dicitur non sit significando: et dicitur est bona a superiori distributo negative ad suum inferius: et quia non est intelligibile oppositum dicitur cuius autem. **E**t quod autem possit esse uerum sic significando per data quod propositio foret sola in mundo et nihil demonstraret: et tamen dicitur non potest esse uerum quia si esset uerum. ergo esset propositio: et consequenter haberet subiectum uel ergo per ly hoc aliquid demonstrat uel nihil. si nihil. ergo non est subiectum: quia absque demonstratione primo casta sunt et uana: eo quod nihil significat. si uero significant aliquid et hoc solum per demonstrationem. ergo per ly hoc aliquid demonstratur illud ergo est falsum quod hoc non demonstratur. **E**t si argueretur nihil demonstrat: ergo hoc tamen demonstratur. a dicitur est bona: ut patuit: et autem est uerum. ergo et dicitur cuius oppositum dicebat. **H**uius dicitur quod si ponitur pro constanti quod nihil demonstratur. tunc i dicitur non est bona: quia non est consequentia. nec etiam

autem autem est uerum. si uero aliquid demonstratur per ly hoc in dicitur: tunc dicitur est bona: sed autem est falsum: sicut ens. **E**t si arguitur autem istius esse potest esse uerum. ergo possibile est quod autem istius dicitur sit uerum negatur argumentum: quia arguitur a sensu diuiso ad compositum. **E**t iuxta hoc conceditur quod aliqui uniuersalis potest esse uera sic significando cuius nulla singularis quam habet per nata est habere potest esse uera sic significando. conceditur etiam quod sunt due propositiones oio cōsimiles in significato: quarum una potest esse uera et non alia. ut sunt iste due foras demonstratur: et hoc non demonstratur semper demonstrando foras. et hoc est propter diuersum modum significandi. **T**ertio nota quod termini monstrabiles: possibile iposibile uerum falsum. necessarium contingens possunt capi dupliciter: ut signum: et ut significatum: ut signum sumunt uel per per positionem possibile iposibile uera et falsa et ce. que est signum alicuius significabilis complexe: sed ut significatum sumunt pro adequato significato propositio uel iposibile ut signum potest esse et est possibile: sed iposibile ut significatum non potest esse nec est possibile. ista enim propositio nullus deus est esse potest esse: imo de facto est cuius sit scripta tamen deum esse tamen est possibile. **E**t per hoc per solutio ad nouum argumentum quod solus fieri contra regulas. si iposibile est. ergo iposibile est que est bona ab eodem ad idem et antecedens est possibile saltem: ut signum et tamen dicitur est iposibile saltem: ut significatum cum sit iposibile iposibile esse. **R**espondetur quod non est inconueniens quod autem sit possibile: ut signum et dicitur sit iposibile ut significatum: sed si autem esse

possibile ut significatū d^o eēt possibile
ut significatū in d^o bona: s^z tunc aⁿs
ē falsū. ¶ Hec eadē distinctio pōt fieri
de oī termino sē intētonis: qā pōt capi
dupl^r. sūt signū et ut significatū. vñ
concedo q^d aⁿs ē cōplexum et incon
plexū. ē enī cōplexū: ut significatū et
ē incōplexum: ut signū. silt^r cō^a ē ora
tio et dictō: ē oratio ut significatū: et ē
dictō ut signū. ¶ Hic sumo al^r signū
q^d prius: qā nō capio p orationē comple
xa significante aliqd cōplexū: sed pro
signo signi. uerbi gratia. iste termin^o
possibile ē signū oratōis possibilet p
positio possibilis ē signū significati p
illā primū signūz est incōplexum:
et secūdum ē cōplexū: quia est ora
tio et utroq^{ue} modo capiēdo signū sēp
ē cōcedēdū q^d ipossibile ē possibile ca
piēdo possibile transcendēter p re pos
sibili: sed nō p ppōe possibili. ¶ Postq^{ue}
ea notauī q^d pro declaratōe exēplorū
et aliorū que circa litterā tangunt^r a
magistro expedire uidēt^r iam rēpus
ē cōtra has reglās et cōtra qdaz dicta
magistri arguere. et primo cōtra illd^o
dictū de sensu diuiso q^d aⁿs d^o bone
pōt esse uerū sine dīte s^z non possit d^r
sensu cōpō^o ito aⁿs d^o bone eē uerum
sine dīte. Ex hoc seq^r q^d diffinitō dīte
bone ē intelligenda ī sensu cōposi
to et dīter q^d oīs dīa cuius non poss^z
aⁿs eē uerū sine dīte eēt bōa. ¶ Hu
ic dicūt cōcedēdo totū. ¶ S^z cōtra hoc
arguit^r: qā tunc sequit^r q^d ista dīa fo
ret bona. n^o ppō ē uera. ergo aliqua p
positio ē: q^d ē falsū: qā stat o^m dītis cū
aⁿte: et probat^r d^o qā non pōt aⁿs eē
uerū sine dīte. g^o ē bona aⁿs pbat^r
qā si nō dēt^r o^m. ponat^r ergo incē. tūc

arguit^r sic aⁿs ē uerum sine dīte. g^o
aⁿs ē uerū. t^z a cō^a u^l sibi proportio
nabili ad alterā ptē p^ricipale. Idez enī
ē dicere aⁿs est uerū sine dīte: et dice
re aⁿs ē uerū et dīis nō ē uerū. et tūc
ultra aⁿs ē uerū et p^rcise significat q^d
nulla propositio ē uera: ut supponit^r
ergo n^o nulla propō ē uera. tūc ultra n^o
ppō est uera. g^o nullū aⁿs ē uerū: t^z a
superiori distributo negatiue ad suūz
inferius. ergo a p^rmo ad ultimum
si aⁿs ē uerū nullū aⁿs ē uerū quod ē
impossibile. g^o illud ex quo seq^r ¶ Si
mīle argumētū ē de i^o d^o nulla ppositio
ē negatiua. ergo aliqua propositio
ē affirmatiua que nō ē bona utz cum
o^m dītis sit imaginabile stare cū ante
cedente: qā ex negatiua pura nō seq^r
tur affirmatiua et tū non pōt aⁿs eē
uerū sine dīte: utz arguēdo ut prius:
eo q^d nō ē possibile aⁿs eē uerū sic p^rcise
significando: ut patuit ī notabili
bus: ergo nō pōt aⁿs eē uerū sine con
sequente t^z a supiori distributo ad
suū in t^rius negatiue. ¶ Idē argu
mētū ē de ista d^o n^o ppositio ē. g^o aliq^{ue}
propositio ē: cuius oppositū dītis nō
pōt stare cū aⁿte ī ueritate: quia aⁿs n^o
potest eē uerum: ut patuit: et tamen
dicta dīa nihil ualet: ut constat: g^o illd^o
p^r dictū magistri non uidēt^r uerum.
¶ Ad hec argumenta sufficiat una
rō: quia sunt minus difficultatis
reducendo ad memoriā ea que dicta
sunt prius in t^rio d^o p^rincipali: qā
antecedens et consequens non su
muntur in p^resenti: ut signum: sed
ut significatum pro significato adeq^{ue}
to eorum. ¶ Et ideo dicitur ad primū
negando q^d ista consequētia sit bona
et cū d^o q^d nō pōt ē eē s^z sū dīte h^o nē

et cū di. dē o^m admitto: et dico qd d³
pōi i eē p significato adeqto uliato
aūis. s. q n^a ppō sit uera et q n^a ppō
sit et hoc ē possibile. ¶ Et p idē argu
mētū dicit ad f³ q nō ē o³ bōa: qā pōt
stare op^m dōtis cū aūre ad intellectū
datū. stat enī q nulla ppō negatiua
sit neq affirmatiua cū stet nulla ppō
sūdēm eē. ¶ Itē dicit ad tertiū q pōt
stare oppositū dōtis cū aūre: sed nō di
co i ueritate nec i falsitate: qā illud ē
sumere aūis et o^m dōtis: ut signū et nō
ut significatū. sufficit enī q i^a stat sūp
nulla ppō ē. nō enī seq^r i^a ppositio ē
possibilis. ergo pōt eē uera nec seq^r ille
ppōes sūt possibiles. ergo possūt eē ue
re: ut p³ de istis duabus. nulla ppō ē et
n^a ppō ē: sed bene seq^r illa ppō ē
possibilis. g^o pōt eē sicut adeqte signi
ficat pōt eē. nulla enī ppositiōem eē ē
possibilis: sicut ista adeqte significat
¶ S³ forte aliq replicaret sic signo
hāc dōz n^a ppō ē. g^o aliqua ppō ē et
uolo pbare q ē bona. qā nō pōt eē ita
sicut adequate significat p aūis: quin
sit ita: sicut adeqte significat p dōis.
ergo ē bona. p³ dōz aūis pbat: quia
nō pōt eē sicut adequate significat
per aūis. ergo nō pōt eē ita sicut adeq
te significat p aūis: qn ita sit sicut ade
quate significat p dōis. t³ a superio
ri distributo ad suū inferius negatiue
et aūis pbat: qā nō pōt eē aūis uerū sic
significādo. g^o nō pōt eē ita sicut ade
quate significat p aūis. ¶ Ad hec re
spondet p^o qd sit de aliis negādo
dōz ultimā. s. nō pōt eē aūis uerū. ergo
nō pōt eē ita: sicut adequate significa
tur p aūis et capiēdo logicaliter ly ue
rū p ppōe uera: sicut nō seq^r uniuers

falsa ppōe de terminis se itentōis
u/impōis ad ppōem de terminis cō
similibus p^e itentōis u/impōis: quis
enim nulla ppō esset in mūdo adhuc
posset eē ita: q deus ē. nec seq^r nō ē
uerū q deus ē. ergo nō ē ita q deus
ē semp capiēdo ly uerū noialr p ppōe
uera: et quis nulla ppō esset uera ad
huc eēt ita: q deus ē: et de scō et neces
sario ē ita q deus ē. ¶ Sed hic forte
aliquis quereretur: quia intellectus ad
huc nō quiescit. capio hanc ppōnem
mentalem sortes non est que est in
mente sortis dictum est q hec pro
positio ē possibilis et nō pōt esse ue
ra: sed contra si hec ppositio ē possibil
ergo potest esse ita. sicut per eaz ade
quate significat. ¶ Ponat ergo q
sit ita sicut per eam adequate signifi
catur: s³ p istā adequate significat q
sor. nō ē. ergo pōt poni in eē q sor. nō
sit. ponat ergo etiā hoc i eē: q he due
ppositiones non sunt impossibiles
immo mutuo se secuntur in hoc cāu
tunc arguo sic Sor non ē. ergo ista p
positio Sor. non est: non est in mente
sor. et dōter non est. ergo non est ita
sicut per eam adequate significatur
ergo uidetur q nō possit esse ita sicut
per eam adequate significat. ergo nō
solus nō pōt esse uera immo est im
possibilis. ¶ Hoc argumētū poss³ cui
libet predicto p confirmatōe et repli
catōe suo modo adaptari et est grata
replicatio. ¶ Ad hec dicitur presuppo
sita laudabili protestatione q hic nō
capit terminus secunde intētiōis: pro
ut est signum: nec pro ut est signum
signi. s³ pro significato u/ pro signifi
cabili cōplexe qā aliterū possem^o loq

nisi cū tāta circūlocutiōe uerborū q̄
ce^m p carta et materie p incaustro n̄
sufficeret. ¶ Et nō cū dico q̄ i^a ppō sor.
ū est i mēte Sor. ē possibilis: q̄a pōt eē
ita sicut p eā adeq̄te significat ita i
telligit. s. q̄ pōt eē ita q̄ sor. nō sit nec
debet poni in eē hoc totū. s. ita ē sicut
per istā ppōem adequate significat
S3 loco de ly ppōem ponat significat
tū cōplexū et sufficit. et per hoc p3 q̄
tunc nō iplicat cōtradictiōem: q̄a tunc
nō seq̄t q̄ ista ppō sit. ¶ Secūdo pri
cipalr arguit cōtra s̄m dictum magi
stri de dīa bona: q̄a ex i^a sequitur q̄
i^a dīa non esset bona aūchristus ē
hō. ergo aūchristus est aīa. et dato q̄
aūchristus nō sit natus: q̄a pōt eē ita si
cut significat p aū. s. de facto nō sit
ita sicut adequate significat per d^o
quia pōt eē q̄ aūchristus sit hō: q̄uis n̄
sit homo nec aīa cū nō sit hō per casū
¶ Huic dicit q̄ diffinitō dīe bone ē
intelligenda in sē u cōposito determi
nate totā aduersariuā: et nō soluz pri
mam partē mō hoc totū nō ē possibile
q̄ aūchristus sit hō: q̄uis nō sit aīa: q̄a
positū i eē iplicaret cōtradictiōem: s3
si ly pōt de sensu cōposito cadat soluz
supra primā partē aduersariue: tunc
dicta aduersariua ē uera: sed nō ē ad
propositū. ¶ Hec argumēta potuissēt
poni in tertio du^a principali supius po
sito de diffinitōe dīe bone. s3 nolui tot
iuuenibus dare in principio ne fastidi
rent. Ibi enī habēt q̄ diffinitio dīe bo
ne ē intelligēda i sē u cōposito: nūc aut
q̄ terminus modal^r d3 determinare
totā diffinitōez et totā aduersariuam
in diffinitōe dīe male: q̄a a magistro
expresse ponitur in hoc loco sua intē

tio circa diffinitōem dīe male in quo
sensu ē intelligenda. ¶ Sed nūc ter
tio principalr restat arguere cōtra has
regulas: ut ueritas earū oīo pateat: et
arguit triplr prio sic. aliq̄ dīa ē bona
cuius aūis ē possibile: et dīs ipossibile.
ergo regla falsat3 et aūis pbat3. i^a d^o
ē bona. dē currens ē asinus. g^o dē cur
rens pōt esse asin^o q̄a exponētes aūis
inferunt exponētes dīs. seq̄tur enī
formalr currens ē asinus. ergo currens
pōt eē asinus ab esse ad posse affirmā
tiue: et sine distributiōe et seq̄t nihil ē
currens: q̄n illud sit asinus. ergo nihil
currens: q̄n illud possit eē asinus. quia
quicqd ē tale pōt eē tale. g^o totū dīs
seq̄t ex toto aūre. g^o dīa ē bona et
tū aūis ē possibile ut3 et dīs ipossibile.
q̄a seq̄t omne currens pōt eē asinus.
omnis homo potest esse currens. et
ergo omnis homo potest esse asinus
d^o ē ipossibilis. ergo aliq̄ pmissarū: nō
minor. ergo maior. et dīa t3 in primo
prime figure. ¶ Secūdo sic i^a dīa est
bōa aliq̄ currens pōt eē hō. omne cur
rens ē asinus. ergo asinus pōt esse hō
ē enī in disamis: et aūis ē possibile cu3
sit una cō^a cuius utraq̄ ps ē possibil^r
et n^a alteri ipossibilis et dīs ipossibile.
ergo et ce. ¶ Tertio sic hoc ē ipossibi
le ergo hoc est impossibile per utrū
que hoc demonstlando consequēs
aūis est possibile. q̄a significat oīo sicut
pōt eē imo sicut de facto ē nec asserit
se ipossibile: et dīs ipossibile: q̄a asserit
se esse ipossibile ergo et ce. ¶ Ad hec
tria p ordinem rōr. ad primū negādo
q̄ ista d^o sit bona nec exponētes an
tecedentis iherūt exponētes dīs. q̄a
i^a exponētes dīs ē i^a et nihil ē uel

pōt esse currens: quoniam illud possit esse asinus et hec est falsa et ista non sequitur ex secūda exponente aīris. nō enim sequitur nihil ē currens quoniam illud sit asinus ergo nihil ē uel pōt esse currens: quoniam illud possit esse asinus: quia arguitur ab eō ad posse negatiue uel salte distributiue.

Ad secūdu dicitur quod ista dīa nō ē bona nec ē in disamis: quia medium latius supponit in maiori q̄ i minori iā intelligendo quo ad suppositōem: sed quo ad supposita. nam in maiori ly currens supponit p̄ currente quod ē uel pōt esse sed minori solum pro currente qd̄ ē sed bene sequitur ubi minor sit talis ē currens pōt esse asinus: sed minor ē ipossibilis. **A**d tertiū potest dici primo quod regula intelligit quod dīa nō asserat se esse ipossibile: sicut in precedenti dubio dicebatur: ubi dīa non asserit se in eō concedēdū aliter possit dici quia uel dīa significat precise: et tūc non admittitur uel nō ē: tūc dīa nō ē bona: nec arguitur a conuertibili ad conuertibile: ut dixi de insolubilibus.

Alter pōt dici quod regula pōt intelligi de ipossibili ut significatū qd̄ non est tale per reflexionē. primum dicitur p̄ istam impossibile ē. ergo ipossibile est. s̄ p̄ istaz hoc ē impossibile. ergo hoc ē impossibile cōtinue demonstrando consequena.

DE CIMO DVBITAT **Q**UOD Vtrum nona et decia regule sint uere. s. si dīa ē bona: et aīa ē necessaria. ergo et dīa ē necessariū: et si dīa nō sit necessariū. ergo nec antecedēs. Huic dicitur quod sunt bone ut plane

deducitur a Strodo supplēdo limitat i ones cōes quas ex superioribus colligere potes. **S**olū ergo arguatur cōtra regulas tripli. iter primo sic i^a cō sequentia ē bona oīs hō est. ergo i^a hō ē et iste homo ē et sic d̄ singulis. et tū aīa est necessariū ut patet sic significando et consequēs ē cōtingēs. cuius sit una copulatiua cuius quelibz ps ē cōtingēs et nulla alteri repugnat. ergo regule false. quod aut dīa sit bona arguitur: quia si nō ē bona stet oppositū dīa cum aīa. s. q. nec iste hō ē nec iste hō et sic de singulis et tamē qlbz homo est. **S**ed cōtra sequitur nec i^e homo est nec iste est et sic de singulis. ergo nullus homo ē: et sic starent duo contraria simul. s. quilibet homo ē et nullus homo. **S**ecūdo sic i^a dīa mentalis ē bona deus ē. ergo hec ē uera deus ē et tamen aīa ē necessariū utz et dīa cōtingēs: quia stat quod hec ppō nō sit et dīa qd̄ nō sit uera: s̄ q. ista dīa sit bona arguitur sic quia contradictorium dīa repugnat aīa. s. q. deus sit et quod hec ppō mentalis nō sit uera deus ē: quia ista non possunt eō simul uera quod probatur: quia si nō detur oppositum quod possint esse simul uera. ponat ergo in esse quod sint simul uera et arguo sic. ista sūt simul uera ergo ista sunt et si sunt sūt ppōes mōtales. ergo naturalr significant. ergo hec deus ē significat p̄cise deus esse ergo ē uera quod ē oppositū alterius partis. **T**ertio nulla ppō mūdi ē necessaria nec pōt esse necessaria. ergo regule iste sunt inanes et uane p̄ et aīa arguitur sic quia si qua esset necessaria potissimuz esset hec ppōitio

deus ē sic significādo precise. ¶ S; cō
 tra si hec ppositio ē necessaria et hec
 ppositio et hanc ppositiōem esse: sunt
 idem. ergo hanc ppositiōem esse ē neces
 sarium. cōtra ē falsum: quia hanc pposi
 tionem esse ē: et hanc ppositionem nō
 esse pōt eē. ergo hanc ppositiōem esse
 ē contingēs. ergo nō ē necessariū. ¶ Ad
 hec tria gradatim respondetur. ad pri
 mum negādo istā cōsequētiā esse
 bonam et admitto stare oppositū cō
 sequētis cū ante. s; q; q;libet homo est
 et tamen nec iste homo ē: nec iste hō
 ē: et sic de singulis. et cum dicitur ultra
 nec iste homo ē: nec i^o homo ē. et sic d^r
 singulis. ergo nullus homo ē. dicitur
 negando cōtra: sed oportet addere d^r
 bitum mediū. s; et isti sunt omnes ho
 mines masculi quod negat tanq̃ re
 pugnant non tanq̃ uerum: q; s; ob
 ligatus ad oppositum possibile. ¶ Ad
 secūdū dicitur negando istā cōtra esse
 bonam: et negat q; contradictorium
 cōtra repugnat anti: quia i^o stant s; p
 seu sunt compossibilia deus ē: et hec
 ppositio non ē uera deus ē: q; stat q;
 deus sit: et q; hec ppositio non sit.
 et cum dicitur ista nō possunt esse s; p
 uera. ergo nō sunt cōpossibilia negat
 cōtra: quia multa sunt possibilia et com
 possibilia. que nō possunt esse s; p uo
 ra: ut prius patuit i nono dubio: sicut
 ista duo. nulla ppositio ē uera. g^o aliq; pposi
 tio ē. ois ppositio ē affirmatiua: nulla ppositio
 ē negatiua. ex quo p; q; nō ualet i^o cō
 sequētiā: hec copulatiua ē possibilis. g^o
 pōt esse uera. nec cōtra i^o copulatiua
 non pōt eē uera. ergo ē impossibilis.
 ¶ Ex quo p; q; assignata hac cōtra hec
 nō ē uera deus ē: ergo deus nō ē. non

sequit^r non pōt aūs esse uerum sine
 ante. ergo i^o cōtra ē bona. et hic sum en
 do ly uerū p ut ē passio ppositis. s; p pro
 positione uera: q; certum ē q; non pōt
 aūs huius ante esse uerum. ergo non
 pōt aūs huius ante esse uerum sine cō
 sequente. ¶ Per hoc etiam patet q; ly
 uerum debet sumi transcendenter ul
 aduerbialiter in diffinitione ante bone
 cum dicitur cōtra bona ē cuius pōt non
 aūs esse uerum sine ante quod magi
 ster Stroodus aduerteret ut euitaret eq
 uocatōem de uero pro ppositiōe uera: et
 pro ita esse dixit diffiniēs cōtra bonā
 esse illam in qua non pōt eē ita: sicut
 adequate significat per aūs: q; nō ita sit
 sicut adequate significat per cōtra. p;
 etiā aliud pulchrum q; euz cōtra dicitur
 cōtra bona ē cuius oppositum cōtra
 nō pōt stare cū ante: et cōtra mala ē cu
 ius oppositū cōtra pōt stare cum ante
 non intelligit de posse uel non posse
 stare simul in ueritate: sed in posse eē
 ita uel nō posse eē ita: sicut per istā ade
 quate significat. i. q; significata adeq;
 ra sint compossibilia. ¶ Ad tertium ne
 gatur aūs et dico q; i^o ppositio deus ē
 ē necessaria: et cū dicitur hec ppositio ē
 necessaria. et hec ppositio ē: ē hanc ppo
 sitiōem esse. ergo hanc ppositionem
 esse est necessarium. nego argumen
 tum nec arguitur resolutorie: quia
 aūs nō ē resolvable: sed officiable. et si
 quis uellet q; ly necessarium in ante
 sit adiectiuum substantiue tentum
 dicitur negando cōtra: sed sequitur
 per hanc ppositionem esse ē ppositio
 necessaria. ¶ Et si dicitur sic quelib;
 ppositio mundi contingēt ē. ergo
 quelibet ppositio mundi ē contingēs

negatur argumentū. quilibet enim
propositio mandī ē et pōt non ē. ergo
contingenter ē et tamē non omnis p
positio mandī ē contingēs. ¶ Propo
sitiō enim dicitur necessaria uel contin
gēs ut significatū nō qā sit res neces
saria: sed qā nō pōt non ē: sicut adeq
te significatur uel quia pōt esse et nō
ē: sicut per eas adequate significat.
¶ Et per hoc p3 q non sequit̃ hec p
positio ē necessaria: ergo hec ppositio
necessario ē nec sequitur hec ppositio
ē impossibilis: ergo impossibiliter ē. sili
ter nec sequit̃ hec propositio necessa
rio ē. ergo hec ppō ē necessaria. dato
q celum imponatur ad significan
dū te sedere aut te esse adequate qd
satis ē possibile: sicut ad placitum sūt
imposite figure litterarū. ceteris carac
teribus lineate. et c.

UNDECIMO DVBITA
tur circa undecimam et
duodecimam regulas.
Vtrū sint uere. s. si dñā
ē bona et formalis et aīis ē pure nega
tiuum: dñs similiter ē pure negatiuum
et si consequens sit pure affirmatiuum
aīis uel aliqua pars aīis ē pure affir
matiuā. ¶ Respondet q regule clarif
sime patent ēē bonē i littera semper i
relligēdo de dñā bona et formali sim
pliciter seu d forma quē si ē bona: et
quolibet confimilis forme. i. i qua sin
guli termini similes respectus habēt
ē bona: sicut in littera ponit̃ exēplū
de istis duabus. deus nō ē. ergo deus ē
Sor. nō ē. ergo Sor. ē. certum est q fa.
non ualet. ergo nec prima ualē de for
ma: sed solū de materia. et ideo nō iēs

uenit q aīis sit pure negatiuum: et dñā
pure affirmatiuum. Nec requit̃ ad hoc
q dñā sint similes forme q aīis et dñā
sint similes in ueritate et falsitate ne
cessitate et cōtīgētia possibilitate et i
possibilitate: sed sufficit q inter aīis et
dñs sit similis habitudo arguēdi: sicut
in dicto exēplo ē hoc adito q arguat̃
in utraq a negatiua de tertio adiacē
te ad affirmatiuā de secūdo adiacen
te de eisdem terminis ul proportōabi
libus. ¶ Sed cōtra has regulas qtuor
argumēta tangunt̃ a magistro i lit
tera. quorū primū et tertiu clarissime
soluta sunt: sed s3 et quartū non ita so
luta sunt q aīum oīo quierent. ¶ Di
citur enim ad secūdu q i dñā non ē
bona nō possibile ē nō ē. ergo neces
se ē esse: quia oportet supplere mediū
affirmatiuum. s. et iste sunt ppōes sub
alternātes: que responsio uidetur am
bigua ppta q sine aliquo supplemen
to non pōt intelligi ita ē: sicut per an
tecedens adequate significat: qn ita
sit sicut per dñs adequate significat
presertim quia in diffinitōe dñe bone
non sit mētio de ppositionibz: s3 signi
ficatis earū: et i d p dca nō sit mētiō: ni
si d rebz cū dicimus necesse ē hoc cō
non pōt hoc non esse. ¶ Aliā respon
sionem etiam ponit. d. q ly non tene
tur infinite et non negatiue: et sic an
tecedens ē affirmatiuum que respon
sio etiam ē difficilis: quia negatōnes i
materia equipollentiā nō tenent̃
infinite: et presertim iste quarum ui
gore sit equipollentia. quia nego infi
nitando faceret propositiōem dissimi
lem in subiecto uel predicator: et sic d
faceret similem: sed dissimilem cuius
c. n.

oppositum requiritur ad equipollentiam
ideo forte dicitur quod non est negatiua
ista non possibile est non esse. quia in mo-
dalibus uerbum modi infiniti est pars
principalior. et ideo quia super ipsum ca-
dunt due negationes que ipsum affir-
mant fit propositio affirmatiua. **Sed** nec
ista responsio satisfaciunt quia tunc i^a es-
set negatiua possibile est non esse. similiter
i^a alia impossibile est non esse similiter
i^a tu incipis non currere. desinis non mo-
ueri et similes. **Propterea** dico aliter
quod isti termini modales sicut dixi prius
possunt sumi tripliciter. **Primo** pro
propositionibus possibilibus necessa-
riis: et tunc sic sumendo prima respon-
sio magistri est uera. **Secundo** possunt
sumi pro ente possibili uel necessario
et sic sumuntur transcendenter pro possibi-
li. **Tertio** aduerbialiter possibile pro pos-
sibilitate: necessarius pro necessario. et
isti duo modi fere coincidunt: quia am-
bo sunt reales: nisi quod sumendo pro re
reddunt suppositum uerbo. sed aduer-
bialiter confirmant quod inueniuntur Ari-
stoteles potissime sumi aduerbialiter.
unde idem est dicere necesse est deum es-
se. et necessario deus est. Similiter non
possibile est te esse et non possibiliter tu
es. et per hoc patet quod ista non est nega-
tiua non possibile est te non esse: imo est affir-
matiua: sicut ista non possibiliter tu non
es: quia due negationes cadunt super uer-
bum principale. **Possent** quarto dici
quod non est aliqua propositio in uoce uel
in scripto que sit affirmatiua uel nega-
tiua: quia affirmatio et negatio sunt actus
mentis: sed uerum est quod in uoce est aliquod
signum talis actus affirmatiui uel ne-
gatiui mentalis. et improprie potest dici

affirmatio et negatio in uoce uel scri-
pto pro subordinatorem signi ad signi-
ficatum: sicut intentio uoluntatis co-
git aspectu oculi tanquam signo. **Et** se-
cundum hoc diceretur quod in mente sunt
due negationes siue duo actus negati-
ui dicendo non possibile est non esse: sed
unus actus affirmatiuus necessitatis.
Et est simile sicut illud aggregatum
in uoce uel in scripto non si uerum quantum
hec aduersatiua quis et ly non est quantum
uel et ly non uel quantum et. et ita ly non
possibile non subordinatur huic termi-
no: mentali necessario. elige quod gratius
Quarta mihi uidetur integerrima licet
prior aspectu non introducat uideatur
digna ratio. **Ad** quartum argumentum
dicit magister quod ista dictio non est formalis
non est ita quod nihil est. ergo aliquid est quia opus
dictis est imaginabile stare cum ante. scilicet
quod nihil est et non est ita quod nihil est: quia si
nihil esset tunc non esset ita quod nihil es-
set: nec esset ita quod aliquid esset: quia si
nihil esset neque substantia neque accidentis
neque aliquid nec aliquo modo esset quod
tamen sequeretur si concederetur quod ita
esset quod nihil esset: quia si ita esset. ergo
aliquando esset. **Ego** tamen concedere istam
dictam: si nihil est. ergo ita est quod nihil est et
nego quod dictum sit affirmatiuum: sed est nega-
tiuum confirmatum: quia idem est ac si dicere-
tur uere nihil est et sic capiendum deum
est formalis nec est imaginabile opposi-
tum dictis stare cum ante. nec tamen se-
quitur ita est quod nihil est. ergo aliquando
est: sicut alias dixi dubio septimo: sed bene
sequeretur ubi ly ita est essent due par-
tes: quarum prima esset aduerbium de-
monstratiuum: sicut ly sic. et ego puto quod
magister sic accepit: tunc sine du-

dicta dñā nihil ualensicut ipse dixit. id
potes distinguere de dñte et pones cō
cordiam inter has responsiones.

DE VO DECIMO DV
bitatur: Circa decimāter
ciam et decimāquarrā re
gulas. ¶ Vtrū si sunt ue
re. si dñā ē bona: et añs ē scituz. ergo
añs ē scitum. si uero añs ē dubium. er
go añs ē dubium ul' scitū esse falsum.

¶ Circa hoc dubiū talem ordinez ob
seruabo. ¶ P^o regulā limitabo. Z^o
quedam notabilia p declaratōe regu
le magistri diffuse assignabo: que no
tabilia trinario numero terminabo.

¶ Itaq; quo ad primū dico q; regule
infrascriptis limitatōibus additis sunt
ueresed eas prime regule assignabo
et tu poteris secūde regule per te ipsū
facile adaptare. sit igit' hec p^a regula.

¶ **SI CONSEQUENTIA EST Bo**
na. ¶ Quia istius dñe tu es hō. ergo
deus non ē añs ē scitum et d^o nō ē sci
tū: qā nō ē bona.

¶ **AFFIRMATIVA.** ¶ Quia istius d^o
non si tu es homo tu es asinus que ē
bona cū eius oppoita sit mala: añs est
scitū et dñs nō: et hoc ē qā ē negatīa.

¶ **SIGNIFICANS EX COMPO**
sitione suarū partium. ¶ Quia si i^a
dñā tu es homo. ergo tu es asinus rō
ta subordine^r uni dñe bone añte et
dñte significantibus ut prius. tunc est
bona affirmatiua: et añs ē scitū et d^o
nescitum.

¶ **PRECISE PRIMARIE SIGNI**
ficantium. ¶ Quia ubi ecōtra istius
sequeñtie tu es homo. g^o tu es aial. rō
ta subordine^r mentali cui prius dñō

significādo ut prius. et sūt añs: sed cō
sequens precise significet te esse asi
num. tunc ē bona dñā affirmatiua si
gnificans ex compositōe suarū parti
um: et tñ añs ē scitū et d^o iñga falsuz.

¶ **SCITA.** ¶ Quia rusticus q; nō cōce
deret se esse aial huius dñe bone euz
ceteris limitatōibus predictis. si tu es
homo: ergo tu es aial. sciret añs et nō
sciret dñs: qā dñā nō ē scita.

¶ **MERITO TVE COGNITIO**
nis. ¶ Quia istius dñe homo currit
ergo antropos currit: credere esse bōe
quia fidem prebes fide digno q; est
bona añs ē scitū a te sciēte solū lati^m

et dñs nescitū: qā nō ē intellectū a te.
¶ **ET NON DECIPERIS IN Cre**
dendo ex uero sequi falsū in conse
quentia bona.

¶ Quia ubi crederes
ex uero seq falsū: et crederes firmiter
te esse hominem et nō aial. tunc i^a d^o
tu es homo. ergo tu es aial esset bona
qā sic firmiter credis et ita ē et meri
to tue consideratōis cū tota dñā sit la
rina: et sic de ceteris limitatōibus pri^o
enumeratis. et tamen añs esset scituz
a te et dñs non: quia nō creditū. et hoc
ideo: qā deciperis in credendo. Ex ue
ro sequi falsum in dñā bōa et formali.

¶ **ET ANTECEDENS PRINCI**
pale. ¶ Quia istius dñe cum omnibus
limitatōibus predictis. verbi gratia. si
tu es homo tu es asinus. ergo si tu es
homo tu es asinus cū arguatur ab
eodem ad idem añs non principale ē
scitum. s. añs añtis: et dñs principale ē
nescitum: et hoc qā añs principale est
nescitum.

¶ **EXPLICITVM VEL IMPLICI**
tum ē scitum ab aliquo. ¶ Quia isti^o
cui

¶ Ne bone cum omnibus limitatōibus predictis nisi tu es aīal tu non es hō. antecedēs ē scitū. si tu es animal et cō sequens nescitū: et hoc quia illud antecedēs explicatū non ē principale: s; hoc implicitū tu non es aīal pp negationē inclusam in ly nisi: quia non negat notam conditōis sed aīis. et ideo aīis principale implicitum ē nescitū: sicut et dñs ē nescitū.

ET CONSEQUENS NON repugnat esse scitū. ¶ Quia istius cō sequentie bone cum ceteris limitatio nibus prescriptis hoc ē nescitum. g^o hoc ē nescitū per utrūq; hoc demonstrando dñs aīis est scitum et dñs nō quia ipsum esse scitum implicat cuz se asserit esse nescitum. sicut de i^a hoc est tibi dubium. ergo hoc ē tibi dubium per utrūq; hoc demonstrando dñs. similr de i^a omis propositō scita ē affirmatiua. ergo nulla propositō scita ē negatiua.

ET NEC ANTECEDENS NEC dñs sit ppositō plures. ¶ Quia istius dñe cum addictis limitatōibus brunellus ē asinus. ergo brunellus non ē risibilis. antecedēs ē scitū: et tamen dñs ut in obliquo ē nescitū: sed hoc ē quia ē ppositio plures et non quatenus ē propositō una: tamen ut ē dñs dicte cō sequentie ē scitum: quia ut sic ē i recto quia aliter non esset dñā ualida: tamē quia hec ppositō i obliquo ē falsa et nescita et hec ē dñs o; cōcedere q; illud quod ē dñs est nescitum idem pte et non formaliter.

CONSEQUENS PRINCIPALE. ¶ Quia istius dñe homo ē asinus homo ē rugibilis. ergo si homo est asi

nus homo ē rugibilis: que ē bona dñā cum omnibus prenotatis limitatōibus aīis principale ē scitum: et tamen dñs ē nescitum. quia ista ppositio homo ē rugibilis ē nescita: et ista propositio est dñs. ergo dñs ē nescitum: sed nō ē dñs principale: sed secundariū: quia ē dñs cō sequentis principalis dñe:

EST SCITVM AB EODEM.

¶ Quia non oportet q; si alicuius cō sequentie bone cuz aliis premissis cō ditōibus aīis sit scitū ab angelo q; dñs sit scitū ab homine. ¶ Post hec primo notandū q; ubi fiat dñā bona cuius aīis sit latinum et dñs grecum d; quā plenam fidez habeas q; sit bona sicut de i^a gratia exempli homo currit. ergo antropos trochi. tunc pōt probabili ter dici q; i^a dñā ē scita a te esse bōa et tamen nō ē scita a te sicut etiā concedit Tiber in secundo casu de scire et dubitare q; aliqua propositio scitur ē uera que tamen nō ē scita: sed dubia ut ista hoc ē uerum dato q; per ly hoc demonstratur illud istorū rex sedet et nullus rex sedet quod ē uerū sed nescias quod demonstratur: sicut nescis q; istorum duorū ē uerū. ¶ Tūc scis istā hoc ē uerū esse ueram cuz scias iam precise significare. sicut ē per casum: et tamen ē tibi dubia: quia quā litercūq; significat tu dubitas. nam siue demonstratur ista rex sedet siue nullus rex sedet hec est tibi dubia hoc ē uerum. Ita ad propositum dico q; scio dictam dñā esse bonā: quia firmiter ipsam credo esse bonā. et ita ē. ergo scio dictam dñā esse bonā: et tamen non ē scita: quia non ē intellecta habitudo dñis ad aīis cum non

possit intelligi ista habitudo nisi in
telligatur antecedens et consequens
quia intellectus complexus presup
ponit intellectum simplicem siue i
complexus. Et si dicitur quid requi
tur ad hoc quod consequentia uel una
propositio sit scita. **R**espondeo quod
requiruntur tria. **P**rimo quod sicut
principaliter ista significat: scia signi
ficare ipsa. Ideo a puro latino non est sci
ta propositio greca uel hebrea.
Secundo quod sicut principaliter scio
istam significare sic se a esse. ideo
ista propositio homo est asinus uel
alia falsa non est scita. **T**ertio quod non re
pugnet istam sciri. ideo ista propo
sio hoc est nescitum se demonstra
ta non est scita ab aliquo. **E**t ideo
ad propositum redeundo: quia con
sequens prime consequentie facte
cuius antecedens est latinum et con
sequens grecum: sicut ipsum prin
cipaliter significat nescio ipsum signi
ficare. ideo ista consequentia non est sci
ta: quia habitudo non potest intelli
gi inter aliqua non intellectis extre
mis. Et propterea non sequitur in
hac materia. ista propositio est uera
intellecta a te. ergo potest esse scita
ab aliquo. Stat enim quod sibi desit ter
tia conditio: sicut patet de ista hoc
est nescitum que est uera cum pre
cise significet: sicut est et se non fal
sificet et est intellecta a te cum sit
materie latina: et tunc non potest esse sci
ta: quia ipsam sciri implicat contra
dictionem propter reflexionem cum
se asserat esse nescitum. **N**ec sequi

tur contra hec propositio est sci
ta. ergo potest sciri esse uera: ut patet
de ista hec propositio a nullo scitur
esse uera se demonstrata. hec enim
non potest sciri esse uera ex reflexi
one et tamen potest sciri: quia habet
tres conditiones assignatas: nisi for
te dicatur quod sibi desit tertia. et hoc
non: quia si asserit se esse nescitum: si
nescitum esse ueram. **I**deo core
larie ex dictis sequitur quod est aliqua
propositio uera que a nullo potest
sciri: sicut ista hec propositio a nullo
scitur: nec obstat dictum quod nihil sci
turnisi uerum: quia licet omne sci
tum sit uerum: non tamen omne ue
rum est scitum: uel potest esse scitum.
Petrus de Mantua non uult requi
ri istam conditionem ad hoc quod pro
positio sit scita. unde dicit quod non se
quitur hec propositio est scita. ergo
sicut i propositio significat sic scis ista si
gnificare: et sicut istam principali
ter scis significare sic scis esse et non
repugnat ista sciri: quia signo ista
Adam non est que est scita a te: tunc
antecedens est uerum et consequens
falsum: quia non scis ita esse sicut scis
istam significare: quia ista non signi
ficat sic uel sic esse: sed sic non ef
fe: quia Adam non est esse: sed hec
acuties est sumus uerborum: quia
per sic esse intelligitur aduerbialiter
uere: ut alias dixi in protestatione
laudabili. et per non sic esse intelli
gitur false uel non uere. et ideo sic est
quod Adam non est: quia uere adam
non est. Ideo ista significando Ada

ca. iiii.

non esse significat: sicut est ut
spectat a d. propositum. ¶ Per
hec ergo dicta posset ad argu
mentum magistri in littera re
sponderi cum primo dicit sortes
est. ergo iste istorum trium ē sor
tes. Ista consequentia est bona
scita a te esse bona et antecedens
est scitum et consequens nesci
tus. ¶ Huic posset dici qd iste mo
dus arguendi non ualet nec est
regula. unde duo sunt boni mo
di arguendi simplices in hac ma
teria et duo compositi et fallaces.
¶ Primus bonus est iste. Ista cō
sequentia est bona scita esse bo
na et antecedens est scitum esse
bonum siue uerum. ergo conse
quens est scitum esse uerum.
¶ Secundus etiam bonus et sim
plex: ut primus ē iste. Ista cōseque
ntia est bona et scita et antecede
ns est scitum. ergo consequens est
scitum. ¶ Et hoc semper suppo
nendo limitationes predictas.
Sed isti duo modi mixti sunt fal
si. ¶ Primus est iste. Ista conse
quentia est bona scita esse bona
et antecedens est scitum. ergo cō
sequens est scitum. patet in casu
magistri antecedens est uerum
et consequens falsus. similiter in
casu Tiberi superius allegato
scilicet a. est uerum et hoc est ue
rum. dato qd a. sit illa que est uera
de duobus contradictoriis tibi du
bus. ¶ Secundus falsus et mixtus
est iste. Ista cōna est bona et scita

et antecedens est scitum esse uerū
g. dñs est scitū esse uerū. p. de i.
hoc est nescitum esse uerum.
ergo hoc est nescitum esse ue
rum continuo demonstrando
consequens. Vbi autem argue
retur sic in casu magistri. Ista
consequentia est bona scita es
se bona et antecedens est scitum
esse uerum. ergo consequens
est scitum esse uerum. ¶ Tunc
concedo totum. sed non sequit
consequens est scitum esse uerū.
ergo consequens est scitum: ut
prius patuit ex doctrina Tiberi
de ista propositione hoc est uerū.
¶ Hoc notabile uolo induxisse
hic ad introductionem iuuenus
in materia de scire et dubitare:
ut sic predispositi facilius indu
cantur ad maiora. ¶ Et si argu
eretur secundo modo et bono iu
perius assignato. Ista consequen
tia est bona et scita et antecede
ns est scitum. ergo et dñs ē scitum
et tamen consequens est falsum
quia in casu magistri consequens
est nescitum. ¶ Huic dicitur qd
aliquid potest esse scitum dupli
citer. scilicet notitia distincta et
confusa. si loquamur de notitia
confusa. sic concedo totum conse
quens et consequentia nec hoc
repugnat cāui. si uero loquamur
de notitia distincta. sic negatur:
qd ista consequentia sit scita:
quia sibi deficit primo conditio
requisita ad hoc qd propositio ca

thegetica pporhetica sit scita:ga
nescio quid ista consequentia di
stincte significet absolute cum
nesciam quid consequens signi
ficet salte absolute sic ut patebit i
ho notabili sequenti. ¶ Nūc uolo
notare aliqua alia pro declaratio
ne littere magistri que est satis
ambigua et usque in hodiernus
diem a nonnullis impugnata.

¶ Secundo notandum est q in
primo casu magister uidetur i
plicare contradictionē. uult enī
q quocūq; istorū demonstrato du
bito an ille sit sor. et tñ scia quod
per ly hoc demonstratur sortes:
immo concedit quod quocūq;
istorum demonstrato dubitem
an ille sit sortes et tamen sciam
q hic est sortes demonstrato sor
te. Et licet uideatur contradictio
tamen in rei ueritate non est:
ut in fine ostendam. ¶ Quidam
tamen pro hac contradictione
tollenda dicunt q duplex est de
monstratio: una ad intellectum:
alia ad sensum inter quas hec est
differentia: quia per primam pos
sumus demonstrare possibilia
et impossibilia. per secundam ni
si possibilia adhuc non omnia
sed solum existentia. Dicunt ex
go q magister intelligit qd stat
quod scis quod iste est sortes de
monstrato sorte. scilicet ad intel
lectum: et tamen nescies an iste
sit sortes: immo dubites quocun
que demonstrato supple ad sen

sum. ¶ Ista respon io habet bo
na uerba: sed non ad propo
situm: quia ut ostendam stan
te eadem demonstratione sen
situa uel intellectua adhuc
d' magistri ē uera. et nimis fu
isset occupatus iste magister
qui sic equiuocando nullam
huius duplicis demonstratio
nis mentionem fecisset in lit
tera. ¶ Ideo dixerunt alii q pre
ter distinctionem dictam opus
est alia scilicet q demonstra
tio siue sensitua siue intellecti
ua est duplex scilicet confusa
et distincta. Et hoc est uerum
apud eos qui uolunt quod pro
nomen demonstratiuum pos
sit aliqd demonstrare sub ratio
ne aliqua communi confusa
uel particulari quod pro nunc
concedo. ¶ Hoc premissis di
cunt q magister intellexit de
demonstratione confusa quan
do dixit quod scit quod hoc est
sortes demonstrato sorte scili
cet confuse: sed nescit qd iste
est sortes quocūq; demon
strato. scilicet distincte. ¶ Sed hec po
sio sicut poino p^a iponit ma
gistro aliquid qd littera nullo
modo sonat. Ita qd hec distin
ctio cuz littera magistri uere
uidet: sicut duo idiomata di
uersa oio. p^aerea possz et salua
ri stāte demonstrato distincta ut
ostēdā. ¶ Propterea magis ad
mētē magistri dico q d'mōstra

tio siue sensitiua siue intellectiua
siue confusa siue distincta est du-
plex. scilicet absoluta et cōditinalis.
Exemplum primi hoc est Sortes.
Exemplum secundi hoc est Sortes
demonstrato Sorte. prima demon-
stratio nihil certificat. secunda certi-
ficat propter conditionem annexā.
Nam sicut dicit magister in littera
Omnis qui scit saturnum esse ali-
quid: scit qd hic est saturnus demō-
strato Saturno et concederet eam
sibi propositam cum dicta conditio-
ne: sed ista propositio est multis du-
bia et dubitanda scilicet hic est Sa-
turnus: cū a solis doctis in astrono-
mia sit scita. Et quāuis aliquis sciat
qd hic est Saturnus demōstrato Sa-
turno: tamē nescit quis planeta sit
Saturnus: quia nescit qd hic est Sa-
turnus demonstratione absoluta
quod requiritur ad hoc ut sciret qd
esset Saturnus. hec omnia ita litte-
re magistri cōsona sunt ut uideāt
eē connata: sicut legenti poterit ap-
parere. **D**ico ergo qd in casu ma-
gistri et suis responsis nulla est con-
tradictio. Stat enim qd sciam quod
hoc est Sortes demonstrato Sorte
et tamen quocunque demonstra-
to dubitem an hoc sit Sortes. pri-
mū. n. uerificatur demonstratione
conditionata. Secundum uero ab-
soluta. Et est simile ei quod solem⁹
dicere qd duplex est necessitas scili-
cet conditionata et absoluta: siue
sub aliis uerbis necessitas consequen-
tic et consequentis: ut Boetius di-

stinguit in suo de consolatione li-
bro quinto. Exemplum primi. de-
um esse necessarium est absolute.
Exemplum secundi te moueri si cur-
ris est necessitas conditionata. Ita
in proposito de demonstratione di-
cendum est: unde nemo est qui nō
concedat se scire qd hoc est rex de-
monstrato rege seu posito pro con-
stanti qd certificet regem demon-
strari precise: quāuis nesciat quid
demonstretur absolute. scilicet an
Petrus uel Paulus. **P**er hoc etiā
pater solutio ad unum aliud quod
communiter contra magistrū obii-
citur. nam cum proponitur illud cō-
sequens. iste est Sortes. querit ma-
gister quid demonstratur: et dicit
qd si demonstratur Sortes scit illud
consequens si uero Plato uel Cice-
ro dubitat illud. **S**ed contra dice-
ret aliquis: sicut tu scis qd hoc ē for. de
monstrato Sorte: ita scis qd hoc nō
est Sor. demōstrato: Platone l' Cice-
rone. ergo magister nō debet illud
dubitare. sicut facit in littera. **A**d
hoc dico qd scio qd hoc non est Sor-
tes demonstrato Platone uel Cice-
rone: sed ex hoc non sequitur qd de-
monstrato Platone uel Cicerone
scio qd hoc non est Sortes. arguitur
enim a sensu composito ad sensus
diuisum. unde quocunque illo-
rum trius demonstrato dubito an
iste sit Sortes et Sorte etiam demō-
strato dubito an iste sit Sor: sed nō
dubito immo scio qd hoc est Sortes
demonstrato Sorte et non dubito:

imo scio qd hoc non est sor. demonstrato Cicerone uel Platone. et hoc qd magister dicit in littera qd si demonstret Plato uel Cicero: tunc dubito istam: iste est sor. sed scio tamen qd i^e est sor. demonstrato sor. nec sequitur demonstrato Sor. dubitas an i^e sit Sor. ergo dubitas an iste sit Sor. demonstrato Sor. arguit enim a sensu diuiso ad sensum compositum. ¶ Hec responsio meo iudicio tu facilis e^t tu consona littere et ueritati. Nec te terreat replicatio sophiste: qui dicit non sequitur certificor sor. demonstrari. ergo hoc e^t sor. sicut non sequitur certificor qd ly deus significat asinu. g^o deus e^t asinu. na^m p^{ro}bia demonstratio p^{er} demonstratio nem significant sicut nec sequit^{ur} certificor qd ly tu significat asinum. ergo tu es asinus: nec sequit^{ur} ly ego imponitur precise ad significandum deus. ergo ego sum deus. nam siue ly ego significet deum siue no^me ego non suz: nisi Paulus de Pergula iuxta dictus Birie timentis sophistas: quicquid dicatur biria semper homo. ¶ Huic dicitur qd in presenti sumitur demonstratio siue certificatio qd sit ita in rei ueritate: sicut express^e in hac eadez difficultate dicit magister tisber iⁿ sic tractatus de scire et dubitare et magister tangit in littera. ¶ Et aduerte qd stante casu qd ly tu significet asinu qd licet conceditur qd tu sis homo non tamen conceditur qd tunc hec propositio sit uera tu es homo cuz illa precise significet homine esse asinum iuxta casuz sed aliud e^t concedere propositioem et aliud e^t concedere ipsam esse ueram: ut superius dicit et pulchre declarat

in primo sophismate secundo principali. ¶ Si in hac materia rudes rhetorici qui parentem ac procreatricem suam dialecticam ignorant: solent non nunq^{uam} argutiem logicorum deridere obliuientes qd proprium nomen non audent nuntiare: sed deliniti furo sapientie sunt qui nec merentur rhetores appellari: cum per ianuam recto tramite non intrauerint et a parere rudibus solum laborent nescientes longe esse prestantius unius sapientis iudicio commendari qd totius uulgi clamore sapientissimus uideri. ¶ Tertio nota qd communis responsio quas magister tangit in littera qd pars non pot^{est} supponere pro toto cuius e^t pars habet apparens fundamentum. scilicet qd prius intelligitur significatu^m partis qd totius. ¶ Ad quod quidam dicunt qd aliquid intelligitur: ut signum: et aliquid intelligitur ut significatu^m. ideo concedunt qd non eque cito intelligitur totu^m et pars ut signum et hoc totu^m probat argumentu^m: tamen totu^m ut est significatu^m per partem eque cito intelligit^{ur} sicut pars ut signu^m. ¶ Sed hic arguitur: quia cum intelligo gratia exempli subiectum ppositiois supponentis p^{ro} tota propositioe ut e^t signum. tunc intelligo totam ppositioem significatam p^{er} eum aliter non intelligeretur cuius esset signum: quia signum et significatum sunt re^ua sed tota propositio ut significatu^m e^t quoddam complexum compositum ex subiecto predicato et copula. ergo eque primo intelligeretur totum complexum: sicut partem eius quod est impossibile. ¶ Et hoc argumentu^m maxie appet ubi e^t p^{ro}positio

ita magis sicut biblia cuius una pars
 .s. primus terminus supponeret per tota
 Ideo aliter dico secundum quod mihi occurrit
 pro nunc quod aliquid intelligitur per se
 dupliciter. s. distincte et confuse: ut patet in
 prologo philosophorum et prologo posteriorum.
 uerbi gratia cum uideo unum
 totum quantitatiuum ad sensum: sicut
 unum circulum non uideo prius totum
 quam partes notum confusa: sed eque prius
 sicut obicitur uideo totum et omnes
 partes confuse: sed notum distincta est
 necessarium quod notum distincta partium
 precedat notitiam distinctam totius:
 ut si uolueris quantitate determinatam
 circuli oportet primo cognoscere di
 stinctam quantitatem partium circuli
 Et ex hoc patet quod notum confusa totius pre
 cedit notitiam distinctam sui ipsius. s. sicut
 notitia confusa partium precedit notiti
 am distinctam earum. Cum ergo dicitur
 quod cum per subiectum propositionis demon
 stratur tota propositio tunc intellectus
 intelligit totam propositionem conce
 do notum confusa. s. totam propositionem se
 cundum rem quecumque sit illa et qualicumque
 sit: sed non distincte concipio utrum
 sit categorica uel hypothetica affirma
 tiua uel negatiua. quia ad hoc distincte
 cognoscendum oportet singulas partes
 propositionis distincte intelligi. non ergo
 est inconueniens quod eque cito non prius
 intelligatur pars quam totum: et hoc notum
 confusa: sed notum distincta esset im
 possibile et cetera.

TERTIODECIMO Du
 bitatur. *¶* Viri. xv. et. xvi.
 regule sunt uere. s. si contra est
 bona et animus est dubitandum

animus non est negandum et si animus est nega
 dum animus non est dubitandum. *¶* Ad hoc dico
 breuiter quod sunt uere additis limitatio
 bus superius numeratis: sed per decla
 rationem casus quem magister ponit in
 littera et aliquorum dictorum circa
 litteras. more consueto uolo notare ali
 qua. Et primo circa istam consequenti
 am quam magister dicit non esse bo
 nam. Ista contra est bona et animus est tibi dubi
 um. ergo consequens non est negan
 dum: quod facile patet in hoc exemplo
 dato quod si propositio papa loquitur sit ti
 bi de poita. tunc si contra est bona papa lo
 quitur. ergo papa loquitur: et animus est ti
 bi dubitandum: quia propter depositio
 nem factam non magis scitur uel ne
 scitur a te etiam quia in primum et ex
 tra casum esset dubium. ergo et nunc
 est dubium: et tamen consequens est ne
 gandum: quia depositum. *¶* Et ut cla
 rius intelligas aduerte quod differentia est
 inter propositum dubium et dubitan
 dam. nam propositum dicitur dubitanda
 dupliciter: ut alias dixi primo nominaliter
 quia est digna dubitari: secundo partici
 pialiter: quia ad eam est respondendum
 per hoc uerbum dubito: sed propositum
 est dubia quinque modis: secundum doctri
 nam Thiberti. *¶* Primo quia principa
 liter significat: sicut tu dubitas ceterum
 dato quod hec propositio hoc est uerum co
 uertatur cum aliqua istarum duarum
 tibi dubiarum que est uera rex sedet
 nullus rex sedet. tunc qualitercumque
 ista principaliter significat ita tu du
 bitas esse: licet non dubites esse ita: si
 cut si principaliter significat: quia scis
 quod si est uera: et scis quod si est totaliter: si
 cut ipsa significat quod licet quod significet.

C Secundo ppositio ē dubia: q̄a dubi-
tato de Jesu composito an ita sit tota
litera: sicut p̄cipale ista significat: si-
cut i^a p̄pō rex sedet ē mihi dubia et ē
differentia inter primū et s̄z modū. q̄a
in primo sicut ppositio significat tota
litera: ita dubito esse: sed nō dubito an
ita sit tota: sicut i^a p̄pō significat. et
in secūda ē utroq̄ mō uera: sed potis-
sime in sensu composito ubi p̄ria est
uera in sensu diuiso. **T**ertio ppositio
ē dubia ex reflexione sicut i^a ois p̄pō
ē dubia: hoc ē tibi dubiū se demōstra-
to. **Q**uarto quia nescis principali-
liter qualiter ista p̄pō significat si-
cut ē ista hoc ē hō dato q̄ nescias qd
demonstret l̄z i rei ueritate tu demō-
streris. non tamen dico q̄ omnis p̄-
positio quā nescis qd p̄cipale signifi-
cat sit tibi dubia. nāz p̄positio greca
et hebraea nō ē tibi dubia: q̄a non con-
sideras de significato per istam cū ni-
hil intelligas: et tamen nescis qd i^a p̄-
positio significat: l̄z p̄positio du^a hoc q̄r-
to modo potissimū sit cum ponitur in
p̄positōe pronomen demonstratiuum
et nescitur qd demonstrat. **Q**uinto
q̄a dubitatur an sit sequens uel repu-
gnās casui: sicut patet i q̄nto cāu Tis-
beri de hac p̄positōe hoc ē homo. hec
enī omia i secundo et q̄nto casu Tis-
beri d̄ scire et dubitare collecta sunt
ex his sequitur q̄ l̄z non sit possibile q̄
p̄positio sit scita et dubia eidem eodēz
respectu tamē p̄positio dubia alicui
pōt esse scita esse ueritatē patet d̄ ista
p̄positōe hoc ē uerū dato q̄ cōuertat̄
cum aliqua illarū duarūz rex sedet et
nullus rex sedet quē ē uera et tamē
quelibet istarūz ē tibi dubia in rei ue-

titate. **I**dem patet de ppositiōe du
bia p reflexionem: sicut hoc ē tibi du
bium sē demonstraro. lam ergo potest
patere q̄ non sequitur hec ppositiō ē
tibi dubia. ergo ē dubitanda a te: sicut
magister dicit i littera i casu q̄ i^a pro
positio papa loquitur sit tibi deposita. tūc
i^a ē dubia: secundo modo prius dicto
et tamen ē neganda: q̄a deposita. **S**i
fiat econtra q̄ aliqua ppositio ē dubi
tanda a te que tamen nō ē tibi dubia
ut si ponat q̄ ista cōuertatur deus ē
et rex sedet. tunc secundū Strodrū se
quitur i^a conuertuntur et i^a rex sedz
ē dubitanda. ergo etiam i^a deus ē est
dubitanda: et tamen i^a ppositiō deus ē
non ē tibi dubia: ut patet discurrenti
omnes quinq̄ modos quibus propo
sitiō dicit dubia. lam etiam patet in
tellectus magistri in littera q̄ ad pri
mum dictū de differentia iter propo
sitionem dubiam et dubitandam.

Potest etiam per hoc patere solu
tio ad unā instātiā que solet fieri cō
tra hanc regulam ponendo q̄ i^a hō ē
asinus conuertat̄ cum i^a rex sedet.
tunc fiat illa cōia rex sedet. ergo hō ē
asinus. i^a cōia est bona et aīs est dubi
randum et aīs negandum. g^o regula
falsa. **A**d hoc argumētū rīr alr fm
Strodū et alr f3 Tilberū. nā f3 Tirm^o h3
i^a cōia sit bona non tamen est conce
denda: q̄a extra casuz non concedere
turret hec limitatō teneat̄ ut regula sit
vera. **C**s3 f3 Strodū dicit negandū
q̄ cōis sit negandum imō ē dubitādū
noialr: sicut itelligit r^a et tñ quicūq̄ p
poneret negaret et sic ē negādum
participialiter ut sepius protestatus
sum et magisur i littera presupponit.

Secundo nota q non sequit' utra
q pars huius copulatiue e dubitanda
ergo tota copulatiua e dubitanda. pa
tet d ista rex sedet et nullus rex sedz
que est neganda cum sit impossibi
le per se et tamen utraq pars e dubi
tanda nec sequitur utraq ps hui' co
pulatiue affirmatiue est dubitanda: et
nulla cōtradicit alteri. ergo tota e du
bitanda: patet de ista nullus sacerdos
saluabitur et quilibet sacerdos mere
bitur uitaz eternā. Similiter tu curris
et tu non moueris. et hoc qa licet par
tes nō contradicant: tamē ancedūt ad
cōtradictoria cum ex secūda sequat'
formaliter oppositū prime. **N**ec se
quit' quelibet pars huius copulatiue
affirmatiue e dubitanda et nulla alteri
cōtradicit nec repugnat. ergo tota est
dubitanda: ut exemplificat Strodus i
fimo dñarū et in suis obligatōnibus in
quadam obiectione qntē supponis: si
cut dato q unus sit coram te quē du
bites esse papā et uolo q scias ipsum
dormire. tunc i^a copulatiua e negan
da. omnis papa uigilat et iste e papa:
quia facio istam cōiam omnis papa ui
gilat. i^a e papa. ergo ille uigilat. ista cō
sequentia e bona et concedēda et cō
sequēs negādum et aūs e negandus
et aūs e i^a copulatiua. ergo i^a copula
tiua e neganda et tamen quelibet ps
e dubitanda. **E**t causa huius secun
dū Strodū ē: quia ex ea sequit' aliqd
negandum. debemus ergo arguere
sic. Quelibz ps huius copulatiue affir
matiue e dubitanda et nulla alteri cō
tradicit nec repugnat nec ex ea se
quit' aliquod negādum. ergo tota co
pulatiua e dubitanda. **E**t ex hoc pz

q multo minus sequit' una pars hui
us copulatiue e cōcedenda: et altera
e dubia uel dubitanda. ergo tota copu
latiua e dubitanda uel dubia: sed bñ se
quit' una uel utraq pars huius copu
latiue e dubia: et altera ps eius non ē
impossibilis nec cōtradictēs nec repu
gnans alteri: et ex tota copulatiua nō
sequit' aliquod falsum. ergo tota est
dubia. **E**t i hac materia copulatiua
rum sicut Strod. loco allegato contra
primam cōclusionē in suis obligatōni
bz arguitur cōiter q aliqua copulati
ua e neganda cuius utraq ps e cōce
denda: ut posito: sicut ipse ponit q oīs
homo currat. deinde statim dicat' ce
dat tempus obligatōis et statim cessā
te tempore obligatōis pponatur tibi
ista copulatiua tunc e negandā omis
homo currit et tu es homo et patz q
e uerum et non es obligatus. ergo ne
ganda: et tamen quelibet pars fuit a
te concedēda. prima qa posita: secūda
qa uera et imprinens. **S**ed ad hoc
dicitur q hec copulatiua uno ordine
preposita fuisset concedenda. scilicet
post cōcessionem istius tu es homo i
tempore: et alio ordine neganda. s. si i
mediate postpositū fuisset: propositio: qa
primo modo fuisset sequens. secundo
modo falsa et imprinens: sed si conce
ditur q fuisset negāda. tūc debet ne
gari: qa secūda ps fuisset concedenda
imo neganda: quia tunc habuisset ta
lem ordinem q nō fuisset imprinens
uera: sed impertinens repugnans et
consequenter negāda. e conuerso uo
ro dico si cōcedatur q fuisset cōcedē
da negando tūc q ista copulatiua fu
isset i^a et imprinens: immo dico q fuisset

pertinens sequens: et quod quilibet pars
fuiſſet concedenda uerū tamen probabi
liter potest concedi quod aliqua copulatiua
fuiſſet neganda cuius quilibet pars tunc
fuiſſet concedenda: et hoc si potuiſſet in
mediate poſt poſitum proponi. ¶ Ego
tamen uolo iuuenem ingenia aliter
in eadeſ conclusionē fatigare pono quod
omnis homo currit: quod primū reſpon
debis ad copulatiuā aliquā statim ſi
obligatus ad concedendum quod tu es homo
tunc propono iſtā copulatiuā: imme
diate poſt poſitū. Omnis homo currit
et tu es homo: et patet quod est imptinēs
faſſa. ergo debes reſpondere ad eā ne
gādo et cōtra tota copulatiua negan
da: et tamen quolibet pars eius ē con
cedenda. prima quia poſita: ſecūda quia
ſequens. nam quādoquē reſpondes
ad iſtam copulatiuā i^a ē concedenda
tu es homo: ſed iaz tu reſpōdes ad co
pulatiuā. ergo i^a ē concedenda tu es
homo. ¶ Hic uolo parūper iuuenes co
gitare: quia legendo ſoluam dñō con
cedere. Secūdo nota circa caſus ma
giſtri in littera cum eadē ſit difficultas
de Platone de te et Sor. ſicut etiā ma
giſter reſtatur. nota dico quod caſus iſte
reſpectu tui tripliciter potest fieri quātum
ad pſens ſpectat. p^o ſic. ſ. pono tibi iſtā
copulatiuā tu credis firmiter abſque
heſitatōe quod rex ſedet et quod in rei ueri
tate nullus rex ſedeat: quia admiſſa p
pono iſtam cōnāz tu credis firmiter et
abſque heſitatōe quod rex ſedet: et ita ē quod
rex ſedz. ergo ſcis quod rex ſedet. quia cō
ceſſa arguitur ſic i^a cōnā ē conceden
da: et añs ē dubitandum et tamen cō
ſequens ē negandum: quia repugnans
quia i^a repugnāt nullus rex ſedet et tu

ſcis quod rex ſedet: quia ex ſecūda parte
copulatiue ſequit^r oppoſitū prime. et
quod añs ſit dubitandum arguit^r ſic: quia
ē una copulatiua cuius una pars ē cō
cedenda: quia poſita. ſecūda imptinēs
in rei ueritate dubia. ergo dubitāda.
¶ Huic caſui taliter formato reſpōde
tureo admiſſo et cōceſſa iſta cōnā ne
gando quod añs ſit dubitandum: imo ē ne
gandum. ſequit^r enim formaliter i^a cō
ſequētia ē cōcedenda: et cōnā negādūz
quia repugnās. ergo et añs ē negan
dum. et cum probatur quod añs ē dubitā
dum et non negādū: quia ē una co
pulatiua cuius prima pars ē conceden
da et ſecūda ē dubitāda. ergo tota co
pulatiua ē dubitanda et nō neganda:
nego cōnā ſicut patuit in ſecundo no
tabili. dico etiā ulterius negādo quod ſe
cūda pars ſit dubitāda: imo negāda:
quia repugnās ſe p^ori copulatiue totius
caſus: et ſi dicit^r ē tibi dubia et imptinēs
g^o ē dubitāda. ¶ Huic rōr dupliciter
p^o negando quod ſit imptinens: imo re
pugnās ſe p^ori caſus. deinde negatur
cōnā: ſicut dato quod i^a rex ſedet ē tibi d^o
poſita. tunc propono iſtāz rex ſedet cer
tum ē quod nō ſeq^r nec repugnat. non
enim ſeq^r i^a p^o rex ſedet ē tibi de
poſita. g^o rex ſedet nec repugnat. g^o
cū in rei ueritate ſit tibi du^a dēs dicere
dubito: et tū i^a p^o i^a ē dubitāda imo
negāda cū ſit depoſita et in hoc primo
caſu ſi immediate poſt copulatiuā poſi
tā pponat^r i^a alia copulatiua. ſ. tu cre
dis firmiter ſine heſitatōe quod rex ſedz
et ita ē quod rex ſedet: dico quod ē negāda:
quia faſſa et imptinens: ſicut etiam illa tu
ſcis quod rex ſedet. nā i^a copulatiua uer
tit^r cū ea cū ſit ſua diſſi^a u^o deſcripta

Secundo pot fieri casus sic sit rei
ueritas q tu dubites regē sedere. tūc
pono tibi ista: tu credis firmiter regē
sedere et nihil aliud pono tibi. an rex
sedeat an nō. tunc si fiat dīa prius scā
tu credis firmiter absq̄ hesitatōne q
rex sedet et ita ē q rex sedz. ergo scis
q rex sedet. **A**d hoc dico q aūs est
negandus sicut et dīs. nam dīs nunc
ē falsum et imptinens non enī seq̄r
ex casu tu credis firmiter et sine hesi
tatōne q rex sedet. ergo tu scis q rex
sedet utz nec repugnat. ergo ē impti
nens et extra casū negaret: q̄a i rei
ueritate ut certificauī tu dubitas ex
tra casū ergo et cetera in eodem casu
ē negandus et aūs tanq̄ imptinēs fal
sum. sicut aūs cum quo cōuertit: et si
dicitur pro qua pte. **H**uic dicit q
nō ē necessarium q dū copulatiua est
neganda q pro aliqua parte ut patu
it in secundo notabili. **T**amē i casu
isto conceditur q ē neganda p secun
da parte: quia secunda pars ē facta re
pugnans. sequit̄ enim tu non scis q
rex sedet. ergo ul non firmiter credis
sine hesitatōne q rex sedet ul nō ē ita
q rex sedz. sed firmiter credis sine he
sitatōne q rex sedet. ergo non ē ita q
rex sedet tota dīa ē concedenda a dis
iunctiua cū destructione unius pris
principalis ad alterā partem cum cir
cūstantiis requisitis et aūs ē concedē
dum ut p̄z. ergo et dīs ē concedendus
ergo suum cōrradictoriū ē negandū.
Vbi uero iī cāu immediate postpo
situm pponeret rex sedet dubitarē
eam: quia cetera imptinēs et dubia. s; ne
garē me dubitare cum repugnet q̄a
ex casu seq̄r q firmiter credo. ergo

nō dubito. sed si pponat̄ ulterius illud
dīs. si tu scis q rex sedet. dico ut prius
quod ē negandus tanq̄ imptinēs fal
sum. Et si tertio pponit̄ aūs istius dī
iterū dico q ē negandus ut prius: q̄a
ē conuertibile autentice cuz dīte ne
gato. et si dicitur pro qua pte ē negā
dum illud aūs. dico q pro ea parte: q̄a
nunciō loco ē facta repugnans nec
istud inconuenit. plures enim una p
positio ē uno loco imptinēs dubia et
dubitanda que posteriore in eadez ob
ligatōne ē scā repugnans cuius rei exē
pluz primitis di. cupulis clarū ē. nec mi
reris q prius dubitauerim ista rex se
det primo loco ppositam et statim ne
gaueri me dubitare et sicut i alio exē
plo hoc idem poteris manifeste uide
re. **E**cce pono q firmiter credis nul
lum deum ēē sicut ē satis possibile. nā
dixit insipiens i corde suo non ē deus
tu autem nō necessario es sapiens et
i hoc. quo admissio ppono tibi nullus
de⁹ ē certum ē q negabis eā bene re
spondendo: quia ē impossibilis per se
et tamen habes concedere ut sequēs
q firmiter credis nullum deum esse.
Plura alia possent fieri exempla in
quibus necesse ē p̄prium actuz nega
re: licet hoc fieri nō de beat sola aucto
ritate: sed cogente necessitate. **T**er
tio pot fieri casus hoc modo sit rei ue
ritas q firmiter credis sine hesitatōne
q rex sedet et pono tunc tibi q firmi
ter credis sine hesitatōne q rex sedet:
et in casu illo certificatio et positio cō
cordant. tunc ppono ista tu credis fir
miter sine hesitatōne q rex sedet: et
ita est. ergo scis q rex sedet certum
ē q ista dīa sit concedenda: s; d aūtē

et dñe dico qd ē cōcedendū utrūq; eo
rū: qā in casu nō ē facta mentio qd nul
lus rex sedeat. nā interrogatus homo
de re quam firmiter crederet: Conce
ret istā nō obstante casu ad oppositū
et prefertī cū absq; casu sic concedo
ret. si uero cum toto isto casu ponere
tur qd nullus rex sedeat. tūc tam aūs
q̄ dñs sunt neganda: qā utrūq; eēt pti
nens repugnās poito et statī respōde
rā: sicut obligat. ¶ Magister tñ dicit
qd aūs et dñs essent credenda et nō con
cedenda neq; neganda: et dicit qd nō
sequit̄ hoc est falsū et impinēs. ergo
ē negandū: sed oī addere qd sit scitū
esse tale. similiter nō sequit̄ hoc est re
pugnās. ergo ē negandū: sed oportet
addere quod sit scitū eē tale. ¶ Mihi
aut̄ hoc nō placet. si enī ponatur qd for
sit corā te et lateat te: tunc si proponi
tur tibi i^a for. nō ē corā te. certum est
qd ē neganda tanquā repugnans se
parti copulatiue tibi posite l3 tñ illud
nescias: qā dubitato uno contradictio
rum dubitat̄ et reliquū. tu tamen eli
ge quod grātius ē. ¶ Vbi uero in to
to casu i^a poneret̄ etiā qd rex sederet
tūc plana eēt respōsio: quia et dñs et
aūs et dñs essent cōcedenda ut sequē
tia ex casu. ¶ Et sic patet qd casus ma
gistrī potest uariari tripliciter: terti
ū ē modus uariar̄ tripliciter prim^o
ē cum obligatio et certificatio concor
dant et nihil plus ponitur. secundus
cū dicitur ponēdo qd nullus rex sede
at. tertius cum additur qd rex sedeat.
ergo omnibus computatis casus qn
cupit uariar̄. ideo diligenter aduerte
qd uarietas casus exigit uarietatez re
spondendi.

VAR TODECIMO

Dubitatur circa deci
mam septimam et. xviii. re
gulas an sint uere. s. si 5^a
ē bona et aliquid sequit̄ ad dñs illud
idē seqt̄ ad aūs. Et si aliquid antecedit
ad aūs illud idem antecedit ad 5^a. ¶ Ex
quibus duabus regulis nascitur una
3ª que ambas complectit̄ unā directe
et aliā retrograde. et ppea in hoc du^o
limitata regula de primo ad ultimū
erunt alie due limitate. deinde arguā
contra regulā limitatā sex modis. g^o
ad propositum respondeo qd dicte re
gule sunt uere sic limitate. pro ut re
gula de primo ad ultimū limitabitur
infra.

¶ A PRIMO ANTECEDENTE.

Quia ab ultimo antecedente ad p^m
non ualet consequentia: sicut nō seq
tur animal currit. ergo leo currit.

¶ QVANDO OMNES CONSE

quentie intermedie et ce. ¶ Quia nō
sequitur q̄to magis sitis tanto magis
bibis: q̄to magis bibis tanto minus si
tis. ergo quanto magis sitis: tanto mi
nus sitis. similiter nō seqt̄ uerū ante
cedit ad uerū uel ad falsū uerū uel fal
sum antecedit ad falsū. ergo uerum
antecedit ad falsū: qā nulle consequē
tie int̄ medie facte sunt.

¶ SVNT BONE.

Quia nō sequitur
si magis sitis magis bibis: si magis bi
bis minus sitis. ergo si magis sitis mi
nus sitis: qā licet nunc sunt facte dñe
intermedie nō tñ sūt bone. si h̄r nō se
quit̄ aūs ē uerū. ergo dñs ē uerū uel
falsū. dñs ē uerū uel falsū. ergo qd seq
tur est falsū. ergo de p^o ad ultimū 3^a
ē uerū. ergo dñs falsum et hoc qā fa

oia nihil ualet.

MATERIALITER TANTVM :
aut formaliter tantum p^r formalis d^r for
ma. ¶ Quia si oēs oīe erūt bone ma
teria^r tātū p^r saltē p^a p^r ultia. tūc de p^r
ad ultimū erit oīa bona materia^r tātū
tū. si uero oēs erūt bone forma^r tātū
tūc de p^r ad ultimū erit bona et for
malis tātū. Si uero essent bōe et for
les simplr siue de forma: tūc de p^r ad
ultimū erit et oīa bona et formalis
simplr seu de forma: q̄a que seminas
in premis colliges i dclone. ¶ Ecce
horū triū exempla declarabo per ordi
nē. p^r de oīa bona et materiali tantū
et q̄a i^r sit duplr. s. ex aīte impossibili nō
iplicāte cōtradictōez ul^r cū oīs ē neces
sariū: nec arguit p^r aliquē bonū mō
dū. d^r formalis: ita q̄ sit imaginabile oīa
oīs cū aīte absq̄ cōtradictōe. iō da
bo duo ex^r de p^r ad ultimū in oīa bo
na materiali tātū: p^r cū oīs ē necessa
riū. s. cū aīte ē impossibile nō implicans
cōtradictōem. ergo sit hoc primū exē
plum. ¶ Volo deducere de p^r ad ulti
mū q̄ si tu curris deus ē: ul^r si tu es
deus ē. et arguit sic. si tu es. ergo cau
sa ul^r cātū ē et ultra. ergo cā ē. quia
sūt rē^a. ergo cā s. ordinē ē. q̄a causa
alicit ordinez ad cātū et ultra. ergo cā
p^a ul^r s. a. et sic de aliis numeris ordina
bilibus et ultra. ergo prima cā ē. quia
s. a ul^r tertia et sic deinceps dicūt in
dclone ad primā. Et ultra prima cā est
ergo deus ē a conuertibili ad conuer
tibile. ergo d^r p^r ad ultimū. si tu curris
uel si tu es deus ē: sed si bñ conspicis
i^r oīa de p^r ad ultimū est bona et ma
terialis tātū. q̄a p^a oīa. si tu es. ergo cā
ul^r cātū ē nō ē formalis: q̄a ē imagia

bile oīa oīs cū aīte. ubi q̄s imaginē^r
q̄ tu solus sis: sicut etiā q̄i solus deus
erat. tūc nō erat cā nec cātū. iō nō mi
rū si de p^r ad ultimū ē bona: sed soluz
materialis: q̄a que seminus metimus.

¶ Nūc pono s. exēplū cū aīte ē ipos
sibile nō implicās cōtradictōez uolo p
bare q̄ si n^m tēpus ē aliquod tēpus ē
sic arguendo de p^r ad ultimū. si nullū
tempus ē. ergo nulla dies ē. et ultra si
nulla dies ē. g^o nox ē. s. q̄a necessario
aut dies aut nox ē phice loquēdo. ita
q̄ i^r oīa t. p^r inediū necessarium affir
matiuū: subintellectū. et ultra si nox
ē tēpus ē. ergo de prio ad ultimū si
nullū tēpus ē aliquod tēpus ē. ¶ S. s. s.
i^r oīa sit bona p^r duas cās. tum quia
aīte ē impossibile: tū ē q̄a oīs ē necessa
riū: tū hoc ē materiali tātū: q̄a s. a oīa
fuit bona materia^r tātū. s. si n^m dies ē
nox ē: q̄a s. oīa oīs repugnet aīte. sci
licet q̄d nec dies sit nec nox sit cum
hoc sit impossibile naturalr nō tū impli
cat cōtradictōez apud intellectū nostrū
intelligere: q̄d nec dies sit nec nox sit
sicut fuit aī mundi creatōez. ¶ Nūc
uolo exēplificare de d^r bona de prio
ad ultimū forma^r tātū. et nō d^r for
ma: et huiusmodi fiunt cū aīte ē ipos
sibile iplicās cōtradictōem dummodo
nō arguat s. modos d^r bone forma^r
simplr seu de forma uolo ita q̄ de prio
ad ultimū deducere istā oīam tu es
et tu nō es. ergo baculus stat i angu
lo. sic arguēdo tu es et tu nō es. g^o tu
es ul^r baculus stat i angulo: et tu nō es
t. a copulatiua affirmatiua ad copu
latiua affirmatiua: cuius prima pars
forma^r segt ex p^r ma tanq̄ apte dif
iunctie affirmatiue ad totā disiunctiua

eū omnibus requisitis. Et si p^r se q^u ex
 secūda: sicut ab eodē ad idē. ergo to-
 ta copulatiua q^u ē dñs seq^r ex tota co-
 pulatiua que ē aīis. ¶ Tūc ultra tu es
 u^l baculus stat in angulo: et tu nō es
 ergo baculus stat in angulo t^r a disiū-
 etiuā cū destructōe unius p^ris ad re-
 liquam cū omnibus requisitis. Et uolo q^u
 sicut dñs p^r s^r fuit copulatiue ten^r et
 nō disiūctiue ita illud cum sumitur
 p^r aīte se dñe uolo q^u teneat^r et copu-
 latiue al^r si feret uariatio forme s^rm de
 nominatōnem que ipedit bonitatē s^r
 de primo ad ultimū. Nec te decipiat
 q^u dixi secūda dñam ualere a disiū-
 etiuā affirmatiua cū destructōe uni^r
 partis ad reliquā: ut ex hoc nō credas
 aīis se s^r teneri disiūctiue imo cū sic
 arguitur tal^r p^r s^r ē ipothetica co-
 pulatiua et nō disiūctiua: q^u h^r habeat
 duas notas ipotheticas. s. disiūctiuā et
 copulatiuā. tñ nota p^rincipalis denomi-
 nans totā p^rodēm ē nota copulatōis
 q^u in tota ista oratōne p^rincipāl^r intē-
 dimus destruere et nō disiungere. de-
 structio autē denotat^r p^r hāc notā: q^u
 s^r grāmaticā cōsuetas ē nota copula-
 tōis. Et ideo i tali modo arguēdi a dis-
 iunctiua cū destructōe unius parti-
 ad aliā totā quod p^rcedit ly. ergo ē aīis
 habens duas notas. s. disiūctōis et
 copulatōis et p^rincipalis nota ē ly et.
 ¶ Nec sequit^r hic arguit^r a disiūcti-
 uā destructōe unius p^ris ad aliā. ergo
 arguitur ab aīte quod ē disiūctiua. s^r
 bene seq^r quod arguit^r a disiūctiua
 que ē p^r aīis quod ē copulatiua. ¶ Et
 si uis huius rei ex^r familiari^r aduer-
 te q^u cū dicimus a cōditōalē p^rositōe
 aīis ad dñs ē bona dñā. simil^r a condi-

tionali cū destructōe dñis ad destru-
 ctionē aīis ē bona dñā. certum ē q^u
 aīis nō ē condicionalis: s^r ē una copu-
 latiua cūc^r p^r p^r ē cōditōal^r lā g^r colli-
 gendo de primo ad ultimū sequit^r
 si tu es et tu nō es. ergo baculus stat
 in angulo. ¶ Hec autē dñā de primo
 ad ultimū ē bona formaliter tantum
 et non de forma: q^u non si sicut adeq^r
 te significat^r per aīis intelligit^r ab ali-
 quotiam sicut adequare significat^r
 per dñs intelligit^r ab eodem nec d^r s^r
 su composito nec de sensu diuiso: ut
 dixi dubio quarto in fine. ¶ Nec mi-
 rum quia s^r aīis fuit formalis tantū
 et non de forma. arguit^r enī ibi ab an-
 tecedente quod ē copulatiua q^u sic te-
 netur ut supposui que copulatiua est
 composita ex duabus partibus. quarū
 prima ē disiūctiua et s^r categorica
 ad partē i^r disiūctiue quī modus ar-
 guendi non t^r in aliis materiis. nō enī
 sequit^r tu es hō uel asinus: et deus ē.
 ergo homo ē asinus. ¶ Si i modus ar-
 guendi solum t^r in tali materia. s. co-
 pulatiua duarum partium cuius una
 p^r ē una disiūctiua composita ex p^re
 contradictoria secunde partis copula-
 tiue et alia quecūq^r libuerit. tunc a
 tali copulatiua ad alteram partem dis-
 iunctiue ē dñā formalis: q^u nullo mo-
 do ē imaginabile oppositū cōsequē-
 tis cum antecedere absque cōtradicti-
 one: sicut sic arguendo tu curris uel
 tu es rex: sed tu non curris. ergo tu es
 rex: quia non ē intelligibile oppositū
 dñis cum aīte sine cōtradictōe: ut p^r
 consideranti. ¶ Et ē simile sicut com-
 munit^r dicit^r q^u a parte copulatiue ad
 totam copulatiuā nō ualeat argumen-

tum de forma: et tñ a parte copulati-
 ñe ad alteraz pte pñcipalē ad copu-
 latiua compoñtā. ex hisdem ē bonū ar-
 gumentū formalit tantū: ut tu curris.
 ergo tu curris et tu moueris ita ē in
 ppoito. ¶ Et sicut deduxi istaz ita tu
 potes deducere sili modo innumera-
 biles alias dūmodo pri^m añs sit ipossi-
 bile iplicās cōtradictōem siue explici-
 tō siue iplicite: sicut sūt i^r. tu differs a
 re. ergo baculus stat i angulo. Iste hō
 ē asinus. ergo baculus stat in angulo
 ¶ Sed o3 prius cōtradictōem iplicitā
 reducere ad explicitā. deinde pcedas:
 ut pri^m. uerbi gratia. sequit^r tu differs
 a te. g^o tu es et ut n̄ es tu. t3^a ab expo-
 sita ad duas exponētes et ultra tu es
 et tu n̄ es tu. g^o tu es. t3^a a copulatiua af-
 firmatiua ad alterā pte pñcipalē. et ul-
 tra tu es. ergo tu es tu. t3^a qā nō ē itel-
 ligibile o^m dñtis cu3 añte absq3 contra-
 dictōe. et sic collige de p^o ad ultimum3
 q3 si tu es et tu nō es tu. g^o tu es tu: et
 tu nō es tu. tunc procede ut prius. Si-
 militer ex occulto istius ppois i^r hō ē
 asinus aperias cōtradictōem hoc mō.
 i^r homo ē asinus. ergo i^r hō nō ē hō.
 t3^a ab affirmatiua unius disperati ad
 negatiua alterius. et iterū ex eodem
 añte sequi i^r homo ē asinus. ergo i^r
 hō ē a3^a adiacēte ad adiacēs secūdū
 affirmatiue et sine ampliatiōe et discri-
 ctione sequente. ultra iste hō ē. ergo i^r
 homo ē iste homo. t3^a qā oppoñtū dñtis
 nō ē intelligibile stare cū añte sine cō-
 tradictōne. ¶ Et ultra iste homo ē i^r ho-
 mo. ergo iste hō ē homo ab inferiori ad
 suum superius affirmatiue et sine ali-
 quo impedimento et tunc collige ap-
 tam contradictionē. s. q3 i^r homo ē hō

et q3 iste homo nō ē homo quo hito
 procede ut prius. huius etiam ratōnis
 sunt iste cōsequentie que communi-
 ter sunt notē. s. tu scis te esse lapidem
 ergo tu nō scis te ē lapide3. tu credis
 precise q3 aliquis homo decipit. ergo
 aliquis homo decipit tāū pater ē. er-
 go nō tantū pater ē: tantū pñcipiū
 ē. ergo nō tantū pñcipiū ē. ¶ Nunc
 potes uidere ad oculum q3 plūres p-
 misi me declaraturū de oñia bona for-
 mali tantū nō tamen ppter hoc cre-
 das q3 nō det^r alio modo oñia formalis
 tantum: nisi cum añs sit ipossibile im-
 plicans cōtradictōem: immo pluribus
 aliis modis posset fieri sicut dicendo
 tu es. ergo tu es homo. tu es homo. g^o
 tu es iste hō te demōstrato quas oēs
 et similes dico formales esse tantum
 nō sūt enī de forma ut ē notū: nec
 sunt etiam materiales tantum cum
 nec añs sit impossibile nec oñs neces-
 sarium. restat cum sint bone q3 sint
 formales tantū. et ideo superius dixi
 oportere ponere hoc mēbrū. ¶ Nūc
 ultimo restat ex^m subiungere de con-
 sequentia de primo ad ultimum bōa
 et formali simplr siue de forma i qua
 tot patēt ex^a ut facile quilibet possit
 exēplificare. uerbi gratia. tu es homo.
 ergo tu es substantia. for. ē iustus. g^o
 for. est qualificatus. tu uides for. ergo
 tu pateris a for. chi^a nō ē ens. g^o chi^a
 nō ē angelus.

¶ **NON VARIATE MATERIA**
 liter. ¶ Ideo non sequit^r formaliter d^r
 primo ad ultimum. si nullū rēpus est
 aliquod rēpus ē. sic arguendo. si nullū
 tempus ē: nulla dies ē. si nulla dies est
 et aliquod rēpus ē: nox ē. si nox ē. g^o

aliquod tempus ē. ergo de primo ad ultimum si nullū tempus ē tal quod tempus ē. **¶** Plus enī fuit aūs se q̄ q̄ dñs prie
¶ Et iō quis oēs mē sint formales n̄ tū ē formalis de primo ad ultimum pp uariationem materialē quod itelligo qū dñs prioris q̄ precise nō ē a posterioris q̄ sed aliquo termino cōplexo ul' i complexo addito uel remoto. **¶** Similit̄ pp hanc limitationem soluitur hoc philosophia uolo probare de primo ad ultimum q̄ si tu curris tu es asinus sic arguendo tu curris. g° tu curris: p̄ tu es asinus. tūc ultra: tu curris itū es asinus. sed tu non curris. ergo tu es asinus. ergo de primo ad ultimum si tu curris. tu es asinus. sed iā uides si n̄ es lippus q̄ uariati in ea dñā plus pro ante sumēdo q̄ fuerit q̄ prioris dñe.
¶ **NEC FORMALITER.** **¶** Ideo nō sequit̄ de primo ad ultimum tu disputas. ergo baculus stat i angulo. sic arguendo. tu disputas. ergo tu disputas uel baculus stat in angulo: et tu non disputas. t̄ a parte disiunctiue ad totā disiunctiuā: q̄a al' i° p̄ dñā non posset ualere terminis sic significātibz. naz si illud dñs teneret copulatiue nullo modo ualeret dñā: q̄a argueret a contradictorio ad cōtradietoriū de p̄ ad ultimum. nam seq̄ formaliter ex i° copulatiue. ergo tu non disputas: et sic ex te disputare sequer̄ te nō disputare. **¶** Ideo prima q̄ nō pōt esse bōa nisi tenendo dñs disiunctiue. tunc ulterius arguit̄ sic. tu disputas uel baculus stat in angulo: et tu non disputas ergo baculus stat in angulo. t̄ disiunctiue ad alterā partē cum destructione unius partis. ergo d̄ primo ad ultimum

tu disputas. ergo baculus stat i angulo. **¶** Causa aut̄ quare nō sequit̄ ē: q̄a ē facta uariatio formalis. i. denominationis: licet nō materialis: et i° uariatio ē magis occulta: ita ut sepe decipiat et sapient̄. s. nam dñs prime dñe fuit sū primum: ut disiunctiue ut dixi: quia aliter non potuisset esse in consequētia bona. et ut fuit sumptū pro ante secūde dñe fuit tantum copulatiue: quia cū arguitur a disiunctiua cum destructione unius partis ad alteram. tunc aūs tenet copulatiue et nō disiunctiue: ut paulo ante declarauit. **¶** Si uero sumat̄ utrobiz eodem modo uniformiter. s. ut aūs secunde consequētie et consequens prime. tunc si stat copulatiue prima dñā nihil ualuit: ut declarauit. si uero disiunctiue. tunc secunda consequētia nihil ualet. non enim sequit̄ tu curris uel tu es papa: et tu non curris. ergo tu es papa. dato enim q̄ tu n̄ sis papa: et tu curras aūs ē uerū et dñs falsum. ut patet. aūs enim est uerum: quia ad ueritatem disiunctiue sufficit unam partem fore ueram. et ita ē hic et in hoc potes uidere quomodo una propositio tenta ut copulatiue multum differt ut disiunctiue. Si enim dicta propositio tenet ut copulatiue. tunc sequit̄ necessario et formalit̄. licet nō de forma q̄ tu es papa nec ē intelligibile oppositū dñis cum ante: ut dixi i hoc dubio limitatione quarta. Si uero tenet disiunctiue tunc non sequitur aliquo modo te esse papā: et tu laudā deum de hac ueritate.

¶ **AD VLTIMUM CONSEQUENS** principale. **¶** Ideo non sequitur d̄ p̄ ad ultimum. si tu es asinus: itū es asinus.

da ii

d 3

ergo tu es asinus. sic arguendo: si tu
es asinus. tu es asinus. ergo si tu es asi-
nus tu es asinus. t³ ab eodē ad idem.
Et ultra si tu es asinus: tu es asinus. g^o
si tu es rudibilis: tu es asinus. t³ ut pri^o
ergo de primo ad ultimum. si tu es asi-
nus: tu es asinus. ergo tu es asinus: et
hoc quia illud nō fuit dñs principale: sed
dñs consequens.

VEL SECVM CONVERTIBI
le. Hoc dicitur pp dñas facta in uoce
cuius aūs semel prolatū amplius in p
pria forma resumī nō pōt: sed sufficit
q̄ sibi proportionabile copulet. p^orio
aūt uel sibi proportionali.

FORMALITER TALE. Quia
nō sequit^r de primo ad ultimum: q̄ si
bipedale ē q̄ eius medietas sit p̄cise
semipedale. sic arguendo. si bipedale
ē pedale ē. Et ultra si pedale ē eius me-
dietas est p̄cise semipedale. ergo de
primo ad ultimum. si bipedale est eius
medietas ē p̄cise semipedale: quia dñs
ē materialit^r iddē: sed nō formalit^r seu
significatiue pp diuersam dependen-
tiam aūtis: sed bene sequit^r si bipeda-
le ē: medietas pedalis ē p̄cise semipe-
dale. uoces enī seu termini sunt quid
materiale p̄pōis: s̄ significatō seu rela-
tio ad significatū ē qd formale. uaria
tō aūt ante uariat^r et significatō rela-
tiui: quia non significat nisi per depē-
tiam ad aūtis.

EST CONSEQUENTIA BO
na proportionabilis talis. Nam ea
mensura qua mēsi fueritis metiet^r
uobis. Si dñtie precedentes fuerint
bone materiales uel aliqua earū. tunc
de primo ad ultimum erit dñia bona cō
similis bonitatis et nō melioris. Si ue

ro fuerint formales tantū: uel aliqua
earum. Simil^r erit dñia ulterius cōpōsi-
ta ex primo antecedēte et ultimo cō
sequente. Si uero fuerint omnes for-
males et de forma. tunc colliget^r dñia
formalis et de forma. ergo tripliciter
colligetur consequentia bona. primo
bona: quia materialit^r tantum. Secun-
do melius: quia formalit^r tantum. Ter-
tio optime: quia formalit^r et d^o forma
et hoc de limitatōibus huius regule.
ad laudem trinitatis.

IN VNC SEQUITVR
secundum principale ex-
pedire secundum q̄ in
principio huius dubii me-
facturum promisi. s. sex obiectiones
cum solutiōibus adducere contra se-
cundas regulas principales et hanc d^o
primo ad ultimum que nascitur ex eis
Primo igitur arguitur sic. ista con-
sequentia est bona. omnis propositio
est uera. ergo aliqua propositio est ue-
ra subalternante ad subalternatam: et
aliquid sequitur ad dñs quod non se-
quitur ad antecedēs. ergo regula fal-
sa. antecedēs p̄batur. nam ad dñs seg-
tur te esse asinum quod non sequit^r
ad aūtis: quia non sequit^r. omnis propo-
sitiō ē uera. ergo tu es asinus: sed hoc
sequitur ad dñs. sequit^r enim aliqua p-
positiō ē uera. ergo tu es asinus quod
probo: quia sequitur hec p̄positiō mē-
talis tu es asinus ē uera. ergo tu es asi-
nus. Ad hoc argumentū responde-
tur: quia sigillatim intēdo arguere et
soluere pp uitare intricatōem. dico er-
go negando q̄ ad dñs sequat^r te esse
asinum: nec sequit^r ad hanc p̄positiō-

nō i mēte tu es asinus ēē ueraz sequi
tur te ēē asinū. Et hec propositio mē: al
ē aqua propositio. ergo ad aliquā ppō
nem esse uerā seqt te ēē asinū: qā ar
guitur ab inferiori ad suū superius cū
termino officiali et cōfūdente confu
sione tantum immobiliter. nam ly se
quit hz eādē uī quā ly. ergo p ly igit
uel ly si et confundit terminos pcedē
tes et sequentes capaces confusionis
confusione immobilis: sicut nota ratōis p
condi oīs. ¶ **Z** arguit sici: cūa est
bona: tu nō curris. ergo tu curris p tu
nō curris: a parte disiunctiue ad totam
cū oībz requisitis. et tñ aliqd sequit ad
dñs quod non sequitur ad añs. nā seq
tur tu curris uel tu nō curris. ergo hō
currit: quod probat qā ad te currere se
quitur hominez currere. ergo ad te cur
rere uel nō currere seqt hominē cur
rere tñ a parte disiunctiue ad totaz et
tamē hoc non sequit ad añs: quia nō
sequitur tu nō curris. ergo hō currit.
¶ **A**d hoc respondet negando qd ali
quid sequit ad dñs quod non sequit
ad añs: et nego qd ad istā disiunctiuam
sequat hoīez currere. non enī sequit
tu curris uel tu nō curris. ergo hō cur
rit. Et cū dicitur ad te currere sequit
hominē currere. g^o ad te currere pñ
currere sequit hominem currere: me
gatur argumentum: quia a parte dis
iuncti ad totū disiunctum cū termino of
ficiali nō ualet argumētū: sicut ē i ter
minus sequit qui habet um immobil
tandi. ¶ **T**errio arguit sic cōuertat
ia. cū i termino ueruzet. b. cū isto ter
mino uerū uel f^m: et .c. cū ly falsū. tunc
a. antecedit ad. b. qā uerū antecedit ad
uerū uel falsū. Similr. b. antecedit ad. c.

qā uerū p f^m antecedit ad falsū. et tñ
a. nō antecedit ad. c. qā uerū nō antecedit
ad falsū. ergo aliquid antecedit ad a^s
quod non antecedit ad dñs: et dñter
pōt argui aliquid sequit ad dñs quod
non sequitur ad añs: et cōtra regulaz
de primo ad ultimū. ¶ **A**d hoc respō
det cōcedendo totum usqz dum ifer
tur. ergo aliquid antecedit ad añs: quod
nō antecedit ad dñs. Et dicit qd nō seqt
quia in ista longa oratōne non fuit fa
cta aliqua dñs: sed fuit quedam narra
tio poetica. ¶ **S**ed si fieret dñe hoc mo
do. si a. antecedit ad. b. b. sequitur ad a.
et si b. sequit ad a. ergo. c. sequitur ad
ad. b. et dñter de primo ad ultimū.
ergo si a. antecedit ad. b. c. sequitur ad. a.
sed tunc planū est: qā secunda conse
quentia nihil ualet. si b. sequatur ad
ad. a. ergo. c. sequitur ad. b. sicut nō se
quitur in terminis notatis uerum uel
falsū sequitur ad uerū. ergo falsum
seqt ad uerū p f^m. ¶ **Q**uarto nō seqt si
dico te esse asinū dicote ēē a p: s3 si di
co te ēē a p dico uerum. ergo si dico te
esse asinum dico uerū. ergo oēs tres
regule sunt falsae: quia omne argumē
tū contra unā ē contra oēs predictas
tres. ¶ **A**d hoc quartū respondet dñ
stinguendo istam ppōnem primā an
sumatur persona r uel materialiter. si
sumatur materialiter. tunc prima cō
sequencia ē falsa. non enim oportet qd
qui dicit istam propositiōem tu es asi
nus dicat istam tu es aia. ¶ **S**i uero su
matur personaliter ad hūc intellectū
tunc concedo totum. sōam et conse
quens. nam qui dicit te esse asinū di
cit te esse quod ē uerum. ¶ **S**ed si re
plicetur semper sumēdo personaliter
d. m. i.

Si dico prio et principaliter te esse asinum. dico etiam te esse aial. et qui dicit te esse animal dicit uerum. ergo de prio ad ultimum. si dico primo et principaliter te esse asinum. dico uerum quod est asinum.

Huic dicitur etiam concedendo. quod qui dicit primo et principaliter te esse asinum dicit uerum. quia qui dicit primo et principaliter te esse asinum dicit te esse. sed non prio et principaliter. sed bene concedo quod qui dicit primo et principaliter te esse asinum non dicit uerum primo et principaliter. cum hoc tamen stat quod dicit uerum.

Et eodem modo soluitur hoc sophisma quicumque dicit te esse aial dicit uerum. quicumque dicit te esse asinum dicit te esse aial. ergo quicumque dicit te esse asinum dicit uerum. ergo tu es asinus.

Quinto pono quod ad a. sequitur. b. et ad b. sequitur. c. et tunc non fiat contra de primo ad ultimum. s. a. b. a. ad. c. tunc aliquid sequitur ad. b. quod non sequitur ad. a.

Respondeo quod licet non sequitur ad. a. tamen natum est sequi si fieret contra. et sic intelligitur regula aptitudinaliter et non actualiter. sicut semper homo est risibilis. licet non semper actu rideat.

Zon arguitur sic data regula de primo ad ultimum cum suis limitationibus prenotatis sequitur quod prima contra esset bona et formaliter simpliciter seu de formatu curris. ergo tu es asinus quod est impossibile. et hoc arguitur sic tu curris. ergo tu curris uel tu es asinus et tu non curris. tunc uel tu curris uel tu es asinus. et tu non curris. ergo tu es asinus. tunc a disiunctiua cum destructione unius partis super aliam partem. ergo de primo ad ultimum tu curris. ergo tu es asinus.

Ad hoc argumentum respondet limitatio sexta ideo scilicet respondendo et sufficit.

QUINTODECIMO dubitatur circa .xviii. et .xx. regulas an sint uere. s. si contra est bona et aliquid stat contra illud idem stat contra. et si quod repugnat contra illud idem repugnat antecedenti.

Dico breuiter quod sic sepius subintellectis limitationibus contra sepius recitatis. s. si contra est bona affirmatiua significans ex compositione suarum partium precise primarie significantium. tunc si quod stat cum ante illud idem uel secum conuertibile stat uel natum est stare cum contra uel secum conuertibili quod dico propositioes dependentes. sicut sunt in quibus sunt de terminis relatiuis que in propria forma uerborum non possunt applicari diuersis propositionibus quin mutant significationem presertim in propositionibus uocalibus. sed sufficit quod copulatur uni propositioni secum conuertibili.

Et propter hoc soluitur ista contra instantia et sibi similis. s. hec consequentia est bona lignum est corruptum. ergo ipso possibile est illud esse et tamen cum ante stat prima propositio celum est que non stat cum contra cum ista non stent simul celum est et impossibile est illud esse. iam uides quomodo in propria forma relatiuum cum diuersis propositionibus copulatum uehementer uariet significationem nunc referendo celum ubi prius referebat lignum nihil contra regulas. sufficit enim quod prima stat simul celum est et impossibile est lignum corruptum esse.

His itaque presuppositis per declarationem littere uolo tria notabilia litteralia subdere. deinde tria argumenta contra regulas adducere et finem ponam huic dubio.

Primo notandum est quod non sequitur

tur quelibz singularis huius uniuersalis ē uera. ergo uniuersalis ē uera. p3 dato qd huius uniuersalis ē. ois homo ē uir nō sit aliqua singularis: nisi correspondēs masculis: sed oportet addere et cuilibet supposito subiecti correspondet sua singularis. precise significans ex cōpōne sue uniuersalis: et dico precise significās: qā alr probaret qd eadez ppō esset sif uera et f3 sicut ista propositio. omis propositio ē falsa si significans sic et nō precise: qā aliter nō admitteret casus: sicut dato qd i3 esset oēs uniuersales. ois ppō ē falsa. ois hō ē asinus et p3 significet sicut solet et nō precise: et qd sint iste due singlares. hec uniuersalis ē falsa demonstrata prima et hec uniuersalis ē falsa demonstrata secunda et precise significant. Tunc nō sequit̃r quelibet singularis huius uniuersalis ē uera demonstrādo istā. ois propositio ē falsa: et cuilibz supposito subiecti correspondet sua singularis. ergo i3 uniuersalis ē uera. ¶ Et hoc quia i3 singlares non precise significant ex compositōe sue uniuersalis ut patet. oportet ergo quattuor conditiones concurrere: ut i3 modus arguendi sit bonus. primo qd quelibz singularis huius uniuersalis sit uera sō qd cuilibet supposito subiecti correspondet sua singularis. tertio qd quelibet significet ex compositōe sue uniuersalis: ut de se patet. quarto qd non solum sic: sed precise sic significant. tunc modus arguendi est bonus. ¶ Secundo notanduz qd non sequit̃r aliq3 hō ē et for. ē i3 aliq3 hō ē et plato ē iste et sic de singulis: q3 aliq3 hō ē et q3libz hō ē iste. Sif nō sequit̃r aliquis hō ē et

for. nō ē i3 aliquis homo ē et plato si ē iste. et sic de singulis. ergo aliquis hō ē et nullus hō ē ille. Et cā ē qā singlares harū uniuersaliū debent sumi cōiuncti et non diuisi. ¶ Et si dicat̃r quid ergo sequitur ex his singularibus diuisim sumptis. ¶ Dico qd ex primis sequitur qd aliquis homo est et quilibet homo ē iste aliquis homo qui est. Et ex secundis sequitur qd aliquis hō est et quilibet hō aliquis homo qui ē non est. ¶ Et si dicitur quō ergo sumi debent singlares coniunctim. ¶ Dico qd hoc pōt fieri duplx. primo copulatiu: secundo copulatiue. exemplum primi aliquis homo est et plato et Cicerō: et sic de singulis est iste. ergo aliquis homo est et quilibet homo est iste. ¶ Exemplum secundi aliquis homo est et fortes est iste: et plato ē iste et sic de singulis. ergo. et ce. Et ita enumerādo ē ēt deducēda i3 uniuersalis negatiua suo mō. Aliq3 hō ē et nullus hō ē i3. ¶ Et si dicat̃r qd amplius plus significant i3 singlares cōiuncti qd diuisi. nō reuēso. ¶ Huic dicat̃r qd duz cōiuncti sumūt. tūc oia relatiua ad unū solū supm determinatū restringunt̃r sicut ad for gratia ex et p i3 solo tunc supponūt̃r: sicut solū illd p tūc significant stāte tñ ordie scribēdi pferēdi pferēdi. q3 sumūt diuisi q3 istorū relatiuorū p a3 et alio supposito uerificatur. ¶ Et iuxta hoc soluit̃r una difficultas fabrianica i suis cōtutis. qd est aliq3 copulatiua falsa: et tñ quelz eius pō ē uera: et tō significat ex cōpōne suarū ptiū pōise primarie significatū et ēt ē affirmatiua ipothetice probabilis ut dato quod nō sint i mūdo nisi duo

homines fortes et plato et un^o angelus Exclamet formando hanc propositionem: aliquis homo est et subito eque primo quilibet istorum duorum dominum respondeat for. dicendo for. non est. Plato dicendo plato non est iste tunc p³ q³ ista copulativa est falsa aliquis homo est et for. non est iste et Plato non iste et contra casum: et tunc quilibet pars est uera. nam hec est uera aliquis homo est et for. non est iste. similiter aliquis homo est et plato non est iste. **H**uic dicitur q³ in uoce non pot fieri una totalis propositio ex diuersis propositionibus simul platis nec est in mente: quia non esset unus aliquis actus mentalis principia copulas propositiones diuersorum concipiendi: sicut in papyro seu in carta caus esset possibile. et tunc dico q³ attento ordine scribendi: quia in scribendo necessario requiritur ordo. si scribitur ordine recto. tunc p³ propositio scripta per istam particularem est uera et alia sequens falsa.

Si uero scribat non recta linera continua aliquis homo est et for. non est iste. et plato non est ille: sed p³ ista aliquis homo est. deinde protrahatur due linee eque distantes ab ista particulari. una terminetur ad istam: et Sor. non est ille et alia ad istam: et plato non est iste. sicut in margine figuraui. Tunc dicere q³ ex his tribus propositionibus non fit una copulativa: sed sunt due. et per alio supposito uerificatur aliquis homo est et for. non est iste: et pro alio ista aliquis homo est et plato non est iste. unde ista propositio aliquis homo est: ut copulatur illi et for. non est iste. uerificatur per platonem ut uero copulatur illi et plato non est iste uerificatur pro sor.

Et quis ista propositio particularis sit una propositio materialiter: est tamen quodammodo due formaliter siue secundum rationem. pro ut. si duabus diuersis pro

positionibus copulatur: quia impossibile esset quatenus esset propositio una. uno eodemque re uerificetur simul per sor. et platonem in ista casu quo ponitur ipsos solos esse in mundo.

Et sic ut dixi in scripto ita dico in mente apud unum concipientem istas tres propositiones: quia ista non sit ordo situs. tamen ibi est ordo compositio. ergo que per copulatur in mente illi particulari est uera et alia falsa et hoc maxime quia impossibile est duas notas eque principales esse in una propositione pro ut est uia.

Ex predictis patet q³ non est impossibile imo possibile esset in scripto q³ unum autem habeat plura consequentia totalia. et e converso unum consequens multa autem totalia: et unum signum uel unam notam continere. sed tamen non erit una dictio nisi materialiter. formaliter uero esset plures: quia subordinatur tot consequentis mentalibus quot erant autem uel dictio: quia ea que sunt in scripto uel in uoce non sunt talia nisi per subordinationem ut dixi dubio per.

Conceditur etiam ulterius in hac materia esse possibile q³ sint due consequentie quarum antecedens unius sit antecedens alterius: et nota unius sit nota alterius: et tamen una istarum erit necessaria et alia impossibilis. patet dato q³ ista propositio animi al est sit scripta in papyro: et ab ea protrahantur due linee quarum una terminetur ad istam: corpus est et alia ad istam tu es asinus: et in medio earum sit unum ly ergo. pariter distans ut patet in margine tamen licet in scripto sit una nota materialiter. Formaliter tamen est due et significat duos actus rationales intellectus: sicut duabus conditionalibus uel rationalibus mentalibus subordinatur.

Et ideo nō ē possibile q̄ una dīa for
maliter sumpta habeat multa aītia. ¶
Aītia principalia totaliter sed solum ma
terialiter hoc potest ēē: et tunc p̄positō
scripta ē p̄positō plures et equiuoca
sub uno ordine concedenda et sub a
neganda s; diuersas hīcūdines. ¶ Ter
tio et ultimo nota q̄ nō sequit̄ iste p̄
positōes ad inuicē cōuertūt. ergo nō
sunt inuicē repugnantes. patet d̄ istis
duabus homo ē asinus: hō ē rudibilis:
quarū quelz culibet p̄positōi mūdi
repugnat seu ē incōpossibile cū sit ī
possibilis simpliciter. imo sibi ē repu
gnās cū n̄ istarū possit esse uera nec
possit ēē ita sicut adequatē signifi
cat per aliquam istarū: et tū quelibet
istarū cōuertit̄ cū alia cū subiecta
predicata et copule cōuertant̄ et cete
ra requisita. ¶ Et ex hoc patet q̄ nō
sequit̄ hec p̄positō repugnat illi. g.
nō sequit̄ formaliter ex ista: sicut pa
tuit de predictis duabus: nec sequit̄
i^a p̄positō sequit̄ formalit̄ ex i^a. ergo stat
ul^a p̄pōt stare cū ea sic precise signifi
cat: p̄ ut prius de eisdem p̄positōni
bus: sicut nō sequit̄ i^a p̄pōes sunt im
p̄tinentes. ergo nō stāt simul seu n̄ pos
sunt ēē uere: ul^a nō sūt cōpossibiles: p̄
d̄ istis duabus papa dormit et tu dor
mis. ¶ Ex predictis p̄t ēē patere qua
te ex oī p̄pōe impossibile: seq̄tur quelz
a^a uel nata ē seq̄ in dīa bona. Et quia
necessarium natū ē seq̄ ex quolz. naz
cuiuscūq; d̄ cuius aīis ē possibile op
poitum aītis ē illi incōpossibile: q̄a cū
impossibili nihil ē cōpossibile. ergo tal
dīa ē bona. ¶ Similit̄ cuiuscūq; d̄ cō
sequens ē necessariū cōtradictoriū cō
sequenti ē impossibile. ergo ut prius

Oppositū aītis et aīis faciunt aīā co
pulatīuā impossibile. ergo dīa ē bona p̄
dīa per diffinitōem dīe bone cōiter
ex quo sequit̄ q̄ ex una p̄pōe sequi
tur ipsamet et sua cōtradictoria in d̄
bona p̄ postq̄ ex impossibili sequitur
quodlibet. Et sicut patuit in du^a p̄cedēti
aliud priuilegiū h; impossibile iplicās
cōtradictōez: q̄a p̄t de p̄ ad ultimū
īferre: duo cōtradictoria formaliter tā
tum. s; non de form. naz sicut ibi de
ducitur sequit̄ tu es et tu nō es. ergo
sor. currit. Et iterū tu es et tu nō es.
ergo sor. non currit. et si placet sequi
tur simul tu es et tu nō es. ergo sor.
currit et sor. nō currit ut potes per te
deducere facilius s; ordinē superius
assignatū dubio. xiiii^o limitatūe quar
ta. ¶ Sed impossibile nō iplicans contra
dictōem non potuit iperrare in curia
romana tantū dignitatis: ut ex eo seq̄
retur quodlibet formaliter s; solū ma
terialit̄. ¶ Post tria notabilia que lit
terā declarant et solutōnem trium ar
gumentorū preparāt uolūt promi
si argumenta cōtra regulas formare
et solutōnes dare. p̄ arguit̄ i^a dīa est
bona. hō ē asinus. ergo deus ē: q̄a ante
cedens ē impossibile et aīis necessarium
simpliciter: et aliqd stat cū aīte. s. cum ista
homo est asinus: quia cum ista stat i
homo est rudibilis cum sit secum cō
uertibilis: et tamen illud non stat cuz
dīte: quia nullum impossibile simplici
ter potest stare cuz necessario simplici
quia hec sunt duo impossibilia. ¶
Ad hoc argumentum respondet
negando q̄ illa p̄positio homo ē ru
dibilis possit stare cum antecedēte: q̄a
ut dixi terrō notabili impossibile cum

nullo stat. et cum dicitur conuertitur
cum ista ergo stat cum ista. negatur
dñā ut in eodem notabili patuit. **2°**
arguit sic ista dñā ē bona significās
ex cōpositōe suarū partiū. ergo tu es
asinus demonstrādo per ly ista: hāc cō
sequētiā factā: qā si nō ē bona stat op
positū dñis cū ante. s. q. ē bona et tu nō
es asinus. tunc arguit sic. i. dñā ē bo
na: et tu nō es asinus. ergo ista dñā est
bona. t. a tota copulatiua ad alteram
eius partem. ergo omnimode oportet
bit cōcedere q. i. cōsequētiā ē bona.
et tamē aliquid stat cum ante quod nō
stat cum dñe. s. ista tu nō es asinus. qā
i. ē necessaria: et añs ē possibile. g. pos
sunt simul stare: sed cū dñs sit ipossi
bile nō potest cū eo stare presertim cū
ista propositō tu nō es asinus. repugnet
dñi cōtradictorie. nulla aut pōt ē nec
intelligi maior incōpossibilitas q. con
tradictoriū. **Ad hoc secundū ar
gumentū respondeo primū distinguēdo**
utrum opponēs uelit q. añs signi
ficet precise uel nō. si precise nō admit
titur casus: qā expresse sequit cōtra
dictio. s. q. si ista dñā est bona q. non ē
bona et econuerso q. si non est bona
q. ē bona. quod aut sequat si non ē
bona quod ē bona probatum ē argu
endo. **Sed econuerso q. si ē bona q.**
non ē bona arguit: quia ē bona et añ
cedēs sic precise significat per aduer
sarium. ergo ē uerū. tunc ultra añs ē
uerū et dñs falsū. ergo non ē bona. t. a
in regulis. Ecce q. casus expresse impli
cat cōtradictōem. ergo impossibilis et
dñter reiciendus ē. **Si uero nō ponit**
tur significare precise sic. admittit ca
sus et adhuc conceditur dñam cō bo

nam: quia ē sequens esse bonā aut pri
us. **Et dico tunc q. añs ē falsum. ma
mo impossibile: quia hoc etiam sequit
necessario. nam sequitur illa dñā ē bo
na: et consequēs ē impossibile simplr. er
go et añs ē impossibile simplr et p. d. ni
hil ē sibi cōpossibile. Et si arguit sic
cōtra i. d. ē bona ut cōcessū ē et a. sic
assertiue significat. ergo añs ē uerū.**
Respondet negando dñā: sed o. addere
q. sic precise significet qd. repu
gnat casui. **Et si querit quid precise**
significat. **Hic dicit q. precise si**
gnificat impossibile quālibet sit illud
nō ē certificandū: qā hoc debet esse se
cretum: qā nemini d. releuari nisi in
die iudicii. **Si uero respondens uel**
let q. añs mutaret significationē au
tentiam. s. significando te esse homi
nē: et dñs etiā mutaret significationē
s. significando te esse aīal et tota dñā
significās ex cōpōe suarū partiū sic de
nouo significantiū. tūc dico q. i. dñā ē
bona et dico q. i. p. tu non es asinus
stat nūc cū ante et cū dñe nec ē tunc
cōtradictoriū dñis: qā i. p. tu es asinus
significat precise te ē aī. negatiua ue
ro tu nō es asinus nō mutat significa
tionē. et iō cū illis stat et i. ueritate: qā
oēs de facto sunt uerē: et sicut ade
qte: significat p. oēs pōt ēē. **Et si dñs**
respōsio danda ē huic dñe: hec dñā est
concedenda. ergo tu es asinus. et si di
cte consequentię sint mentales. tunc
non possunt non significare quod si
gnificant: sed solum querendum est
an precise significant uel non et re
spondeat prius. **Tertio et ultimo**
arguitur sic. hec consequentiā est bo
na hec propōitio que est consequens

huius cōsuetudine ē necessaria simpli-
citer. ergo homo est asinus demonstrā-
do consequens huius dñe quia non
pōt esse ita sicut adequate significat
pñs: nisi ita sit: sicut adequate signi-
ficatur per dñs: et tamen illa propoitiō
nullus hō ē asinus stat: cū autē cū ipā
sit necessaria simpli' et añs sit possibi-
le: q̄a possibile ē dñs huius dñe esse
necessarium: et tamē i' p'pō nullus hō
ē asinus i' ē cōpossibilis illi dñi cum
sit eius contradictoria. ¶ Huic dicit
si hec dñā ē in mēte tunc ē bona: sed
a'ñi nihil ē cōpossibile: q̄a est impossibile
cū sit impossibile hāc mentale esse ue-
ram homo ē asinus: sed i' uoce uel in
scripto. tunc dñā nihil ualet. stat enim
q̄ hec propoitiō hō ē asinus significet
deum esse precise: et tunc nō sequit'
ista propoitiō homo ē asinus. s; est ne-
cessaria. ergo homo ē asinus. ¶ S; si
fiat dñā hoc modo dñs huius dñe ē ne-
cessarium sic precise significando au-
tentice. ergo hō ē asinus. tunc dñā est
optima: sed añs ē impossibile. et ideo
tunc illi nihil ē cōpossibile.

SEXTODECIMO. Du-
bitatur circa. xxi. et. xxii.
regulas. s; si arguitur ex
contradictorio dñis ad cō-
tradictoriū vñtis. dñā ē bona. ¶ Et si ex
opposito vñtis cum altera premissarū
sequit' oppositū alterius premissę est
dñā bona utrum sint uere. ¶ Ad hoc
respondet q̄ iste regule sunt tante
ueritatis et necessitatis i' logica quod
sunt fundamentum totius discursus
nostri. ¶ Et per has regulas inuenite
fuerunt et inueniunt' omnes bone

forme arguendi: sicut paret inspiciē
processum Aristotelis primo prior^m
ubi pbat formas sillogisticas quasdā
esse coniugatōes utiles et quasdam i'
utiles. Et iste magister Strodus i' pro-
bando has regulas generales sepe se
regulat per has duas regulas et ma-
xime per uigesimā: cū dā. ¶ Addēdo
tū sunt limitatōes cōs quas breuita-
tis cā non repetō: sed pro declaratiōe
littere magis in aliqua reducat i' unū
que superius hinc inde sunt dispersa
deinde cōtra regulas arguam triplici-
ter: ut clarius elucescant. ¶ Nota g'
q̄ ex impossibili nō implicante cōtra-
dictōem sequit' quodlibet materiale
tantū. unde sequit' nihil ē. ergo for. ē
et for. non ē. sed ex impossibili implicā-
te contradictōez sequit' quodlibz for-
maliter tantū: sed nō de forma et hoc
latissime patuit dubio. xiii^o. limitatōe
quarta. Sed ex nullo impossibili mūdi
sequitur quodlibet de forma. Et licet
sint multa impossibilia implicatiā cō-
tradictionē: sicut ibi loco allegato no-
taui: tamē notabilis propoitiō iplicant
cōtradictionē ē una de qua magister
mentionem facit in littera. s; ista. a. est
uerum cuius etiam meminit Tisber
in tractatu de relatiuis ubi ponit hāc
copulatiuam quam concedit. scilicet q̄
a. contradicit. b. et tamen si a. est uerū
b. est uerum semper significando p-
cise primarie quod patet ēē possibile
in hoc casu dato q̄ a. significet preci-
se q̄. b. est uerum: et. b. contradicto-
rio modo. s; q̄ nullum. b. est uerum: et
tunc patet prima pars copulatiue. s; q̄
a. contradicit. b. et econtra per casuz
cum precise ambo contradictorie

significent et secunda pars arguitur
facit sic. **a.** est uerum sic precise signifi-
cando. **b.** esse uerum. ergo. **b.** est uerum. ergo
s. **a.** est uerum. **b.** est uerum sicut sequitur i
si hec propositio tu curris est uera pre-
cise significans te studere. ergo tu stu-
des. et ex eodem ante sequitur qd **s.** **a.**
est uerum. **b.** non est uerum: quia sequit
a. et **b.** sunt duo contradictoria. ergo
si unus est uerum. **s.** **a.** uel **b.** alterum est fal-
sum et contra non est uerum. ergo **s.** **a.** est
uerum. **b.** non est uerum quod erat proba-
dum et hoc ideo est: quia illud ante non est
solum impossibile: sed etiam implicans
contradictionem. impossibile est enim **a.** esse
uerum sic precise significando: et ultra
ex hoc **a.** esse uerum sequit **b.** esse ue-
rum. et **b.** non esse uerum. ¶ Et pp die-
tas casus 3. Tiberius est impossibilis causa
si ponatur precise significare ipsum
a. et non debet admitti et hoc suo con-
tradictorio existente. **s.** **b.** ut ponebas
supra. ubi uero. **b.** suum contradictorium
non esset. tunc **a.** non esset impossibile: pp
affirmatiua falsa cuius subiectum p
supponeret sine aliqua ampliatione
et restrictione. ¶ Et iuxta hoc concedit
Tiberius qd hec pp est uera: si sua contra-
dictoria est uera. et qd hec pp non est uera
si sua contradictoria est uera nec 1° con-
tradictum: sed sunt conditionales de con-
sequentibus contradictoris. ¶ Sicut
etiam concedit qd si tantum pater est tan-
tum pater esset: si tantum pater est non
tantum pater est. ¶ Sed non concedi-
tur qd si tantum pater est tantum pa-
ter esset: non si tantum pater est tantum
pater est: quia ista contradicunt. ¶ Si-
militer non conceditur qd si tantum pa-
ter est non tantum pater esset: non si tantum

pater est: non tantum pater est. ¶ Eadem est
et eodem modo non concederet qd si
hec propositio est uera sua contradicto-
ria est uera. et non si hec pp est uera sua
contradictoria est uera nec etiam 1° duo
scilicet si hec propositio est uera sua contra-
dictoria non est uera. et non si hec pp
est uera: sua contradictoria non est uera.
¶ Quia sunt duo contradictoria. Et opposi-
tum istarum conditionalium signatarum con-
ditionales negatiue sunt impossibiles: quia
earum oppositae affirmatiue sunt ne-
cessarie cum sint conditionales uere
qualiter autem sint uere potes dedu-
cere de primo ad ultimum partim ex
his que habuisti dubio decimo quarto
limitatione quarta partim ex his que
ad hoc notabili dicta sunt de **a.** et **b.** pp
situationibus: et hoc apud 1um qui admittit
casum de insolubili simpliciter etiam
cum precisa significatione: quia aliter
dicte conclusiones nunquam deducerentur:
sicut etiam Tiberius loco allegato testatur.
¶ Vnde scilicet eum qui talem casum
non admittit est concedendum quod est
aliqua propositio que sic precise signifi-
cando non potest habere contradicto-
rium. patet de **a.** quia tunc esset impos-
sibile simpliciter. ¶ Et si dicis cum in-
tellectus sit liber pono qd tantum in
mente mea sit **a.** non ne posses prepo-
nere unam negationem ad **a.** siue habe-
re actum negatiuum super **a.** et tunc
habebit contradictorium: quia non est
uerius contradicere quam negationem pre-
ponere uel prepositam auferre. ¶ Hu-
ic dicitur qd potes preponere negatio-
nem ad **a.** sed non ipso manente in
sua significatione precisa. ¶ Et si dicit **a.** est
pp mentalis. igitur significat naturaliter

et dñter nō pōt cadere a sua significa-
tione naturalī. ergo et c. **R**ñr cōce-
dendo totū. unde sep. a. dū erit remāo
bit in sua significatōe sicut prius: sed
nō precise seu adequate. nā precisio
seu adequatio dicit relatōem: sicut eq-
litas. relatio autē hz hanc naturā q̄ pōt
alicui de nouo aduenire ul' remoueri
ab eo per solā mutatōem factā in alio
sicut p3 quinto phisicorū. Per solā enī
mortem fili pater desinit eē pater et
p̄dit paternitatē. **E**t iō dico q̄ p solū
actum negatiuū de nouo factū ab
intellectu desinit. a. significare precise
seu adequate: ita q̄ p̄dit p̄cisionem et
adequatōem: sicut si sor. et Plato cēt
equales et Plato iciperet maiori non
mutato sor. tunc Plato nō perdendo
quātitatē priorē desinit eē equal' per
acquisitōem noue quātitatis. **E**t si
tu dicis: quid ergo aliud incipit signi-
ficare. **H**uic petitiōi s̄m Tiberiū nō
teneor satisfacere: nisi de gratia speci-
ali quam tibi tribuā tēpore pasce. **E**t
si dicis illud aliud quod significat utrū
significet naturalī ul' ad placitū. **D**i-
cit q̄ naturalī q̄a ex natura rei ē qd̄
dum existit solū in mente tūc signifi-
cat solū suū cōtradictoriū esse uerū
ex natura rei etiā ē q̄ statim preposi-
ta negatōe significet naturalī hoc et
aliter et dñter nō precise illud qd̄ pri-
us. sicut si nunc non sit antechristus. tūc
i' p̄pō in mente ē uera. omnis homo ē
et subiectum non supponeret p̄ ante-
christo. de ide pono q̄ post horā nasca-
tur antichristus cōtinuante actū mēta-
lē cathegor cū somis hō ē: et patet q̄
statim subiectū huius p̄positiōis mē-
talis incipiet supponere pro antechri-

sto: et hoc erit mere naturalī et nō ad
placitū: imo uelis nolis ue te sic cōpo-
nente subiectum supponit pro ante-
christo: seu pro antechristo supponit
pro quo ante nō supponebat licet ip-
suz significauerit nec ualeat i' cōtra sub-
iectū huius prepositiōis supponit me-
re materialī et nō ad placitū et prius
pro antechristo non supponebat. g^o
nec nunc. et hoc p̄pter mutatōem
factā in alio. s. ex parte rei: q̄a natus ē
antechristus. unde significatō et sup-
positio dicunt relatōez et habitudinē
que si fuerit mentalis erit mere natu-
ralis. et ideo mere naturalī ē qd̄ sub-
iectum huius propositiōis incipiat sup-
ponere pro alio nūc q̄ prius. et si om-
nino nulla fieret mutatio i' aliquo ex
tremorū relatōis impossib. le esset taz
naturaliter q̄ ad placitū relatōem de-
perdi. et hec pro declaratiōe littere
sufficiat. **N**unc ad argumenta con-
uerior. Primo si aliqua cōsequentia ē
mala ex cuius contradictoriō dñtis se-
quitur contradictoriū aūtis. ergo re-
gula falsa. t3 et aūtis probat' p̄suppo-
no primo q̄ per ly hoc demonstratur
sor. tunc facio istam consequentiā: hoc
nō demonstrat'. ergo hoc nō demonstra-
tura. 2ª nihil ualeat: et tū cōtradictoriū
dñtis infert contradictorium aūtis.
Quia optime sequitur hoc demō-
stratur. ergo hoc demonstratur demō-
strato eodem. **E**t quod ista conse-
quentia non ualeat arguitur sic: quia
non sequitur Sortes non demonstra-
tur. ergo hoc nō demonstratur. ergo a
pari non sequitur hoc nō demonstra-
tur. ergo hoc non demonstratur t3:
quia iste consequentie sunt omnino

si les cū cōtinuo idem demonstratur.
s; q' i' nō sit bona arguit: q'a casu pos-
sibili posito ē aūs uerū et dñs falsū: q'a
si nihil demonstrat certū ē q' aūs esset
uerū. s; for. nō demonstrat et tamē dñs
ēet falsū. hoc nō demonstrat: q'a si dñs
esset uerū cū ipsū sit ppō categorica
o3 q' subiectū aliqd significet. s; subie-
ctū ē ly hoc. g' ly hoc aliqd significat
sed ly hoc ē pñomē demonstratiuū
et pñomē demonstratiuū nihil signi-
ficat nisi demonstrando aliquid. g' per
ly hoc demonstrat hoc uel illud et p'o
falsum ē q' hoc nō demonstrat. ergo
aūs dicere dñs ē uerū: et tamē dñs esset
falsū quod erat probandū. **A**d hoc
primū respondet negando q' i' non
sit bōa dñs imo ē optima. et cū dicit
q' nō seqt' for. non demonstrat. ergo
hoc nō demonstrat. **H**uic dicit q'
seqt' semp dato q' nō possint esse plu-
res for. et q' ly for. sit terminus me-
re discretus: sicut uult Tilber. et cum
dicit casu possibili posito aūs ē uerū
et dñs falsum et ce. nego illud et ad-
mi' casu quod nihil demonstrat nō
go q' aūs sit uerū: q'a nō h3 aūs nec d'
et cūter stante casu i' nō ē amplius
sed bñ cōcedo q' aūs i' dñe pōt ēē ue-
rū: sed nō ē possibile aūs i' dñe esse ue-
rū. et in hac materia cōcedit q' ista
ppō for. nō demonstrat pōt esse uera
sic significando et i' alia hoc non de-
monstrat nō pōt esse uera sic signifi-
cando et tamē iste propositōes cōuer-
tunt. **E**t si dicit ergo a cōuertibili
ad cōuertibile nō ualet argumentū
Huic dicit negando dñam quia i'
ca' ē q' sortes demonstrat uel non. si
sicutuncambe iste ppōes sūt et utraq

ē falsa. si uero nec for nec aliqd aliud
demonstrat. tunc nō pōt fieri dñs: q'a i'
erit nisi una istarū. **2°** arguo uerū
dñs non ualet hoc ē preteritum. ergo
hoc fuit: et tamen ex cōradictorio cō-
sequētis seqt' cōradictoriū aūs: q'a
bene sequit' hoc nō fuit. ergo hoc nō
est preteritū quocūq' demonstrat. **E**t
q' i' dñs nō ualet arguit sic aliqd fu-
it et impossibile ē illud fuisse. ergo ali-
quid fuit quod nō fuit tenet d' et an-
tecedēs pbat' et signo hāc ppōem hō
ē asinus quā uolo diu fuisse sic signi-
ficando precise. **T**ūc arguit sic hoc
fuit. et impossibile ē hoc fuisse. g' et ce.
Et demonstrō p ly hoc istā ppōem hō ē
asinus. tūc p' ps p3 ex casu et s3 p3 pro-
bo. s; q' impossibile ē hoc fuisse: q'a uerū ē
q' impossibile ē hoc fuisse. g' impossibile ē
hoc fuisse t3' a sili ut uerū est te curre-
re. ergo tu curris: et aūs arguit sic. nā
i' ppō ē uera q' impossibile ē hoc fuit
que adequate significat q' impossibile
ē hoc fuisse. g' uerum ē q' impossibile ē
hoc fuisse t3' ab officiāribus ad offici-
atā: et a' pbari ē manifestū et p maio-
ri pbat': q'a hoc fuit illud q' impossibile
ē g' q' ē impossibile ē hoc fuit. t3' a cō-
uertibili ad cōuertibile et aūs ē uerū
g' et dñs: dñs ē maior i' d'. ergo ma-
ior ē uera. **A**d hoc s3 rñr negando
q' i' d' nō sit bona hoc ē preteritū g'
hoc fuit. **E**t cū dicit q' aliquid fuit et i'
possibile ē illud fuisse. g' aliquid fuit
q' nō fuit: et ce. nego aūs. et cū dicit
hoc fuit et impossibile ē hoc fuisse eodē
demonstrato. **H**uic dicit negādo
sam prē. et cū dicit uerū ē q' ipossi-
bile ē hoc fuisse. g' impossibile ē hoc fu-
isse. **H**uic dicit dubitādo qualiter

teneatur ly qd' u' noia' u' cōiunctiue. si
 primo mō ista ē cōcedenda. uerum ē
 qd' impossibile ē hoc fuisse: q' v' tātū ac
 si diceret' uerū ē hoc fuisse illud qd'
 nūc ē impossibile: et hoc ē uerū in casu
 dicto. S'z tūc n' v' cū ifert' g' o' impossibi
 le ē hoc fuisse: quia qd' nō cōuertit' cū
 oratōe infinitiua que dicit' dictū p'po
 sitōis: nisi cū tenet' coniuētue. Si ue
 ro ly q' tenet' cōiunctiue. tunc cōia est
 bona: sed aīa ē falsū. et ad probatōem
 cū dicit' hec ē uera quod impossibile ē
 hoc fuit que adequate significat qd' i
 possibile ē hoc fuisse: ergo uerū ē qd' i
 possibile ē hoc fuisse: negat' cōia: quia
 in aīa ly quod tenet' nominalr et in
 cōite cōiunctiue. Et iuxta hoc solet
 concedi qd' uerū ē qd' impossibile ē hoc
 fuisse et falsū ē q' impossibile ē hoc fuis
 se tenendo ly qd' in prima nominalr
 in secūda cōiunctiue: sicut cōceditur q'
 necessariū ē qd' deus non fuit: quia ce
 lū ē qd' deus nō fuit et celū ē necessa
 riū. ergo necessariū ē q' deus non fuit
 et tamē necesse ē deum fuisse: et ipos
 sibile ē q' deus nō fuit. Similr cōcedit'
 q' possibile est q' nihil fuit et nihil erit.
 et tū necesse ē quod aliqd fuit et aliqd
 erit. Tercio arguit' sic i' cōia ē bōa
 sor. ē nunc p' genitus. ergo habz ma
 trē u' patrē: et tamē ex cōtradictorio
 aīa nō sequit' cōtradictoriū aīa. er
 go regula falsa: quod sit bona satis ap
 paret et probat' minor: et pono quod
 plato posuerit semē in matrice et mo
 riat' aī q' aīa intellectiua sor. infunda
 tur. tunc simus in p' instanti sor. et p'
 q' nō seqt' sor. nō h'z nec habuit patrē:
 ergo sor. nō ē primogenitus: q' aīa ē
 merū: et cōia falsū: q' cōia sit falsū p'z qd'

nō loquor de natiuitate extra uterū
 s'z i utero que pōt dici uera natiuitas
 q' aīa sit uerū p'bat': q' si nō det' op
 poitū. s'z h'z u' hū t patrē: et p'z q' hoc
 ē falsū: nō enī h'z patrē: q' plato ē mor
 tuus. nec etiā habuit patrē: q' forma in
 fuit. ergo nō habuit patrē. Ad hoc
 tertiū dicit' negādo cōiam primam. s'
 sor. nūc ē priogenitus seu natus. g'
 habz u' habuit patrē: sicut apte proba
 rū ē: et cū dicit' q' ista cōia satis apparz
 Dicit' q' bene app'z sed nō ē bona. un
 de nō ē necesse q' ad generatōem ali
 cuius sit u' fuit pater u' mater eius.
 sed sufficit q' fuerit semen debito lo
 co ifusū qd' habz uirtutē corporis for
 matiua. et de' sublimis creator q' aīa
 corpori generato infundit et oīz pā
 ter ē primus et principalis dans oīz
 eē et conseruari. Et cōcedit' natu
 ralr eē possibile hominē eē nunc p'io
 pductū qui nec habuit patrē neq' ma
 trē hominē seu homines: sicut posito
 de platone: ut prius posui. deide d' ber
 ta q' sit bñ sana et simus p' modicum
 tēpus d' istans ab instanti quo aīa irelle
 ctua infundet' pro sor. generādo. Et
 sint oēs cause p'parantes dispositōem
 p' ista aīa ita propinque: quod nulla cā
 naturalis in tam breui tēpore possit
 applicari ad ipediēdū. deinde uolo q'
 Berta percutiat gladio et sit in breui
 ori tēpore mors berte q' tēpus in quo
 aīa producet' p' sor. generādo casus ē
 satis possibilis et intell gibilis: et tunc
 patet de p' instanti sor. et ce.

DECIMOSEPTIMO.
 Et ultio dubitat' quo ad
 secundas regulas genera

les magistri. **V**erū. xxiii. et. xxviii. re-
gule sint uere. si dīa ē bona et scīa et
aūis ē intellectū dīs ē intellectus. et si
dīa ē bona oppositū dīs itē potest sta-
re cū aūre. **D**ico breuiter q̄ sic nō
neglectis tamē limitatōnibus cōibus:
tamē pro declaratōe littere uolo nota-
re tria et statim ponāz finem huic du-
bio. **P**rimo notandum q̄ qdam ne-
gant oīo suppositōnem materialē pp
fundamentū oīo oppositū dictis ma-
gistris. nō enim uolunt q̄ ista sit pposi-
tio. buf est syllā. petrus ē dicto. a. est lit-
tera. et ad hoc probandum presuppo-
nunt. **P**rimo q̄ quelibet pars oratio-
nis grammaticae ē pars per suum mo-
dum significandi. **S**ecūdo q̄ nihil
pōt esse pars constructōis: nisi sit de
octo p̄tibz oratōis grāmaticae. **T**ertio
q̄ omnis termin⁹ ē cathegorematicus
p̄ si cathegorematic⁹ ē cōis p̄ discret⁹
His stantibus arguunt q̄ predictae
nō sunt propositōes: q̄a non habēt sub-
iecta: q̄a ista que uident⁹ subiecta nō
sunt alicuius partis oratōis cum non
habeant modū significandi generalē
ul̄ specialē quod probat⁹: q̄a aū impo-
sitiōne nō habebant aliquē modum si-
gnificandi. cum tunc nulla foret pars
oratōis nec post: q̄a nulla ē facta impo-
sitiō terminis ad significandū se. tūz
q̄a longus hic fuisset labor. tum quod
termini se ipsos naturalr̄ significant
et non ad placitum etiam data opinio-
ne opposita sequit⁹ q̄ quelibet ps ora-
tōis posset esse nomen et sic fieret cō-
fusio in grammatica. **S**ecundo ar-
guit⁹ et signo istam ppositōnem for. ē
dictō et arguo q̄ non est propositio: q̄a

non habet subiectum: quia non ē ter-
min⁹ quod probat⁹. **N**eni cēt termin⁹
sincathegorematicus et hoc n̄ur pa-
ret: p̄ cathegorematicus et hoc n̄iquia
ul̄ est terminus cōis: et hoc nō ut patz
ul̄ discretus et hoc nō: q̄a secundū ad
uersarium potest supponere pro se p̄
sibi simili. ergo pro pluribus et conse-
quenter nō uidet⁹ terminus discret⁹
ergo nullus terminus ē ly for. q̄d erat
probandū. **S**ed quia hec disputatō
ē tota grammaticae unica diffinitōe
satis cōmuni tota ambiguitas dissol-
uet⁹. s. q̄ duplex ē impositio una abso-
luta et alia dependens. **I**mpositio
absoluta ē qua terminus. institutus ad
significandum ul̄ modū significandi
significat siue copuletur alteri termi-
no siue non. sicut ly homo significat
omnes homines ex impositōe autēti-
ca absoluta. **S**ed impositio depēdēs
ē qua terminus nō impositus ad signi-
ficandum ul̄ modū significandi p̄ se
nō significat: nisi copuletur alicui no-
te institute a primo impositore ad hoc
officium exercendum. note autē sunt
plures: sed in presenti note materiali-
tatis sunt istae: ista dictionis iste terminus
ista oratio et potissimum ē ista uox ly
uel ubi sit talis compositio terminorū
q̄ subiectum sit prime intentōis ul̄
impositōis et predicatum secunde si-
ne signo p̄sonali precedente et sic de
aliis institutōibus ab impositore scīs
autentice quas in regulis suppositio-
num facile ē comprehendere. **D**ico
ergo admissis omnibus suppositōnibus
q̄ illa uox bufante impositōem et etiā
post per se prolata non est pars orati-
onis. s. q̄ primū copulat⁹ huic note ly

uel aliis terminis materialibus uel cōpōi
 ad hoc institute statim incipit esse pars
 orationis et incipit habere modum si
 gnificandi generale essentialem nomini
 nis. significare per modum habitus et
 quietis et determinate apprehensio
 nis: nec hoc fuit magnus labor: quia
 hec institutio paucis uerbis facta est.
 paucis notis seu regulis: cum uero di
 citur quod ante significabat se naturaliter
¶ Huic dicitur quod hoc est uerbum: ante
 non habebat modum significandi nomini
 quem habet ex applicatione ad alios ter
 minos modo institutos ex impositione de
 pendente: et quod plus est etiam habuit: ut
 non solum pro se: sed pro quolibet sibi si
 mili posset supponere. **¶** Et tunc cum
 dicitur quod quilibet pars potest esse nomen
 dum sumet materialiter. **¶** Huic dicitur
 concedendo immo est regula grammati
 calis magistralibus uersibus tradita
¶ Dictio quaecumque fuerit tibi materialiter.
¶ Est neutri generis et indeclinabile nomen.
¶ Et ad ultimum dico quod ly for. est termi
 nus categorematicus et est terminus
 orationis dum supponit materialiter et infini
 ta habet supposita uel habere potest. scilicet
 hoc ly for. et hoc ly for. sic de singu
 lis syllabis in uoce uel inscripto: ly for.
 personaliter sumptus sit terminus discre
 tus. **¶** Plura de hac materia inferere
 hic non est cura: sufficit enim pro opi
 nione Strodi: sicut dicit in littera quod ista
 oratio est propositio bufe syllaba a. littera
 et huiusmodi. **¶** Sed deceptio opinio
 nis opposita in hoc consistit quod nescit po
 nere differentiam inter dictorem et
 partem orationis. dictor enim est dictor per
 significatum suum essentiale. sed pars ora
 tionis est pars orationis per suum modum

significandi et non per significatum
 due enim dictores possunt unum signifi
 ficare et idem. et tamen per diuersum
 modum significandi erunt diuersae par
 tes orationis. sicut iste due dictores cur
 rit et cursus que idem significant: sed
 non eodem modo. et quilibet pars ora
 tionis prius est dictor quam pars orationis. unde
 ly bufe. sine aliquo signo materiali
 et extra propositum est dictio et non est pars
 orationis. scilicet. n. aliquid dicit seu significat
 quia se significat materialiter: sed non est se
 per nomen: nisi dum copulatur note uel
 compositum ad hoc institute. **¶** Alie ue
 ro sunt dictores habentes impositionem
 absolutam que licet sint eque prime
 dictores et partes orationis post imposi
 tionem factam: tamen prius naturaliter
 dictores quam partes orationis. et ante insti
 tutionem aliquam factam erant dictores
 et non partes orationis. et si nunc cessa
 ret impositio et uoces libere remaneret
 statim omnes desinerent esse partes orati
 onis: sed non desinerent esse dictio
 nes. **¶** Propterea alique dictores fue
 runt impositae ad significandum et con
 significandum. id est ad determinandum si
 gnificatum et modum significandi: sicut
 ly homo fuit impositum ad significan
 dum hominem per modum nominis. **¶** Ali
 que uero dictores fuerunt impositae so
 lum ad con significandum: sicut sunt uo
 ces que nihil preter se significant: uel
 bufe. et bafe. et talis impositio est dependens
¶ Alia uero absoluta: unde ly homo magister
 est pars orationis habet eundem modum
 significandi siue materialiter siue per
 sonaliter sumatur. Sed in quantum est dictor: est
 due dictores: una materialiter ut natura
 liter se significat: et alia personaliter
 est.

seu ex impositōne pro ut significat ad
se. s. hominē. ¶ Sed iam finē pono hu
ic speculationi: quia ut dixi ad gramma
ticā spectat speculatiuā. ¶ Secundo
nota pro aliquo dicto magistri i litte
ra dum negat quod tu intelligis nō intelle
ctū a te etiā intelligēdo predicatū hu
ius pōis. scilicet ē nō intellectū a te: et di
cit quod intelligēdo p̄dicatū huius p̄posi
tionis tu intelligis nō intellectū a te n̄
affirmatiue sed negatiue. ¶ Ideo pro
notitia huius nota quod triplex ē compō
intellectus. prima ē simplicium intelli
gētia: sicut cū intelligo rosā absolute
Secūda ē cōpōitō seu diuisiō. i. affirma
tio seu negatio: sicut cū intelligo rosā
esse pulcherrimā uel nō esse liliū. Ter
tia ē illatō seu discursus: sicut ē opera
tio qua intellectus aliqd infert ex alio.
sed i presenti nō ē mentio: nisi de priā
operatiōe intellectus que est simplex
rei apprehensio. ¶ Et hec prima opera
tiō iterū ē duplex: una finita: et a^o ifini
ta. Finita ē qua intellectus apprehē
dit aliqd representatū per speciem intel
ligibilem pro ut ē ista de se naturaliter
representatiua: sicut cum intelligo ho
minē per speciem seu conceptū natura
le hominis. ¶ Sed intellectio infinita ē
qua intellectus intelligit negatōnem
finitē: et hoc determinate: sicut cū intel
ligo nō hominē intelligo negatōnem
hominis capiēdo negatōnem large
pro infinitatōne: et hoc intelligo deter
minate. scilicet nō hominē: sed nō oportet
quod intelligā aliquid determinate finire
seu positue: sed sufficit quod intelligo ali
quid determinate uegatiue seu ifini
te. scilicet nō hominē seu negatōnem homi
nis nō curando an illud non homo sit

leo uel angelus: sed sufficit quod intelligit
determinate negatio hominis seu ifi
nitas hominis. ¶ Verūtamē nota quod
intellectō ifinita presupponit itentio
nē finitā. ¶ Nemo pōt intelligere nō
hominē: nisi prius intelligat hominem.
¶ Et si diceret ista intellectio infinita
nō uidetur esse aliqd: sicut nihil intelli
gere nō ē aliquid. ¶ Huic dicitur quod i
tellectō ifinita de qua loquor nō ē ni
hil intelligere negatiue: sicut dormiens
quod nihil intelligit: ista intellectio ifini
ta seu ifinitata est actō positiua seu ac
tus positiuus intellectus quo intelligit
negatōnem finiti seu ifinitatōnem eius
scilicet nō hominē. Et ideo talis intellectio quod
dammodo negatiua de qua mentōnem
facit magister in littera nō ē nihil intel
ligere: sed ē intelligere nō tale seu ne
gatōnem talis. et non dico intelligere ali
qd positiue quod sit non tale: sed suffi
cit intelligere negatōem talis positiui
siue finiti. stat enim me scire quod interfici
ens platonē fuit n̄ paulus licet nesciā
determine quis ali^o fuerit: licet tamē
sciam determinate ifinite quod fuit non
paulus. ¶ Sed aliud ē scire determinate
finitē. et aliud ē scire determinate
ifinite. ¶ His premissis dico cū magi
stro quod ē possibile me intelligere nō intel
lectū a me negatiue seu ifinite: sed nō
ē possibile me intelligere nō intellectum
a me finite. Primū patz dū p^o intelligo
intellectū a me positiue determinate illud
ifinitare nō referēdo intellectū super ali
ud positiue seu finite: sed solum i ne
gatōnem illius quod prius intellexi positiue.
secūdū etiā patz. scilicet quod nō possum intelli
gere nō intellectū a me finite seu positiue
quia tūc sequeretur quod idē ēēt intellectū

a me et nō itellectū a me qđ implicat
Et hoc ē pp transcendētia illius termi
i intellectū et reflexionē sup operatio
nē propriā intellectus cum dico nō itel
lectum a me. nā bene ē possibile i ter
minis nō transcendētibz qđ possim in
telligere hominē determinate finite: et
etiā determinate negatie seu infinite. s.
qđ ē nō homo qđ illud sit uel non
sit. ¶ Et tertio possū intelligere deter
minate finitū istius ifinitatōis. s. qđ il
lud nō homo ē leo cuius cā ē. quia hō
nō ē terminus transcendētiā sicut ly itel
ligere ens aliqd res et huiusmodi nō
ibi fit negatio pprie operatōis intellec
tus. multa enī sūt homines et mltā nō
homines: sed nihil ē qđ sit non intelli
gibile: et nō ē possibile qđ intelligas aliqd
quod nō intelligas: sed bene possibile
ē qđ intelligas aliqd quod nō amas uel
nō uides. unde omīa transcendētia i sua
maxima transcendētia sumpta possūt i
telligi dupl'r tantū. s. determinate finire
et determinate infinite seu ifinitate. s.
nō possūt intelligi tertio modo determi
nate. s. finitū illius ifinitatōis. possūz in
telligere p' ens: secūdo nō ens. Sed nō
possū intelligere aliqd nō ens: siue ens
non ens: qđ implicaret. Et hoc pp maxi
mum ambitū transcendētiū: qđ nihil
ē uel pōt ēē quod nō sit ens i intelligi
bile: et cōtrē ē aliquid illorū positūe.
Ideo optime cōcessit magister qđ intelli
git nō itellectū a se negatiue seu ifini
te solū. ¶ Et si dicit tu intelligis signi
ficatum adequatū huius propositōis
hoc nō ē intellectum a te. ergo intelli
gis hoc demonstrato isto significato.
tunc sic tu intelligis hoc: et hoc ē non
intellectum a te. ergo intelligis non itel

lectū a te. ¶ Huic primo dicit negan
do minore imō ē intellectū a me ifini
te: sed nō ē intellectū finite seu positie
ut dixi: qđ illud ē impossibile nec seq
tur nō ē intellectum a te determinate
finite. ergo nō ē intellectum determina
te. stat enim qđ sit intellectū determina
te ifinite seu ifinitate. ¶ Al'r potest di
ci: cōt' maiorē et miore s; diuersis sō
sibus. nā in hoc ē intellectum. s. ifinite: et
ē nō intellectū. s. finite. ¶ Et ideo cōcedi
tur cōclusio qđ itelligo nō itellectū a
me. itelligo ifinite: nō itellectū a me fi
nite: et sub hoc sensu cōclusio ē uera.
¶ Iste modus respondendi ē real's: sed
tamē non debet cōcedere dīam abso
lute sicut nec m' inorem. nō enī debet
concedi qđ nō est itellectū: qđ nō ē in
tellectum finite: arguit' enim ab infe
riori ad suū inferius distributie: sicut
nō sequit' tu es nō homo albus. ergo
tu es nō homo: ut placet aliis a supe
riori ad suū inferius sine distributi
one. qđ terminus finitus qđo superior
tanto ifinitatus sit inferior et non ecō
tra: et de hoc nō ē uis ad presēs et hic
parū abundaui in uerbis et materiāz
aliqua'r transgressus sum: quia rō dif
ficilimā meo iudicio ad exprimēdum
nō potui al'r facere clariore. ¶ Terrio
nota qđ ista duo se habent sicut supe
rius et inferius. s. nō sim' stare et inui
cē repugnare. nā quēcūqđ repugnāt
non stant sim' et nō econuerso. Illa enī
dicunt' nō sim' stare que sunt icom
possibilia seu ex quibus fit una copu
latiua impossibili' siue illa iplicent con
tradictōem siue nō. verbi gratia sicut
magister dicit in littera tu nō es alb'
et nihil ē i' copulatiua ē impossibilis: qđ
ciii

secūda p^s ē impossibilis: et tamen nu-
la pars cōtradicit alteri nec mediate
nec immediate: et hoc formalit^r q^a tunc
ex altera illarū sequer^r cōtradictori-
um alterius. Et cū quelibz istarum sit
negatiua oportet q^d ex negatiua se-
quer^r affirmatiua formalit^r. et supe-
rius ē reprobatū saltē de negatiua pu-
ra: sicut ē iⁿ propo^sito. **C** Sed ista dicun-
tur repugnare: quorū unum ē forma-
liter illatiuū cōtradictoriū alterius siue
mediate siue immediate: sicut ista nihil
ē et tu curris. **E**t iuxta hoc nota de
bonitate dñe: quia ad hoc q^d sit bona
sufficit cōtradictoriū dñis non stare
cum aūte. dato q^d sit. **E**t notanter dico
dato q^d sit: q^a ista d^o nō ē bōa: tu curris.
ergo plato loquit^r. et tamē si nulla a^o
propo^sitō nec dñia alia foret: nisi ista et
partes eius: tunc oppo^situm dñis nō
staret cū aūte: quia oppo^sitū dñis non
ē. ergo nō stat cum aūte. t³ a^o superio-
ri distributo ad suū inferius: sed si op-
positū dñis et aūte sint et faciūt copu-
latiuam impossibilē. tunc dñia illa ē bōa
siue sit formalis siue materialis. **S**z
ad hoc q^d sit formalis nō solū oportz q^d
oppo^sitū dñis nō stet cū aūte: s^z ultra
hoc requiritur q^d repugnet. a^o q^d sit for-
maliter illatiuū cōtradictoriū sui ante-
cedentis. sed de his dubio q^{nto} latius
dictum ē. **E**x quibus corelarie seq-
tur q^d oēs propo^sitōnes impossibiles et
cōtradictōem implicantes sibi ipsis et
cuiuslibet repugnantes: quia inferunt for-
maliter oppo^sitū sui ipsius et cuiusli-
bet: sicut iste tu differas a te: tu scis te
esse lapidem: tantum pater ē et huius-
modi. **S**ed ppo^sitōes impossibiles nō
implicantes cōtradictōnem nō stant

cum se ipsis nec cum aliis: sed tamen
nec alius nec sibi repugnant merito
sui. **P**ropterea ex impossibili impli-
cāte cōtradictōem sequit^r quodlibz for-
maliter: sed nō de forma: sicut in limi-
tatōe de primo ad ultimum declarauit.
C Conceditur etiā q^a. a. et. b. sunt due
propo^sitōes diuerbiles que nō possunt
siml^r stare immo repugnant sibi ipsis
ut patet de istis duabus tantū pater
ē. et tantum pater ē. **C** Concedit^r eti-
am iuxta dictum magistri iⁿ littera q^d
ex. a. sequit^r. b. formalit^r: et tamē contra-
dictoriū. b. cōuertit^r cum. a. dato q^a.
sit ista tantū pater ē. et. b. alla nō tantū
pater ē: et patet q^d sequit^r tantū pater
ē. ergo nō tantū pater ē: sicut de ducē
ti de primo ad ultimum facile potest
apparere: et tamē cōtradictoriū dñis
s. tantū pater ē cōuertit^r cum antece-
dente. **E**t hoc de dubiis et limitati-
onibus regularū generalū et diffini-
tōibus et diuisionibus dñarum dicta
sufficiant. Ad laudem altissimi dei.
Nunc uero ad limitādas sex regu-
las generales: quas Aristoteles tradit
presens cōuertit^r stulus. Ad laudem i^o
q^d oia generalit^r edidit.

DECIMO OCTAOU
queritur circa sex reglas
generales Aristotiles so-
pereminias an sint uere
Pr^{ma} ē ab affirmatiua d^r predicato
infinito ad negatiua d^r predicato fi-
nito est bona dñia. **S**ecundo q^d ecō-
uerso ē dñia bona cum cōstantia subie-
cti: quia ex negatiua pura nō sequit^r
affirmatiua. **T**ertia q^d ab affirmatiua
de predicato finito ad negatiua de

predicatio infinito ē cōsequētia bona.

¶ Quarta q̄ etiā ecōuerso ē cōsequētia bona cū cōstātia subiecti. **¶** Quinta q̄ ab affirmatiua de predicato priuato ad affirmatiuā d' predicato infinito ē bona dīa. **¶** Sexta q̄ nō ecōuerso. et he regule generales fundant' super primo principio. s. de quolibet dicit' aliter cōtradicet' et de nullo eorū ambo. **¶** Ideo ante reglarum limitatōes uolo ad laudē primi principii dic' si limitare dictū fundamētum ne nostrum edificium rueret improuise. dein de statim ad limitadas regulas descēdam. uerū quia illud primū principium nō potest plene limitari nisi quibusdā pnotatis et limitatis. Ideo necesse habeo primo duo notare: et secūdo limitare sine qbus clara notitia primi principii haberi nō posset. **¶** Primo igit' nota q̄ duplicia sūt cōtradicetoria. qdā cōplexa ut homo et nō homo: et quedam complexa ut homo albus et nō hō albus. **¶** Et cōplexorū quedaz q̄scēter. quedam nō quiescenter. **¶** Exēplū primi sor. currit et sor. non currit. Ista cōtradicūt complexe quiescenter cū sint oratōes perfecte. **¶** Exēplū secūdi homo albus et non homo albus.

¶ Hec distinctō colligit' ab Aristotele in post' p'dicamētis capitulo de oppositōes: sed in presenti nō intelligit' nisi de cōtradicetionis incōplexis non quiescenter. **¶** Et attende q̄ non contigit pluribus modis contradicere: quia affirmatio et negatio Finitatio et infinitatio opponunt': et quot modis dicitur unum oppositorum tot modis dicitur et reliquū: sed non contingit nisi tripliciter affirmare uel infinite in

telligere. Primo incōplexo. secūdo cōplexo: et hoc dupliciter. s. quiescenter et non quiescenter. ergo cum non sit uerius contradicere q̄ negatōem preponere uel prepositam auferre sequit' ut prius nō cōuenit nisi tripliciter contradicere quod erat probandū. **¶** Secundo nota q̄ ly et pōt teneri dupliciter. s. copulatiue et copulatiu. primo modo copulat propōitōes. secundo modo terminos. et iterum copulatiu potest teneri dupliciter: s. scilz diuisiue et collectiue. **¶** Ex^m primi hic et Rome uēdit' piper. **¶** Ex^m si sor. et Plato trahunt nauē. Et quādo ly et tenetur copulatiu diuisiue. tunc confundit cōfuse tantum mobiliū terminum cōmunem nō distributū neq̄ impediū quando uero tenetur collectiue: tunc nullo modo confundit. **¶** Eadem distinctio ē faciēda in terminis numeralibus: ut duo tria et quattuor et ce. Et d' omni termino numeri pluralis: ut homines animalia: quia in omibz his includit' hec copula: et que potest teneri dupliciter. s. collectiue et diuisiue. unde semper talis ē distinguēda: quia uno modo confundit alio modo nō. Et hec est uera sor. et plato sunt homo tenēdo ly et diuisiue sed collectiue est falsa. **¶** Simili modo dicendū est de hac coniunctōe uel que pōt teneri diuisiue et disunctim. Et iterum diuisiue tim dupliciter. s. collectiue et diuisiue unde hec propōitō est distinguenda. omnis homo uel asinus est asinus. nā si ly uel tenetur disunctim diuisiue ē propōitō uera si uero collectiue ē falsa. **¶** Et idem est dicendū de nota cōditionis. unde hec propōitio in sensu

diuiso ē uera. Oīs ppō si ē necessaria
ē uera: et ī sensu cōposito ē falsa. et hec
omnia ex tractatu de sensu compo-
sito et diuiso facile cōprehēdes. ¶ Nūc
ad ppōsitū cū dicit̃ d' quol̃z dicit̃ alte-
rū cōtrādictoriū et de nō eorū ābo
sic itelligit̃ dicitur alterum cōtradic-
toriorum incomplexorum uel comple-
xorum non quiescenter supple dicit̃
diuisim uel simul disiunctim diuisiue.
et de nullo eorum ambo. i. de nūlla re
dicuntur ambo cōtrādictoria simul
i. copulatiu diuisiue. de qualibet enīz
re est uerum dicere q̃ est sor. uel non
sor. et de nullo est uerum dicere q̃ ē
sor. et non sor. ¶ Et quando ly et tene-
tur collectiue. tunc totum copulatur
non est superius ad aliquāz suam par-
tem: sed potius disperatū saltē de for-
ma. nam sor. et plato nec sunt sor. nec
sunt plato. ¶ Quando uero tenetur
diuisiue tunc totū copulatū ē inferius
ad quālibet sui partē: quia tunc tene-
tur copulatiue: sed a copulatiua ad quā-
libet sui partem. ualet cōsequentia et
non econuerso saltem formāl̃. illud
autem est superius large a quo nō cō-
uertitur cōsequentia siue sit complexū
siue incomplexum. ¶ Ex opposito sē-
tias de disiuncto quia disiunctum di-
uisiue tentū ē superius ad quālibet
sui partem: sicut plane dixi ī tractatu
d' sensu composito et diuiso. propterea
cum tibi proponitur hec propositio tu
es aliud q̃ plato et nihil aliud q̃ plato di-
stingue: quia si ly et tenetur collectiue ē
uera: ut patet per exponentes. s. tu es
et plato et nihil aliud q̃ plato est et tu
non es plato: et nihil aliud q̃ plato. priā
exponēs patet. secūda. probat̃ resolu-

toric. hoc ē demonstrando platonem
et hoc ē plato et nihil aliud q̃ plato. g.
et ce. ¶ Tertia exponens probat̃: quia
si nō det̃ oppositum. s. tu es plato et ni-
hil aliud q̃ plato: et hoc ē falsum: quia
tunc sequit̃ q̃ tu es plato: quia nihil est
plato: et nihil aliud q̃ plato nisi plato: nec
debz assignari cōtrādictoriū: nisi sicut
in cathegorematicis p remotōem ne-
garōis a uerbo p̃cipali: quia per suppo-
sitū ly et tenetur collectiue: ubi uero te-
neatur diuisiue est falsa: quia equi-
ualet copulatiue impossibili. s. q̃ tu es ali-
ud q̃ plato: et q̃ tu es nihil aliud q̃ plato.
Et quando tenetur collectiue concedit̃
q̃ tu es aliud q̃ plato: et nihil aliud q̃ plato
et tamen tu es aliud q̃ plato: et aliqd
aliud q̃ plato: nec contradicūt sic tenē-
do collectiue: quia solum partes predica-
torū cōtradicūt primū patuit exponēs
do. secūdū etiā p exponētes cuiuslibz ex-
ponētī poterit apparere. ¶ Et si argui-
tur sic tu es aliud q̃ plato. ergo tu es
aliud q̃ plato et nihil aliud q̃ plato. t3.
a superiori distributo ad suum inferi-
us. ¶ Respondet̃ q̃ si ly et tenetur col-
lectiue tunc totū nō ē superius nec in-
ferius ad aliquā sui partem: ut dēz
est. ¶ Si uero tenetur diuisiue nego cō-
sequentiam: quia lz arguat̃ a superiori
ad suum inferius cum termino distri-
butio: tamen terminus distribuēs nō
cadit super totum inferius: sed solum
supra partem inferioris: sicut non se-
quitur tu es aliud q̃ sor. ergo tu es ali-
ud q̃ sor. et q̃ tu nec hoc ē uerū: quia hic
arguit̃ a superiori ad suum inferius
sine distributōe: sicut patet in hoc no-
tabili q̃ cum ly et tenetur diuisiue to-
tum copulatum ē inferius ad quāli-

bet sui partes. **A**ttende tamen qd hoc totum collectiue tentur. si non homo et asinus. habet pro contradictorio complexo nō quiescenter hoc totum copulatum homo et asinus. **S**imiliter contradictorium huius copulati album et non album tenendo ly et collectiue est totum hoc nō album et nō album. unde dato qd sit unum scutum semialbum et seminigrū seu rubeū conceditur qd hoc ē album et non album copulatum collectiue et hoc tenendo qd totum sit sue partes nec sequit̃ qd duo cōtradictoria incōplexa uerificēt de eodem: quia ista duo album et nō album sine aliqua copula sunt cōtradictoria incomplexa: et unum istorum uerificatur de hoc scuto. si ly non album quia bene sequitur hoc nō est album et est. ergo est nō album tenet consequentia a negatiua de predicatione finito cum constantia subiecti ad affirmatiuam de predicatione infinito: sed sumpta cum ly et faciunt unum copulatum seu unum terminum cōplexū qd collectiue sumptus uerificat̃ de hoc scuto. **E**t si uis dare huic cōtradictorium debes preponere dictionem infinitantē et habebis duo cōtradictoria complexa non quiescentia: ubi prius sine ista copula erāt duo cōtradictoria incomplexa simpliciter. **E**t si arguitur in casu scuti hoc est coloratum. ergo uel album uel nigrū et sic de aliis coloribus uel saltem aliquo colore coloratum. **H**uic dicit̃ negando consequentiā: sed bene sequitur. ergo a quo uel aliquibus coloribus est coloratum et hoc concedit̃ quia est coloratum albedine et rube

dine. **E**t qd dico non sequi debet intelligi in concreto: quia in abstracto optime sequitur hoc est color. ergo est albedo uel nigredo uel aliquis color simplex. **N**unc tēpus est ut promissum post duo notabilia preambula limitare duas regulas sine quibus limitatio primi principii non potest haberi prima est utrum a toto copulato ad partem ualeat argumentum. secunda est utrum a parte disiuncti ad totum disiunctum ualeat argumentum. **E**t primo limitabo regulam copulati. Secundo regulam disiuncti. sic ergo limitatur regula copulati.

A TOTO COPVLATO. **Q**uia a parte copulati ad aliam non ualē argumentum saltem formaliter: quia tūc non arguitur a toto copulato.

SINE TERMINO DISTRIBV ente. **Q**uia non sequitur tu differ ab homine et ab asino. ergo tu differ ab homine: sicut non sequitur tu nō es homo et asinus. ergo tu nō es homo.

ET SINE TERMINO CONFU dente. **Q**uia nō sequitur impossibile ē te ēē et nō esse. ergo impossibile ē te ēē.

AC SINE TERMINO APPEL lante. **Q**uia non sequit̃ nescio te esse hominē et deū. ergo nescio te esse hominē. scio qd hoc et hoc sūt impossibilia ēē uera. g^o scio qd hoc impossibile ē ēē. uerū d'mōstrādo duo cōtradictō^a du^a.

ET SINE TERMINO INFINI tante. **Q**uia non sequitur tu es nō homo et asinus. ergo tu es non homo et hoc dato quod ly non cadat super totum copulatum antecedens est uerum: quia tu non es homo et asinus et tu es. ergo tu es nō homo et asinus.

tenet cōsequētia a negatiua de pre
dicato finito cum constantia subiecti
ad affirmatiuam de predicato infini
to cum omnibus requisitis et cōse
quens est falsum: ut patet cū suū con
tradictorium sit uerum.

DIVISIM TENTO.

Quia non sequitur tu es corpus
et anima. ergo tu es corpus. dato qd
totum sit sue partes. Similiter nec se
quitur isti sunt sor. et platonis. ergo isti
sunt sor.

AD ALTERAM EIVS PAR
tem. **Q**uia ad partem que non sit
pars eius. non ualet cōsequētia: ut pa
tet cum sit illi omnino impertinens.
Ideo bene sequitur hic et Rome est
homo: ergo hic est homo: quia hēt oēs li
mitatōes predictas.

A PARTE DISIUNCTI.

Quia a toto disiuncto ad partem
de forma non ualet argumentū: quia
non sequitur: tu es hō uel asinus. ex
go tu es asinus.

SINE DISTRIBUTIONE.

Quia non sequitur tu differs ab
asino. ergo tu differs ab homine uel ab
asino.

AC SINE TERMINO CON
fundente. **Q**uia non sequitur con
tingenter tu es. ergo cōtingenter tu
es uel tu non es.

ET SINE TERMINO APPEL
lante. **Q**uia non sequitur dubito an
christus sit. ergo dubito an christus
esse uel non esse.

ET SINE NEGATIONE.

Quia non sequitur tu non es leo
ergo tu nō es hō uel leo.

DIVISIM TENTO. **Q**uia non

sequitur oīs hō uel asinus ē asinus. ergo
omne quod est homo uel asinus est
asinus.

AD TOTVM EIVS DISIUN
ctum. **Q**uia ad disiunctum nō su
um non est bonum argumentum: quia
non est debita habitudo formalis.

EST BONVM ARGVME
ntum. **I**deo bene sequitur tu es homo
ergo tu es homo uel asinus: quia hīs
ō requisita.

LIMITATIO PRIMI PRINCI
pii de quolibet termino simplici.

Quia de termino complexo nō in
conuenit neutrum cōtradictorium
uerificari. nam anima nigra nec ē ho
mo nec tū hō. similis pūctus pedalis nec
ē magnus nec nō magnus.

DISCRETO. **Q**uia de termino
cōmuni non inconuenit duo contra
dictoria uerificari. nam homo est sor.
et homo est nō sor. quia ē Plato qui ē
non sortes.

IN RECTO. **Q**uia in obliquo
non inconuenit uerificari neutrum
de termino simplici discreto. si enim sor.
nihil habet. tunc nec fortis est asinus
nec nō asinus. et si haberet asinum et
equum ambo essent uera.

EX VTRAQVE PARTE EX
tremi. **Q**uia non solum sufficit ex
parte subiecti: sed etiam ex parte pre
dicati. nam si brunellus nullius esset:
utraq; istarū esset falsa brunellus est
hominis: brunellus ē nō hois et si es
set hominis et āgeli utraq; esset uera.

PRO ALIQUO SVPPONEN
te. **Q**uia iste sunt simul falsae: chime
ra est homo chimera est non homo.

SIMPLICITER SVMPTO sine

signo confundente.

¶ Quia iste sunt simul false ois hō est
for: ois homo ē non for. Silt iste tantū
for. ē hō rātū for. ē nō homo.

¶ CVM VERBO DE PRESENTI.

¶ Quia iste sunt false hoc instans p
sens fuit homo uel nō homo: qā nūq
fuit nec erit instans presens.

¶ NON AMPLIATIVO.

¶ Quia
iste sunt simul false tu incipis esse de
us: tu incipis esse nō deus: qā si ic pes
esse nō deus tu desineres esse deus. si
militer iste sunt simul false desinis eē
deus uel desinis esse nō deus: qā si de
sineres esse nō deus. tūc inciperes eē
deus. nam incipere non esse et desine
re esse cōuertunt. et desinere nō esse
et incipere esse cōuertunt.

¶ SIMPLICITER SVMPTO SI

ne aliqua determinatōne. **¶** Quia i
sunt simul false: iste deus contingen
ter est deus uel iste deus contingēter
est non deus. tu necessario es homo
uel necessario es nō homo utraq; est
falsa etiam te existēte licet necessario
tu sis homo uel nō homo.

¶ EST VERIFICABILE.

¶ Quia
si iste terminus for. sit solus et nulla fi
at propoitiō licet tunc de eo nullum cō
tradictoriū uerificaret sufficit q' est
uerificabile.

¶ ALTERVM CONTRADICTO

riorū incōplexorū uel cōplexorū non
quiescenter. **¶** Quia contradictoria
complexi quiescent: sicut sunt orati
ones perfecte nō sunt uerificabiles d'
aliquo: quia nō possunt de aliquo pre
dicari personali sumptis: quia nec iste
due propositiōes sunt una propositiō. s.
deus est: deus est: sed sunt due: nisi ap

posito uel subintellecto signo materia:
li h in hoc a til bero aliqua r discrepez
s; hec materia n patit demonstratōez

¶ TOTALIVM. **¶** Quia i' sūt silt
i' de' ē trin' de' l trin' n de'. simil' i
tu es asinus homo uel asinus non hō
quia partes predicatorū sunt cōtradie
toria incōplexa et nō p'dicata totalia.

¶ SINGVLARITER. **¶** Quia for. et
brunellus nec sunt homines nec nō
homines. pōt tamen dici q' hec limita
tio nō ē necessaria. Concederem emz
q' isti sunt nō homines quia nō sūt ho
mines et sunt. ergo sunt nō homines.

¶ Nec ex hoc sequitur q' nullus istorū
est homo: uel quilibet istorū ē nō ho
mo: quia sicut a parte copulati infiniti
uel negati ad alterā nō ualet argumē
tum: sicut paruit: ita a numero plurali
infinito uel negato ad numerū singu
larem nō ualet argumētum. si tamen
hoc nō placet adde limitatōem predi
ctam probabiliter: tamē uidet' ista equi
ualere. isti sunt homines: et uterq; isto
rum ē homo. isti nō sunt homines et
neuter istorū est homo: et sicut i' sūt
due contradictorie false demonstrādo
hominē et asinū: ita ille sunt false isti
sūt hoies: isti nō sūt hoies. sunt enim se
hōtes p modū cōtrariorū que possūt
esse simul false. **¶** Et si uis illis dare
cōtradictoriū oport' preponere nega
tōnem. et tantum ē dicere nō isti sūt
homines: sicut nō uterq; istorū est ho
mo siue aliquis illorum nō est homo
et idem ē dicere q' isti sunt nō homi
nes: et nō neuter illorū ē homo: siue ali
quis illorū ē homo. et multi fecerūt ex
hoc nō paruā differētiā inter has pposi
tōes. isti nō sūt hoies: et nō isti sūt homines

semper demonstrando hoies et asinus
sicut inter has non uerq; istorum ē
hō et utriusq; istorū non ē hō. elige qd
gratius.

¶ ET NON EST VERIFICABI
le de aliq; istorū utrunq;. ¶ Quia d
sensu diuiso ē cōcedendū q; utrunq;
cōtradictoriū ē uerificabile de aliq;
nam a^m ē uerificabile de te et nō a^m
ē uerificabile de te. ergo utruq; illorū
ē uerificabile de te: sed nō ē uerificabi
le de te nec de aliquo utruq; istorum
quia tunc deberet poni i esse q; simp
duo cōtradictoria uerificēt de aliquo
quod ē impossibile.

¶ SIMVL DIVISIVE. ¶ Quia
in sensu cōposito ē uerificabile utrū
q; illorū cōtradictoriū simp collecti
ue: ut dato q; torū sit sue partes. tunc
secundū istā uiam esset cōcedendum
q; hoc scutum ē a^m et nō a^m collecti
ue. ¶ Similr concedit q; hec ē uera
s. q; tu es hō et nō homo. dato q; a. con
uertat cū hoc cōplexo corpus et ani
ma collectiue sūpto: et. b. cū ly aia. tūc
tu es. a. et. b. u^l salte; hec propositō est
uera. tu es. a. et. b. quia tu es corpus et
aia: et anima collectiue sumendo: s. a.
et. b. sunt hō et nō homo: quia. a. est hō
et. b. nō hō. ergo tu es homo et non hō
et hoc est cōcedendum collectiue.

¶ Nunc sequit limitatō sex reglarū
Aristotelis primo duarum. scab affir
matia de predicato infinito ad nega
tiua de predicato finito: et ecōuerso
cū constantia subiecti ē bōa dñā.

¶ TAB AFFIRMATIVA. ¶ Quia a
negatiua d predicato infinito ad nega
tiua d predicato finito. nō u; argumē

tū. unde nō sequit angus nō ē non
iustus. ergo angus nō ē iustus. diabo
lus nō ē nō uerus. ergo nō ē uerus.

¶ IN RECTO. ¶ Quia in obliquo n
sequitur sor. ē nō asinus. ergo sortis n
ē asinus. dato q; sor. habeat equum et
asinum.

¶ TAM EXPLICITATE QVAM IM
plicitate. ¶ Quia nō sequitur hic ē non
homo. ergo hic nō est homo. ¶ Simili
ter nō sequit nūc est nō homo. ergo
nūc nō ē homo: q; ly hic et nūc equa
ent obliquis. s. hic i hoc loco et nūc
in hoc instanti.

¶ EX VTROQVE EXTREMO
¶ Quia nō sufficit ex parte unius extre
mi tantū. unde non sequit brunellus
ē nō sortis. ergo brunellus nō ē sortis
dato q; sit sortis et psonis cōiter.

¶ DE SVBIECTO DISCRETO.
¶ Quia respectu termini cōis nō se
quitur absolute: sed solū cū determina
tione. nō enim sequit hoc ē nō sor. g.
hoc nō ē sor. demonstrando hominē cō
munē: sed bene sequit q; hoc aliquo
modo non ē sor. quia licet homo com
munis sit sor. et plato nō tamē eodem
modo quo est sor. est plato. similr nec
sequitur in diuinis. hoc ē nō pater. g.
hoc nō est pater demonstrando essen
tiam diuinā: sed bene sequit q; hoc
ut sic. s. pro ut ē nō pater nō ē pater: et
hoc ē uerum: et hoc tenēdo ly: ut spe
cificatur.

¶ ABSQVE DETERMINATIO
ne precedente. ¶ Quia non sequit
contingenter tu es non asinus. ergo
contingenter. tu non es asinus: ante
cedens est uerum: quia tu es nō asin^o
et pōt ē q; tu nō sis nō asin^o. ergo et ce.

maior. patet euz cōsequētia et probat
minor: q̄a potes nō esse: et si nō eēs tu
nō esses asinus nec nō asin. ¶ Et tamē
nō ē falsum: q̄a ex isto sequit̄ q̄ tu
potes esse asinus. nā sic exponit̄ per
oppositas qualitates tu non es asinus
et pōt esse q̄ tu sis asinus. ergo cōtigē
ter tu nō es asinus. Similr nō sequit̄
tantū sor. ē nō currens. ergo tātū sor.
non ē currens. dato enim q̄ solus sor.
sit et nō currat: nō ē uerū et nō
falsum: q̄a ex isto sequit̄ q̄ quodlibet
nō sor. currit ab exposita ad alteram
expositam et nō ē falsum: quia nihil
nō ē sor. per casum.

CVM VERBO DE PRESEN
ti. ¶ Quia cū uerbo d' preterito et fu
ro nō sequit̄ absolute: sed cū limitati
one: nō enī sequit̄. tu fuisti nō albus.
ergo tu non fuisti albus. dato q̄ heri
fueris albus et postea niger: sed seq̄t̄
cū limitatōe. ergo aliqñ nō fuisti alb.
Ita exēplū formes de futuro.

DE TOTALI PREDICATO
infinito. ¶ Quia nō sequitur. tu uides
nō hominē. ergo tu nō uides hominē
dato q̄ uideas hominem: et nō hominem
utputa asinū. Similr nō sequitur tu potes
nō currere. ergo tu nō potes currere.
dato q̄ sis san⁹ et liber. Similr nec se
quitur hec ppositō significat nō sicut est
ergo hec ppositō nō significat sicut
est. data hac ppositōne homo est leo
que significat nō sicut est: et tamen si
gnificat sicut ē. Similr nō sequitur tu p
cutis nō sacerdotē. ergo non percutis
sacerdotē. dato q̄ percutias sacerdotem
et canem eius.

AD NEGATIVAM. ¶ Quia ad
affirmatiuā de p̄dicato finito nō ualeat

argumētū. id nō seq̄t̄ tu es nō asinus
ergo tu es asinus.

DE PREDICATO TOSALI.

¶ Quia ad negatiuā de partiali p̄di
cato finito nō uiz. unde nō seq̄t̄ tu es
nō rationalis asinus. ergo tu es nō ratio
nalis. nō ē uerū. dato q̄ ly nō infinitet
totū p̄dicatū: q̄a tu nō es rationalis asi
nus: et tu es. ergo tu es nō rationalis asin⁹
t3⁹ per regulā cōuersā huic quaz limi
to p̄nunc.

FINITO. ¶ Quia ad negatiuā d' to
li p̄dicato infinito. nō uiz. nō enī seq̄
tur tu es nō asinus. ergo tu nō es nō asi
nus. nō ē uerū et nō falsū: q̄a suū cō
tradictoriū ē uerū. s. tu es nō asinus.

EST BONA CONSEQUEN
tia. ¶ Nō bñ sequitur tu es nō asinus. g⁹
tu non es asinus: similiter tu es non
pater. ergo tu non es pater. Similiter
a. est nō cōcedēdum. ergo a. non est cō
cedendum. ¶ Et si dicit̄ posito q̄ unus
sit pater unius et filius alterius. Simi
liter dato q̄ a. sit cōcedendum ab uno
et negandum ab alio. tunc a. ē ue
rum et nō falsum. ¶ Huic dicitur ad
missis casibus negādo q̄ a. sit uerū
immo falsum. et si qs uellet probare
q̄ sequitur tu nō es pater illius. ergo tu
nō es pater. a. ē nō cōcedendum ab i⁹
ergo a. nō est cōcedēdum. ¶ Huic dī
cit̄ negando istas dīas: quīs sequitur
affirmatiue: tu es pater huius uel illi
us quocunque demonstrato. ergo tu
es pater: quia relatiuorum esse est ad
aliud esse. non tamen sequitur negati
ue similis modus arguendi in termi
nis negatiuis. nō enī sequitur tu nō es fi
lius dei. ergo tu non es filius. Et prop
ter hoc quedam limitatio magistri in

littera non uidetur necessaria. sin tex
minis relatiuis:uerūtamē si habes de
uotōem ad eā potes eā supaddere.

ET ECONVERSO A NEGA
gatiā de p̄dicato finito. ¶ Est oīa bōa
obfūatis limitatōibus sequentibus.

CVM SVBIECTI CONSTAN
tia. ¶ Quia nō sequitur chi⁹ nō ē ho
mo. ergo chi⁹ ē nō homo: q̄a ex nega
tiua que nō ē pregnā: sed pura nō
sequitur affirmatiua. sed bene sequitur
chi⁹ nō ē homo et chi⁹ ē. ergo chime
ra ē non homo. et hoc dato q̄ chi⁹ sit
terminus discretus.

AC MEDIO PROPORTIO
nabili. ¶ Quia nō sufficit subiecti cō
stantia nisi mediū fuerit proportōna
rum quo ad debitam habitudinē cāu
alē uel numeralem sexuale tempora
lē et similitū accidētium grammatica
lium. unde nō sequitur illius nō est asī
nus et ille est. ergo illius est nō asinus
demonstrato uno. qui nihil habeat. q̄a
hic subiecti substantia nō ē propor
tionata causalitatis: sed debet eē talis
illius ē aliquid quod ē falsum. ¶ Eodē
modo nō sequitur deus nō est illius: et
deus est. ergo deus est nō illius: quia
mediū nō est proportōatum cui⁹ de
beat esse tale: et deus ē alicuius quod
ē falsum. ¶ Item nō sequitur tu nō es
homines et tu es. ergo tu es nō homi
nes: q̄a mediū nō est proportōatū nu
rarali: sed debet esse tale: tu es aliqua
quod ē falsum. ¶ Item nō sequitur ali
quis homo nō currit: et omis homo ē
ergo aliq̄s homo est nō currens. dato
q̄ nullus masculus sit sed solum mu
lieres: quia mediū nō ē proportōna
tum quo ad sexum: se debet esse tale:

et aliquis homo ē q̄ ē contra casum

¶ Similiter nō sequitur hoc instās nō
fuit homo: et hoc instās ē: ergo hoc i
stās fuit nō homo. Similit̄ nec sequitur
de futuro hoc instās non erit homo
et hoc instās est. ergo hoc instās erit nō
homo. ¶ Et causa ē q̄a mediū non
ē proportōatum tēporali: sed i p̄ria
debet esse tale: et hoc instās fuit et i
secunda et hoc instās erit. et utrūq̄
ē falsum demonstrando istans presens
sicut in argumēto presupponitur. et
sicut exēplificauī de quattuor accidē
tibus seu circūstantiis: ita de consimi
bus aliis ē intelligēdum. ¶ Vnde nō
sequitur sciens istā proportōnem nō
est homo. demonstrando istā homo
est asinus: et tam sciens q̄ istā p̄positō
est. g⁹ sciēs p̄pōem istā ē nō homo: sed
mediū debet esse eiusdem hitudis. s.
et sciēs istā p̄pōem ē q̄d est falsū: sicut
plura a⁹ ex⁹ potes p̄ te formare: s̄z sus
ficiant hec pro aliis.

¶ AD AFFIRMATIVAM. ¶ Quia
ad negatiuā d̄ p̄dicato ī finito nō uiz d̄
vā nō seq̄r tu nō es asinus: et tu es. g⁹
tu nō es nō asin⁹: et sic de aliis exēplis.

¶ SIBI CORRESPONDENTE.
¶ Quia nō seq̄r nō ēe al⁹ ē h⁹: et om
ne al⁹ ē. g⁹ dē aīal ē nō hō: q̄a sicut ma
ior ē p̄ticularis ita sibi correspōdet d̄
p̄ticularis. s. aliquid aīal ē nō homo.

¶ DE TOTALI PREDICATO.
¶ Quia nō seq̄r hoc nō ē lig⁹ a⁹ et hoc
ē. g⁹ hoc ē lignū nō a⁹ te demonstrato
s̄z bñ seq̄r. g⁹ hoc ē nō lignū a⁹. sicut nō
seq̄r tu nō desinis eē asin⁹ et tu es. g⁹
tu desinis eē nō asin⁹: q̄a desinere eē nō
asinū et icipe eē asinū: ouertūt s̄z bñ
seq̄r. g⁹ tu es nō desinēs eē asin⁹. Sicut

non sequitur tu non incipis esse asinus et tu es. ergo incipis esse non asinus. Dato quod nunc prius sit: quia consequens conuertitur cum hac propositione tu definit esse asinus que est falsa: sed sequitur quod tu es non incipies esse asinus. **S**imiliter non sequitur tu non scis istum esse hominem: et tu scis istum esse. ergo tu scis istum esse non hominem demonstrando certum asinum quem dubites esse hominem sed bene sequitur. ergo tu es non sciens istum esse hominem: et per hoc soluitur contra argumentum. tu non es idem chi^{us} et tu non es. ergo tu es non idem chi^{us}. ex quo sequitur quod tu differs a chi^{us} mera et consequenter quod chi^{us} est consequentia per se differt aliud et non idem conuertuntur. **H**uic dicas distinguendo quod per totum predicatum est infinitum: ut prima pars. si primo modo. tunc contra est bona et arguitur per regulam: sed tunc non sequitur quod tu differs a chi^{us}: quia ly non idem seu differt et aliud conuertuntur non tamen non idem chi^{us} et aliud a chi^{us} conuertuntur. si uero non est infinitum totum predicatum: sed solum prima pars predicati. tunc non arguitur per regulam: quia deficit quinta limitatio: sicut probatum est: et contra est falsum cum conuertatur. tunc cum ly aliud et differt ut arguebatur. **S**ilicet soluit hoc sophisma a quolibet differt aliquid. ergo cuiuslibet non est idem aliquid: et a conuertibili ad conuertibile et ad se per induciue exponendo istum terminum differt: et ultra cuiuslibet est non idem aliquid. ergo cuiuslibet non est idem aliquid: et ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiua de predicato finito et ultra cuiuslibet non est idem aliquid. ergo nulli est idem aliquid: et per negationem

prepositam. **H**uic dicitur ut prius per negando contra: quia regula intelligitur in terminis discretis. uel aliter si ly non cum dicitur non idem infinitat totum predicatum non est conuertibile. si uero ly non infinitat solum ly idem tunc est a conuertibili ad conuertibile: sed non uero quia deficit quinta limitatio. **T**amen attende quod non simpliciter conuertuntur differt aliud et non idem. nam in diuisis pater differt a filio et non est aliud a filio: sed sit alius a filio: quia non est alia res a filio: sed sit alia persona a filio. Silicet pater est non idem filio capiendo ly non idem in masculino genere: sed non in neutro genere. unde in euangelio inquit dominus de se ipso. Ego et pater unum sumus: et non dixit sumus unus seu una persona quare. et ce.

INFINITATO. Quia de finito non sequitur: ut si tu es asinus et tu es. ergo es asinus.

CONSIMILITER SIGNIFICANTE. **Q**uia dato quod ly a: conuertatur cum ly asinus et ly non a. cum igitur terminio capra. tunc non sequitur tu non es a. et tu es. ergo tu es non a. quia antecedens est uerum et consequens falsum: et hoc quia ly a. infinitum non significat consimiliter si cut finitum: et infinitum et infinitum debet significare consimiliter salua oppositio.

DE CONSVETO MODO LOQUENDI. **Q**uia de incosueti modo non sequitur: ut tu homo non es et tu es. ergo tu non homo es tenendo etiam secundum non infinite: ut regula petit.

EST BONA CONSEQUENTIA. **N**am bene sequitur tu non es deus: et tu es. ergo tu es non deus: et ita in omnibus aliis discurrendo. Nunc sequitur limitatio tertie et quarte regule generalis Aristotelis.

AB AFFIRMATIVA DE PRE
dicato finito ad negatiuū de predica
to infinito ē bona dīa. **S**ed nō econ
uerso nisi cū constātia subiecti: s; qā
he due regule cōsistunt limitant sicut et
secūde pcedentes. **N**am s; eget. xlii.
imitationib; sicut et p^a et quarta. viii.
sicut secūda. Ideo qā nullus hic est la
bor nouus: nisi supflua quedam repli
cario tam scribendi q̄ legendi sup se
debo et studēti exercitiū utile derelin
quā dum predicta replicādo ac ppor
tionabiliter exēplificādo precedentia
cōfirmabit et presētia delectabūt. suf
ficat ergo hic exēplū ponere utriusq;
regule. Exēplū prime tu es homo. g^o
tu nō es nō hō. Exēplū secūde tu nō
es nō hō: et tu es. ergo tu es hō. postre
mo seqt limitatio quinte et sexte re
gule general^r Aristotiles. f.

AB AFFIRMATIVA DE PRE
dicato priuato. **A**d affirmatiuā d'
predicato infinito ē bona dīa. Sed nō
econuerso. unde bñ seqtur hoc ē cecū
ergo hoc ē nō uidēs: sed nō econuerso.
Sūt aliqua notāda qā he due regle ul
time limitatōe nō egēt: sed declaratōe
iō uolo quinq; notare et statim erit fi
nis istarū reglarū generaliu; et cūter
prime partis huius tractatus ad laudē
patris eterni q̄ ē prima psona diuina.
P^o nota q̄ nomē infinitū et nomē
priuatiuū se habēt: sicut magis cōmu
ne et minus cōe. ois enī cecus ē nō ui
dens: sed nō econuerso. ideo nō mirum
si ab affirmatiua d' predicato priuato
ad affirmatiuā de predicato infinito ē
bonū argumentū: sed nō ecōtra: sicut
ab iferiori ad suū supius affirmatiue. v;
argumentū sine restrictōe et nō econ

uerso. **C**ā aut q̄re termin^o priuatiua
ē inferior ad terminū infinitū ē: qā no
men infinitū significat oppositū signifi
cati termini finit^o sed priuatiuū hoc ē
significat et cū hoc cōnotat aptitudi
nē sui subiecti ad habitū. et hec cōno
ratō restringit significatū eius sicut ly
hō psonal^r sumptus ē iferius ad ad ly
aia^r psonal^r sumptus: qā aia^r signifi
cat substātia aiatam sensitiuā: s; ly hō
ultra hoc addit rōnalitatē. m. et pp hoc
species restringit significatū gene
ris. ita i propōito de termino infinito et
priuatiuo et p^h c p^z ambarū regula
rū ueritas. **C**^o nota q̄ de terminis
infinitis solet dari regula. qd' quāto ter
minus finitus significat pauciora tā
to infinitat^o significat plura et e^o. qd' ē
itelligēdū s; p^odicatōem et nō s; ordi
nē p^odicamentale. nā termini infiniti se
habent sicut magis cōe et minus cōe
et nō s; m superius et iferius qd' est de
natura predicati. et ratō ē qā termini
infiniti et priuatiui sūt i aliquo p^odica
mento nisi forte p reductōem. Pre
terea si termini infiniti eēt i predica
mēto p se et directe. tūc arbor p^odica
mēti substantie infinitata et euerfa ifi
nita haberet generalissima et unū so
lū indiuiduū et fas solas spēs specia
lissimas: que si cōcederent i terminis
infinitis fortassis nō esset peccatū mō
rale: sed primū ē facili^o pro iuuenib;
Tertio nota q̄ noia uerbalia termi
nata i bilis ul' i bile sunt equoca ad si
gnificadūz possibilitatē et aptitudinē
ut i exēplo declarē. Si qs ppe mortē
foret adeo uirtute pstratus ut nullūz
posset mēbrum mouere: s; solum cor
moueretur motu sistolis et diastolis

Tunc si risibile dicitur aptitudinem esse
 cedere: quia iste homo est risibilis: formaliter enim
 sequitur iste est homo: iste est risibilis: sument
 do risibilis aptitudinaliter: sed sumendo
 risibile potentialem est negandum quod iste homo
 est risibilis: quia optime sequitur iste homo non potest
 ridere: ergo iste homo non est risibilis: sument
 do risibile potentialem a convertibili ad con
 uertibile. **E**x quibus patet quod non sequitur
 iste homo non potest ridere: ergo iste homo non est
 risibilis seu natus ridere. Patet ulterius
 quod for. cecus a natiuitate uel pro tempore
 post debitum tempus quo deberet na
 turam habere uisum: non possit uidere:
 tunc adhuc est concedendum quod est aptus natus
 uidere. **E**t per hoc patet quod nomen priua
 tiuum: sicut sunt cecus et surdus et hu
 iusmodi duo negant et duo asserunt.
 negant enim actum et potentiam sicut ce
 cus non uidet nec potest uidere: sed asserunt
 subiectum et aptitudinem. nam cecus et si
 nec uidet nec uidere ualeat est tamen aliquid
 quod natus est uidere. Et per hoc potest con
 cedi quod celum est corruptibile: sed non possit
 corrumpi: et quod homo prope mortem est risibilis
 et non risibilis: quia in equocis non est con
 tradictio. sumendo ly risibile in priua
 titudinaliter: in secunda potentialem. **Q**uar
 to nota quod termini compositi cum hac de
 ne in sunt et equocis: nam possunt dupliciter
 teneri. primo negatiue seu infinite: sicut pri
 uatiue. uerbi gratia punctus est indiuisibilis
 si tenetur ly in primo modo est uera: si secundo modo est
 falsa: quia significat punctum habere aptitu
 dinem ad diuidi. Et ideo iste due propositi
 ones sunt ambe false. ille punctus est di
 uisibilis. et iste punctus est indiuisibilis: te
 nendo ly in priuatiue nec diuisibile nec
 indiuisibile isto modo contradicunt nec an
 tecedunt ad contradictionem: sed tenendo

ly in infinite esset impossibile et contra
 primum principium superius limitatum: quia
 sunt contradictoria incomplexa saltem si
 plicite. **E**t si diceret tunc ista propo
 sitio homo est asinus sic significatio nec es
 set possibilis nec impossibilis. **H**uic di
 citur concedendo totum tenendo ly in pri
 uatiue sed non infinite: quia inter con
 tradictoria non debet medium: tamen inter
 priuatiue opposita bene est dabile medi
 um. uerbi gratia. si quis habet duos bo
 nos oculos et dormiat uel sit in tene
 bris: tunc nec est uidens nec cecus: sed est
 non uidens. Ita est in proposito. **E**t causa huius
 est quia a nomine priuatiuum non solum negat
 actum: sed potentiam. sed potest esse quod aliquis ca
 reat uno istorum tantum et non ambobus. si
 solo actu uidendi et non potest uisua seu
 uisu. et tunc talis non est uidens nec cecus.
Verumtamen noli considerare quod semper ly in
 possit dupliciter teneri in proposito: imo aliqua
 do solum tenetur infinite: et non modo priuati
 ue. sed quicquid ly in potest teneri priuati
 ue: tunc non potest teneri et infinite: et con
 sequenter dupliciter sed non e converso: quia infi
 nitum et priuatiuum se habent sicut ma
 gis compositum et minus compositum: ut prius dixi. Sed
 dices quomodo potest cognosci quod ly in tene
 tur infinite priuatiue: uel infinite solum.
Huic dicitur quod facilius potes cogno
 scere si perperis quod negat ly in dum
 componit unum uel negat aliquod posituum
 de natura boni et perfectiois uel negat
 aliquid priuatiuum uel defectum et de natura
 mali siue imperfectiois. si primo modo tunc potest
 teneri dupliciter. si secundo modo tunc non potest tene
 ri nisi infinite. uerbi gratia immortale ne
 gat potentiam a priuatiue mortis. **S**ilicet
 incorruptibile et indiuisibile negat ali
 quid de natura mali: quia mors corrumpit

prio et diuifio que preparant ad cor-
ruptiōem fūt de natura mali. ¶ Et iō
pdicti termini nō poſſunt teneri pri-
uatiue: ſed ſolū infinite. Et i ueritate di-
cunt perfectiōes et habitū: q̄a negatō
mali ē bona: ſicut e contra remotō bo-
ni ſeu negatō ē mala. ¶ Similiter infinite
dicit negatōnem finis ſeu termini. Et
hoc absolute ē bonū ſaltem in his que
dicunt perfectiōem: ſicut ē uita eterna.
iō nō ē terminus priuatiuus ſed infinitus
ſolū: ſed ly iniuſtus pōt teneri dup-
pliciter p^o infinite p nō iuſtus. ſecūdo
priuatiue: q̄a dicit negatōem boni ha-
bitus. ſ. uirtutis iuſtitie cū ſit d^o nume-
ro bonorū cum uirtus ſit bona quali-
tas mentis ſecūdu beatum Auguſti-
nū. ¶ Et p̄p̄ea ſi tibi p̄pōit^r utrū lapis
ſit iuſt^o. dēs diſtinguere q̄apōt t^r ueri
dupl^r. ſ. priuatiue et infinite et infinite ē
uera. priuatiue uero ē falſa. ¶ Quāto no-
ta q̄ oppō ē duplex. ſ. cōplexa et icōple-
xa. et iterū cōplexa ē q̄druplex. ſ. cōtra-
ria ſubcōtraria cōtradictoria et ſubal-
terna. de quibus prio tractatu in figu-
ris mobilibus et de i eſſe dictū ē. ¶ S^c
oppō cōplexa de qua ad p̄s ſermo
ē iterū ē quadruplex. ſ. cōtradictoria p̄-
uatiua relatiua et cōtraria. ¶ Oppoi-
tio cōtradictoria ē inter terminos finitos
et ifinitos: ut hō et nō homo: uidēs nō
uidēs: cecū nō cecū. ¶ Oppoi-
tio priua-
tiua ē iter terminos ſignificātes hitum
et priuatē i^rlius hitus: ut uiſus ce-
citas auditus ſurditas lumē tenebra.
¶ Oppoi-
tio relatiua uerſat^r circa ter-
minos d^o p̄dicamēto r̄lois: q̄ mutuo ad
inuicē dicūt^r: ſicut pater et ſua proles
ſeu parēs: et ſua proles. ¶ Oppoi-
tio cō-
traria ē iter terminos ſignificātes ſeu

cōnotantes formās poſitiuas contrari-
as: ſicut calidū et frigidū cōnotant ca-
lidity et frigiditatem que ſūt forme
poſitiue cōtrarie: ſed caliditas et frigi-
ditas ſignificant et nō cōnotāt frigi-
ditatē et caliditatem et in p̄ſenti p cō-
notare intelligit^r ſignificare: et inter
has quattuor oppoi-
tiōes incōplexas ē
ordo: q̄a oppoi-
tō cōtradictoria ceteris
tribus ē prior q̄d facile deducit^r. Illud
enim altero ē prius a quo nō conuer-
tit^r ſubſiſtēdi oīa teſte Anſotele in
poſt predicamētis. ſed a ceteris tribus
oppoi-
tōnibus ad cōtradictoriā ē bona
oīa et non econuerſo. ergo cōtradicto-
ria oppoi-
tō ceteris tribus eſt prior q̄d
erat probandū. oīa patz cū maiori: et
minor gradatim deducit^r per exēpla
ſi qua eni ſunt uidēs et cecū. iſta ſunt
uidēs et nō uidēs: ut ē manifeſtus et
nō e contra ut p̄z de uidēte et ligno.
¶ Similiter ſi qua ſunt parēs et ſua proles
iſta ſunt parēs et nō parens: ſed nō cō-
uertunt^r: ut patz in ſor. et ligno. Ita eti-
am ſi qua ſūt calidū et frigidū. iſta ſūt
calidū et non calidū: ſed nō econuerſo
Celū enim et ignis ſunt calidū et nō
calidū: ſed non ſūt calidū et frigidum
¶ Quare relinquit^r q̄ oppoi-
tō cōtradie-
toria ceterarū icōplexarū ē prima et
relique poſteriores ea. et q̄a omne po-
ſterius ad ſuū prius reducitur quēad-
modū littere ad ſyllabas. ergo tres op-
poi-
tōnes ad icōplexā cōtradictoriā
reducuntur. Et ipſa oppoi-
tum oppoi-
tum etiā poſſibile ē priā radix: ita ut
intellectus nullā poſſit formare opoi-
tōnem quādo format^r u^r uirtualit^r cōtra-
dictoriā exprimat u^r icludat. ¶ Harū
quattuor oppoi-
tōnum icōplexarū in

his regulis n̄ sit mērio nisi duarū. s. op
positōis cōtradictorie in quattuor pri
mis regulis Aristotelis et priuatiue op
positōis ac cōtradictorie simul in qui
ta et sexta regulis eiusdem. **E**go tū
uolui latius omēs oppōnis species nu
merare: q̄a illud nō modo i logica ue
rū ēt in phia et p̄sertim p̄ physicorū
ubi tria p̄cipia trāsmutatōis natu
ral' a phio assignant'. s. materia et for
ma et priuatio multū utilitatis adole
scētibz asserre p̄spexi in his eru
ditū altōra petierit. Et sic finē prie par
ti huius tractatus ipono quo ad diffi
nitōes diuisiones et generales cōnarū
reglas que numero sunt xxx. **A**d
laudē eius q̄ triginta argēis p nobis
se uendi et mori uolūtariē passus est
Nūc ad secūdā huius tractatus parti
culā. s. ad spāles categoricarū reglas
limitandas. intērio breuiter cōuertat'
deo agamus gratias.

POSTQVAM GENE
rales cōnarū reglas certis
limitatōibus p̄scripsi tē
pus est ut ad spāles cathe
goricarū reglas cōsideratio appona
tur. In hac secūda pte principali hui'
tractat' tria ad laudē trinitatis agere
p̄pono. **P**rio arborē quādā figurabo
i q̄ oēs p̄t clares categoricarū regu
le cōcludunt'. **S**ecūdo fillūz resolutō
nū suis cōditōibz limitabo p̄p̄ea q̄a
m̄ltarū regularū spāliū subsequētūz
ē fūdamentū p̄serti penes superius
et inferius. **T**ertio singulas cōnarū spe
cialiū reglas in categoricis limitabo
sic igit' in primis hec arbor ante ocu
los mentis cū suis declaratōibus cō

tinuo presentata.

Termini.
Pertinētes
Impertinētes
Disperati
Sequentes.
Mutuo
Non mutuo
Prior et posterior
Cōuertibiles relatiui. Supior et inferior

Nunc pro declaratōe huius arbo
ris uolo singula eius mēbra limitate
describere. Et primo ip̄tinentia: et ce.

TERMINI IMPERTINENTES.

Sunt quorū unus de alio possunt
affirmari et negari et ista p̄p̄ietas cō
uenit omibz termis.

VERE. **Q**uia sor. et asinus nō sūt
termini imp̄tinentes imo p̄tinentes
disperati: et tamē de sor. p̄r affirmari
falsē et negari q̄ esset asinus.

VICISSIM. **Q**uia sor. et homo n̄
sunt termini ip̄tinentes: immo p̄t̄
nētes sequela. **E**t hoc ideo quia licet
sor. uiuētē posset uerificari q̄ ē homo
Et eo mortuo q̄ non est homo tamē
non potest iterum naturaliter ue. ifi
cari de sorte q̄ sit homo postquā ē ue
rificatum q̄ non ē homo: nisi miracu
lo Lazari u' in resurrectōe uniuersali
s; istud ē sup̄naturalē.

VNIVERSALITER. **E**t p̄pterea
animal nō est ip̄tinentens ad ly homo.
quis poss; milies uerificari p̄iculr seu
idefinite q̄ aīal est homo et al' n̄ ē hō
et iterum animal ē homo. **E**t propter
hoc idem pater et filius non sunt ter
mini imp̄tinentes imo relatiui quis
pater sit filius et pater nō sit fili' et sic
iterum et iterum dato q̄ aliq̄ sit tan
tum pater. et aliquis pater et fili'. **S**i ē
fili'

Similiter termini se habentes secundum prius et posterius non sunt improprietates per se et secundum huius quarte proprietatis. possumus enim affirmare uere quod unum est duo et unum non est duo. dato quod unum lignum sit duo pedalia et unum aliud lignum sit tria pedalia: sed non uerificatur uersum. et hoc secundum opinionem que concedit idemptice quod totum est sue partes.

NON CORRUPPTO ADEQUATO significato subiecti. **I**deo sor. albus et homo non sunt termini improprietates cum se habeant secundum superius et inferius: et tamen si for. nunc sit albus et cras niger tertia die albus et quarta niger et sic uicissim. tunc uerificabitur successiue de sor. albo quod est homo et postea quod non est homo et iterum et iterum. et causa eius quia licet pars significati subiecti non corrumpatur: tamen significatum adequatum corrumpitur. scilicet sor. albus quia non remanet albus cum albedo corrumpatur.

TAM EXPLICITO QVAM implicito. **Q**uia non sufficit solum significatum adequatum explicitum non corrumpi sed oportet etiam implicitum adequatum significatum non corrumpi. **E**t per hoc soluitur argumentum contra dato quod sor. sit bipedalis et postea augeatur. tunc supposito quod totum sit sue partes uidetur quod ly homo personam sumptum sit improprietates ad ly hoc demonstrato bipedali quod tamen est falsum. quia ly hoc et sor. couertuntur. ergo sicut sor. est inferius ad ly hominem ita ly hoc. tenet contra: quia termini demonstrati ui recipiunt conditionem a demonstrato et quod illud sequatur sic contra deducitur: quia de hoc uerificatur nunc quod est homo postea uerificatur de hoc quod non est homo: quia continuo post hoc instans per ca-

sum hoc bipedale est pars sor. Sed nunquam erit ita quod pars sor. est sor. seu homo secundum omnem opinionem mundi. ergo et ce. **H**uic dicitur quod si per ly hoc demonstrat sor. non connotando quod sit bipedalis. tunc non esset uerum quod de hoc uerificaretur quod non esset homo subiecto non corrupto. sed si per ly hoc demonstrat illud bipedale connotando forte esse bipedale ita quod non sit demonstratio pure substantialis: sed connotatiua. tunc cum casu dicto adequatum significatum subiecti quod demonstrat per ly hoc corrumpitur: quia licet hoc bipedale non desinat esse sor. tamen sor. desinit esse hoc bipedale. **E**t licet hec duo bipedalia corporis non desinant esse: tamen desinunt esse totum corpus sor. et incipiunt esse pars corporis totalis: et licet fortes non desinat esse nec hoc bipedale corpus desinat esse: tamen sor. desinit esse hoc bipedale: sicut cum sor. albus desinit esse albus: et tamen non desinit esse tunc albedo desinit esse et sor. desinit esse hoc demonstrando forte albus connotatiue: ita in proposito aggregatum ex anima intellectiua et bipedali sui corporis non desinit esse: quia sor. nihil omnino perdit: tamen sor. desinit esse illud aggregatum. **E**t causa huius est: quia ad hoc quod aliquid sit sor. oportet quod sit totum et non pars et ly hoc in casu non solum significat sor. sed hanc totalitatem bipedalem: sicut hoc album ultra hoc connotat albedinem. corrupta autem albedine uel hac totalitate. tunc corrumpitur significatum adequatum subiecti saltem implicitum. **E**x quibus omnibus collige quod sex proprietates debet habere termini improprietates. sicut sunt

for. et albus for. et eurus: et huiusmodi
ga omnes habet conditiones assignatas.

Iuxta hoc conceditur quod licet for. et pla-
to i recto sint termini disperati: tamē
for. i recto et plato i obliquo nō sūt ter-
mini disperati: imo impinentes quia ui-
cissim pōt uerificari quod for. est platonis
et for. nō est platonis. et iterū et iterū
for. nō corrupto: sicut si for. prio esset
seruus platonis et postea liber deinde
rediret seruus: et iterū fieret libertus:
et sic ultra. et cā ē quia ly for. et plato
i recto significēt idē et i obliquo tū-
tamē eodē modo. Et pp diuersus mo-
dum significādi sūt impinentes ex di-
spertis. **E**t iuxta hoc conceditur quod quicquid
significat ly hō significat ly hoīs
sed nō qualitercūq; significat ly homo
significat ly hominē: quia ly homo signi-
ficat omēz hominē per modū quis et
ly homis per modū ut cuius. Et cōsimi-
liter dicitur quod ly omīs modus significat
omēz modū: sed nō significat omēz
modū omni mō. quia significat omēm
modū per modū ut quod. Similiter ly omni-
mō significat omēz modū: sed nō omni
modo: quia significat p modū absolu-
tū. i. per modū ut quod: et nō p modū: ut
quod nec aliorū casuū. **E**t gratia exer-
citiū conceditur quod hoc cōplexum omīs
hō significat omēz hominē: sed nō omēz
hominē significat imo nullū hominē
significat. Et nō conceditur pp aliquā ap-
pellatōem ratiois: sed ppter supponem
imobilem: sicut cōceditur quod necessario
omīs homo ē aīal. et tamē nō omīs hō
necessario ē aīal. imo nullus homo ne-
cessario ē aīal. et promitto tibi omēz
denariū: et tamē nullū denariū pmit-
to. **E**t ut istud pateat iuuenibus po-

no quod for. habeat i mēte sua cōceptum
omīs homis per hoc cōplexū. omīs hō
ita quod cogiter de omni hōie per hūc cō-
ceptū cōplexū omīs homo. et uolo quod
nō habeat conceptū singulārē for. nec
platonis nec alterius homis mere sin-
gulariter. tūc patet quod for. intelligit omēz
hominē: et tamē nō omēz hominē in-
telligit: quia si nō dēf opōitū. i. omēz ho-
minē intelligit et patz quod ē falsū: quia
tunc sequitur omēz hominē intelligit et
isti sūt omēs homines. ergo hūc intelli-
git et hūc intelligit: et sic de singulis.
tūc ultra hūc intelligit. ergo hūc intelli-
git quod ē cōtra casum nec refert: quia
arguitur a sensu diuiso ad sensū cōposi-
tū quia nec cōfusio ipedit nec appella-
tio ratiois cū pronōie demonstratio sim-
pliciter supro: ut in tractatu de sensu
cōposito et diuiso declarauimus. **E**t sicut
ē possibile quod for. intelligat omēz hominē:
licet nullū intelligat: ita est possibile quod
iponat ad significādū hoc cōplexum.
i. omīs homo: et tūc patz quod ly omīs hō
ex subordinatōe significat omēz homi-
nē: et tamen nullū hominē significat.
Et iuxta hoc conceditur correlative quod
omnia uerba significātia actū mentis:
et ista uerba que significāt actū signi-
ficatum: ut suppono. significo. diffinio.
subiicio. plico et similia cōfūdunt cō-
fuse tantū imobily licet cōiter dicatur
opōitū: et hec dixi gratia exercitandi
iuuenes. **T**ermini uero pntinentes
ex oppoito describunt: quia sūt illi quo-
rū unus de alio nō pōt affirmari et ne-
gari uere uicissim et uniuersaliter non
corrupto adeqto significato subiecti
tā explicito quā implicito. Et hi sunt dupli-
ces. i. disperati et sequētes. **T**ermini

fiti

dispati sūt illi quorū un^o nō pōt d^o alio
uere affirmari. manēte significatōe p^o
maria qđ dico: qđ ly hō et asinus mu
tata significatōe possēt de se iuicē ue
rificari affirmatiue: et tū nūc sūt dispa
ti. **S**ed cōtra hāc descriptōez arguit
magister tripl^r. p^o qđ ly nō hō et ly hō
sūt termini dispati: et tū de se iuicē ue
rificat. nā ly risibile uerificat de ly hō
et ly risibile ē nō hō cū sit terminus. g^o
ly nō hō uerificat de ly hō. **H**uic di
cit negādo dīam: sed o^o sic arguere
ly risibile uerificat de ly homo: et ly ri
sibile ē ly nō homo. g^o ly nō homo ueri
ficat de ly homo: sed minor ē falsa: qđ
i^o terminus risibile nō ē iste termin^o
nō homo: tū cōcedo qđ nō hō uerificat
de ly homo: ut argumētū pbat. **S**ed
ex hoc nō sequit^r qđ ly nō homo uerifi
cat de ly hō: qđ tūc hec esset uera hō
ē nō homo: quod ē falsum. nec sequit^r
nō homo et ly hō cōuertunt. g^o ly nō
hō et ly hō conuertunt: sicut nō seq^r
aliquid et ly asinus conuertunt. g^o ly
aliquid et ly asinus cōuertuntur. a^o est
uerū: qđ ly rudibile et ly asinus cōuer
tūt et ly rudibile ē aliquid. g^o aliquid et ly
asinus cōuertūt. t^o ab inferiori ad suū
superius sine distributōe et aliq^o signo
ipeditet: et tū ē f^o: qđ tūc dē qđ eēt
aliquid eēt ly asinus et ly asinus eēt ter
minus trāscēdens et ī p^oti fumo ter
minos material^r p sibi sibi s^o statibz p
sonal^r. **E**t si dicis hō et asinus nō ui
dēt termini dispati qđ mutuo se i^o
rūt. g^o sūt uertibiles. t^o et a^o pbat.
nā si hō ē asinus ē et e^o cū spēs ī uni
uerso sit nece^o. **H**uic dicit negādo
istā dīam: s^o sic arguere. s^o se mutuo i
ferūt forma^r. g^o tū sunt dispati: s^o a^o

ē f^o: qđ so^o material^r se i^oferūt ex eo
qđ nō ē nece^o: et tū o^o nō ē itelligi
bile cū a^ote absqđ cōtradictōe stare. **Z**
Z^o arguit pcedēdo qđ hō et asin^o
nō sūt termini dispati: qđ ly asinus eē
bō affirmat de ly hō: sicut ly al^o s^o hō
et al^o nō sūt termini dispati. g^o nec hō
et asinus. p^o p^o et a^o pbat. nā ī hac p
positōne hō ē al^o ly al^o o^o a^oialia signifi
cat. al^o nō p^odicaret superius de inferiori
sed essētiāle de essētiāli si so^o signifi
cāret hoīez. g^o i^o p^opō significat homi
nē esse o^o a^oialia: et dīter hominē esse
asinū. et i^o p^opō ē uera homo ē al^o. g^o
asinus sic affirmat de ly homo: sicut
ly a^oial qđ erat p^obādū. **P**ro solutōne
huius argumētī noto qđ i^o tria se hnt
p ordiem. s. significare sup^oponere et ue
rificari. nā p quocūqđ terminus sup^o
ponit significat: s^o nō e^o et pro quocūqđ
uerificatur p illo sup^oponit et dīter si
gnificat: sed nō cōuerso. vñ ī hac p^opō
homo ē al^o ly a^oial o^o a^oialia p^otiā futura
possibilia imaginabilia significat: sicut
facit extra p^opōem: qđ nō p^odit signifi
cātiōem suā: sed nō nisi p p^otiābus a^oialibus
supponit rōe uerbi de p^oti et s^o p om
ni a^oial p^oti supponat disūctiōe cū fiet
determinate et sub tali terminō liceat
descēdere disūctiōe ad o^o sua sup^oponit
eum debito medio non tū p omni a^oia
li p^oti uerificat: sed so^o p homine p
senti uerificat: sicut et i^o disūctiōe
homo ē asinus ul^o hō ē leo ul^o hō est hō
nō ē uera: nisi p homine p^o p^otertia pte.
Et p hoc p^o solutō ad argumentū
negādo qđ i^o p^opō hō ē animal asin^o
uerificat affirmatiue de hoīe. nec seq^r
ly a^oial ī hac p^opōe dē al^o significat et p
o^oial sup^oponit. g^o p^oo^oial uerificat ul^o p

dñi aī pñi uerificat ut ex notato liqde
 potuit appere. **T**ertio et ultio arguit
 fici^a ē uera hō ē asin^o sic pñse signi
 fican lo. g^o hō et asinus n̄ sūt termini
 dispatian^{is} pbat^r: qā sua contradicto
 ria est falsa. g^o et ce. aī^{is} pbat^r p̄suppo
 nendo q̄ quicqd significat unū con
 tradictoriorū aliquo mō. illud idde^z si
 gñificat reliquum oppoīto modo: sed
 ista ppō hō ē asin^o. significat q̄ hō
 ē asinus ul^q hō ē animal disiunc
 tiue: qā ppō significat qcquid sequit^r
 ad eā et a parte disiunctiue ad totā si
 ne impedimēto ē bona cōia. ergo sua
 oppoīta contradicōrie. s. nihil qd̄ est hō
 est asinus significabit oppoīto mō co
 pulatiue i^a eadē. s. q̄ nihil quod est hō
 ē asinus et quod nihil qd̄ ē hō ē aīal. s.
 istud significatū copulatū ē f^m p̄ secū
 da pte. ergo totū ē f^m: qā ad falsitatem
 copulatiue sufficit unā pte ēē falsam:
 et p^o qā copulatiua et disiunctiua d̄ par
 tibus contradicōtib^{us} tradicūt. **P**ro so
 lutōe i^a argumēti noto q̄ significatū
 ppōis ē duplex. s. representatiuū et asser
 tiuū. et assertiuū iterū ē duplex princi
 pale et fariū et sic in sūma ē triplex p
 pōis significatū. representatiuū ē qd̄ p
 ppōem representat seu significatur et
 hoc mō ista ppō hō ē aī significat ho
 minē ēē asinū: qā cum ista ppō signifi
 cet iuxta cōpōez suarū partiū pñse p
 marie significantiū et ly aīal ēē aī si
 gñificet. ergo s̄m totū ambitūz sue si
 gñificatiōis autērice representat. **A**liud
 ex^m p̄ iunioribus clarius pono certū ē
 q̄ quelz disiunctia affirmatiua cuiusli
 bet sue p̄is significatū representat et
 nullum assertit saltem de forma: qā a
 disiunctia ad alterā pte nō u^z argumē

tū. nisi destruat^r altera pars ecce q̄ aī
 qd̄ ē significatū representatiuū qd̄ tūn
 ē assertiuū. nā assertiuū ē illud quod
 formal^r seqt^r ad aliquā propoitiōem
 et hoc ē duplex ut dixi. s. principale et
 fariū. **P**rinipale ē illud qd̄ ē sile ora
 tioni iⁿfinite seu dco ppōis nullo ad to
 nec subtracto: sed adeq̄to sūpto et sic
 ista ppō hō ē aīal significat assertie prī
 cipal^r hominē ēē aī. **S**ecundariū uo
 ro ē q̄ formal^r seqtur ex aliqua ppōe
 et non ē sile orbi iⁿfinite i^a. ex qbus p^o
 q̄ ista se hñt p ordinē s̄m magis cōe
 et minus cōe. nam omne significatū
 assertiuū siue pricipale siue secūdari
 um ē rep̄ntatiuū et non econuerso. s.
 mlt^r omne significatum principale ē
 assertiuū et rep̄sentatiuū et nō ecōtra
 Et omne secūdariū ē representatiuū
 et assertiuū et non ecōtra. **P**ro ergo
 ē significatum rep̄sentatiuū hō asserti
 uum. s^o ista duo. s. pricipale et fariū
Pz ulterius q̄ una ppō q̄tenus ē una
 nō hēt nisi unū significatum pricipa
 le l^z innumerabilia hēat representatiua
 et faria. et si mihi n̄ credis queso dicat
 quot formal^r secunt^r ad istā ppōnem
 terra ē rotunda. et pp hoc ueritas et
 falsitas ppōis attrēdit penes significa
 tū assertiuū pricipale et nō penes rep̄
 sentatiuū et fariū. pluries enī cōtin
 git q̄ ppōis false sit p^a adeq̄ta signi
 ficata rep̄sentatiua et secundaria uera
 sicut patet de hac ppōe iⁿpossibili hō ē
 asinus ad quā formal^r sequit^r hoiem
 ēē aī qd̄ ē uerū et necessariū. hoc autē
 itellige ubi significatū ppōis sit aliqd
 ex pte rei: sicut sup^o p^o pte hui^{us} tra
 ctatus du^o. vii. et primo notabili dixi
Pz ē qd̄ ppōis uere ēē significatū

assertiūm oportet et uerū semp itē
ligēdo de ppōe cuius significatū ē ali
qd. sed ppōis falsē nō oportet; sufficit
q̄ principale sit falsū q̄uis plura dsequē
tia sint uera: sicut dixi de ista homo ē
asin⁹. Patz etiā q̄ nō seqt^r significatū
huius ppōis ē falsū. ergo hec ppō ē fal
sa. patz de significato representatiuo.
huius propōis homo ē aial. ¶ Ex quo
etiā patet q̄ nō sequit^r ly homo signi
ficat hominē. ly est significat^r et ly aial
significat asinū seu asinū significat:
et ista ppō hō ē aial precise significat
ex compōe suarū partiū p̄cise prima^r
significatiū. ergo i⁹ ppō homo ē aial si
gnificat principal^r ul^r assertiue hoiez
ē asinū: sed solū seqt^r q̄ significat ho
minē esse asinū et hoc ē uerū represē
tatiue. ¶ Sed ad pbandū illud oportet
sic arguere ly hō significat principal^r
hominē et ly ē principal^r ēē et ly aial
principal^r asinuz: et i⁹ propositio precise
principal^r significat ex compōe suarū
partiū p̄cise prima^r significatiū. ergo
significat principal^r et dīter assertiue ho
minē ēē asinū: s; aī ē falsū: q̄ ly aial
secūdario ul^r representatiue asinū signifi
cat. ¶ Et q̄ dicitur quicqd significat
unū cōradictoriū dīstīctiue reliqz
significat copulatiue. ¶ Dicit^r q̄ hoc
ē uerū de significatis principalibz et nō
de fariis: sicut i argumēto assumeba
tur. nā ista ppō hō ē asinus nō signifi
cat principal^r dīstīctiue hominē ēē al^r
ul^r hominē ēē asinū: s; fario hoc signi
ficat. Et d nō o3 q̄ suū o^m significet op
posito mō copulatiue. nulla. n. ppositio
significat principal^r copulatiue ul^r dī
stīctiue. nisi sit ipothetica. cathegonica
solū significat cathegorice l3 possit cō

secutie ipothetice significare. et iō q̄
i⁹ ppō hō ē asin⁹ solū significat principa
liter hoiez ēē asinū sua oppoita cōtra
dictorie. s; nihil q̄ ē l3 ē alim⁹ opo^sito
mō significabit cathegorice. s; nihil q̄
est hō ē asinus. Hec notabilia cū q̄bus
dam respōsionibz p̄ter dicta magistri
uolui hic inserere: q̄a nō b̄ro nostro cō
sonant.

TERMINI SEQUENTES. Seu
p̄nētes sequela sūt illi quorū unus ē
alterius format^r illatiuus. et notāter di
co format^r illatiuus: quia hō et asinus
mutuo se inferūt de bō adiacentes: sicut
pater et fili⁹ et tñ pater et fili⁹ sūt ter
mini p̄nētes sequela: et hō et asinus
sūt disp̄ti. ¶ Ratio ē quia relatiua se
inferūt format^r disp̄ta uero material^r
pp̄ea q̄a dñs ē necessariū: ut dicēdo asi
nus ē. g⁹ hō ē: ul^r cōuerso pōt tñ intel
ligi cōradictoriū dñtis cū aīte. ¶ Et si
diceret q̄ mag⁹ abusus uerborū ē di
cere q̄ terminus sit illatiuus: q̄a hoies
faciūt discursus et illatōes et tñ termi
ni seu dōes. ¶ Ad hoc nō q̄ p hec
uerba metaphorica itelligimus q̄ ter
mini p̄nētes sequela sūt illi quorū p
unius cōceptū format^r uⁿim⁹ ul^r ue
nire possum⁹ i cōceptū alterius. ¶ Ah
potes dicere absq̄ al q̄ metaphora q̄
3 hō principal^r discurret et iferat aliqd
ex aliq⁹ tñ fario et ifrumental^r remi
nus ē illatiuus. i. ē illd^r mediāte q̄ hō i
fert: sicut dicim⁹ s; bonā grāmaticā
cōsuetā q̄ i⁹ fra secatur bō ligna et tñ
secatur secatur et tñ fra nisi ifrumental^r
et q̄ malle⁹ facit clauū et tñ faber fa
cit clauū principal^r. malleus uero in
strumental^r ita ad ppositū ifrumenta
llectus nō sūt malleus nec fra nec

aliquod genus ferramentū: quia ista nō
sūt audita in domo dñi. Sed termini
cōplexi siue icōplexi ul' intentōnes et
actus. Similr etiā cū dicimus interdū
q̄ ex aīre fit d' nō ē intelligēdū materi
aliter nec cōstitutiuē: sed terminatiē:
sicut etiā dicim' q̄ ex mane fit meri
dies: et ex hoīe fit cadauer.

TERMINI MUTVO SE SEQUE
tes. Sūt illi quorū unus ē alterius
illatiuus formāl' et ecōuerso. dico for
maliter pp causā quē prius dicta ē. Et
hi sūt duplices: quidā cōuertibiles: qdā
relatiui.

TERMINI CONVERTIBILES.

Sūt quorū unus ē alterius forma
liter illatiuus et ecōuerso respectu cu
iuscūq̄ uerbi. Et quilibz ē de alio affir
matiuē uniuersāl' uerificabil' ipis pri
marie sign'ficātibz ul' sic cōuertibilr
sicut homo et risibile diffinitio et dif
finitū. sequit' enī formāl' de secundo
adiacēte homo ē. ergo risibile ē et ecō
uerso. sequit' etiā de tertō hō currit. er
go risibile currit et ecōuerso affirma
tiuē uniuersāl' uerificat' q̄ omīs hō ē
risibilis et ecōuerso stante primaria si
gnificatiōe: ul' si fieret p nouā impositi
onē de nouo cōuertibiles etiā stāte ta
li significatiōe sūt affirmatiue uni
uersāl' uerificabiles de se iuicē: sicut
si ly homo et ly asinus cōuertant'. nūc
utraq̄ istarū ē uera. oīs homo ē asinus
et ecōuerso. licz nullus homo sit asinus
nec ecōtra: ut patet ī materia d' cōuer
tibilibus in arte obligatoria: et sic de
alijs terminis.

TERMINI RELATIVI. Sūt quo
rū unus ē alterius formāl' illatiuus et
ecōuerso respectu si adiacētis tantū

sicut sūt q̄ mutuo ad se inuicē refe
runt: sicut parēs et sua ples.

TERMINI NON MUTVO.

Sequētes sūt illi quorū unus ē al
terius formāl' illatiuus et non ecōuer
so sicut homo et aīa: unū et duo. Et hi
sūt duplices: quidā se habēt secūduz
prius et posterius: sicut unū et duo. q̄
dāz sicut superius et inferius: ut homo
et animal.

TERMINI SE HABENTES SE
cundū prius et posterius. Sūt illi
quorū unus ē alterius formāl' illati
uus et nō ecōuerso respectu secūdi ad
iacētis tantū sicut sūt isti termini
unū et duo. nā si duo sūt: unū est et
nō ecōuerso saltez formāl'. Et iste ter
minus dicit' prius a quo nō cōuertit'
subsistēdi oīa: a quo nō ualet conse
quentia cū hoc uerbo suz es ē. ex isto
existis existit et huiusmodi. posterior
uero ē a quo ad alium cōuertit' subsi
stēdi cōsequētia tantū et nō econtra
uerbi gratia. unū est prius duobus: et
duo posteriora uno. Et iuxta hoc cō
cedit' q̄ non homo est prius q̄ homo
q̄a bene sequit' hō est. ergo pars eius
ē: sed pars hominis ē nō homo. ergo nō
homo ē. tenet oīa: q̄a nulla pars hōis
ē homo: sed quelibet pars ē nō homo
sed nō sequit' ecōuerso nō homo ē. er
go homo ē cū sit intelligibile oppoītū
oītis stare cum ante: ut patz ad mūdī
creatōnem. Et si dicis Aristoteles di
cit opoītū priō posteriorū: q̄a affirma
tio ē pōr negatiōe: sicut ēr hitus ē pōr
priuatōe: ut ēr asserit ī post pōris ca'
de oppōe. Huic dicit' duplr pōr q̄
h̄ aliq̄ affir' aliq̄ negatiōe sit prior tñ
quelz affirmatio q̄z negatiōe ē prior

Alqua tamē affirmatio ē prior nega-
tōne: seu omni negatōne est prior: et
hoc non ē contra dicta. **A**lter dicitur
q̄ sumus i equiuoco. nāz affirmatio
est prior negatōne prioritare nobi-
litate temporis et cāe. nullus enī pri-
us incipit īfinitare uel negare q̄ finite ītel-
ligere seu affirmare: nisi enim prius ī
intellectus noster intelligeret homines
nunquā īfinitando īre ligeret nō ho-
minē. et nisi prius intelligeret homines
esse hoc uel illud nunquā intelligeret
negatiue hominem nō esse asinum.
Et ideo quo ad operatōem intellectus
nostri est prior finitatio et affirmatio
q̄ īfinitatio et negatō. Sed de tali pri-
oritate dignitatis tēporis uel cause nō
est sermo ad presens. sed hic loquitur
de prioritare illatōis formalis p̄ quam
intellectus potest ītelligere et absolue-
re aliquid ab alio et nō econtra. Quod
uero dicebat de priuatiōe et habitu
nō est ad propositum: quia multū dī-
stat terminus priuatiuus ab īfinita-
tōis: sicut cecus a nō uidēte euz omne
et cum sit nō uidens et nō econuerso
ut paruit supra dubio ultio p̄ ptis hu-
ius tēti tractatus.

TERMINI SE HABENTES SE-
cundū superius et īferius. **S**unt illi
quorū unus ē alterius formaliter illa-
tiuus et nō econtra respectu cuiuscū-
q̄ uerbis: sicut sunt isti termini homo
et animal. nāz si homo ē animal est et nō
econuerso formaliter. et si homo currit
animal currit et non econuerso. Dicitur
autem terminus superior a quo non
cōuertitur cōsequētia. et in hoc differt
terminus superior a termino priori dī-
quo īmediate antedictū ē. q̄a terminus

prior ē a quo non cōuertitur subsiste-
di cōsequētia tantū. i. cum uerbo sub-
stantiuo tantū. sed terminus superior
dicitur ille a quo non cōuertitur cōsequē-
tia absolute siue cū quocunq̄ uerbo
tā substantiuo q̄ adiectiuo siue de se-
cundo siue de tercio adiacēte termi-
nus uero īferior ē ille a quo ad aliū
formaliter ualeat cōia absolute et nō econ-
uerso. **S**ed nota q̄ terminus īferior
ad reliquū est duplex. s̄p se et p̄ acci-
dens. īferius per accidens est illud si-
ne quo superius naturaliter potest ef-
se. et capio superius et īferius pro si-
gnificato et non p̄ terminis q̄ sunt si-
gna illorum. omnes enim termini sūt
corruptibiles et quilibet sine alio ef-
se potest. et secundū hoc in rebus cor-
ruptibilibus quilibet terminus singu-
laris dicitur īferius per accidens res-
pectu speciei et generis: ut fortes res-
pectu hominis et animalis. stat enim q̄
sit animal et homo et nō sit fortis. **E**t
iuxta hoc ponitur cōmuniter regula
q̄ omne se habens per modū apposi-
tionis ad aliud ē īferius eo per acci-
dens et ad se ipsum absolute sumptū
sicut ly homo albus ē īferius per ac-
cidens ad ly homo. **Q**ue regula est
uera tribus conditōibus obseruatis.
Prima q̄ illa appositio restringat. id
homo risibilis nō est īferius ad homi-
nem. **S**ecūdo q̄ sit accidentalis id
homo rationalis uel sensitiuus nō est īfe-
rius ad ly homo: quia differentia essē-
tialis nō facit predicatōem accidentale
cum specie: sed facit predicatōem per
se ī primo mō dicendi per se ut patet
primo posteriorū. **T**ertio q̄ sit po-
sitiua et nō distractiua uel ampliatiua

positiua et nō distractiua ul' ampliatiua
 Ideo hō mortuus homo futurus nō ē
 inferius ad ly hō. Similr olim fi' nō ē
 inferius ad ly fi' nec quōdā pater ad ly
 pater nec ut poeta uiuit ad ly uiuit in
 primis duobus exēplis pp appositōez
 ampliatiua: et tribus aliis pp distracti
 uam. ¶ Sed si dicta appositō fuerit re
 stringēs accidentalis et positiua tūc deā
 regula ē uera. Econtrario uero inferius
 per se ē illud sine quo suū superi' na
 turalr nō pōt esse supius respectu ge
 neris: qā naturalr species sūt incorrup
 tibiles. ¶ Et tale inferius p se iterū est
 duplex. scilicet materialr et formalr. inferius
 per se materialr ē illud sine quo suū
 supius naturalr nō pōt ēē: sed bene
 intelligi ēē absq; contradictione: sicut
 hō respectu aīalis: qā et si nō possit na
 turalr aīal esse absq; hōie: tamē non i
 plicat cōtradictōez intelligere illud. Sed
 inferius per se formalr ē illud sine quo
 suū superius nec pōt esse nec intelligi
 sine iplicatōe contradictōis: sicut bina
 rius respectu numeri: qā nec naturalr
 pōt esse nec intelligi numerū esse sine
 binario sine cōtradictōe cū omnis nu
 merus aut sit binarius aut binarium
 iplicant. Similr linea respectu quārita
 tis continue et aīa uegetatiua respec
 tu aīe et uniuersalr omīs priā species
 respectu generis habentis species es
 sentialr ordinatas ē inferius per se for
 malr. ¶ Et hic aduerte q' inferius alicu
 ius et suppositū illius secūdū propriā
 uim uocabuli nō connertunt: imo se
 habēt secūdū superius et inferius. nam
 omne suppositū alicuius ē inferius illo
 sed non econuerso. qd' exēplo declaro
 si dixerō, omīs hō ē adā. ly adam ē inferi

us ad ly homo: sed nō ē eius suppositū
 qā non supponit ly hā nisi pro homīe
 qui ē: suppositum enī dicit' a suppositō
 ne. ¶ Ex dictis etiā sequit' q' triplex ē
 superius. scilicet per se p accidēs, per se for
 malr et per se materialr. semp enī op
 posita pariter numerant'. supius p ac
 cidēs ad aliud ē illud qd' naturalr po
 test ēē sine illo: ut hoc demonstrando
 albū respectu de ly albū. quāuis enim
 nō possit ēē hoc albū sine albo: tamē
 demonstrādo album pōt hoc esse sine
 albo. sed superius p se materialr ē illd'
 qd' non pōt esse sine suo inferiori: licet
 possit intelligi sine illo absq; cōtradictōe
 et capio superius et inferius p eo quod
 denomināt et nō pro eo quod signifi
 cāt. ¶ Superius uero p se formaliter
 est sine quo suū inferius nec pōt esse
 nec pōt intelligi absq; cōtradictōe: sicut
 prius exēpla posui. ¶ Posset tamen
 breuiter dici q' inferius p se ē illud ex
 quo et superiori nata est fieri. ppō ne
 cessaria ut hō ē aīal. sed inferius p acci
 dēs est ex quo et superiori nata ē fieri p
 positō cōtigēs: ut for. ē hō.

SECUNDO PRINCI
 paliter Refrat sibi resolu
 tori cōditōes assignare. cū
 omīus sillogismorū sit fū
 damētū et multarū regularū speciali
 um prebim penes superius et inferi'
 ut ergo sillus resolutorius sit bonus
 plura exiguntur et priō.

QUOD SIT [SILLOGISMVS.

¶ Et pp hoc debz habere quatuor p
 prietates quas debz habere oīs sillus:

Prima ē q' sit ex tribus terminis et
 non ex pluribus, ideo non sequitur

hic ē icorruptibilis et hic ē sor. g^o sor. ē
 icorruptibilis demonstrādo numerū ex
 materia p^o et aīa intellectia sor. et da
 to q^o totū sit sue ptes. sed solū seq^r q^o
 sor. ē iste numerus icorruptibilis. Simi
 liter nō seq^r ille ē bonus et ille ē fa
 ber. ergo ē faber bonus. sed seq^r q^o
 ille faber ē bonus. adiectiuū enim ua
 riat significatōem secūdū q^o diuerso
 substantio appōitur ul^o absolute ideo
 posītū in conclusiōe d^z saluari idē re
 spectus substantiū ul^o absolute q^o erat
 i altera pmissarū. aliter posītū in cōclu
 sione erit alter terminus quā ipsemet
 fuerit i p^omi^o et sic apparenter erit sil
 logismus ex tribus terminis et in rei
 ueritate ē ex quattuor terminis. ¶ Se
 cunda ē q^o semp^r mior sit i recto. ideo
 nō seq^r in hoc istanti ē deus. tu es i
 hoc istanti. ergo tu es deus. sed mior
 d^z ē tu es hoc istās. ¶ Tertia ē q^o con
 clusio sit oīo conformis maiori ideo nō
 seq^r i hoc istanti ē deus hoc est in
 stans presens. ergo istās p^ois ē deus. s^z
 seq^r ergo i p^omi^o istanti ē deus. ita q^o
 conclusio sit in obliquo conformi ipi
 maiori. ¶ Quarta q^o sit in figura. nā
 i omni figura pōt fieri filius resolutio
 rius et si nō sit in figura nō u^z. ¶ Ex^m
 prime figure hoc currit sor. ē hoc. g^o
 sor. currit. ¶ Ex^m si currens ē hoc sor
 ē hoc. ergo sor. ē currens. ¶ Exēplū ter
 tie hoc currit et hoc est sor. g^o sor. cur
 rit. ¶ Et in tertia figura p^oimum con
 suevit formari q^o clarior ē discurs^o.
¶ ET NON IN MODO. ¶ Quia
 si eēt i aliquo. xix. modorū non esset
 filius resolutorius per imediata proce
 des sed p^o mediata.
¶ ET MEDIVM SIT "HOC ALI

quid et non quale quid. ¶ Idest sit ter
 minus demonstratiuus p^o uno solo sup
 ponibilis et nō p^o pluribus. ideo nō seq^r
 hoc ē hō et hoc ē asinus. g^o hō ē asin^o
 demonstrādo p^o ly hoc animal in cōi.

¶ TAM EX EXPLICIT. ¶ Iō non
 seq^r hec essentia est pater. hec essen
 tia ē filius. ergo pater ē filius. q^o medi
 um explicitē nō ē hoc aliqd. sed quale
 quid. i. p^o pluribus suppositis uerificabile
 cum hec essentia diuina affirmatiue
 uerificet^r de tribus p^osonis diuinis. i. pa
 tre filio et spūsancto.

¶ QVAM IMPLICIT. ¶ Ideo nō
 seq^r hic ē pater et hic ē filius. ergo pa
 ter ē filius demonstrādo deū. q^o medi
 um ē implicitē quale qd cū deus ueri
 ficet^r de tribus p^osonis.

¶ IN ULLO MODO CONNOTA
 riū. ¶ Sed materie simplex. quia reso
 lutio d^z fieri p^o imediata apud sensu^z
 ul^o intellectu q^obus nihil d^z ē notius. nō
 iste nō ē filius resolutorius hoc albu
 currit hoc albu est sor. ergo sor. currit.
 Et p^o idē ista p^opo nō ē imediata hoc al
 bum ē. sed bene ista hoc ē albu. q^o ibi
 nō ē connotatio.

¶ SEV EXPLICIT. ¶ Vt dixi i sil
 logismo pcedente q^o nō ē filius resolu
 torius dicendo hoc albu currit. hoc al
 bum ē sor. ergo sor. currit. q^ouis sit bōa
 p^ona sed nō resolutoria.

¶ SEV IMPLICIT. ¶ Ideo iste nō
 ē filius resolutorius hoc erit sor. hoc ē
 pars sor. ul^o erit pars sor. ergo pars sor.
 erit sor. dato q^o p^o ly hoc demonstrat. a.
 et. a. sit residuū preter digitū sor. q^o di
 gitus hinc ad horā ascendet. ¶ Et rō
 q^o postq^o per ly hoc demonstrat aggrega
 tionem ex aīa et residuo corporis ptes

digitū ly hoc ē terminus cōnotatiuus
iplicite cū nō demonstrat simplr siue
mere substantiāl et absolute for. s; cō
notādo hāc materiā cū hac quātitate
preter digitū. ubi uero p ly hoc demō
strat solū aīa uilld residuū corporis
preter digitū sine aīa. tūc ē filius reso
lutorius: s; maior ē falsa. ¶ Si uero de
mōstrat for. mere substantiāl nihil cō
notando: tunc iterū filius ē resolutori
us: s; minor ē falsa. qd̄ autē dictus filius
sit alr bona dīa nō discutō ad presēs:
s; sufficit qd̄ n̄ ē filius resolutorius nec
habet pprietatē eius nisi apparēter.

¶ PRO EODEM PRECIEE SVP
ponens in utraq; pmissarū ¶ Itē nō
seq̄r hoc ē hō demonstrādo for. et hoc
ē asinus demonstrādo brunellū. g^o
homo est asinus.

¶ IDEMPTECE SOLVM ¶ Et tūc
seq̄r qd̄ solū idemptice: ut hoc ē homo
et hoc ē asinus demonstrādo aīa i cōi
solū seq̄r qd̄ hō ē illud qd̄ asinus: sed tū
seq̄r qd̄ hō ē asinus: qā ista predicatō ē
formāl. similr nec seq̄r in diuinis hoc
ē pater et hoc ē filius. g^o pater ē filius
demonstrādo p ly hoc essētiā diuinā:
sed solū seq̄r idemptice. ergo pater ē
illud quod filius: qā sicut seminas in p
missis mediū idempticū solū: ita colli
gis cōclusionē idēpticā solū.

¶ IDEMPTECE ET FORMALITER
simul. ¶ Quia tunc sequit̄ conclusio
ta; formāl q̄ idemptice: ut hoc ē pater
et hoc ut pater ē filius. ergo pater est
illud qd̄ filius: et pater ē filius utraque
conclusio seq̄r: sed minor est impossibil
Et de hac pprietate latius dixi supius
viii. dubio pre prima.

¶ PRO VTRAQUE DIFFEREN

tia distiūcte amplitudinis respectu ter
mini ampliatiui et distributiui simul
aliquū distiūctiue supponens. ¶ Et hoc
ē cum terminus resolubilr habēs uim
distribuedi precedit supponēs respec
tu uerbi ampliatiui. tunc si significat
alietatē supponit distributiue p utraq;
parte distiūctiue amplitudis. uerbi. g.
Aliud a uero erit uerum sic d; resolu
torie sillogizari hoc erit uerū et hoc
ē aliud ab eo quod ē u^l erit uerum u^l
erit aliud ab eo qd̄ ē u^l erit uerū g^o
aliud a uero erit uerū: sed premisse i
plicat sicut et cōclusio. ¶ Similr re
soluit̄ ista aliud a currete pōt currere
hoc pōt currere et hoc est aliud ab eo
quod ē u^l pōt esse currens: u^l pōt ē ali
ud ab eo qd̄ ē u^l pōt ē currens. ergo
alud a currete pōt currere: s; premis
se implicat: sicut cōclusio: qā si aliud
a currete pōt currere. tunc aliqd pos
set esse aliud a se cū ipsū sit u^l possit
ē currens. t; a supiori distributo cū
omib; cōditōib; ad suum inferius.
¶ Sed si arguit̄ pbando qd̄ aliud a
currete pōt currere: qā hoc pōt curre
re demonstrādo for. sed etem. g^o aliud
a currete pōt currere t; ab inferiori
ad suū supius affirmatiue. ¶ Itē secū
do arguit̄ resolutorie hoc pōt curre
re et hoc ē u^l pōt ē aliud a currete.
ergo aliud a currete pōt currere.
¶ Ad ista duo dicas et primo ad pri
mā. negando dīa; qā deficit una dīcō
requisita: ut patebit inferius deo dāte i
limitatōe regule ab inferiori ad suum
superius. ¶ Et ē tertia cōdictō qd̄ non ar
guam ab inferiori ad suū superius p
accidēs sicut ē in pposito. accidit enim
demonstrādo for. qd̄ hic sit aliud a cur

rente. tū qā hic possz currere. tū qā si
 nihil curreret. tūc nō estz aliud a cur
 rente. qā aliter et differētia nō cadit :
 nisi iter entia cū differētia dicat relati
 onē aliquorū et relatio nō successiua
 exigit extrema sil. **¶** Ad sū negat
 ōnā nec ē sūlus resolutorius: sed debz
 resolui mō prius dicto. **¶** Sed forte ali
 quis istabit pbandō istā aliud a uero
 erit uerū. dato q nunc sint multa ue
 ra et. a. sit falsū et post hoc solū de nu
 mero falsorū. a. erit uerū. tūc arguitur
 sic illud qd ē u^l erit aliud a uero qd ē
 u^l quod erit. erit uerū. g^o aliud a uero
 erit uerū. t^z qā resoluit ut dictum ē.
 et a^{ns} probat: qā i^o disiuncti una pars
 ē uera. s. p^o v^z q illud qd ē aliud a uero
 quod ē u^l erit. erit uerū et uerificatur
 p. a. qā. a. erit uerū. et. a. ē aliud a uero
 quod ē u^l erit. pbat^r exponibiliter. qā
 a. ē uerū. et uerū quod ē u^l erit. et. a.
 nō ē uerū quod ē u^l erit. g^o. p^z cū du
 abz primis exponētibz et 3° exponēs
 pbat^r. qā si nō: det^r o^m s. q. a. ē uerū qd
 ē u^l erit. g^o. a. ē uerū d^{ns} falsū et cōtra
 casū. **¶** Huic dicit^r q illa p^o ē ipossi
 bil^r aliud a uero erit uerū. et siles. Et
 admi^o casu dicit^r q nō bene resoluit^r
 nec obstat q^z o^z qā d^z dictō recta a
 termio significāte aliteratē semp post
 poni ill^r uerbis disiuncti sūptis: et nō d^z
 pponi: sicut fiebat i argumēto. d^z g^o
 sic pponi ly uerū in resoluēdo hoc erit
 uerū: et hoc ē u^l erit aliud ab eo qd ē
 u^l erit uerū. g^o aliud a uero erit uerū
 s^z pmissē implicat: qā si hoc ē u^l erit ali
 ud ab eo qd ē u^l erit uerū: sed hoc ē u^l
 erit uerū: qā erit uerū. g^o hoc ē u^l erit
 aliud a se qd implicat. **¶** Et si arguit^r sic
 ē aliud a uero qd ē u^l erit. g^o hoc ē ali

ud ab eo quod ē u^l erit uerū: negatur
 o^o: qā a^{ns} ē uerū: ut patuit exponēdo
 et d^{ns} falsū: ut p^z cū implicet cōtradictio
 nē ut patuit ex suis debitis resoluētibz
¶ ET ALIQ VANDO COPVLA
 tiue. **¶** Et hoc ē cū terminus resoluibil^r
 ifinitatus pcedit supponens respectu
 termini ampliatiui: tūc suppoit copu
 latie p utraz pte disiuncte amphiōnis
 uerbi. g. nō sor. eris sor. sic debz resolui
 hoc erit sor. et hoc ē aliqd quod nec ē
 nec erit sor. u^l erit aliqd qd nec ē nec
 erit sor. **¶** Sed cōsidera bñ pmissas ut
 prius et uidebis cōtradictōem iter pri
 mā et sām resoluētē sili mō resolui
 tur i^o nō incipies eē ē incipies eē. hoc ē
 incipies eē: et hoc ē aliqd qd nec ē nec
 incipit esse incipies. u^l incipit eē aliqd qd
 nec ē nec incipit esse incipies. g^o et c. s^z
 pmissē implicat cōtradictōem. **¶** Sed ad
 hāc pbadā fortasse sic arguit^r. dato q
 sor. nūc p^o sit: tūc certū ē q hoc ē incipi
 ens eē et hoc ē u^l incipit eē nō incipiens
 esse. g^o nō incipiens eē ē incipiens eē. ōnā
 uidet^r bona maior p^z ex casu: et mior
 pbat^r: qā hoc incipit eē nō incipiens esse
 g^o ē u^l incipit esse nō incipiens eē. p^z a
 pte disiuncti ad totū disiunctum cū d^z b^z
 requisitis: et a^{ns} pbat^r exponendo p cās
 ueritatis: qā hoc nunc nō ē nō incipiens
 esse et imediate post hoc erit nō incipi
 piens eē. ergo incipit esse nō incipiens
 esse. p^z ab una causa ueritatis ad p^o
 sitōez hñre istā: et maior pbat^r: qā hoc
 ē incipiens esse. ergo nō ē nō incipiens eē.
 t^z ab affirmatiua de predicato finito
 ad negatiuā de p^odicato ifinito: et mi
 nor p^z qā nūc post hoc incipit aph^o
 esse. **¶** Huic dicit^r ut prius q ista p^o
 ē falsa et ipossibil^r et admi^o cāu dico

negādo istā primā obiam. nec arguit
resoluto nisi appēter: s; d; resolui ut
dixi hoc ē incipies ē: et hoc ē aliqd qd
nec ē nec incipit esse incipiens esse ul' in
cipit esse aliquid qd nec ē nec incipit
esse incipiens esse: et hoc totū ut dixi i
plicat cōtradictōem. **R**atio aut qre
in huiusmodi resolutōibus mediātib;
terminis distributivis: sicut ē ly aliud
ul' dictio infinitas cū supponit respectu
termini ampliatiui: sic replicādo pbat
ē qā terminus sequēs distribuit mo
bilitē p quol; q' ē ul' incipit ēē et cē. s;
qualibet differentiā ampliatiōis sue.

VEL SOLVM DISIVCNTIM
respectu termini nō distributi cū ter
mino ampliatiuo. **Q**uia tunc nō
replicare i qual; pte ampliatiōis modo
prius dicto: sed sufficit cōsuetō mō re
soluere: et hoc qā nō pcedit terminus
distributivus: ut dicēdo sedēs pōt cur
rere sic resoluit hoc pōt currere: hoc
ē ul' pōt ēē sedens. g' et cē. et ita de ali
is terminis ampliatiuis suo mō dicat.

AUT SECVNDVM PYRAM
differentiā tēporalē uerbi. **E**t hoc ē
qū terminus resolutib; supponit respec
tu uerbi de pōti non sequēte pōti i
mediate pōtū rēto nec termino uer
bali ul' cū supponit respectu uerbi am
pliatiui restricti ad unā solā differentiā
ampliatiōis: ut for. qui ē erit sic resolui
tur hoc erit et hoc ē for. q' ē g' et cē.

IN VNC TERTIO PRIN
cipaliter. p cōplemēto hu
ius se ptiū cathēgoricarū
spāles regulas sūm ordiez
arboris uolo limitare. et in hoc a serie
magistri paululum uariabo. Quod iō

fecisse me scias ut omia certo ordine
prescripta facilius memorie cōmēdē
tur: dum secundu arboris mēbra sin
gule regule correspōdere uidebunt.
Itaq; a regulis pōtētiū terminorum
incipiam cū dei auxilio. nam imptinō
tiū nulla certa pōt dari regla cum nul
lam aut sequele aut repugnantie pō
tentiā habeant. Et ex pōtētiū pri
mo a desperatis initiū faciam: sicut su
pra notificando descripsi. et qā nullis
ultra mēbris subdiuidunt.

AB AFFIRMATIVA. **Q**uia a ne
gatiua ad negatiuā i terminis dispe
ratis nō ualet obia. unde non seqt tu
nō es leo. ergo tu non es homo. Simile
nec a negatiua ad affirmatiuam. un
de nō seqt tu nō es leo. g' tu es agla.

VNIUS DISPERATI. **Q**uia
ab affirmatiua nō dispat ad negatiuā
nō desperati nō v; nō enim sequit tu
es homo. g' tu nō es risib;.

SIMPLICITER SVMPTI SINB
determinatōe. **Q**uia nō sequit tu
contingenter es homo. ergo tu contin
genter nō es asinus: qā aīis ē uerū et
aīis falsum. nam ex isto sequit q tu
posses ēē asin. **P**ro regula eni obser
uandū ē q propō exponēda ratōe hu
ius termini contingētis ē exponib; p
oppositas qualitates: ut cōtingenter tu
curris: tu curris et potest ēē q tu non
curras: sed ista cōtingenter tu nō cur
ris. sic exponit tu nō curris et pōt esse
q tu curras: et sic de aliis. Et iō si con
tingenter tu nō es asin seqt formali
ter q tu potes esse asinus.

AD NEGATIVAM ALTERI
us. **Q**uia nō seqt deus ē hic. g' nō
ē alibi: qā cō hic et alibi nō sūt dispa
gii

imo compossibilia respectu dei. et sic de alijs.

PROPOSITIONIBVS SIGNIFICANTIBVS ex cōpōe suarū partum.

Quia per nouā impositiōem possēt termini ppositiōnū esse desperati et p pōes cōuertit: sicut si termini nō mutarent significatiōem et p pōes impone rent de nouo significare una adeq̃te uere et alia false.

PRECISE PRIMARIE SIGNIFICANTIŪ.

Quia ubi huius mōe tu es homo. ergo tu nō es homo aīis precise significet te eē asinum et tota sub ordinet ut prius: tūc tota cōnā non ē bona: q̃a subordinat uni male ut prius: et tamē arguit ab affirmatiua uni us desperati ad negatiuā alteri: q̃a i^a tu es homo significat precise te esse asi nū: quod ē disputum cōnā non mutati significatiōem.

SUBIECTIS VNIFORMITER

supponentibz. **Q**uia nō seq̃t al cur rin. ergo nullū aīal gescit.

SIMPLICITER DE PRESEN

ti. Nam optime seq̃t hoc est homo ergo hoc nō ē leo: et hoc tam formalr q̃ de forma.

IN TERMINIS DISCRETIS.

Quia in termis cōibz p pluribus supponētibus nō seq̃t simplr sic argu endo iste deus ē pater. ergo iste deus nō est filius. certū ē q̃ nō seq̃it. quia iste terminus iste de^o ē cōis tribz sup positis diuinis. silt nec seq̃it hō cōis ē sor. g^o nō ē plato: sed i talibus termi nis nō discretis seq̃t modificate nega tiua alterius dispati. seq̃t enī iste de^o ē pater. ergo iste deus aliquo mō nō ē filius. similr seq̃t hō cōis est sor. ergo

aliquo mō nō ē plato et hoc ē uerū: q̃a homo cōis licz sit sor. et plato: tamē eo mō quo ē sor. ut sic nō ē plato: et i^a de^o ut ē pater ut sic nō ē filius.

ET LIMITATE DE PRETERI

to ac futuro. et ce. **Q**uia nō seq̃t ab solute tu fuisti albus. ergo tu nō fuisti niger. sed bene i^a quic limitate: tu fui sti alb^o. ergo aliquādo nō fuisti niger. similr nō seq̃it de futuro tu eris al bus. ergo tu nō eris niger: sed seq̃it limitate. ergo aliquā tu non eris niger.

ET NON ECONVERSO.

Quia ex negatiua pura nō seq̃t af firatiua. Nouā hic reglāz uolo iferere que fere ē cōuersa pcedentis et hec ē.

A REMOTIONE ALICVIUS

absolute ul^a cū aliqua adiectiōe a se ipso simplr ul^a a se cū cōuertibili ad remoti onē eiusdem absolute ul^a cū eadē adi ctiōe a quolq^a ē cōnā bona formalr et de forma. **H**uius regule ratio ē q̃ si quid remouet a se ipso aliquo mō a fortiori remoueri dī a quolq^a alio. uer bi. g. seq̃t formalr nihil qd ē homo est hō albus. ergo nullus asinus ē hō alb^o imo n^o res ē hō albus. p^o pbat istam cōnā cē bonā: q̃a si nō. ergo ē imagia bile o^o cōnīs cū aīte absq̃ cōtradictiōe

Ponamus ergo ad imaginabile qd ni hil quod ē hō sit hō albus: et tamē ali quis asinus sit homo albus: sed contra arguit sic aliqs asinus ē homo albus ergo hō albus ē aliqs asinus. t³ p con uersionē simplicē. Et ultra hō albus ē aliquis asin^o. ergo hō albus ē. t³ a³ adiacere ad s³ adiacēs affirmatiue et sine terminio ampliāte et distrahēte. Et ultra hō albus ē. ergo hō albus est hō patz cōnā: q̃a nō ē itelligibile oppositum

aſtis cū aſte et in omibꝫ vꝫ filiis for
 mā arguendi. et ultra hō albus eſt hō
 ergo hō ē hō albus. tꝫ ut prius p cōuer
 ſionē ſimplicē. gº de primo ad ultimū
 ſequitꝫ aliquis aſinus ē hō albus. ergo
 hō ē homo albus: quod tū expſſe cōtra
 dicit illi aſti primo: qꝫ nihil qđ eſt hō
 ē hō albus. ergo cōtradictoriū cōtris for
 malitꝫ repugnat aſti: et cōter cōtra iº fu
 it hōa formalitꝫ qđ erat pꝫadū. et ſicut
 deduxi de aſino ita pōt deduci qꝫ nul
 lus leo ē hō albus et de quacūqꝫ aº re.
¶ Et ſi forte dicitꝫ concedo qꝫ ē hōa
 ſed nō ſimplꝫ ſeu de forma ſicut aſſe
 rit regula eo qꝫ nō tenet in omibꝫ cō
 ſimili forma retenta: aſtis probatꝫ: qꝫ
 nō ſeqꝫ nullº hō ē hō albº. gº nullº aſi
 nus ē aſinus albus. dato qꝫ nullus hō
 ſit albus: et aliquis aſinus ſit albus. eſt
 aſtis uerū et cōtris falſū. **¶** Huic dicitur
 qꝫ nō ē ſimiliforma qꝫ nō capīt illud p
 dicatū quod remouetꝫ a primo ſubie
 ctos: ſꝫ aliud pꝫdicatū. iº bñ ſequitꝫ nul
 lus hō eſt homo albus. ergo nullus aſi
 nus ē homo albus: ita qꝫ iddē predica
 tū homo albus accipiatꝫ in pꝫpria forº
 et remoueatꝫ a quouis alio: ſicut pri
 us remouetur a ſe ipſo cum addictōe
 nꝫ ſimplꝫ ſecūdū qꝫ libuerit facere cō
 ſequentiam. **¶** Si enim dixerō nullus
 leo ē leo. hic remouetꝫ iddē a ſe ipſo
 ſimplꝫ. **¶** Sed ſi dixerō nullus leo ē leo
 albus hic remouetꝫ alqd a ſe ipſo cū
 addictōe. **¶** Sed forte cōtra hanc regu
 lam inſtatꝫ ſic: qꝫ nō ſeqꝫ nullus hō
 ē hō currens. ergo nulla mulier ē hō
 currens dato qꝫ nullº uir currat muli
 er uero ſic. **¶** Huic dicitur qꝫ nō obſt
 natꝫ regula: qꝫ illud pꝫdicatū homo
 currens nō remouetꝫ a ſubiecto ſim

pliciter: ſed determinate pꝫ maſculis. iº
 illud pꝫdicatū cū eadē determinatōe
 remouetꝫ a quolibet alio. nam bene ſe
 quitꝫ nullus homo ē hō currens. ergo
 nulla mulier ē aliquis homo currens.
 Similitꝫ nullus utrº ē homo currens. er
 go nulla mulier ē homo maſculº cur
 rens: et ita de aliis. **¶** Ex dictis ſequitꝫ
 qꝫ iſta cōtra ē etiaꝫ formalitꝫ ſimpliciter
 nullus leo ē leo albus. ergo aliquis aſi
 nus nō ē leo albus quod probatꝫ faci
 liter. nam ſequitꝫ formaliter et de for
 ma nullus leo ē leo albus. ergo nullus
 aſinus ē leo albus: ut prius deductum
 ē in ſimili. **¶** Sed ſequitꝫ ulterius nul
 lus aſinus ē leo albus. ergo aliquis aſi
 nus nō ē leo albus. patet cōtra a ſubal
 ternante ad ſubalternatā. ergo de pri
 mo ad ultimum ſequitꝫ nullus leo eſt
 leo albus. ergo aliquis aſinus nō ē leo
 albus: et hoc tam formalitꝫ qꝫ de forma:
 quia omnes cōſequentie intermedie ſūt
 huiusmodi.

¶ Nunc ſequitur limitatio regularum
 terminorū pertinentiū ſequela: et pri
 mo mutuo ſe ſequentiū conuertibilitꝫ.
 Et quia due ſunt regule in hac mate
 ria una generalis et alia ſpecialis. ideo
 abas limitabo dei gratia: et pº cōiores
 qꝫ generalia debent precedere.

DE AB VNO CONVERTIBILI.

¶ Quia a non cōuertibilis ad nō con
 uertibile non ſemp ualeat cōtra cum nō
 ſequatur tu es homo. ergo tu es albº.

¶ AD SECVM CONVERTIBI
 le. **¶** Quia nō ſequitꝫ tu es homo. gº
 tu es rudibilis: et tamen rudibile et hō
 conuertuntꝫ: ſꝫ nō ſecum: ſed cū aliis:
 et ſic de aliis.

¶ RATIONE TOTIVS EXTRA
 g iii

mi. **Q**uia ratioe partis nō sequit̃ ut
cōtradictoriū. a. est uerū. ergo cōtradic
toriū contradictoriū. a. ē uerū. dato q. a.
sit ista homo ē asinus. a. n̄ ē uerum et
o. n̄s falsū: q. a. nihil ē cōtradictoriū cōtra
dictoriū. a. nisi. a.

CONSEQVENTIA SIGNIFI
cāte ex cōpōne suarū partiū. **Q**uia
ubi ista tu es hō. ergo tu es risibilis sub
ordinet̃. uni male categoricis signi
ficātibz: ut prius esset o. n̄a a conuer
sibili ad cōuertibile et tñ mala.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantiū. **Q**uia ubi ecōuerso ipona
tur q. i. o. n̄e male tu es homo. ergo tu
es asinus. a. n̄s et o. n̄s cōuertant̃: et tñ
tota subordinet̃ uni male: ut prius. tñc
o. n̄a ē mala. et tñ a. n̄s et o. n̄s cōuertun
tur et arguit̃ a cōuertibili ad cōuertibile.

EST CONSEQUENTIA BO
nā rāz formāl̃ q. de forma. **U**t tu es
deus. ergo tu es dīpotēs. et sic de aliis:
ut patet.

ES E CONVERSO. **Q**uia seq̃t̃
tu es dīpotēs. ergo tu es deus: et sic d̃
aliis. et p. hoc p. limitatō prime regule
generalis in materia cōuertibiliū. Seq̃
tur limitatio secunde regule spāl̃s in
eadem materia. **S**ed tamē cōtra hāc
regulā arguit̃ quadrupl̃. p. q. a. non
sequit̃ tantū falsū. et hoc uerum con
tradicit̃. ergo omnia contradicētia
sunt falsum et hoc uerum demonstrā
do per ly. hoc ista propositiōnem deus
ē. Et tamē arguit̃ a cōuertibili ad con
uertibile. q. a. exclusiua et uniuersal̃ af
firmatiua de terminis transpositis cō
uertunt̃. ergo et ce. phat̃ a. n̄s p. expo
nētes falsū et hoc uerū cōtradicit̃: et
nihil nō falsū et hoc uerū cōtradicit̃.

ergo et ce. o. n̄a p. et a. n̄s probat̃ p. ma
iori: q. a. ista nullus deus ē: et hoc uerū
cōtradicit̃. et minor probat̃ q. a. si non
det̃ o. n̄. s. aliquid nō falsū et hoc uerū
cōtradicit̃: et p. q. hoc ē falsū: q. a. tunc
duo uera cōtradicerēt cū o. n̄ falsū sit
uerū. s. q. o. n̄s sit falsū p. q. a. suū cōradi
ctoriū ē uerū. s. aliqua cōtradicētia n̄
sunt falsū et hoc uerū. nam tu curris
et tu nō curris sūt cōtradictoria: et tñ
n̄ sūt falsū et hoc uerū demonstrando
istam p. p. em deus ē. **A**d hoc p. m. re
spondet̃ breuiter q. i. a. exclusiua ē fal
sa: sed n̄ fuit bñ exposita. q. a. cū subici
tur terminus pl̃s numeri uel ei equa
lens tñ d̃z exponi per nihil: sed p. nulla
ita q. sit p. portio numeri ad numerū
uerbi. g. tantū sor. et plato currunt. sic
exponit̃ sor. et plato currūt et nulla n̄
sor. et plato currunt. ergo et ce. et nō p.
nihil: q. a. semp̃ s. a. exponēs ē et f. a. s. i.
tantū tres currūt exponit̃ p. nō pl̃res
hoc mō. tres currunt et nō pl̃res quā
tres currunt et nō p. nihil et nulla: q. a.
semp̃ reglā exponēs ē et falsa. **A**d p.
positū ergo d̃z sic exponi. a. p. p. tantū
falsum. et hoc uerū cōtradicit̃. falsum
et hoc uerū cōtradicit̃ et n̄ nō falsū
et hoc uerū cōtradicit̃: et ista s. a. ē fal
sa: q. a. sua cōtradictoria ē uera. s. aliq. n̄
falsum et hoc uerum cōtradicit̃: et
hoc ē uerum. quia ista duo cōradicto
ria tu es et tu nō es. cōtradicit̃ et ista
sūt aliqua nō falsū et hoc uerū. g. aliq.
nō falsū et hoc uerū cōtradicit̃ et hoc
tenēdo q. ly. nō īfinit̃ totū copulatu:
Zo arguit̃ sic. o. n̄e tangēs pl̃onē qui
uidet̃ ē sor. g. rātū sor. tangit̃ pl̃atonē
qui uidet̃. dato q. sor. sit cec. et t̃agat̃
platonē. et nullus alius nec aliqd aliū

tangat platonē: et plato sit uidēs. tunc
 autē ē uerū et cōs falsū p casum. dato
 q ly qui referat sor. **H**uic dicit q
 p regula obseruandū ē cuz exclusiua
 transponitur in uniuersalē uel eouer
 so. et i ea sit terminus relatiuus a par
 te p̄dicati qui pōt referri ad duo aīce
 dentia primū ex pte subiecti: et tūc ē
 p̄pō falsa: secundū ex pte predicati: et
 tūc ē p̄pō uera. Et tūc caute debes cō
 uertere copulando relatiuum suo pri
 mo autē. uerbi.g. in exēplo dato si ly q
 referatur ad platonē ē facile conuertere
 re. sē tangens platonē qui uidet ē sor.
 tantū sor. tangit platonē qui uidet et
 utraqz ē uera. si uero referat ad sor. sic
 cōuertit. sē tangens platonē q uidet
 ē sor. tantū sor. qui uidet tangit plato
 nē et utraqz ē falsa. et hoc ē unū mira
 bile: qā illud incōplexū qui uidet semp
 se tenet ex pte subiecti l3 sequat et
 hoc cū referat ad ly sor. et ē bona psua
 sio p opinione que uult idē esse dice
 re. omis homo q currit ē albus. et oīs
 hō ē albus qui currit: s3 sit falsa positio
Ita dicas de illa tantū uerū ē illud
 cui cōtradicit falsū si ly cui referat ad
 ly illud positum a parte predicati ē ue
 ra et conuertitur in istam uerā. omne
 illud cui falsum contradicit ē uerum.
 si uero li cui referatur ad ly uerum po
 situm a parte subiecti. tūc est falsa. et
 conuertitur in istaz. omne ens est ue
 rum cui falsum contradicit: quia illud
 complexum cui falsum contradicit se
 tenet ex parte subiecti per suppositū.
 similiter dato q sint quattuor propo
 sitiones uere et non plures: et una sit
 ia. tunc ista tantum tres sunt propo
 sitiones uere. quarum nulla est. a. si ly q

rum refertur ad ly propositiones uere
 a parte predicati est propositio uera et
 conuertitur in illam. omnes propositi
 ones uere quarum nulla ē. a. sunt tres
 si uero refertur ad ly tres a parte sub
 iecti ē falsa et conuertit i istā. omnes
 propositiones uere sunt tres quarum
 nulla est. a. quia ex ista sequit in da
 darii. omēs propositōes uere sunt tres
 quarum nulla ē. a. quattuor sunt ppo
 sitiones uere. ergo quattuor sunt tres
 quarum nulla ē. a. cōs ē impossibile. et
 est simile sicut refert dicere. omis ho
 mo qui est albus currit: et omis homo
 currit qui est albus: similiter omnis p
 positio ē uera cuius cōtradictoria est
 falsa. et omis p̄pō cui cōtradictoria ē
 falsa est uera. omnis copu atiuā est ue
 ra cuius utraqz pars est uera: sicut di
 xi i tractatu de sensu composito et di
 uiso. **T**ertio ista consequentia. non
 ualet. omnis propositio ē uera uel falsa.
 ergo tantum uerum uel falsum ē pro
 positio et tamen arguitur: ut prius. g.
 et ce. antecedens probatur: quia ante
 cedens est uerum et consequens fal
 sum: quia sic exponitur uerum uel fal
 sum est propositio: et nihil non uerum
 uel falsum est propositio: sed probatur q
 secunda exponens sit falsa: quia sua
 cōtradictoria ē uera: si aliquid non ue
 rum uel falsum est propositio: quia falsū
 est propositio. et falsum est aliquid nō
 uerum uel falsum. ergo et ce. Item fal
 sum uel non falsū est propositio. et om
 ne falsum est non uerum: ergo aliqd
 non uerum uel falsum est propositio te
 net cō ab inferiori ad suū supi affir
 matie. **A**d hoc tertiu dicit distiguē
 do qā ifinitatō pōt cadere supra totū

disiunctam uel supra primam pte tantum
 si infinitas totum e propositio impossibil
 quia significat aliquid qd no sit uerum
 nec falsum esse propositioem. si uero infi
 nitat solum primam parte disiunctis
 e propositio uera sicut in argumento pro
 batum fuit. et concedo istas duas pro
 positioes. nihil no uerum uel falsum e p
 positio. et aliquid no uerum uel falsum e
 ppositio tenendo ly no infinitare difforni
 ter in prima disiunctu in ea prima par
 tem solum modo. **E**t non sequitur
 si ly non infinitet solu primam parte
 aliquid no uerum uel falsum e propositio.
 ergo no tantum uerum uel falsum e propositio
 sed bene sequitur ubi ly no infinitet
 totum disiunctum. sed hoc e impossibili
 le cum suum contradictorium sit necessa
 rium. si nihil non uerum uel falsum e pro
 positio. et hoc ubi ly no cadat in totum
 quia ubi caderet in parte esset falsa i
 propositio nihil no uerum uel falsum e p
 positio cum sua contradictoria sit uera.
 si aliquid no uerum uel falsum e propo
 sitio ut fuit in argumento probatum.
Quarto et ultimo arguit sic ista
 dia non ualet. omne quod fuit est. g.
 tantum qd e fuit et arguitur ab uno co
 uertibili ad reliquum ams patet. quia i
 e uera. omne quod fuit e ut patet ex
 ponendo qd fuit e. et nihil e quod fu
 it. quia illud sit cum suum oppositum
 implicet contradictioem et tamen con
 sequens e falsum. ga aliquid qd no e fuit.
Ad hoc quartum dicitur sm duas
 opinioes coes. **P**ria uult q subiectu
 i uniuersal solu supponat pro eo qd e
 pp uerbu principale pntis teporis sin
 aliqua ampliatioe. et sm istam opinio
 no exclusiua sibi correspondens est i

tantum ens est quod fuit. sic utraq e
 uera. **A**lia opinio uult q sub isto ter
 mino ens icudedo i ly de liceat descen
 dere in ordine ad illud uerbum fuit et
 sic e falsa. ga sequitur secundum eam.
 Omne ens quod fuit e cesar fuit. g.
 cesar est quod e falsum et secundum eaz
 exclusiua sibi correspondens e falsa. i.
 tantum quod e fuit. **M**ihi uidet q ly
 ens supponat pro eo quod est ratione
 copule principalis affirmate sine aliqua
 distributione uel ampliatioe simili. ra
 tione restrictiois supponit pro eo qd
 fuit ita q distribuatur no p his que sunt
 tantum nec pro his que fuerunt tantum
 nec pro his que sunt uel fuerunt. sicut fit
 in ampliatioibus disiunctim sed suppoit
 distributiue copulatum pro omnibus q
 sunt et fuerunt simul. ideo no stat p
 instanti pnti qui e et si fuit nec pro ce
 sare qui fuit et non e. sed pro deo qui
 e et fuit. et pro celo qui e et fuit. et sic
 de singulis. hoc etia patet ex expono
 te negatiua si bene aduertis et exclu
 siua uero sibi correspondens e ista tan
 tum ens e quod e et fuit. et hoc e uerum
 ut exponedoiet sic de aliis.
QUANDO CUNQUE SVNT
 plures ppositioes. **S**iue due siue plures si
 ue finite siue infinite. ga i hac n^a uis e.
QUARVM SVBIECTA **P**ro
 pterea no seq^r leo currit. ergo homo
 currit. quia licet cetera conuertantur
 non tamen subiecta.
COPULE PRINCIPALES
Propterea n^a seq^r i^a pot e pap. g.
 i^a e papa. ga pot e et e n^a conuertunt.
ET PREDICATA CONVER
 tantur. **P**ropterea n^a seq^r tu es ho.
 g^a tu es pp^a tu curris. g^a tu disputas

QVO AD SIGNIFICATA
primaria. **P**ropea uero sequitur homo est alius homo
homo quis homo uertatur cum alius in significato
fario cum ad hominem sequitur alius formaliter.

ET MODO SIGNIFICANDI

Propterea non sequitur tu es homo. ergo tu es hoies.
quod si homo hoies et hoies idem significet non
tamen eodem modo. quia homo significat homi-
nem per modum unum et per modum principii
homines per modum plurimum et principii
sed hominis significat per modum unum et
per modum termini ut cuius. et propea etiam
non sequitur tu es aliquo modo. ergo tu es omni
modo uel qualitercumque. quia si omni modo si
omni modo significet non tamen omni modo si
significat. si per modum ut a quod et si aliquid
modo significet omnem modum significat
prout et non distributive. sed si omni modo si
significat distributive. hec ex grammati-
ca speculatiua intelligitur.

MANENTE CONSIMILI DE
nominatioe proponitur. **P**ropterea non se-
quitur homo currit. ergo homo non currit. si
currit. ergo tantum homo currit. homo currit. ergo
omnis homo currit et sic de aliis.

ET SVARVM PARTIVM.

Quia non sequitur quilibet homo est unus homo.
ergo omnis homo est unus homo. quia subiectum unum
denominatur supponere distributive
mobile absolute. alteri uero limitare
seu est stricte. si cetera conuertantur.

AB VNA AD RELIQVAM
est bona. **I**tem bene sequitur hic est Iesus.
ergo hic est saluator homo currit. ergo risibi-
le currit. tu es homo. ergo tu es alius rationale.

ET ECONVERSO TAM AFFIR-
matie quam negatie. **I**tem bene sequitur hic est
saluator. ergo hic est Iesus. tu es alius rationale
ergo tu es homo. si ponas ex in aliis.

Sed contra hanc regulam specialis est sic limi-
tata arguitur. quia non sequitur non tu qui es
asinus es homo. ergo tu qui es asinus
non es homo. quia asinus est uerum et omnis f
quod asinus sit uerum per quod suum contradicto-
rium est f. demedo negationem. et quod omnis
sit f. per quod ex ipso sequitur quod tu es asinus.

Ad hoc argumentum secundum duas vias
probabiles potest duplex dari responsio. pri-
ma que non est tam grata magistro est hec. quod
est omnis de omni est uerum nec ex isto se-
quitur quod tu es asinus. quia omnis est pro-
positio negatiua ex qua non sequitur affirmatiua. et
si ista negatio que est in omni non neget
primam compositionem. facit tamen principalem
copulam negatiuam. unde sicut dixi in
tractatu de sensu composito et diuiso
non semper si resolvere quod uel qui in et et
ista istud. nisi quod conditioibus datis. in-
ter quas una est quod uerbum principale
non sit negatiuum. quia tunc non re-
soluitur in et et iste ista istud sed in uel
at in illud per oppositas qualitates uel
categoricalas. sicut copulatiua et disiunctiua
affirmatiua de partibus contradi-
centibus contradicunt. **I**ta ista ne-
gatio negat istam copulatiua coniu-
ctionalem inclusiuam implicite in eo et
asserit disiunctionem partium oppositarum
uerbi gratia. ista propositio tu qui es asi-
nus es homo significat copulatiua duo
affirmatiue. scilicet te esse hominem et te esse
asinum. Ideo ista sua contradictoria. scilicet
tu qui es asinus non es homo signifi-
cat duo contradictorie disiunctiue. scilicet
non esse asinum uel te non esse homi-
nem quod est uerum. **S**imiliter ista
tu qui non es asinus es homo cuius sit
affirmatiua significat duo copulati-
ue scilicet te non esse asinum et te

esse hominē. et iō sua cōtradictoria. s. tu qui nō es asinus nō es homo: q̄a nō dī mutari subiectū nec predicatū: sed solū copula principal' de affirmatōe i negatōem p cōuerso significat te esse asinū u' te nō esse hominē quod ē falsū. ¶ Iste tamen magister uult q̄ utraq; istarū sit falsa. s. tu q̄ es asinus es homo et tu qui es asinus nō es hō q̄a utraq; istarū in pria sui compositōe asserit te esse asinū: et ista negatīa ēz eū ē pregnans et non pure negatiua iō pōt sequi ex ea affirmatiua: et fm istā secundā uia magistri que uidet̄ auribus prima facie melius consonare utriq; illarū ē danda cōtradictoria p negatōem pcedētē totū. ¶ Mihi tamē p^a uia profundius cōsiderata uidet̄ melior elige quā colis. ¶ Et si placeat uia magistri: tūc ad argumentūz responder' facili' distinguēdo: utrum negatō aūtis cadat in totū u' in partē. Et si i partem utrū in primā u' in sēz. Si cadit in totū: tunc negat' dīa: quia a negatōe totius copulatiue ad negatōem unius partis non ualet dīa. si in primā ptē iterū negat' dīa: q̄a in aūt cedente negat' prima et in dīte sēz. si in sēz partē tantū tūc cōcedidit' cōsequētia et negat' aūtis: q̄a asserit te esse asinū affirmatiue sicut dīs.

¶ Ego uero p p̄ clariorē doctrinam uolo utriusq; uie figurare cōtradictoria: et primo prima.

¶ Sor. qui ē asinus ē homo. Ista copulata affirmatiua significat copulatiue for. esse asinū et for. ēē hoiez. iō ē f^a.

¶ Sor. q̄ ē asin^o nō ē hō. Ista cōtradictoria p̄ci se significat disiunctiue for. nō ēē asinū i for. nō ēē hoiez. iō ē uera.

¶ Sor. q̄ si ē asinus ē hō. Ista affirmatiua ēz principalē copulā significat copulatiue for. nō ēē asinū: et for. ēē hominem ideo est uera.

¶ Sor. q̄ nō ē asin^o nō ē hō. Ista tota negatiua cōtradictoria nūc dīe significat disiunctiue for. ēē asinū: u' for. nō esse hominem iō est falsa.

¶ Secunda uero opinio alr figuraret cōtradictoria. s. p negatōnez pcedentem hoc modo Secūda opinio.

¶ Sor. qui ē asin^o ē hō. Ista significat copulatiue for. esse asinū et for. ēē hoiez. ideo ē falsa.

¶ Sor. qui ē asinus nō ē homo. Ista etia significat copulatiue for. esse asinum et for. nō ēē hoiez. iō ē falsa.

¶ Harum itaq; cōtradictoria dantur p negatōem pcedentē totū et ambe erunt uere: sicut nunc formate ambe sunt falsē. ¶ Sed hic aduerte q̄ aliq; posset cōtra fundamentū prime oppositionis arguere procedendo q̄ copulatiua et disiunctiua affirmatiua de p̄tib; cōtradicientibus nō cōtradicūt: q̄a tūc duo cōtradictoria sunt simul falsa. nāz i^a sūt sūl falsa cōtīgēt' tu es et tū nō es et cōtīgēt' tu nō es u' tu es. et hoc dato q̄ motus cadat in totam cōpōnem.

¶ Huic dicit' facili' q̄ ista regula itel ligit' q̄ nō tā copulatiua q̄ disiunctiua ē ipoethetice p̄babil' cuius oppoītū ē in p̄poītō q̄a utraq; istarū ē cathegotice p̄babil' exponibil' rōe de ly cōrgient'. cū sit p̄suppoītū mo^m cadere i totū et si q̄ris q̄l' dabit' g^o cōtradictoriū dū sūt cathegotice p̄babil'. hic dicit' q̄ p ap pōez u' remotōez negatōis ad totū: q̄a nō ē pulchr^o cōradicere q̄ negatōem p̄pōere u' p̄poītā auferre. dīter restat

limitare regulas terminorum pertinens
mutuo se sequentiū relatiue.

AB VNO CORRELATIVO
rum. **¶** Iō nō seqt̃ pater ē. ergo filius
ē: q̃a l̃z sint relatiua nō tñ correlatiua.

AD RELIQUVM CORRELATI
uum. **¶** Ideo nō seqt̃ parēs ē. ergo fr̃
ē: sed bñ seqt̃ parēs ē. ergo ples ē.

RATIONE TOTIVS EXTRE
mi. **¶** Ideo nō sequit̃ parēs musicus
ē. ergo proles musica ē.

DE SECUNDO ADIACENTE
¶ Iō nō sequit̃ parēs ē barbat̃. ergo
proles ē barbata.

CATEGORICIS ET CON
sequentiā significantibus ex compo
sitione suarū partiū. **¶** Quia ubi p̃ no
uā impositiōem totius dñe uel subordi
nationē ac etiā categoricarū reliq̃s
stantibus posset dñā eē mala: et tamē
argueret̃ ab uno correlatiuorū ad re
liquum cū ceteris pmissis.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantiū. **¶** Quia ubi ip̃oeret̃ eō
tra esset dñā mala ab uno correlatiuo
rū ad reliquū etiā dñā significāte ut p̃
us: sicut dato q̃ i° dñe parens ē. ergo
filius ē: solū ille terminus seruus ipo
nat̃ ad significādū prole ceteris non
mutantibus significatiōem: tūc dñā ef
fet mala ut prius q̃a tota subordinat̃
uni mēali male ut pri° et tota signi
ficat ex cōpōne categoricarū: q̃a nec
iste mutant significatiōem et tamē ar
guit̃ ab uno correlatiuorū ad reliquū
cū ceteris prius dictis.

RESPECTV VERBI DE PRE
senti. **¶** Quia nō sequitur parens fu
it. ergo proles fuit. l̃z sequat̃ de mate
ria parēs erit. ergo proles erit: q̃a rei p̃

manentis nō dat̃ ultimū instans: sed
nō ē hoc formalit̃ nec de forma.

VTROQUE CORRELATIVO
rum permanente. **¶** Quia nō sequit̃
in successiuis prius ē. ergo posteri° ē.
q̃a prius et posteri° i tēpore et motu
sunt correlatiua successiua.

TAM AFFIRMATIVE QVAM
negatiue ē bona dñā. **¶** Ideo bñ seqt̃
parēs ē. ergo proles ē. ples ū ē. g° nec
parens est.

ET ECONVERSO. **¶** Ideo bene
sequit̃ creator ē. ergo creatura est. et
econuerso creatura ē. g° creator ē s̃lt̃
negatiue seqt̃ nullus creator est. ergo
nulla creatura est et econuerso: nulla
creatura ē. ergo nullus creator ē.

¶ Sequit̃ s̃m ordiem arboris limitatō
terminorū nō mutuo se sequentiū et
primo se habentiū secūdū prius et po
sterius.

APOSTERIORI. **¶** Quia a priori
ad suum superius nō ualet argumen
tum affirmatiue saltem formalit̃. et
capiō prius et posterius demonstrati
ue. nō enim sequitur unum est. ergo
duo sunt.

AD SVVM PRIVS. **¶** Quia nō
sequit̃ duo sunt. ergo tria sunt: quia
licet duo et tria sint prius et posteri°
non tamen ad inuicem.

DE SECUNDO ADIACEN
te. **¶** Quia nō sequitur de tertio adia
cente duo sunt medietas quartarii. ex
go duo sunt medietas binarii.

SIMPLICITER. **¶** Quia non seq
tur cum additione binarius diuisibi
lis ē. ergo unitas diuisibilis ē. similiter
nec sequitur partibiliter numerus est
ergo partibilis unitas ē.

AFFIRMATIVE. Quia nō seqt̃
duo non sunt. ergo unū nō ē.

EST BONA CONSEQVEN
tia. Quia bñ seqt̃ duo sūt. gº unū
ē. trinaris ē ergo binarius ē. et sic de
aliis.

ET ECONVERSO NEGATI
ue. Quia bñ seqt̃ nulla unitas est
ergo nullus binarius ē. nullus binari⁹
ē. ergo nullus trinaris ē.

SED NON AFFIRMATIVE.

Nō enī seqt̃ binarius ē. ergo trina
rius ē. unitas ē ergo binarius ē.

Iuxta seriē arboris sequit̃ limitare
ultimū membrū totius diuisionis pe
nes supius et inferius. circa quā mate
riam. primo limitabo duas regulas ab
inferiori ad superius. Secundo duas
alias ecōuerso a superiori ad inferius: et
sic in sūma quattuor regulis conclu
ditur omīs modus arguēdi penes su
pius et inferius et ecōuerso. sit igit̃ pº
regula ab inferiori ad suū superius tali
limitatōe limitata dū sine confusione
arguatur.

AB INFERIORI. Quia a supio
ri ad inferius sine distributōe non uz
dñā format̃ nec de forma. sº n̄ seqt̃ al
currit. gº hō currit.

AD SVVM SVPERIVS. Quia
nō seqt̃ albedo sūt. ergo scia sentiē
ga scia nō ē supius ad albedinē: sº ad
scias particulares.

PER SE. Quia nō seqt̃ hoc cur
rit. ergo albū currit: quis demonstrē
albū: qā posset hoc currere. sº nullus al
bum curreret. et cā ē qā album non ē
p se superius ad hoc: sed p accidēs. sº
per se sit superius albū ad hoc albū: et
tū hoc albū ē p accidēs inferi⁹ ad albū.

AFFIRMATIVE. Quia nō seqt̃
nullus hō ē brutū. ergo n̄ alē brutū.

ABSQVE SIGNO DISTRIBU
ente. Quia n̄ seqt̃ tu differs a deo
ergo tu differs ab ente.

ET IMMOBILITANTE. Quia n̄
seqt̃ si tu es aquila tu es auis. ergo
si tu es al⁹ tu es auis. similr non seqt̃
si tu es brunellus tu es asinus. ergo si
tu es aial tu es asinus.

RATIONE TOTIVS EXTRE
mi. Quia nō sequit̃ tu es bon⁹ cy
tharista. ergo tu es bonus homo. tu es
apparēs asinus. ergo tu es aliqº asin⁹.

RELIQVO EXTREMORVM
non uariato et cē. Quia nō sequit̃
homo disputat. ergo al⁹ currit.

INISI SECVNDVM ALIQVē
bonū modū dñe format̃. Quia tūc
uz dñā ut hō currit. ergo al⁹ mouetur.

IN SVPOSITIONE PERSONA
li. Quia n̄ seqt̃ hō ē spēs. gº sbā
ē spēs. sº i rei ueritate hō et substantia
materialiter sūpta non se habeāt fm
superius et inferius: sed poti⁹ sūt sicut
disputa cū nullū ly homo sit ly substantia
nec ecōuerso nec eē possit.

RELATIONE NON VARIA
ta. Quia nō seqt̃ aliud a uero ē fal
sum cuius cōtradictoriū est falsū. ergo
aliqd ē falsū cuius cōtradictoriū ē fal
sum. dato qº rfm i pº referā ad ly uero
et i fa ad qd uis.

EST BONA CONSEQVEN
tia. Vt hō currit. ergo aial currit eo
qº cōtradictorium dñis format̃ repu
gnat aīti.

ET DE FORMA SIVE SIMPLI
citer. Quia tº i omibz cōsili for
reretā et obſuatis limitatōibz plibatis

Nūclimitat' ea re^a p'cipal' ab inferio
ri ad suū superius posposita negatōe :
AB INFERIORI. Quia a supio
ri ad suū inferius negatōe posposita n̄
ualet 3^a : ut al' nō currit et oīs. homo
ē al'. ergo hō nō currit. quīs sit debitus
medium.

AD SUPERIVS. Quia nō seqt'
nō ens nō ē accidēs. g^o nō substantia n̄
ē accidēs : et hoc qā n̄ substantia non ē
superius ad nō ens : qā n̄ ens nihil oīs ē.

SVVM. Quia ad nō suū nō ualet
argemētū : ut patet : sed si sit suū supe
rius siue p se siue p accidēs nō ē cura
semp ualet oīa obseruatis cōditōibus

RATIONE TOTIVS EXTRE
MI. Quia ratōe p'ris nō seqt' ut de
us ē ē asinū nō ē aliquid : et asinus ē ens
g^o deū ē ens nō ē aliquid.

IN SVPOSITIONE PERSONALI. Quia nō sequit' hominē cur
rere n̄ p'cipal' significat' per a. et ho
minē currere ē al' currere. ergo al' cur
rere non p'cipal' significat' p. a. dato
q. a. sit ista p'pō al' currit. et cā ē qā ly si
gnificat' trahit oratōem infinitiuā
ad supponēdū material' : sicut faciūt
cetera uerba se intētiōis ul' ipositōis
sicut ista uerba suppoit diffinit' diuidi
tur subiect' p'dicat' : ut cū dicit' homo :
diffinit' ly hō stat material' rōe istius
uerbi : nisi ipedit' a signo p'sonali.

NVLLO SIGNO DISTRIBV
TIVO PRECEDERE. Quia nō sequitur
oīs hō nō currit : et oīs hō ē al'. ergo hō
al' non currit.

NEC CONFVNDENTE CON
FUSE TANTŪ. Quia nō sequit' tantū
substantia nō ē accidēs : et omīs substā
tia ē aliquid. ergo tantū aliquid non est

accidēs : ut p exponētes aīis ē uerum
et oīs falsū : qā ly tantū cōfundit cōfu
se tantū terminū imēdiate sequentē
primi ordis n̄ ipeditū. et capacē cōfusi
ōis.

NON FACIENTE SENSVM
compositū exp'sse. Quia nō sequit'
cōtingenter tu nō moueris et tu es ali
qd. ergo cōtingēter aliquid nō mouet'
aīis ē uerū et oīs falsū : qā natural' lo
quēdo necessario aliquid mouet' et ne
cessario aliquid quiescit. et dūter non
mouet' : nam quelz istarū uniuersaliū
natural' ē ipossibil' omne ens mouet'
et nihil mouet'. g^o istarū contradictoria
sunt necessaria : et dūter n̄ cōtigētia.

NEC VIRTVALITER SEV IM
PLICITE. Quia nō sequit' istū hoīem
currere nō ē scitū a te. demonstrato
currente quem putes sedere : cū istū
currere n̄ sit creditū a te : et istū hoīez
currere ē aliquid hominē currere. g^o
aliquid hominē currere nō ē scitū a te.
dato q' scias a^m currere : aīis ē uerū et
oīs falsū : et cā ē qā ly scitū facit sensū
cōpositū. nā licz sequat' scituale tamē
uirtual' precedit. et pp hāc cām nō se
quit' istū hominē currere nō adequa
te significat'. p. a. et istū hominē curre
re ē aliquid hominē currere. g^o aliquid
hominē currere nō adequate signifi
cat' per a. dato q. a. sit ista p'pō particu
laris aliquis homo currit : et p ly iste de
monstret' for. nec hoc ē ipeditū ppter
suppoitōem materialē : qā signū perso
nale nō finit subiectū trahi ad suppo
sitōem materialē : sicut cū dico aliquis
hō subiect' ul' significat' ly hō sēp stat
personale. sed o3 pcedere aliud signū
materiale. si deberet material' suppo
h

nere dicēdo ly aliq̃s hō subiciē. ul' ly
iste hō significat. et sic de aliis qualiter
nō sumebat in argumēto.

ET CVM CONSTANTIA infe
rioris de supiori si sit totale extremū.

¶ Quia nō seq̃t 1° hō nō currit et hō
ē al' ergo al' nō currit demonstrādo adā
p ly iste. et posito q̃ omē al' currat q̃a
nō sit cōstantia inferioris de supiori. nā
me^m deberet eē tale: et 1° hō ē al'.

SI VERO SIT PARS CVM cō
stantia totius extremi cuius est pars.

¶ Quia nō seq̃t sciēs istā ppōem nō
ē aliqd demonstrādo istā ipossibile. et 1°
ppō ē aliq̃ ppō. g^o sciēs aliquā ppōem
nō ē aliqd: sed me^m deberet eē cū tota
lis subiecti cōstantia. dicēdo et sciens
istam ppōem ē sciēs aliquā ppōem et
hoc ē ipossibile. Silt nō seq̃t hō albus
nō currit. et oīs hō ē. g^o hō non currit.
dato q̃ nullus hō sit albus nec aliqua
hō sit alba. et q̃ oīs hō currat. sed me^m
debet eē tale: et hō albus ē hō et hoc ē
falsū. Silt nō seq̃t iste asinus istius ui
ri nō currit. et iste uir ē aliq̃s uir: et 1° asi
nus ē aliq̃s asinus. ergo asinus alicui^o
uiri nō currit. dato q̃ 1° asinus nō sit ali
cuius: et q̃ oīs asinus q̃ ē alicuius cur
rat: sed mediū d̃z eē tale: et 1° asinus ē
asin^o alicuius uiri: et ita dicat de aliis
casibus numero et ceteris acūribus.

NEGATIONE POSTPOSITA
inferiori i maiori et supiori i cōclusio
ne ē cōsequētia bōa et formal' simplr.

¶ Iō hū seq̃t ille hō nō currit: et 1° hō
ē aliq̃s hō. g^o aliq̃s hō nō currit. et sic d'
siltbus sēp ē bōa 3° obēuata p̃dictarū
e^m limitatōnum lege.

¶ Iam ordo postulat alias duas regulas
a supiori ad inferius limitare. et p^o duz

affirmatīe arguitur.

A SUPERIORI DISTRIBUTO

¶ Quia sine distributōe nō seq̃t al'
currit. ergo hō currit.

MOBILITER. **¶** Quia immobil' nō

ualet: ut tu incipis scire oēm ppōem: et
a. ē ppō. ergo tu incipis scire. a.

SINE TERMINO HABENTE

causas ueritatū. **¶** Quia nō seq̃t bī
al' corrente dē aīal currit brunellus ē

aīal. g^o brunello corrente dē al' currit.

AD SVVM INFERIVS. Quia

ad inferius nō suū nō ualet argumen
tū: ut patet de se.

RATIONE TOTIVS EXTRE

mi. **¶** Quia nō seq̃t omne uidēs oēs

homines ē for. plato ē hō. g^o dē uidēs
platonē ē for. dato q̃ for solū uideat

oēm hominē cū hoc q̃ q̃libet hō uide
at se ipsū ul' forū. Similr nō sequitur

differens ab ente non ē ens. tu es ens.
ergo differēs a te nō ē ens. nā aīas est

uerū p minori. utz et pro maiori: quia
differēs ab ente ē: et 3° f^m utz.

¶ Et hoc
iō q̃a differēs a te nō ē inferius ad ly dif
ferens ab ente. quīs ly te sit inferius si

ue minus cōe q̃ ly ente.

CVM DEBITO MEDIO. **¶** Id est

q̃ sumatur inferius p̃portionatū suo
supiori quo ad eē absolutū uel respec

tiū āplū ul' restrictū. et sic de aliis cir
cūstātiis: ut sūt tēpus numerus. et ce.

Ideo nō seq̃t tu es oīs homo: hic plato
ē homo. ergo tu es p̃lo hic. q̃a mediū

nō ē p̃portionatū quo ad restrictōem.
ideo deberet esse tale et plato ē homo

hic. **¶** Similr nō seq̃t tu differēbas ab
instāti: et sic istans fuit instās. ergo tu

differēs a cūstanti: sed mediū debet eē
p̃portionatū tēporalr hoc mō: et cūstās

istarū categoricarū ad iuicē. Si sine
ordie et hoc du' : qā p' affir piter ābas
pres p'cipales: p' unā solā. si p' mō sic
ē copulatiua. si fo mō. et hoc du' qā p' af
ferit unā p'tē idrōr' et aliā p'mittendo
et tūc ē disiūctiua. si unā asserit et aliā nō
p'mittit et sic ē disiūctiua. ex^m primi tu
cāras p' tu sedis hic una ps aliaz p'mir
rit: si nō regat' quālibet eē uerā. ex^m si
aut ē dies aut nox: aut es eger aut es
san' : aut es hō aut nō es hō. hic idrōrter
quēlps pōt eē uerā: si nō p'mittit secus
aliā fore uerā. nō pōt at dici q' neutra
asserit: qā tūc actus ipothetice nō eēt af
firmatiuus: s; negatiuus de quo nō lo
quor: qā q'ro sufficiētia affirmatiuarū
pus. Et iterū si cōiūgit ābas p'tes p'ri
cipales piter asserendo et hoc du' : qā
aut absolute: et sic ē copulatiua ut dixi
p' reducēdo eas ad aliquā d'riāz simlet
hoc ē du' : qā u' ad d'riāz loctet sic ē lo
cal' p' tēporis: et sic ē tēporal' si uero cō
iūgūt categoricas ordie quodā et
hoc du' : qā p' ordie forālī p' materiali et
appello ordiez forālē ordiez illatōis q' ē
formale d' : et ordiez materialē uoco q'
ē iteratōis et d' que sūt materia d' : si p'
mō. et hoc du' qā p' denotat ta'ordo q'
o^m d'itis et atīs sūt icōpossibilia: et sic ē
cōd'cōal' p' q' sint cōpossibilia: et sic ē ad
uersatiua que nō ē actus ipotheticus ne
gatiuus: s; affirmatiuus: cōtrari' nō si
ue aduersus actui cōd'cōali. si uero ibi
ē ordo material' tātū et hoc du' : qā u'
denotat atīs se hēre ad d' p' mō^m cāc.
et sic ē cal' p' p' mō^m effectus: et sic ē ef
fectiua: sicut cōit' dicit' duplex ē demō
stratō. s; p' qd et qā. His aut octo ac
tibus ipotheticis affirmatis spē differē
tibus, opponūt g' actus negatiui ipo

thetici p' negatōes p'cedētē. q' qd. n. cō
tingit affirmare cōtingit negare. agit'
octo sūt spēs ipotheticarū affirmatiue.
et octo negatiue et d'iter. xvi. sūt i sū
ma ipotheticarū spēs q' erat deducē
dū. Credo tū antiquos nostros cōsi
derasse q' tēporalis et local' iplicāt et i
cludūt copulatiuā h; aliqd supaddant
s. d'riāz loci et tēporis. iō has regulas ad
copulatiuā reducētē nō fecerūt menti
onē de ill' et qā aduersaria oppōit' po
sitie cōd'cōali et oppōitorū eadē ē disci
plina. iō sub cōd'cōali aduersatiuā itell'
gūt. cā' aut et effectiua cū dicāt ordiez
materialē tātū et materiale reducitur
ad formale tāq' min' p' cū ad magis
p' cū. iō sub cōd'cōali cōphenderūt et
cālē et effectiua. disiūctiua uero ad nul
lā alā reducīt. iō tradiderūt nobis. tā
tū. tres eē spēs ipotheticarū i significā
do nō equalenter. Et ego i sūmul' hoc
fui affecut' ne iuniorib; fastidiū affe
rat' ex multitudie: s; p' itroductis et p'
uectis. iā rei ueritas aperieda erat. q' h;
tātū tres sint capitales et simpliciores.
tū cōsideratis d'riis o^m actūū ipotheti
corū diuidēdo et subdiuidēdo o^m octo
affirmatiuas et octo negatiuas assignā
re. et hec de p' q' ad sufficientiaz ipo
theticarū sufficiant.

Nūc qd ad cui' q' ueritatē exigat' re
stat assignare: et hoc i affirmatiuis so
lū: qā negatiuarū ueritas et cōtingen' p'
oppōit'as affirmatiuas hēt. cū g'ralit'
duorū cōtrad'cōriorū si u^m ē uerū reli
quum ē f^m. si unū ē nece^m reliquū i
possibile et e^o. si u^m ē cōtingēs et reli
quum. de possibili aut nō ē opus aliqd
dicere: qā nō possibile ē nece^m p' conti
gēs. **Z** de ueritate et sūtate unius
h iiii

cuiusq; harū ē dīcedū p bndīez s; q; p
mīstet p de copulatiā deīde cūter de
aliis ordinate. ¶ De copulatiua.

¶ Si alicui copulatiue affirmatiue signi-
ficatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse pma-
rie significatiū quelz ps pncipal ē ue-
ra possibil' l' nece^a scia l' credita et n^a
alteri icōpossibil' p tota copularia cuius
ille ul' cōsiles sūt ptes ē cōsiles denomi-
natōis nec opus ē dicere et n^a alteri
nec aliis icōpossibil' qā n^a ipothetica
mūdi pōt hēre nisi duas ptes pncipa-
les. et si q; hēt plures notas facta cōuē-
tōe que sit pncipal' sep hēbis solū du-
as ptes pncipales. ¶ Si i^a copulatiua ē im-
possibil' oīs hō currit et tu es hō et tu n^a
es quecūq; istarū duarū notarū sit
pncipal' utz ex iponente ptiū pncipa-
liū. ¶ Si uero alicuius copulatiue signi-
ficatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse pma-
rie significatiū quelz ps pncipal ē du^a
et scit q n^a repugnat alteri q dico
pp istā rex sedet et n^a rex sedet que n^a
ē du^a. et scit q ex ea n^a seqt aliqd f^m
qd dico pp istā copulatiua oīs rex se-
det: et iste ē rex demonstrato uno quez
dubites eē regē et scias ipsū stare q n^a
ē du^a. tūc tota copulatiua cui^a i^a uel si-
miles sūt ptes pncipales ē dubia.

¶ Si uero alicuius copulatiue affirmatiue
significatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse
pmarie significatiū una ps pncipal ē
f^a ul' impossibilis l' alteri repugnās seu
ex cuius una pte pncipali seqt o^m al-
terius: tūc tota ē f^a l' impossibilis.

¶ Si alicuius copulatiue affirmatiue signi-
ficatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse pma-
rie significatiū. una ps pncipal ē cō-
ringēs et altera nō impossibilis n^z eidez
icōpossibilis: tūc tota copulatiua cuius

ille uel cōsiles sūt ptes ē contingens.

¶ De disiunctiua.

¶ Si alicuius disiunctiue affirmatiue signi-
ficatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse pri-
marie significatiū altera ps pncipalis
ē uera, possibilis, nece^a scia uel credita
l' v^a ps repugnans alteri tota disiuncti-
ua cuius ille uel cōsiles sūt ptes ē cō-
similis denominatōis.

¶ Si uero quelz ps pncipalis ē dubia et
n^a repugnat alteri tota disiunctiua sibi
correspōdēs ē cōsimilis. Et si altera ps
pncipal ē cōringens et a^a n^a repugnās
nec opposita ptiū ē tota disiunctiua sibi
correspōdens ē cōsimil'. Si uero quelz
ps pncipalis est f^a ul' impossibilis tota dis-
iunctiua sibi correspōdēs ē denotatōis cō-
similis. ¶ De conditionali.

¶ Si alicuius conditionali affirmatiue signi-
ficatis ex cōpōe suarū ptiū p cīse pma-
rie significatiū nō pōt eē ita sicut ade-
quate significat p oīs. tūc cōditōal ē ue-
ra, possibilis et necessaria. Si uero pōt
eē ita sicut significat p a^a l' p tūc nō
sit ita: sicut adeqte significatur p oīs:
tūc cōditionalis ē f^a et impossibilis. Cō-
ringens uero n^a pōt dari: ut supra de
clarauī. idē dicat de rōali seu illatiua
que dicit o^a. ¶ De scia aut credulitate
et dubitatōe re q illud qd ē p dīcatūz
sit scitū creditū uel dubitatu. pluries
enī dubitamus oīs uel cōd cōales.

¶ De causali.

¶ Si alicuius cal' affirmatiue significatis
ex cōpōe suarū ptiū p cīse pma^a signi-
ficatiū utraq ps pncipal ē uera et cō-
hoc significatū adeqti aōis ē cā signi-
ficari adequari oīs: tūc cālis ē uera:
ut quoniā sol ē sup terrā aer ē illumi-

fuit tecū. ergo et ceī

ET NON SOLVM CVM Constantia inferioris. ¶ Quia nō sequit̃ oīs hō albus currit. for. est hō. g. for. currit. q̃a mediū debet esse restrictū. et for. ē hō albus.

AFFIRMATIVE. ¶ Quia negatiue argumētū sine me^o uiz.

VALET CONSEQUENTIA formaliter et de forma: siue inferioris et superius sint p se siue p accidēs talia ut patet consideranti.

ET SINE MEDIO INTERDVM ualet de materia. ¶ Et hoc ē q̃n arguitur a superiori distributo affirmatiue ad suū inferius p se ut oē aīal currit. g. oīs hō currit. hec 3^a ē bona de materia. t. n. per me^m naturālī necesse fariū. et oīs hō ē aīal. s. ubi inferioris sit p accidēs talē: tūc oportet apponere p dōas limitatiōes oēs. Reliquz ē ultriāz regulā limitare a superiori ad inferius negatiue et ce.

A SUPERIORI DISTRIBVTO ¶ Quia sine distributiōe nō sequit̃ sic arguendo non oē animal currit. ergo nō oīs hō currit: ut p equalētem.

MOBILITER ¶ Quia immobiliter nō sequit̃: ut tu non incipis esse coloratus. ergo tu nō incipis ēē albus nō cōtinget homo ē aīal: et ille homo est homo ergo nō continget ille homo ē aīal.

RATIONE TOTIVS EXTREMI ¶ Quia nō sequit̃ ratiōe partis: ut tu nō es aliquis asinus. ergo tu non es apparatus asinus tu non es aliquod ens ubi ē sol. ergo tu nō es aliquid sciēs ubi ē sol.

QVOLIBET ALIO NON VA riato. ¶ Quia nō sequit̃ nullum aīal

currit. ergo null^o hō ridet: q̃a faciēdo istam cōiam scio te ridere: quīs nulluz aīal currit.

NISI SECVNDVM BONVM modū arguēdi. ¶ Quia tunc bene sequit̃ nullū aīal mouet. ergo null^o hō currit. nullū aīal ē coloratū. ergo illud aīal nō ē album siue illud animal sit siue nō.

SINE ALIQVO MEDIO. ¶ Quia negatiua nihil pōit pōitiue. ideo nō requit cōstantiā inferioris de superiori.

NISI RESPECTV TERMINO rum modalī. ¶ Quia ibi requit̃ debītū mediū. unde nō sequitur nullū hominē scis nō esse. ergo antichristū nō scis nō esse: q̃a ap̃s ē uerū cum suum contradictoriū sit falsum. Aliquē hoīem scis nō esse: q̃a ly hominē supponit sō^m pro homine q̃ ē cū uerbū p̃cipale sit hoc uerbū scio scis: et 3^a ē falsū ut patet sed bene sequit̃ cum debito medio. et antichristus ē aliquis hō.

AD SVVM INFERIVS. ¶ Siue p se siue per accidēs dum mō sit suuz: q̃a ad nō suum nō uiz^a ut de se satis ē manifestum.

EST CONSEQUENTIA simpliciter bona. . Nam formalit̃ q̃ d̃ forma dum dicte cōditiōes obseruentur: ut patet per singula.

DVM MODO ARGVATVR negatiue simpliciter. ¶ Quia nō sequit̃ tu nō es asinus. ergo tu nō es asinus: et tu es leo: et hoc dato q̃ ly nō cadat soluz supra primā ptē copulatiue: sed si negatiō caderet simpliciter supra totā copulatiuam: tunc eēt bona cōia et capitur superius et inferius large p eo a quo nō cōuertit̃ cōia et a tota copulatiua ad
h ii

quāz eius pte usq³ et nō ecōuerso. Iō
 quelz ps copulatiue ē supior ad totā.
Et sic ē finis se ptiis pīcipal^r huius
 tractatus quo ad arborē et notificatio
 nē: nec nō quo ad pīprietates filii reso
 lutoriū et o^m spāl^m regularū in cathe
 goricis limitatōes. Ad laudē eius q³ est
 finis o^m bonorū. **N**unc ad tertiā et
 ultiaz ptem totius tractatus cura di
 ligenter apponatur.

TERTIA ET VLTIMA
 pars huius tractatus ppo
 sitionū ipotheticarū speci
 ales regulas limitare ppo
 nit quā i pte tria etiam agere institui
 p^r numerū ipotheticarū designare.
 deinde quid ad cuiuslibet istarū ue
 ritate requir^r adiungere. postremo ipo
 theticarū spāles regulas limitare et fi
 nē toti opī dabo ad laudē eius q³ ē tri
 nus et unus. **P**riō igit^r de numero
 ipotheticarū uarie opiniones reperte
 sunt. prima et cōis opinio tres tantūz
 species ipotheticarū i significādo nō
 equiuālēs affirmat. s. copulatiuā dis
 iunctiuā et cōditionalē sub qua ratiōna
 lē collocat. **S**ec^a opinio Ferabrie qnq³
 affirmatiuas assignat et eis quiq³ op
 positas negatiuas. sic omib³ cōputa
 tis decē assignat. nam actus affirmati
 uus et negatiuus spē ex oppoito disti
 gun^r. Sūt aut^r quinq³ affirmatiue co
 pulatiua disiunctia conditiōal^r causal^r et
 tēporal^r quibz p negatōez precedentē
 qnq³ correspōdent aliē negatiue. **T**er
 tia opinio ponit septē affirmatiuas et
 cōter septē negatiuas oppoitas: et sic
 i summa quattuordecim sūt spēs ipo
 theticarū: et hec ē opinio huius magi

stri Strodi. sūt aut^r affirmatiue i copu
 latiua disiunctiua cōditiōal^r causal^r local^r
 tēporalis: et expletia quā aduersariuā
 appellat. et his septē negatiue opponū
 tur. **E**go tñ saluo meliori iudicio oc
 to spēs affirmatiuarū et cōter totidē
 negatiuarū i ipotheticis pono. et sic
 .xvi. spēs ipotheticarū assero assumati
 ue sunt he. copulatiua. disiunctia. cōditi
 nalis seu ratiōnal^r causal^r effectiua. tēpo
 ral^r localis. et aduersariua seu expletia
 quibus negatiue ex oppoito correspō
 det. **H**arū aut^r sufficiētiā pmi^a qdaz
 distictōe statim subiiciā. distictō ē hec
 q³ oēs note ipothetice possunt duplici
 ter sumi. s. mere ipothetice uel cathe
 gortice de extremo ipothetico: sicut d^r
 extrēo copulato disiuncto cōditiōali tē
 porali localī. nec parū differt un^o mo
 dus ab alio. uerbi. g. dicēdo q³ hō mo
 riet^r: qñ nō q³ hō homo moriet^r. si i ppo
 fuerit categorica de pīdicato tēpora
 li ē ppositō uera: utz p exponētes et
 singulares: qā tūc ē pbanda more ulis
 affirmatiue: qā a p^r termio mediato se
 cū dū denōiatōez ē icoanda ppois pba
 tio. si uero dcā ppo fuerit tēporalis: ita
 q³ nota pīcipal^r sit ly qñ ad q̄ itellec
 tus copulat istas fas categoricas.
 tunc ē ipothetica f^a et impossibil^r. naz si
 gnificat q³ qñ q³ hō moriet^r. tūc nō q
 libet hō moriet^r et hoc iplicat cōtradic
 tionē. **S**i uero alⁿ dicat^r q³ tēporalis
 et local^r et huiusmodi sūt categorice
 illud d^rz itelligi dū n sūt note pīcipa
 les: sed sūt de extremo ipothetico affi
 nē reputo illud eē uerū. **N**ūc ad suf
 ficiētiā uenio qñ intellectus cōiungit
 ples categoricas sūp hoc ē dupl^r: qā p
 hoc facit quodam ordie: ul^r sine ordine

ababz ptibz principalibz exttibz falsis.
PRECISE PRIMARIE SIGNIFICANTIUM. Quia ecouerso p noua impositioez ptium copulatiua significante: ut solz possz ee uera et ptes false: ut pluries paruit.

IPOTHETICE PROBABILITY.

Quia no sequit impossibilit tu es et tu n es. ergo tu no es. dato q aduerbium determinet totu.

AD QVAMLIBET SVARVM PARTIUM. Quia ad ptes no suas nulla e hitudo formaliter: ut pater de se.

PRINCIPALIVM. Io n sequit tu es ho ptu es asinus et deus e. g. tu es asinus. dato q ly et sit nota principal.

VEL SIBI PROPORTIONATUM. Quia i termis relatiuis pp depedentia n pot fieri oia ad pte termini relatiui: q no eet dñscu n eet pp intelligibilu n sequit aliqs ho currit et for. e. i. ergo for. e ille: sed bn sequit aliqd si bi pportabile. g. for. e aliqs ho curres

EST BONA CONSEQUENTIA et formal simplr. Ut inductive poia discurrenti facile pot apparere.

SED ECONVERSO NON VALET nisi de materia. Et hoc p ptijs cu sit copulatiua ex ptibz principalibz qruz una antecedit ad alia: tuc a pte antecedere ad tota copulatiua e bona d. et formal: n simplr seu de for. ut tu curris. g. tu curris et tu moueris. tu es albus. g. tu es albus et tu es colorat. et huiusmodi i qbz n e intelligere o. m. dñtis cu ante absq contradictione.

Seqr limitatō duarū reglarū disiunctie et p. a pte disiunctie ad tota disiunctia.

A PARTE DISIUNCTIVE PRINCIPALI. Quia n sequit asini sūt asini

g. oēs hoies sūt asini u. hoies et asini sūt asini. q. arguit a pte principal ptis et n a pte principali et hoc tenedo q li u. sit nota principal.

AFFIRMATIVE. Quia no sequit deus e. ergo no deus e u. deus e. dato q ly no cadat in totu.

VEL SFCVM CONVERTIBILI. Quia i uoce n pot ppō assumpta parte resum i dñte: ut sit ps disiunctiue: sed sufficit sibi cōsimilis.

IPOTHETICE PROBABILITY.

Quia n sequit tu es. g. cōtingenter tu es u. tu n es et hoc si aduerbium determinet totu.

AD DISIUNCTIVAM SIGNIFICANTIAM ex cōpōe suarū ptium. Quia si hec deus e u. deus e couerteret cum f. ptibz no mutātibz significatōem tuc a nulla pte ad tota ualeret oia.

PRECISE PRIMARIE SIGNIFICANTIUM. Quia ubi eo illius disiunctia ho e asinus u. homo e asinus tota significaret ut prius et ptes pōise q deus e non ualeret oia a parte ad tota.

EST CONQVENTIA BONA formal et de forma. Ut pater p singula discurrenti.

ET ECONVERSO NON VALET nisi de materia. Presum cu sit disiunctia cuius una ptu principalu antecedit ad reliqua: tuc a disiunctia ad pte que e d. e bona d. formal: n de for. ut tu curris p. tu moueris. g. tu moueris: tu es albus u. tu es coloratus. ergo tu es coloratus.

Munc sequit limitatō se regule disiunctiue. s. a disiunctiua cu destructōe uni ptis super aliam.

A DISIUNCTIVA AFFIRMA

tiua. Quia nō sequit̃ nō tu es asin⁹
uel tu es asinus: sed tu nō es asin⁹. g.
tu es asinus.

IPOTHETICE. PROBABILITY.

Quia nō seq̃t̃ pōt̃ eē q̃ tu sis rex
ul̃ tu sis papa: sed tu nō es rex. ergo tu
es papa. dato q̃ ly pōt̃ cadat in totaz p̃
mam disiunctiuam

SIGNIFICANTE EX COMPO

sitione suarū partū. Quia ubi ista
disiunctiua tu es asinus uel tu es asin⁹
cōuerteret̃ cū uera partibz significā
ribus: ut prius añs ē uerū et dñs falsū.

PRECISE PRIMARIE SIGNI

ficantium. Quia ubi illa disiunctiua
tu es asinus ul̃ deus ē: et prima ps si
gnificaret ut prius. secūda significāte
falsū adequate: tūc a disiunctiua p̃dca
cū destructōe prime ptis ad secundaz
nō ualet dñā.

CVM DESTRUCTIONE.

Quia sine destructōe nihil formali
ter seq̃t̃ ut de se ē manifestū:

PARTIS PRINCIPALIS.

Quia nō seq̃t̃ tu es homo: ul̃ homo
ē asinus. et tu nō es hō. sed nullus hō ē
asinus. ergo tu nō es homo tenēdo q̃
ly ul̃ sit nota principal.

AD ALTERAM PARTEM Pri

cipalem. Quia ad partē nō principa
lem nō u3o: ut patuit i ex pxi⁹ i q̃
duplex error cōmittit̃.

EST BONA CONSEQUEN

tia formal̃ et de for⁹: sicut discurren
ti p̃ singla poterit apparere. Notādū
circa copulatiuas et disiunctiās pp u^m
ar^m scūm a magistro in littera qd̃ pōt̃
applicari tā copulatis q̃ disiunctiuis pro
bādo duo cōtradictōia eē sil̃ uera: sicut
dato q̃ for. et plato currāt: tunc hec ē

uera: aliq̃s hō currit et for. ē i sil̃ hec ē
uera. aliq̃s hō currit: et for. nō ē ille. sig.
g⁹ duas fās ptes harū copulatiuarū:
arguo sic hec sūt uera et hec sūt duo
cōtradictoria. g⁹ duo cōtradictoria sūt
sil̃ uera. et hoc tenēdo opinionez tū be
ri q̃ rlm̃ idēp̃tatis nō sup̃pōit̃ cōfusi⁹
q̃ suū añs. iō ē hic difficultas q̃r debēt
assignari cōtradictōia istarū ptū cum
terminis relatiuis postq̃ sicut dicit ma
gister i littera i^a nō cōtradictū. nec suffi
cit se expedire p̃ negatiōem p̃positaz
qa illud nō declarat materiā et ē nō
p̃posita nō cōfūdīt tāu relatiuū cū nō
sit capax cōfusiōis. iō adhuc remanēt
ambo relatiua nō distributa q̃ ē cōtra
regulas cōtradictoriōrū cūz oporteat
terminū nō distributū i uno distribui
i a^o cō. Et p̃p̃ea ut habeat̃ certa no
ritia et nō solū cōfusa uidet̃ mihi dicō
dū q̃ i terminis relatiuis pp̃ depēdētiāz
quā hñt ad añs o3 in assignatiōe cōtrad
ictoriōrū disponere aūtia cū modifica
tōe et sup̃pōe q̃ uis relatiua se habere.
et iō qa i i^a p^a copulatiua aliq̃s hō ē et
for. est ille ly i^a refer̃ ad ly aliq̃s hō: qd̃
stat determinate. iō o3 q̃ i suo cōtradictō
rio stet distributiue negatiue. n^o hō
currit et for. nō ē i^a et fā ps significat q̃
for. q̃z hō q̃ currit nō ē et hec ē f^a: quia
tunc ē nō esset ipsemet. Sil̃ cōtradictō
riū alteri⁹. f. aliq̃s hō currit: et for. nō ē f^a
hoc ē n^o hō currit: ul̃ for. ē i^a et fā ps si
gnificat q̃ for. q̃z hō q̃ currit ē: et hoc
ē f^m et ita ob̃sues ul̃ i aliis. Et ut iu
uenes clari⁹ itelligāt dabo aliq̃ ex^a cer
tū ē q̃ i^a cō^a sine terminis distributis
ai^o hō currit et for. ē i^a significat q̃ ali
qs hō currit: et for. aliq̃s hō q̃ currit est.
i^a uero aliq̃s hō currit: et for. nō ē ille

nat. nec re. qd. omnis repugnet. aut
 Hoc eni re. ad ueritate conditionat que
 dicit ordinem formale seu illationis soluz.
 Casuero dicit ordinem materiale tantu
 vñ dato qd. nunc sit clara dies pauli. hec
 conditionalis est falsa. si sol est sup. terrā di
 es est clara: quia pot. stare o. omnis cum
 ante: ut patuit tempore passionis Christi:
 et ult. pscē eclipsis solaris sup. terrā. sicut
 dato qd. rideas hec est uera: quoniam tu es
 hō tu rides: et hec conditionalis est f. si tu
 es hō tu rides. sicut hec est f. quoniam dies
 est sol est sup. terrā: quia dies est nō est cā: s. ef
 fectus solis existens sup. terrā. Sicut da
 to qd. anchristus nō sit hec est f. quoniam
 aūx. est hō aūx. est aīa: quia aūx. est ho
 minē nihil ē: et cōter nullus est cā. Si ue
 ro utraq. falsa pars sit f. uel significa
 tū adeq. tū autis nō est cā significati adeq.
 ti omnis tunc casalis est falsa.

De effectiua.

Si alicuius effectie affirmatiue signi
 ficatis ex cōpōe suarū priū pscē pma
 rie significatiū utraq. ps est uera. et cū
 hoc significatiū adeq. tū autis est effect.
 adeq. tū significati omnis tūc effectiua est
 uera. id est uera. quia dies est clara sol est
 sup. terram: sed i. est f. quia tu es homo
 tu es hō: quia te est homin. nō est effectus
 sui ipsi. sicut hec est f. quia sol est sup. terrā
 dies est. Et cā est quia ly quia est nota effectus
 et ly quoniam est signū seu nota calitatis
 Si uero utraq. ps uel una fuerit f. uel
 significatiū adeq. tū autis nō fuerit effec
 tus significati adeq. tū consequētis
 tunc effectiua est falsa.

De temporali.

Si alicuius temporalis affirmatiue sig
 nicatis ex cōpositōe suarū partiu
 precise primarie significantiū: utraq.

ps principalis est uera secundū qd. p no
 tā exigat. temporalis: tūc temporalis est ue
 ra cuius iste uel consimiles sūt partes
 Dico autē secundū qd. p notā exigat. tē
 porale: quia interdū requiritur simul
 tas: interdum requirit prioritas. Inter
 dū posterioritas priū quo ad uerifica
 tōes duratōis. Exemplū primi. ego
 sū quando tu es. Exemplū si moy
 ses fuit aī q. Iosue fuit. Exemplū ter
 tiū. Moyses fuit postq. adā fuit. Si uero
 utraq. uel altera pars principalis fuerit
 f. uel nō s. exigētā note temporalis: tūc
 temporalis est falsa.

De locali.

Si alicuius localis affirmatiue signifi
 cantis ex cōpositione suarū parti
 um precise primarie significantiū:
 utraq. pars principalis est uera secun
 dum qd. per notam locale denotatur f.
 localis illis partibus uel consimilibus
 correspondens est uera. Dico autem
 ut prius secundum exigentiam note
 localis: quia interdum requiritur ade
 quatio: ut sum ubi tu es. interdum su
 perioritas: interdum inferioritas: et sic
 de aliis differētis loci partis ad partē

Si uero utraq. uel una pars princi
 palis sit falsa uel nō secundum exigen
 tiam note localis: tunc localis est fal.

Sed aduerte de possibilitate. impossibi
 litate. cōtigētia. necessitate. scia. credu
 litate dubitatōe. harū q. r. uor ipotheti
 carū. scilicet effectie temporalis et localis nihil
 dixi: quia suauit. ut v. me. de oibus di
 cere: quia he omēs quattuor requirunt
 sicut copulatiue utraq. partē esse uerā.
 Et uniuersaliter hoc s. exigētā note
 requirit istas ptes esse ueras. id dico p. si
 eut de copularis regulā hūit: et ultra

hoc addas q̄ ita sit possibile l' ipossibi
le cōtigēs ul' nece^m scitū l' creditū l' du
bitatū: sicut p̄ notā sig^o cālē. effectiuaz.
tēporalē l' localē. g^o ē possibil' ipossibi
lis cōtigēs nece^a scita. credita. du^a f̄z q̄
uolueris isferre: et sic uno capitulo de
bibz regulā hūisti. **De aduersatiua.**

Si alicuius aduersatiē affirmatiē sig^o
ficāris ex cōpōe suarū p̄tiū p̄cise p̄ma
rie significatiū ps ideterminata ē uera
f^a possibil' ipossibil' cōtigēs ul' nece^a sci
ta credita du^a tō^a aduersatiā cuius i^a
n^a cōfiliis ē ps ē cōfiliis denōiatiōis. et ap
pello p̄tē ideterminatā istā que seq̄r
notā istā tū ut q̄q̄ pluat tū ego studeo
i^a p̄pō ego studeo uocat^r ps idetermi
nata hāc regulā pono f̄z mētē Strodi
Sz ego puto alr dicēdū: q̄a ad ueritatē
aduersatiē significāris ex cōpōe suarū
p̄tiū p̄cise primā significatiū re^a
q̄ cōdcoāl' cuius a^a ē ps determinata
aduersatiē: et cōs o^m p̄tis ideterminata
sit f^a. v.g. hec aduersatiua ē uera l̄z sis
hō: tū tu nō es rex. q̄a hec cōdcoāl' ē f^a
si tu es hō tu es rex. cōtra uero ad hoc
q̄ sit f^a re^a q̄ cōdcoāl' scā mō dco sit ue
ra. v.g. hec aduersatiua ē f^a quis tu sis
hō: tū tu nō es alr. q̄a hec cōdcoāl' ē uera.
si tu es hō tu es alr. Et n̄ter cōcedo q̄ n̄
dat^r aliq̄ aduersatiā cōtigēs: sicut nec
cōditionalis: q̄a cōdcoālis et aduersatiā
oppoito mō cōtradiciūt. et duorū cōtra
dictoriorū si unū n̄ ē cōtigēs nec etiā
reliquum. iō hīto que aduersatiua sit
uera statī habet^r que est possibilis ne
cessaria et repta que sit f^a habet^r que
ē impossibilis. q̄a si aduersatiā ē uera. g^o
cōdcoālis sibi cōtradiciēs ē falsa: f̄z ois
cōdcoālis f^a ē impossibilis. g^o data aduer
satiā ē necessaria. et ita d' aliis suo mō

adducas. **De scia uero et credulita**
re et dubitatōe re^a ut dixi de cōdcoālī
q̄ sciat^r ul' q̄ credat^r uel dubitet^r illd^r
quod dictū ē regri ad ueritatē s̄tātō
possibilitatē ul' impossibilitatē uel neces
sitatē aduersariū. **E**t si diceret q̄ se
cūdū hoc dabit^r circulus i^a materia
et erit penitō p̄cipu. nā cōdcoālis p̄ba
tur p̄ aduersatiuā et aduersatiua p̄ cō
ditionalē. ergo cōdcoālis p̄ cōdcoāna
lē. **H**uic dicit^r q̄ nō cōmittit^r circu
lus: q̄a l̄z aduersatiua probat^r per cōdi
tionalē: tamen cōdcoālis nō probatur
nec cognoscitur p̄ aduersatiuam: sed
ueritas possibilitas necessitas. cōditi
onalis probatur altero duorū modo
rum. f̄z q̄ oppoitus cōtis repugnat aū
cedenti: uel quia nō pōt esse ita sicut
adequate significatur p̄ aū qn ita sit
sicut adequate significat^r p̄ cōis. cō
uerso uero p̄bat^r falsitas eius: et sic po
tius cōdcoālis p̄bat^r p̄ copulatiuā scāz
ex aūte et oppoito cōtis. q̄re obiectō scā
oio cessat. et sic fit finis s̄e p̄tis hui^o 3^e
p̄tis p̄cipalis. mō ad limitandas oēs
regulas spāles o^m ipotheticarū cōuer
tor ad laudē nostrī creatoris.

ULTIMO RESTAT Sin
gulas regulas ipothetica
rū p̄p̄is limitatōibus coar
tare: et p^o copulatiarū s̄m
ordiez p̄missum:

A COPVLATIVA AFFIRMA
tiua. **Q**uia nō seq̄r n̄ tu es hō et tu
es asin^o. g^o tu es asinus. dato q̄ ly non
cadat in totū.

SIGNIFICANTE EX COMPO
sitōe suarū p̄tiū. **Q**uia p̄ nouā ipo
sitōnem posset copulatiua esse uera

significat qd alqs homo currit et for.
alqs hō q currit nō ē. Ita in termis
distributuis suo mō dēs facere. ut i
quibz homo currit: et for. ē ille signi
ficat qd qz homo currit. et for. qz hō
qui currit ē. Et ista alia quilibet homo
currit: et for. nō ē iste significat qd qz
bet homo currit: et for. quibz homo qui
currit nō ē. Ista uero nullus hō currit
et for. ē iste significat qd nullus homo
currit et for. nullus homo q currit est
et ista nullus hō currit et for. ē iste si
gnificat qd null⁹ hō currit. et for. n⁹ hō
q currit nō ē: siue for. qz bet homo cur
rit ē quod iddē ē: et sic potes ex pdcis
cōrādictoria assignare disponēdo in
singulis aūtiā ea modificatōe qua uis
relatiua se habere.

Consequens ē tertio limitare regulā
conditionalium.

A CONDITIONALI AFFIR
matiuā. Quia non sequit⁹ nō si tu
es homo: tu es asinus: sed tu es homo.
ergo tu es asinus.

IPOTHETICE PROBABI.

Quia nō sequit⁹ impossibile ē qd tu
sis asinus si tu es homo: sed tu es hō.
ergo tu es asinus. dato qd ly impossibi
le cadat supra totam conditionalem.
SIGNIFICANTE EX COMPO
sitione suarum partiū. Quia ubi il
la conditio nāl si tu es homo tu es asi
nus subordine⁹ uni uere partibus si
gnificantibus ut prius aūis esset uerū
et consequens falsum.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantium. Quia ubi istius conditi
onalis si tu es homo tu es al⁹is signi
ficaret te esse asinū adequate ceteris
non mutantibus significatōnem. aūis

esset uerum et consequens falsū.

CVM POSITIONE. Quia sine
porōsne nihil sequit⁹. non enim seqt⁹
si tu curris tu moueris. g⁹ tu moueris

SVI ANTECEDENTIS. Quia
cū positōne alieni aūis nihil sequitur
si tu es papa: tu es sacerdos: sed tu es
homo. ergo tu es sacerdos. dato qd ista
tu es homo sit aūis alterius cōe.

PRINCIPALIS EXPLICITI.

Quia non sequit⁹ si tu rides duz tu
es letus tu rides: si tu es letus. ergo tu
rides. quia illud nō ē pncipalr aūis ex
plicitū: sed pars eius.

VEL IMPLICITI. Quia non se
quitur nisi tu es al⁹ tu nō es homo: sed
tu es aīal. ergo tu nō es homo: qd aūis
principale ē tu nō es al⁹ pp negatōez
implicitam in ly nisi p si nō.

VEL SIBI PROPORTIONA
bil. Quia nō sequit⁹ si antehristus ef
set homo: antehristus eēt animal: si an
techristus esset hō. ergo antehristus
esset animal: quia minor et cōclusio nō
sūt intelligibiles cū sint oratōes imp
fecte: sed bene sibi proportōabiles. et
antehristu s ē homo.

AD POSITIONEM SVI CON
sequentis. Quia nō sequit⁹ si tu cur
ris tu moueris: si tu curris. g⁹ tu cātas

PRINCIPALIS. Quia nō seqt⁹
si tu rides tu rides: tu rides si tu rides:
sed tu rides si tu rides. g⁹ tu rides.

VEL SIBI PROPORTIONA
bilis. Quia nō sequit⁹ si antehrist⁹
esset homo antehristus esset aīal: sed
antehristus ē homo. ergo antechri
stus esset animal: qd non ē cōs intelli
gibile cum non sit oratō perfecta: sed
sufficit sibi pportōabil idicatiuimodi.

EST BONA CONSEQUEN
tia tā formal q̄ de forma. ¶ Sicut patz
p singula discurrenti.

ET E CONVERSO A DESTRV
ctione vñtis ad destructōem aūtis.

¶ Obſuatis tñ omnibus dīctōibus ſu
perius assignatis: ut ſi tu curris tu mo
ueris: ſed tu n̄ moueris. ergo tu n̄ cur
ris.

¶ Notandū circa cōditōales q̄ 1.
ppōes et ſimiles ſūt diſtinguēde. ¶ Ne
ceſſario ſor. mouet ſi ſor. currit. ¶ Im
poſſibile ē te currere ſi poſſibile eſt te
currere. ¶ Nō pōt eē q̄ tu curras ſi pōt
eē q̄ tu curras: eo q̄ iſti ſunt mini moda
les poſſunt dupliciter cōſiderari ut de
termināt notā conditionis ſiue totam
cōditōnalē ul' ſolū aūis: ſi p' mō ſunt
uere. utz officiādo. et q̄a oīs cōditōna
lis falſa ē ipſoſibi. ¶ Sed caue poſtea
ne male inferat' vñs cū pōne aūtis ſi
cut cōiter deceptorie ſolz fieri hoc mō
neceſſario tu moueris ſi tu curris: ſed
tu curris. ergo neceſſario tu moueris.
nā hic nō iſert' vñs principale. ſ. tu mo
ueris: ſed addit' aliquid extraneū. ſ. ly
neceſſario quod ſi erat ps vñtis poſiq̄
pſuppoſitū ē q̄ ly neceſſario determi
net notā cōditōis ſeu totā cōditōna
lē. ſi uero modus determinet ſolū vñs
tūc oēs ppōes poſite ſunt falſe.

¶ Sequit' de cauſali ſz q̄ ſuperius ordi
nate promiſſū ē.

IA CAUSALI AFFIRMATIVA.

¶ Quia nō ſeq̄r nō quoniā deus eſt
uacuū ē. ergo uacuū ē.

SIGNIFICANTE EX COMPO

ſitōe ſuarū partiū. ¶ Quia ubi tota
hec cālis quoniā ſol ē ſup terrā tu uo
las. ſignificaret p nouā ipſitōēz ſicut
hec cālis uera: quoniāz creator ē crea

turā ē et tñ ptes ei' principales ſignifi
cāretur prius: tūc nō ſeq̄r quoniā ſol
ē ſup terrā tu uolas. g' tu uolas. quo
niā aūis eſſet uerū et vñs falſū.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficatiū. ¶ Quia ubi hec cālis uera quo
niā tu es hō tu es riſibilis: tota ſignifica
ret ut prius: et ſimilr i' tu es hō: ſed a'
ſignificaret precise te eſſe aſinū: tūc
aūis eſſet uerū et vñs falſū.

IPOTHETICE CAUSALITER
probabili. ¶ Quia n̄ ſeq̄r ipſoſibile ē
te eē hominē. quoniā tu es aſinus g'
tu es aſinus ſi mō' cadit in totū.

AD QVAM LIBET SVARVM
partium. ¶ Quia ad partes non ſuas
nō ualeret argumentū: ut de ſe ē ma
niſeſtum.

PRINCIPALIVM. ¶ Quia n̄ ſeq̄
tur quoniā ſtudes et diſputas tu eris
graduatus ſi pſeueraueris. ergo eris
graduatus.

ABSOLVTE. ¶ Et in hoc cōuēit cū
copulatiua.

ET SECVNDVM EXIGENTI
am note. ¶ Quia non ſoluz ſeq̄r ab
ſolute: quoniā terra iterponit' dyame
trāl'r inter ſolez et lunā. lunā clidſat'
ergo terra iterponit' dyametral'r iter
ſolem et lunā lu' clidſat': ſed et ſeq̄r
ergo terrā dyametral'r iterponi iter
ſolē et lunā ē cā eclidſis lune et lunā elī
pſari ē effectus i' iterpoſitōis: ſic enīz
ſignificat ly quoniā. ul' ly nā: q̄ ppō im
mediate ſequēs ſit cā ſeu ſignificatus
eius ſit cā ſignificati adeq̄ti alteri'. ſi
cut ecōtra ſignificat ly q̄a niſi abuta
mur terminis.

ETT CONSEQUENTIA SIMI
liter formal. ¶ Vt quoniā hoc ē graue

nō ipeditū extra suū locū. iō descēdit.
 2° hoc ē graue nō ipeditū extra suū
 locū: etiā seq̃r 2° descēdit. et ult^r et se
 quit^r. ergo hoc ēē graue extra suū lo
 cū nō ipeditū ē cā descēsis. Post hoc
 effectiue poscit ordo reglāz limitare.
AB EFFECTIVA AFFIRMATI
ua. ¶ Quia nō seq̃r. iñ quia creatura
 nō ē deus nō ē. ergo deus nō est.
SIGNIFICANTE EX COMPO
sitōe suarum partiū. ¶ Quia ubi hec
 effectiua falsa subordinaret uni men
 tali bone sine mutatiōe significatiōis
 partiū: tūc nō ualeret hec 2°: q̃a tu es
 celū cadit. 2° celū cadit.
PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantiū. ¶ Quia ubi hec effectiua
 uera: q̃a tu es nībil tu es hō: tota sub
 ordinaret uni male: et priā ps signifi
 caret ut prius: et secūda tē esse asinū:
 tūc nō ualeret 2°: q̃a tu es nībil tu es
 hō: 2° tu es hō: aīis eēt uerū et oīs f^m.
IPOTETICE EFFECTIVE PRO
babili. ¶ Quia nō seq̃r falsū ē tē esse
 papā: q̃a tu es leo. 2° tu es leo: et hoc
 q̃a mo^o cadit in totū.
AD QVAMLIBET SVARVM
partiū. ¶ Quia ad nō suas nulla ē for
 mal^r hitudo saltē de forma.
PRINCIPALIVM. ¶ Quia nō se
 q̃r q̃a for. satis cōgrue cantat. for. ē mi
 rabīl^r p̃s biter in uilla. ergo for ē mira
 bilis p̃s biter in uilla. for. cōgrue cantat.
ABSOLVTE. ¶ Et in hoc conuenit
 cū copulatiā quā p̃suppōit sicut cāp.
ET SECVNDVM EXIGEN
tiam note. ¶ Quia nō solū seq̃r abso
 lute quelz pars: sed et cum modificatiō
 ne effectiā: uerbi gratia: q̃a for. gemit
 for. egrotat. ergo for. gemit^r ē effect^r

egrotatōis ei^r: et ecōtra egrotatō ē cā
 gemitus eius.

EST CONSEQUENTIA SIM
pliciter formal^r. ¶ Ut q̃a hoc ascendit
 naturā: iō ē leue. ergo hoc ascendit et
 ē leue. Et hoc ascēdere est effectus le
 uitatis eius: ¶ Et attēde q̃ ly iō ē idif
 ferenter nota tā cāe q̃ effectus. ē enīz
 reditiū tā de quoniā q̃ d^r q̃a. et p̃pea
 cū ē reditiū de quoniā: tunc ē no
 tā effect^r. et q̃i ē reditiū de q̃a tūc ē
 nota cāe. ¶ Itē attēde q̃ duplex ē cā
 s. in essendo et i inferendo. Simil^r ē du
 plex effectus. s. in essendo et in inferē
 do et in p̃tī ē sūmo de cā et effectū in
 essendo et nō i inferēdo. quolz enīz aīis
 in oīa bona ē cā in inferēdo et oīs est
 effectus in inferēdo: sed cā in essendo
 ē que nō in hitudine ad oīaz tātū. sed
 i hitudie ad rē que ē cā effectus real^r.
Nota circa cāles et effectiā: q̃a so
 let fieri magnus rumor de hac propo
 sitōe an sit uera. s. q̃a tu nī es hō tu nō
 es hō: et sumunt cōiter ly q̃a p̃ quoniā
 sepius abutēdo uocabulis. ¶ Ad quod
 breuiter respōdeo q̃ ē falsa ut p̃t p̃
 p̃dictā patere: q̃a p^o significat hāc co
 pulatiā ē uerā: tu nō es hō et tu nō
 es hō. deinde secūdo significat secūduz
 exigētiā note q̃ te nō ē hō: nō ē cā
 quare tu nō es hō. et certum ē pri
 mo q̃ hec copulatiā ē falsa. deinde te
 nō esse hō: nō ē cā. iō nō ē causa
 alicuius. ergo priā ps istius cālis nī ē
 causa secunde. ergo oīo ista p̃pō ē f^a.
 ¶ Sed tamē ad probandū aīis illius cā
 lis esse uerū arguit forte sic aliqua cā
 tu nō es hō. ergo q̃a tu nō es hō: tū
 a cōuertibili ad cōuertibile: q̃a ly quia
 quod sumit^r p̃ quoniā aliquam cām

significat. et añs pbat: qđ suu; cōtra-
dictoriū ē falsu; ōi cā tu es hō. ¶ Ad
hoc argumentū magister dat i littera
duas responsiones. prima ē qđ ambe
iste sunt false. scilicet aliqua cā tu nō es hō
et omni cā tu es homo nec cōtradicūt
Et cā est secundū aliquos: qđ sicut nec
iste cōtradicūt aliquo homine: currete
tu es asinus et nullo hōie currete tu
es asinus. qđ dicte propōes nō sūt quā-
te ex quo in eis ponit ablatius in 3^a
¶ Ii cōcomitantia. sed utriusq; cōtradicō
rium debz assignari p negatōem ppo-
sitā totiet ambe erunt uere: sicut iste
due. hac causa ueritatis tu nō es hō et
hac cā ueritatis tu nō es hō demonstrā-
do cām quare pbo sedet. et ista non ē
cā quare tu es hō: nec quare tu nō es
hō. licet sit cōcedēdū qđ nō hac cā tu nō
es homo: et nō hac cā tu es homo. Et
dicit ulterius magister qđ si arguit ul-
terius sic i singularibus nō refert pre-
ponere uel postponere negatōes. ergo
ista equualēt. nō hac cā tu es homo et
hac causa tu non es homo. ¶ Dicit qđ
ista regula intelligit in singularibus
mere simplicibz. nūc autē dicte singu-
lares: qđ equualēt cālibz sūt ipotheti-
ce uirtualit seu implicite. ¶ Hec respō-
sio magistri ē bona: sed nō pp cām ad-
ditā. ab aliis seu pp similitudinē: qđ fal-
lax hz fundamētū. nō enī sumit in p-
posito ablatius i cā uel in cōcomitā-
tia. sed effectiue uel cāliter: sicut cū di-
citur oriente sole cālescit terra. iste ab-
latius nō frat in cā uel in cōcomitan-
tia. scilicet cālitatis et implicite uel unā causa
lē. et ideo nō mirū: sicut magister dicit
si iste sūt false hac cā tu es homo: hac
cā tu nō es hō demonstrando cām: quia

plato sedet: qđ i neutra istarū copulati-
uarū negat nota principal: sicut nec
cōtradicunt due copulatiue: quarū abe-
note sunt affirmatiue quīs categori-
ce cōtradicerēt: et ppea: sicut ibi dat
cōtradicoriū p negatōem negatē
notā principalē explicitā. ¶ Ita debet hic
dari solū cōtradicoriū p negatōem
pcedentem notā principalē implicitā.
scilicet hac cā uel aliqua cā uel omi causa
et ideo cōtradicoriū huius. hac cā tu
es homo est hō nō hac cā tu es homo.
et cōtradicoriū istius. hac cā tu nō es
homo ē hoc nō hac causa tu nō es hō
et huius aliqua cā tu es homo ē huius
non aliqua causa tu es homo et huius
ōi cā tu es hō ē hoc nō omni causa tu
es homo: et omnes dicte negatiue sūt
uere et affirmatiue false. ¶ Posset tñ
similitudo pri^o dca tolerari qđ ad hoc
scilicet ablatius positus in cā uel in cōco-
mitantia facit ppositōem quantā ap-
parenter: sed nō uere. ideo dicte pposi-
tōes cum ablatiuis cālibz effectiuis
faciunt pposēs quātas apparēter: sed nō
uere: et hoc ē uerū. ¶ Vnde p regula
observandū ē secundū istā uia cum ab-
latius cāliter uel effectiue ponit i pro-
positōe propō nō ē quantā: sicut nec cū
in ea ponit ablatius i cā uel in con-
comitantia nō tñ qđ ablatius cā uel
effectiuis equualēat ablatio in 3ª uel
in cōcomitātia. ¶ Secunda rñs magi-
stri: cōcedo istas duas: aliqua cā tu es
homo: et aliqua cā tu non es homo: qđ
sunt due subcōtrarie et negat qđ añs
cālis sic adequate significat: scilicet signifi-
cat qđ nō tu es hō aliq cā cōfuse distri-
butiue. ¶ Ista uero responsio uidetur
debil et uolūtaria: qđ i pdcā cāli. scilicet quia

tu non es homo: tu non es homo. nulla
negatio precedit ly quia. ideo non uide-
tur aliqua ratio quare ly causa inclusi-
ua in ista nota dicitur distribui. ¶ Ego au-
tem saluo iudicio meliori aliter et facili-
us responderem cum sic arguitur illud
aecedens: quia tu non es homo: eo quod
aliqua causa tu non es homo. dico quod
ista non est consequentia: quia ly quia est no-
ta hypothetica requirens duas propositio-
nes principales quas non habet in ista
oratione imperfecta que ponitur post
ly. ergo cum sic arguitur aliqua causa
tu non es homo. ergo quia tu non es ho-
mo: licet ly aliqua causa: et ly quia con-
uertantur in significato. non tamen in mo-
do significandi: eo quod ly quia aliquam
causam significat per modum coniungen-
di duas propositiones: quarum una sit
causa alterius. Sed ly aliqua causa ali-
quam causam significat: sed non con-
notat ex suo modo significandi talem
ordinem propter hoc non sit officium no-
minis. ¶ Et propterea ista oratio est ue-
ra et perfecta aliqua causa tu non es
homo: sed ista non est intelligibilis: quia
tu non es homo nec significat quiesce-
re quod aliqua causa tu non es homo: sed
ex suo modo significandi significat
dependere: quia ly tu non es homo est
aliqua causa alicuius alterius: et tamen
ibi non exprimitur terminus istius de-
pendentie: quia non subiungitur cuius sit
causa: sicut si ponerem patrem sine pro-
le: et sic facere relatiuum absolutum. ¶ Ad
hoc autem quod aliqua conuertantur non so-
lum oportet adequata significata con-
uertere: sed etiam modos significandi cum
aliis requisitis: sicut patuit in regula
speciali conuertibilium limitatione sex

ta. unde sicut multum refert dicere aliquam
causam est qua tu non es homo et dicere
quia tu non es homo est causa. et sic tri-
cata ac suspensiuam facere orationem
nihil exprimendo nec subdedit cuius
sit causa. Prima enim significat quies-
cere. ¶ Secunda dependere et imper-
fecte: ita refert dicere aliqua causa tu
non es homo: et quia tu non es homo.
nam in prima subiicit ly causa suppo-
nens pro aliqua causa: et sic contra pro
aliquo supponit: sed in secunda ly quia
est signum quod oratio sequens est causa:
et ly quia pro aliquo non supponit: sed
sicut alia significata actus intellectus
coniunguntur duas propositiones per mo-
dum cause et causati significat. ¶ Et
iuxta predicta pro satisfactione in hac ma-
teria dico quod ista causalis affirmatiua
de utraque causa affirmatiua est falsa.
¶ Quia tu es homo. tu es homo: quia tunc
idem eodem modo est causa sui ipsius. ¶ Di-
co etiam hoc quod ista causalis affirmati-
ua de prima categorica negatiua et
secunda affirmatiua est similiter falsa. scilicet quia
tu non es homo: tu es homo: quia te
esse non hominem non est uerum et con-
sequenter nihil est. ergo nullius est causa
nec effectus etiam non esse alicuius ef-
fectus causa esse istius quod est absurdum.
¶ Dico tertio e contrario quod ista causa-
lis affirmatiua de prima affirmatiua et
secunda categorica negatiua est falsa
quia tu es homo: tu non es homo propter
eandem causam: quia te non esse homi-
nem nihil est. ergo non est effectus ali-
cuius: et tunc esse alicuius est causa non
esse illius. ¶ Dico quarto etiam quod ista
causalis de utraque categorica negati-
ua est falsa. scilicet quia tu non es homo: tu non es homo:
ii

ga nihil nullius ē cā. neq̃ entis neq̃
nō entis: quia quod nihil ē: non ē cau
sa nec effectus alicuius. ¶ Dico quin
to quod harum omium quattuor cau
salium affirmatiuarum opposita debēt
assignari per negatōem precedentes
et omnia opposita erūt uera cum pre
dicte affirmatiue sunt false ut patuit.
¶ Et si quis probare uellet istam pro
positiōem negatiuā. s. quia tu non es
homo: tu non es homo. nam te nō es
se hōminem nō est causa quare tu es
homo. ergo et cē. aīcedēs probat q̃a
si non: det̃ oppositum. s. q̃ te non esse
homines est causa quare tu es homo.
et hoc ē falsum: sicut etiam dictum ē.
¶ Huic respondet negādo primam
cōsequētiā. sed ex isto aīcedente. s.
te nō esse hōminem nō est causa qua
re tu es homo: sequit̃ hoc oīs causale
negatiuū. s. ergo non quia tu n̄ es ho
mo: tu es homo: et hoc est uerum. un
de cōcedit̃ q̃ nō quia tu nō es homo:
tu es homo: nec quia tu es homo: tu
es homo: sed quonīaz tu es animal ra
tionale compositū ex anima intellecti
ua et corpore: ideo tu es homo. De tē
porali dicere series nostra iā exposcit.

¶ De temporali.

A TEMPORALI AFFIRMATI
ua. ¶ Quia non sequit̃ non dum tu
es: chimera disputat. ergo chimera di
sputat. dato q̃ ly non cadat in totam
temporalē: quia aliter nō esset negati
ua. unde ista tēporalis est affirmatiua
dum adam nō est: chimera nō est: sed
ista ē negatiua. nō dum adam est: chi
mera est: que est uera cum sua oppo
sita sit falsa remouēdo negatōem pre
positam toti. similis ista est falsa. quan

do chimera fuit: deus nō fuit: nec ista
ē sua cōtradictoria. quādo chi^a fuit de
us fuit: sed dat̃ p negatōem ppositā.
SIGNIFICANTE EX COMPO
sitiōne suarū partium. ¶ Quia p no
uam impositiōem uel subordinatiōem
totius tēporalis quondā false ad mō
talem ueram partibus etiam manen
tibus falsis ut prius nō ualeret conse
quētia.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantium. ¶ Quia ecōuerso p nouaz
impositiōem ptiū quondā temporalis
uere ita q̃ essent false tota significan
te ut prius: tūc nō ualeret oīa.

IPOTHETICE PROBABILI.

¶ Quia nō sequit̃ falso antichristus
est dum antichristus ē. ergo antichri
stus ē. aīcedens ē uerum et cōsequēs
falsum. si ly falso aduerbialit̃ cadat i ro
tū aīis.

AD QVAMLIBET SVARVM
partium. ¶ Quia ad ptes nō suas n^a
ē hītudo de forma.

PRINCIPALIVM. ¶ Quia nō se
quit̃ dum facio elemosinā ego bene
facio bīb; q̃ mihi uidet̃ idigētes. ergo
bñfacio omibus.

NON ABSOLVTE. ¶ Quia nō
sequit̃ tu nō fuisti quando adam fuit.
g^o tu nō fuisti: et i hoc differt a copu
latiā que absolute infert quāz ptem.

SED SECVNDVM EXIGEN
tiam note principāis. ¶ Quia bene
sequit̃ tu nō fuisti quando adam fuit.
g^o aliquādo tu nō fuisti: quia tūc tu n̄
fuisti demonstrādo instās i q^o adā fuit.

EST CONSEQUENTIA SIM
pliciter bona et formalis. ¶ Quia be
ne sequitur dum tu es tu uiuis. ergo

tu es: quia nota temporalis ē de presē
ti. **¶** Nota circa temporales q̄ hec p
positō necessario tu es dū tu es. potest
dupliciter teneri et utroq̄ modo ē fal
sa. primo in sensu compositōis: ita q̄ ly
necessario cadit ī totū: et tunc dī ex
ponitur tu es dū tu es: et non pōt esse q̄
nī tu sis: dū tu es: ita q̄ secūda negatō
cadat in totam temporalem: sicut ly ne
cessario: et tunc secūda exponens ē
falsa: quia sua opposita ē uera. s. pōt es
se q̄ nō tu sis dum tu es. et si dicitur
ponatur in esse: quia ē in sensu cōposi
to. **¶** Respondendo admittendo totū im
mo de facto ista negatiua tēporale erit
uera et fuit uera. s. anteq̄ esses et post
mortem tuam: quia sua opposita eēt
tunc falsa. s. tu es dum tu es: q̄ ex hac
sequit̄ q̄ tu es: quod tunc esset falsū.
¶ Secundo potest teneri in sensu di
uiso. s. dū tu es necessario tu es: et hoc
etiam est falsū: quia dum tu es pōt
esse q̄ tu non sis: nō possit eē q̄ tu
non sis dum tu es: quīs possit eē q̄ nō
tu sis dum tu es. et hoc si ly nō cadat ī
totam temporalem: ut paulo ante dixi
pro tēpore anteq̄ esses uel post mortem.
¶ Et per hoc patet solutio ad argumē
tum contra regulam temporalium: cū
sic arguit̄: tu es dum tu es. ergo tu es
Ista cōsequētia nō ē bona: et arguit̄
per regulam limitatōis temporalis cū
nota temporalis sit de presenti. ergo
regula falsa. maior arguit̄: quia ante
cedēs ē necessarium et nō contingēs
ergo et ce. q̄ aī sit necessarium: pa
ter quia tu es dum tu es: et nō potest
esse q̄ tu nī sis: dū tu es: quia si nō: det̄
oppositum et patet quod implicat.
¶ Ad hoc dicit̄ q̄ non bene exponit̄

quia ista exponēs deberet habere am
bas negatōes ante totam temporalem
sicut ly necessario modificat totū aī
pro ut in argumento assumit̄. **¶** Et iō
secūda exponens debet esse talis: et
non potest esse q̄ tu non sis dū tu es
et hoc ē falsū ut predixi. unde i^o due
sunt falsę et impossibiles. prima ī qua
negatio additur prime categorice. s.
pōt esse q̄ tu nī sis dum tu es: et secun
da in qua addit̄ negatio secunde cau
se. s. pōt esse q̄ sis dum tu nō es. **¶** Et ra
tio quia ambo debent poni in esse cū
ly pōt cadit in totum: ut suppositio. nā
si essent ī sensu diuiso prima esset ue
ra: q̄ significaret q̄ dum tu es potest
esse q̄ tu non sis: et secūda uera nō
naturaliter: sed super naturaliter mi
raculo lazari et in resurrectōe uniuersali:
et hoc loquēdo de hōie q̄ fuit: et nī
est: quia de homie nō existente et fu
turo esset naturaliter. ista propositō ue
ra sicut patet nunc de antichristo. nā
nunc dum non ē potest esse q̄ sit. sed
ista propositō ubi negatō non ponitur
ad primam nec ad secundam categori
cam: sed ante totam temporalem. s.
potest esse q̄ nō dum tu es: tu sis ē ue
rissima ante esse alicuius: et post mor
tem eius: ut predixi. **¶** Et tu lauda deū
dī ōi ueritate quā nobis donare singu
la die dignatus ē. **¶** Penultio restat
localiū reglāz limitare.

¶ De locali.

DE LOCALI AFFIRMATIVA:

¶ Quia non sequitur non tu es ubi
chimera ē. ergo chimera est: et hoc si
cut prius in temporali nō dicit̄ nega
tiua: nisi cū negatōe preposita cadēte
super totam. i i i

SIGNIFICANTE EX COMPO
sitōne suarum partium. ¶ Quia ubi
localis falsa inciperet subordinari loca
li uere partibus significantibus: ut p
us non ualeret oīa.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantiū. ¶ Quia per nouā impositio
nem partium quondam uerar^m loca
lis inciperent ptes esse false tota sigⁱ
ficante ut prius: nō ualeret oīa.

IPOTHETICE PROBABILI.

¶ Quia non sequit^r impossibilē chi
mera est ubi sol ē: ergo chimera ē: et
hoc dato q^d ly impossibile aduerbialit^r
cadat in totam localem que ē aīa.

AD QVALIBET SVARM PA
rtium. ¶ Quia ad non suas nō ē hitu
do: de forma.

PRINCIPALIVM. ¶ Quia nō se
quit^r: tu uides me dum tu uides oēm
hominē qui est hic: ergo tu uides oēs
hominē.

NON ABSOLVTE. ¶ Quia nō
sequit^r tu nō fuisti alicubi ubi sol fuit
ergo tu nō fuisti alicubi.

SED SECVNDVM EXIGEN
tiam note localis. ¶ Quia bene sequi
tur ex dicto antecedēte: ergo alicubi
nō fuisti.

EST CONSEQUENTIA FOR
malis simpliciter. ¶ Ut sum ubi tu es
ergo sum alicubi: et tu es ibi: q^{ia} nota ē
simultatis.

¶ De aduersatiua.

¶ Vltimo de aduersatiua que expletiva
uocat^r restat regulas limitare.

AB EXPLETIVA AFFIRMATI
ua. ¶ Quia nō sequit^r non quāuis tu
curris: tamē chimera currit: ergo chi
mera currit.

SIGNIFICANTE EX COMPO
sitōne suarum partium. ¶ Quia ubi
expletiva falsa inciperet subordinari
expletive uere partibus significantib^z
ut prius nō ualeret oīa.

PRECISE PRIMARIE SIGNI
ficantiū. ¶ Quia ecōuerso p no
uam impositōem partis indetermina
te prius uere expletive uere inciperet
pars indeterminata esse falsa nō ualeret
cōsequentia.

IPOTHETICE PROBABILI.

¶ Quia nō sequit^r falsū ē te esse papā
q^{ui}s tu sis sacerdos: ergo tu es papa
et hoc dato q^d mod^o cadat supra totā
expletivam.

AD PARTEM INDETERMI
natā. ¶ Quia ad determinatā nō ua
let cōsequentia: nō enim sequitur q^{ui}s
tibi seruirem: tu non esses gratus: er
go tibi seruire: sed bene sequit^r q^d nō
esses gratus quia hec ps indetermina
ta quasi presupponit^r p constanti in
expletiva.

PRINCIPALEM. ¶ Quia nō seq
uit^r quāuis tibi seruiā tamē tu non es
gratus amico meo: ergo tu non es
gratus.

ABSOLVTE. ¶ Quia ad partē ide
terminatā cum presupponat^r oīo ue
ra: ualeat cōsequentia absolute.

ET SECVNDVM EXIGENTI
am note. ¶ Quia aduersatiua ex suo
modo significandi nō solum denotat
partem indeterminatā esse ueram: s^c
cum aduersatiōe eius q^d cōueniret seu
deceret: uerbi gratia: seq^r quāuis tibi
seruiā: tamen tu nō habebis me odio:
ergo tu habes me odio cū nō debes
habere: sed potius amare.

EST CONSEQUENTIA SIM
 pliciter formalis. **Q**uia contradicto
 rium consequentis nō solum implicat
 cum antecedēte. uerū etiam in omni
 bus consimili forma retenta est bona
Aduertendum est q̄ in limitatōibz
 ipoteticarū continuo facte sunt tres
 exceptōnes. Prima q̄ non sit negatia
 Secunda q̄ significet ex compositōe
 suarū partium precise primarie signi
 ficantium. Tertia q̄ sit ipoteticē pro
 babilis. Ideo non imerito dubitabit ali
 quis quo modo ueritas sit inferenda
 uel falsitas: possibilitas uel impossibilitas
 necessitas uel cōtingentia. **P**ro quo
 dico tria secundum tria quesita. priō
 q̄ ipoteticarū negatiuarum falsitas
 ueritatis et ce. per affirmatiuam sibi
 cōtradictorie oppositā cognoscit. Est
 enim affirmatio prior negatōe. et ge
 neraliter duorū contradictoriorū sibi
 inuicem cōtradictentium. si unum est
 uerum: reliquum est falsū: et e cōuerso
 et si unum est necessariū: reliquum ē
 impossibile: et e contra: si unum est cō
 tingens reliquum possibile. **S**ic di
 co q̄ ipoteticarum aliter q̄ autēntice
 significatiū ueritas et falsitas et ce.
 ex subordinatōe ad mentalem p̄spi
 cit: ut talis ipothetica subordinat me
 tali uere uel false et ce. ergo est uera uel
 falsa et ce. nam que sunt in uoce uel in
 scripto sunt earum que sunt in anima
 passionū note. **D**ico ergo q̄ ipothe
 ticarū nō ipoteticē: sed categorice
 probabiliū. ueritas et falsitas attrēde
 da est penes naturam primi termini
 mediati nō primi secundum situm: sed
 secundum denominatōem: pluries

enim contingit q̄ ultimus terminus
 secundum situm ē primus secundū
 probatōem: ut patet in modalibus de
 sensu composito nō finaliter subse
 quente:

Post omnia uolo iucunditatis gratia
 tria problemata ad laudem trinitatis
 soluere:

PROPTER QUID
 uerba. de preterito et de
 futuro ampliant pro dua
 bus differentiis temporis
 cum unam solā significant. **R**espō
 deo causa originalis est nō uoluntaria
 quia aggregatum ex uerbo principa
 li et participio futuri temporis uel pre
 teriti equialet solo uerbo preteritiō
 uel futuriū. uerbi gratia secundum
 bonam grāmaticāz comprobata hoc
 complexum est futurū equialet hū
 ic uerbo erit. et est preteritum ly fuit:
 ideo hoc uerbu fuit uel erit habet im
 plicitam uim duorum temporum. et
 et propter hoc illud cōplexū erit pre
 sens fuit futurus erit preteritum non
 habet maiore uim q̄ si solum uerbu
 per se poneret: quia nullum istorum
 complexorū equialet uni uerbo sim
 plici secundum cōmunem grāmati
 cam. **E**t propter hoc etiam patet q̄
 si inter uerbum et participium aliqd
 mediaret: tunc subiectum nō ampliā
 ret: quia ex uerbo et participio nō fit
 uerum: ut dicendo sortes homo futu
 rus. et ideo non sequitur sor. est futu
 rus episcopus. ergo sor. est episcopus
 futurus. **E**t si dicat quare uerbum
 futuri et preteriti temporis potius im

liii

plicat presens: et participiū sibi propor-
 tionatū q̄ uerbūz presentis temporis
 quod nullum rēpus implicat nisi pre-
 sens purum. **A**d hoc dico q̄ causa ē
 q̄ omne preteritū implicat presens. si
 enim fuit aliquid. ergo aliquando fu-
 it ita q̄ est. Et si quid erit. ergo aliquā-
 do erit ita quod est. Sed uerbūz de p̄-
 senti propter suā simplicitatez nul-
 lum exigit aliud rēpus ad sui esse ut
 patet de eternitate dei in qua nihil ē
 preteritum nihil futurum: sed tantūz
 presens. **E**t si dicas secūdum dicta
 sequit̄ q̄ uerbū erit determinati sex?
 .s. masculini uel feminini generis post
 q̄ equialet huic complexo est preteri-
 tum hoc uerbum fuit. **A**d hoc dici-
 tur q̄ concedere illud cōsequens non
 esset peccatūz mortale. nam apud he-
 breos sunt uerba dererminata mascu-
 lis et determinata mulieribz ad loquē-
 dum nec repugnat genus pro sexu:
 et genus pro actōne et passione uel
 neutralitate in uerbo. nam in partici-
 pio sunt hec duo accidentia licet mu-
 tent̄ uocabula cum docent significa-
 tionem illiud quod est genus in uer-
 bo. **A**lter enim ramen responde-
 tur negando istam cōsequētiam hoc
 complexum est futurum equialet hu-
 ic uerbo est. ergo est determinati se-
 xus. licet enim equialeant in tempo-
 rali significatōne et in multis aliis nō
 tū simplr in oibz: sicut in sexu.

SECVNDVM **P**RO-
 blema: Propter quid ly dif-
 fert confundit confuse di-
 stributiue mobiliter terminū capacez
 sequentez rectum a parte post. **S**imi-

liter comparatiuus gradus **S**uperlati-
 uus et siles termini. et tñ ly incipit et d̄
 finit et termini modales hoc tñ faciūt
 cum tamē isti in suis expositiōibus i-
 cludent negatiōem p̄ terminūz distri-
 butiūz sicut illi p̄dicti. **R**ño termi-
 nus quo ad suppositōez distributiua
 in exposita sequit̄ naturam exponē-
 tis fortioris dum modo due cōditōnes
 concurrant. **P**rimo q̄ terminus ex-
 ponibilis significet uehementiaz pre-
 dicati ad subiectum in qualibet expo-
 nente. secundo q̄ significet eandem
 differentiam duratōis in qualibz ex-
 ponente. **D**ico ad primum propter
 terminos modales qui nō distribuunt
 licet includant negatiōem in altera
 exponente: sicut patz de ly necessario
 et hoc ideo quia termini modales na-
 ti sunt totam cōpositiōem principalr
 determinare et non inherentiā predi-
 cati ad subiectum. **D**ico secundo p̄-
 pter incipit et desinit que tempora di-
 uersa specie in exponētibus includūt
 ideo uis istorū uerborum nō unitur.
Et per hoc patet quare etia ly differt
 nō distribuit de preterito et futuro: ni-
 si p̄suppositis cōtemporaneis subiecto.
Ex dictis potes uidere q̄ in ista tantū
 homo currit. predicatū stat distributi-
 ue. quia in secūda exponēte negatiua
 fortiori. .s. nihil nō currit distribuit̄ pre-
 dicatū. homo uero in nulla distribuit̄
 sed ly nō homo q̄ nō remanet in ex-
 clusua. In ista uero tantūz homo nō
 currit etiam ly currit stat distributiue
 p̄pter primaz exponentem. .s. homo tñ
 currit: quia in secunda exponente tñ
 distribuit̄ aliquis terminus qui rema-
 net in exclusua. s. quodlibet nō homo

currit ubi distribuitur solū ly nō homo
qui nō est terminus exclusiue: s; sumi
tur ad exprimēdū cōceptū mentis dū
intellectus excludit. **E**x quo patet qd
nō super ly tantū affirmatiuū primi or
dinis distribuitur p̄dicatū non ipeditur
et capax cōfusionis rātōe negatōnis i
plicitē: sed aliquādo hoc facit rātōe ne
gatōnis explicite primū facit i exclusi
ua pura affirmatiōe primi ordinis: et se
cūdū i affirmatiā negatōe sequēte nō
tā exclusionis. **E**t si dicitur in ista tā
tū homo nō currit cadūt supra p̄di
catum duo signa distributiā. g^o non
distributiū deberet stare p̄dicatū p̄
ferri cū quodlibet istorū hēret per se
uim distribuendi illud. **H**uic dicitur
qd hoc ē uerū ubi ista duo signa se in
uicē nō includerēt. nā i dicta exclusiua
ly tantū nō distribuit nisi rōe de ly non
explicitū. iō rōe etus nō fit ipeditur.
Et quis ly tantū hēret uī distribuendi
illud p̄dicatum absq; dē negatōe
hoc nō esset: nisi i exclusiua pura pri
mi ordinis: sed nūc cū his circūstātiis n̄
hēret aliquam uim nisi rātōe explicite ne
gatōnis. **I**dem dicas de 1° tantum n̄
homo non ē homo: ubi p̄dicatum di
stributiū stat ppter cām priē exponē
tis. **I**n 1° uero tantū aīal ē oīs homo
distribuitur hoc p̄dicatū ens oīs hō so
lū uigore dictōnis exclusiue ēt ly ho
mo distribuitur solū a ly oīs: quia supra
ipsū nō cadunt duo signa distributiā
eque p^o. qd autē stat distributiū p^o ex
p^o exponēte p̄iacēte. s. aīal ē oīs homo
ubi hō stat distributiū. non est autē lici
tū ē minū sup̄ponere cōfusi^o i exponē
te aliqua q̄ i exposita cum ualeat ar
gumentum ab exposita ad quamli

bet exponentium. et a termino non
distributo ad ē minū distributuū ua
leret argumētum de forma quod est
falsū. **I**n 1° uero tantū nullū aīal currit
distribuitur utrūq; extremū rātōe ne
gatōis expresse: et nō rātōe distributi
onis exclusiue: nisi pro ut iplicat istaz
negatōem i priā exponente p̄iacen
te que distribuit utrūq; extremum
rātōe uero secunde exponentis nullā
uī habet cum sit debiliōr eo qd ibi sit
distributiū affirmatiā transiens nō su
per subiectū exclusiue: sed super ei^o
oppositum. et super p̄dicatū exclusiue
s. dicēdo quodlibz non nullū aīal currit
seu quod aliquod aīal currit clari^o di
cēdo. distributiū uero affirmatiā non ē
fortior negatiā ceteris paribus.

TERTIVM PROBLE
ma qd quidam termini in
mobilitate ita qd n̄ lz descē
dere. qdā uero cōfūdūt mo
bilitē n̄ imōbilitādē. **A**d hoc dico qd i
mente cā ē qd intellect^o aliq̄ modo
suo actu iterdum fertur super aliquā
multitudinem p se. p^o nullū tamen ei^o
iduiuuū cōcernēdo: sicut cū dico ne
cessario oīs hō ē iterdū fertur nō solum
supra multitudinem p se p^o: s; ēt i ptes
illius multitudinis circā quā cōpōit^o i di
uidit: sicut cū dico oīs hō currit. aliqz
homo ē asinus. **S**ed i uoce causa ē
ex subordinatōe ad istum actū mō
talē. quot autē sunt tales actus distin
cte enumerare esset difficile licet plu
rimi sint nō ut in sūmularum regu
lis aggregari: tamen occurrunt in
terdum aliqui quos sola experientia
manifestat esse tales dum uidemus

q̄ in cōmuni sunt uera. et descenden
 do sunt falsa. uerbi gratia. tantum nō
 homo nō est homo tenendo primum
 nō infinite et secundum negatiue: est
 ista propositio uera et predicatum stat
 distributiue ratione negationis expref
 se: ut prius dixi: et tamen stat distribu
 tiue imobilitate: quia nō licet descēde
 re. non enim sequitur tantū non homo
 nō est homo: Sortes est homo. ergo tā
 tū homo nō est. Sor. at̄cedens est ue
 rum et cōsequēs falsū. q̄ at̄cedens sit
 uerum patet per exponētes nō homo
 nō est homo: et quodlibet non nō ho
 mo est homo: sed quodlibet quod ē ho
 mo est homo: quia due infinitationes
 unam faciunt finitatem. ergo tan
 tum nō homo non est homo: et q̄ cō
 sequens sit falsum exponēdo patet nō
 homo nō est Sor. et quodlibet nō non
 homo est sor. et hoc est falsū: quia su
 um cōradictorium est uerū. aliquid
 nō non homo nō est sor. nam plato nō
 est sor. et plato est aliquid nō nō homo
 quia est homo. ergo et cetera. Et sic patet
 q̄ in cōmuni ista distributio est uera
 que i descensu sit falsa. Similiter nō
 sequitur tantum nō homo non currit.
 sor. est currens. ergo tantū nō homo
 non est sor. dato q̄ nihil preter homi
 nem currat: et omēs homines currāt.
 et sor. sit homo. Et si dicitur secundū
 hoc a termino stare imobilitate ad eū
 dem mobiliter ualeret argumentum: quia
 ab exposita ad quālibet exponētium
 ualet cōsequētia sic arguēdo tantum
 nō homo nō est homo. ergo nō homo
 nō est homo. Huic dicitur q̄ a termi
 no stare imobilitate ad eundē stantē

mobiliter respectu eiusdem uerborum
 dem sine cathegorematicū nō ualet ar
 gumentū: sed sine illo uel illis. pōt opti
 me ualere. sequitur enim necessario oīs
 homo ē animal. ergo omis homo est
 animal ab exposita ad exponētē. Et
 tamē i prima stat distributio imobilitate
 et in secunda mobiliter: hoc quia abili
 citur ly necessario. Et si dicitur secun
 dum hoc oportet cōcedere q̄ duo si
 gna simul coniuncta faciunt uel habent
 uim imobilitandi q̄ nullum per se ha
 beret: patet de ly tantū et de ly non in
 exclusiua assignata. Huic dicitur cōn
 cédendo totum: quia dicti duo termi
 ni in uoce sic positi i tali ordine subor
 dinantur uni actui mentali imobilitati
 ri ubi diuisim positi uel alio ordine nō
 subordinantur illi actui: sed alteri. i mō
 te uero est hoc ex libertate hominis po
 tentis componere uel diuinare ad libi
 tū ferendo actū supra multitudinē to
 tā uel in partes eius.

TAM OPVS QVOD
 a me tanto tempore pete
 batis acutissimi iuuenes
 ad optatū sinez peruenit. i
 quo si qd electū aut prestantia dignū
 effeci. illud totū altissimo deo cumu
 latissime tribuatis. si quid rude uel in
 digestum imprudenter ingessi illud
 mihi oneris imponite: quāquā et hu
 manitati mee nō nihil ignoscere aū
 pspexerim q̄ frequens calculatōnum
 posteriorum utriusq̄ phie nec non
 methaphisice ac thelecrio adeo uche
 méter ab hoc pposito diuertebatur
 deū testet et hoīes ac oēs uos cōscios
 hēz uix aliqd oculi his tēporibz nact^{us}

esse potuerim. Malui tamen instantis
simis precibus uestris aliquid etiam il
laboratum cōferre q̄ uel arrogantie ti
more u^o uestri negligentia reprehē
di. Verus si quid aduersus orthodo
xē ecclesie instituta quoq̄ mō p̄scripsi
illud totum reputo irritum et inane.
Cum me sacro sancte ecclesie correc
tioni subiectum esse cōfitear.

Ad laudem eius que pudicissime mū
do edidit. omnium nostrum saluato
rem. **E**xplacuit dubia edita per
reuerendum magistrum Paulū Per
gulesensem: quem ille cuius disposi
tione omnes nos subiecti sumus sui
gratia et bonitate optime et beate re
gere et conseruare dignetur.

C L A V S D E O

INCIPIUNT CONSEQUEN TIAE STRODI EOELICITER.

CONSEQVEN
tia est illatio cōse
quētis ex antecē
te. **E**t q̄a poterit
aliquod cōsequēs
inferri ex antecē
te debite ul' inde
bite. Ideo fm hoc dicitur aliqua cō
bona et aliqua mala que ualeat et que
non ualeat. **C**onsequētia bona dicit
tur cuius nō potest esse ita sicut adeq̄
te significat per antecēdes: quoniam p̄ tūc
sit ita sicut adequate significat p̄ su
um cōsequēs. exēplū de ista cōsequē
tia: tu es homo. ergo tu es animal cui⁹
nō potest esse ita sicut adequate
significatur per antecēdens. s. q̄ tu sis
homo: nisi fuerit ita sicut adequate si
gnificat p̄ suū cōs. s. q̄ tu es animal.
Et ecōuerso dicit cōia non bona ul'
nō ualere quando stat sic esse sicut si
gnificatur adequate per antecēdes li
cet nō sit sicut adequate significatur
p̄ cōs suū. sic de ista: tu es homo. ergo
tu sedes cuius stat sic esse: sicut adeq̄
te significat p̄ aūs. s. q̄ tu sis hō: l3 non
sit ita: sicut adequate significat p̄ cō
sequēs. s. q̄ tu sedes. stat. n. te eē hōiem
l3 nō sedeat. **S**ed duplex dicit cōia bōa
quedā. n. ē cōia bōa de forma: et quedā
de materia tantū. **C**ōsequētia bona
de forma dicit eē i cui⁹ si sic eē sicut
adequate significat per aūs intelligi
rū: sic eē sicut adeq̄te significat p̄ d^o
intelligi. si q̄s. n. intelligat te eē hominē:
tūc intelligit te esse al: et iō dicit i ra
li cōsequētia cōs eē d' formali intellectu

antecedentis. **S**ed cōsequētia bona materialis tantum dicitur cuius cōsequens non est de formali intellectu antecedentis. seruatis tamen conditionibus requisitis ad cōsequētiā bonam ut supra dictū ē: sicut est ista cōsequētia homo est asinus. ergo baculus stat in angulo. stat enim intelligere hominem esse asinum licet non intelligas nec cogites q̄ baculus stat in angulo. ideo patet ex dictis descriptōibus quod omnis cōsequētia bona et formalis est bona et materialis: sed nō econuerso. **P**ro cōsequētia materialibus sunt due regule. prima regula est: q̄ ex impossibili sequitur quodlibet. i. omnis cōsequētia cuius antecēdes est impossibile est bona de materia. **S**ecunda regula est quod necessarium sequitur ad quodlibet. i. omnis cōsequētia cuius cōsequēs est necessarium est bona de materia. **E**xemplum primum: ut homo ē asinus. ergo tu curris. **E**xemplū secundū: ut tu sedes. ergo deus ē. **S**ic ergo dicebat in tractatu precedenti de hypotheticis q̄ stat cōditio nālē ē uerā cuius tam ant̄s q̄ cōs sūt falsa: ut si asinus uolat asinus. h̄z alas et econuerso. stat cōditionalē ē falsam cuius tam ant̄s q̄ cōs ē uerum: ut si tu es homo: ergo sū homo: et omis cōditio nālīs uerā ē necessaria: et omis mala ē impossibilis. **S**imiliter dicit de qualibet cōnā que nūcupat̄ propositō ratio nālīs discursus argumētatio et cōmunit̄ dicit̄ improprie argumētū. **E**xemplū ut ē de istis cōsequētiis. tu es hō ergo ego sū homo: et etiā ut tu es asinus. ergo tu non es hō. ideo dicitur q̄ sicut cōditionalis nihil pōit in esse: sic

nec aliqua cōnā et ideo concedēdo cōsequētiā nō oportet cōcedere ant̄s p̄ cōsequens eius. **S**imiliter negādo cōnā nō oportet ant̄s nīl nīl negare: erga concedere cōnā nihil aliud ē q̄ assentire q̄ cōsequens tale inferat̄ ex tali ant̄e debite. sed negare cōnā ē dissentire q̄ tale cōs inferatur debite ex ant̄e. Et tūc stat iste uersus. **E**x falsis uerū: ex ueris nil nisi uerū. **M**odi aut̄ cōes arguendi ex hoc q̄ aliqua cōnā sit bona sunt isti.

Si aliq̄ cōnā ē bona et formalis et eius antecēdes ē uerum. ergo et cōsequēs ē uerum.

Si cōsequens est falsum. igitur et antecēdens.

Si aliquādo erit ita sicut significat̄ p̄ antecēdes: tunc erit ita sicut significat̄ per cōs.

Si aliquando non erit ita sicut significatur per cōsequēs pro tunc nō erit ita sicut adequate significatur per antecēdens.

Si ant̄s ē cōcedendum cōs ē ab eodez concedendum.

Si antecēdens est negandum. igitur et antecēdens.

Si antecēdes est possibile cōsequēs est possibile.

Si cōs ē impossibile. igit̄ et antecēdes ē impossibile.

Si ant̄s ē necessarium ergo et cōs est necessarium.

Si cōsequens est contingens. ergo et antecēdens est contingens uel impossibile.

Si antecēdens est pure negatiuum ergo et cōsequēs est pure negatiuum.

Si aⁿs ē pure affirmatiuū. g^o et aⁿs. **I**
aliqua ps eius.

Si aⁿs ē scitū. ergo et aⁿs ē scitū.

Si aⁿs ē dubiū. ergo et aⁿs ē dubiū ul
scitū esse falsū.

Si aⁿs ē dubitandū. ergo et aⁿs non ē
ab eodem negandū.

Si aⁿs ē negādū. aⁿs nō est ab eodem
dubitandū.

Si aliqd aⁿcedit ad aⁿs. g^o illud idē aⁿ
cedit ad aⁿs.

Si aliquid seq^r ad aⁿs illud idem seq^r
tur ad aⁿs.

Si aliquid stat cum aⁿte. ergo idē stat
cum aⁿte.

Si aliquid repugnat aⁿti illud idē re
pugnat aⁿti.

Si arguat^r ex contradictorio aⁿti ad
cōtradictorium aⁿti i^a ualeat.

Si arguat^r ex oppoito aⁿti ad alterāz
p^rmissarū seq^r oppoitiū alterius p^rmiⁱ.

Si aⁿs ē intellectū a te. g^o et aⁿs ē intel
lectū a te.

Si aliqua p^ria ē bona. g^o o^m aⁿti non
pōt stare cum aⁿte.

HABITIS ERGO MO
dis p^ractis sciēdū ē q^d i^a q^o
libz istorū si sūat cōtradico
riū aⁿti cū miori iserit cō
sequētiā nō ualere. vñ seq^r aⁿs i^a nō
ē uerū et aⁿs ē uerū. g^o i^a u^o u^o et sic
de aliis. **E**x istis regl^s p^rus posit^s de
notitia c^o bōe p^rmale possūt re^r iā colle
cte p^rbari. Suppo. n. q^d ēē i^a descriptōe
c^o bōe sumat^r p^r re p^ricipal^r supposita
p^r significata sic se hēre ut in tractatu
pori sumebat^r. **E**t ar^o p^r re^r sic. q^a si
nō ē uera. det^r gratia argumēti ei^o o^m
i. q^d aliq^o ē bōa et aⁿs ē uerū et c^o i^a

et cū aⁿs sit p^ro ip^sū ē f^m. i. cōtra. se
enī aⁿs ē uerū et aⁿs f^m. g^o ita ē si
cut adeq^rte significat^r p^r aⁿs. et nō ē ita
sicut adeq^rte significatur p^r aⁿs. g^o pōt
ēē ita sicut adeq^rte significat^r p^r aⁿs. i.
nō sit ita sicut adeq^rte sig^r p^r aⁿs. g^o p^r d^r
scriptōem datā de c^o mala ipsa nō u^o.

Secūda re^r cōsili^s p^rbat^r q^a dato q^d
aⁿs sit f^m et aⁿs d^ret cū a sit p^ro. q^a aⁿs
ēē c^o se^r q^a aⁿs sit uerū. et ultra aⁿs ē
uerū et aⁿs f^m. g^o c^o i^a u^o. i^a p^rbat^r
ē i^a p^rbatōe p^r re^r. I^a tū seq^r i^a c^o ē
bōa et aⁿs ē uerū. g^o et aⁿs. Nō tū se
me^m uerbis de p^rterito et futuro. vñ
i^a se^r i^a c^o ē bōa et aⁿs erit uerū. i^a et
aⁿs. p^r aⁿs i^a c^o fuit f^m. i^a et aⁿs. stat
n. q^d aⁿs i^a c^o erit uerū. i^a aⁿs nūq^o post
hoc erit uerū. et c^o. i. bñ u^o i^a istis uer
bis de p^rterito p^r futuro p^rpositis istis
cōditōibz fuit ita. erit ita. **V**ñ se^r i^a c^o
ē bōa et erit ita q^d aⁿs ei^o ē uerū. ergo
tūc erit ita q^d aⁿs ei^o ē uerū supposita
p^rma^a significatōe termiorū et nō mu
tata. **S**il^r se fuit ita q^d aⁿs i^a c^o ē f^m
g^o tūc fuit ita q^d aⁿs ei^o ē f^m. **T**ertia
re^r p^rbat^r q^a si nō det^r gratia argumē
ti o^m. i. q^d aⁿs erit ita. sicut significat^r
p^r aⁿs. et p^r tūc nō erit ita sicut sig^r p^r c^o
et tū i^a c^o ē bōa. **S**z tūc cōtra ex p^ria
pte se^r q^d si tūc forāretur i^a c^o sōm sig^r
ficādo ut nūc significat q^d tūc nō uale
ret. i. ēē m^a et seq^r tūc ēē m^a signi
ficādo p^rse ut nūc significat. g^o nūc
nō ē bō q^d ē o^m p^r p^ris. et ultia c^o t^r ex
uno p^rsupposito. i. q^d ois c^o bō est ne
cessaria et ois mala ē impossibil^r. **Q**uar
ta re^r seq^r corelarie p^r eadem me^r.
Iste tū mo^o arguēdi nō t^r. i^a p^ria ē bōa
ergo qⁿcūq^o erit ita sicut adeq^rte sig^r
p^r aⁿs p^r erit ita sicut adeq^rte sig^r p^r c^o

qa stat qd nunq̄ erit ita sicut adeq̄te
 significatur p̄ aūs ut hieru es papa et
 oīs papa ē p̄sbyter. g. tu es p̄sbyter
¶ Quia regula p̄bat sup̄posita signi-
 ficatōe huius vocabuli cōcedendum
 .i. dignū cōcedi: et negādū. .i. dignū ne-
 gari: et dubitādū dignū dubitari: et di-
 stinguēdū. .i. dignū distinguī et cōsiles. Et
 cōsiliū supponit qd nihil dicat ab aliq̄
 dignū concedi: nisi sciat ab eodē esse
 uerū uel sequēs ab aliquo i obligatōne
 bñ admissio uel cōcessio. **¶** Opposito bñ ne-
 gati. Similr qd omne negādū sit scituz
 esse falsū uel repugnās alicui bñ admissi-
 o uel cōcessio. **¶** Iste sup̄pōs nō possūt
 probari nisi ex cōi mō loquēdi. p̄batur
 ergo regula ista sic: qa si ipsa nō ē ue-
 ra detur oppositū. s. qd nō ē bona et a
 ē cōcedendū et nōs n. tūc sic aut dñs ē
 negandū aut dubitandū uel distinguē-
 dū. si negādū uel quia falsū uel quia re-
 pugnās scitū ē tale. si falsū. ergo et a
 ē falsū p̄ fam regulā: et cū aūs sit cōce-
 dēdū. ergo aūs ē sequēs ex aliquo bñ
 admissio: s. quodcūq̄ sit illd admissum
 dñs eque bñ sequit̄. ex 1. ergo pari ra-
 tōe nō foret cōcedēdū: sicut aūs. mior
 declarat̄. poito qa. sit aūs et. b. nōs et
 bñ admissū uel cōcessū sit. c. tūc si ex. c.
 nō seq̄t̄. b. sicut. a. ergo stat eē ita sicut
 adeq̄te significat̄ p. c. s. nō sit ita sicut
 adequate significat̄ per. b. sit ergo ita
 tunc arguit̄ sic a. c. ad a. ualēz. et. c. est
 uerūz p̄ ipotesim. qa sicut adeq̄te sig-
 nificat̄ p̄ ipsū ita ē. g. a. ē uerū nōa tenz
 p̄ primā regulā. et ultra. a. c. ē uerū et
 .b. falsū: qa nō ē sicut adequate signifi-
 cat̄ p. b. ut positiū ē. ergo ab a. ad. b. nō
 ualet nōa quod ē oppositū prime pris
 copulatiue. **¶** Sexta regula corclarie

p eadē me p̄t probari seu declarari.
¶ Contra istā regulā arguit̄ sic ponē-
 do qd omēs p̄pōnes scire a te esse uere
 maneāt sic scire et omēs scire esse fal-
 se maneāt sic scire p̄ unā horā. **¶** Volo
 tamē et impono qd si aliqua p̄pō cōce-
 det̄ a te preter istā tu es hō qd ipsa fra-
 tim significet hominē eē asinū. ita qd
 significet omēs p̄pōs cōtinue p̄ma
 solū: nisi tu cōcedas aliquā quā tūc im-
 pono significare ut prius. **¶** Ito posito
 tu scis istā nōam eē bonā tu es hō. g.
 tu es al: qa aū casū sciuis. g. post ea-
 sū adhuc scis: et ibi aūs ē concedēdūz
 a te ut patet: qa excipit̄ in casu et d.
 nō: qa si sic cū tūc significaret hoīez eē
 asinum seq̄t̄ qd p̄pō p̄cise significans
 hominē esse asinū ē cōcedēda a te qd
 ē incōueniēs: et p̄ hoc patz qd aliqua p̄-
 positio ē ad quā nullo mō ē respōden-
 dū. **¶** Huic p̄rio p̄t dici negādo casū
 qa ponit cōditōalem impossibilē. nō. n.
 ualet ista cōditōalis. si ista p̄pō tu es al
 concedit̄ a te: tunc ipsa significat ho-
 minē esse asinū. **¶** Et tunc eodē modo
 dico ad intellectū datū qd ista ē impos-
 sibilis: qa ly nisi in sua expōitōne indu-
 dit cōditōalē p̄dictā. **¶** Si tamē ponat̄
 quādocūq̄ p̄ ly si admittat̄ et negat̄
 ista nōa. nōs ē concedēdū a me et qd
 eunq̄ ipsū cōcedā significat hominēz
 esse asinū. ergo p̄positio significās p̄-
 cise hominē esse asinū ē concedēda
 a me qa nō dico qd ista sit concedēda
 qa erit concessa a me uel qa cōcedā ip-
 faz: sed quia ē digna cōcedi cum sit
 uera non repugnans: licet tamen nō
 debeam ipsam cōcedere p̄ ipōitōem
 impediēti. **¶** Septima regula proba-
 tur sic qd si nō ualet detur p̄positū s.

qd aīis sit possibile et dīis impossibile: sed
 tur aīis ē possibile. ergo pōt esse sicut
 p ipsum adeq̄te significat et cuī dīis
 sit impossibile nō pōt sic eē sicut adequa
 re significat p ipsū. g^o si aīis est pos
 sibile et dīis impossibile nō ualet dīa. s;
 si dīis sit ppositio que non ē possibilis
 ipsum ē impossibile. ergo a p^o ad ultimū
 si aīis ē possibile et dīis nō non ualet
 dīa quod ē oppoītum prime pārtis re
 gule. **O**ctaua regula p eadē me^a
 seq̄t corelarie ex ipsa. **N**otandū tñ
 qd nō omne possibile potest esse uerū
 aliquod enim ē possibile quod nō stat
 significando p̄cise primarie esse uerū
 sicut ista. nulla ppositio est: uel nulla p
 positio est uera. uel nulla est ppo cathego
 rica uel nulla est uniuersalis: uel nul
 la ē negatiua. **S**imilr ista omīs ppo
 sitio est negatiua. Omnis ppositio ē fal
 sa: et sic de singulis. Vnde stat aliqua
 ppositiōem esse cōtingentē ad utrū
 libet et nō stat significādo ipsā prima
 rie p̄cise esse falsam: ut ista aliqua p
 positio est: aliqua ppositio ē falsa et cō
 simile. **S**equit̄ enim formāl̄ hec est
 uera. nulla ppositio est. ergo aliqua
 ppositio est uera. et ultra. ergo aliqua
 ppositio est: et ex alia parte sequit̄. ista
 est uera que p̄cise significat qd nul
 la ppositio est. ergo nulla ppositio est.
 et sic si tal̄ ppositio esset uera: sic signifi
 cando p̄cise sequeretur cōtradictō. s. qd ali
 qua ppositio ē et nulla ppositio ē. **S**ic
 si ista ppo ē falsa. aliqua ppositio ē
 falsa: tunc aliqua ppositio esset falsa: qd
 ex oppoito dīis seq̄t oppoītū aīis et
 ex alia pte sequit̄ ista esset flā que p
 cise significat qd aliqua ppositio ē falsa
 ergo nulla ppositio ē falsa. **V**nde pa

tet qd aliqua dīa ē bona cuius aīis pōt
 esse uerū sine dīte quod probat: qd
 cum dīis et aīis sint ppositiōes disticte
 stat unam esse uerā alia existente cor
 rupta uel non existēte. **S**imilr cōce
 ditur qd inferius potest eē sine superi
 ori. et econuerso licz non possit eē qd
 supertus sit sine inferiori nec sit dīte bo
 ne aīis uerū sine dīte. sicut in ista oīs
 ppositio ē affirmatiua. ergo nulla ē ne
 gatiua: uel omīs ppositio ē uniuersal.
 ergo aliqua ppositio non ē p̄cularis
 patet aīis posse esse uerum et dīis non
 ut dictum ē. et si tunc ponat̄ illa que
 ē aīis esse uera significādo p̄cise pri
 marie. tunc sequit̄ qd dīa non ualē: qd
 tunc sequit̄ qd dīis non ē. ergo dīa nō
 ē et per dīis non ualet. **N**ona regu
 la arguit̄ sic. qd si dīis nō sit necessari
 um poterit non esse sicut p ipsū adeq̄
 te significat. ponatur ergo qd nō sit ita
 sicut adequate significat p dīis et cū
 ita sit sicut adequate significat p aīis
 qd aīis ē necessariū. ergo dīa non ua
 let quod ē oppoītū prime pārtis regu
 le. **D**ecima regula corelarie sequit̄
 ex ista quia si dīis sit cōtingēs poterit
 non eē ita sicut adequate significat
 per dīis. sit ergo ita gratia argumēti
 et p aduersariū aīis ē ppositio que nō
 ē cōtingēs nec impossibilis sequit̄ qd
 erit necessaria. ergo p priorē regulaz
 o^a tal̄ nō uel. **V**ndecima regula pbat̄
 sic. qd in oī dīa formali dīis ē de formali
 intellectu aīis: sed i nulla pure nega
 tiua intelligit̄ affirmatiua: qd tūc nō esset
 pure negatiua ex q^o cōtrarios intellect^o
 hēret. s. affirmatiuū et negatiuū. g^o i
 n^o dīa bōa et formali cuius aīis ē pure
 negatiuū o^a ē affirmatiuū. **D**uode^a

sequit' correlative ex i. **N**otandū er
go q' de numero ppōnū negatiuarū.
Quedā dñr pure negatiue: ut sunt
i que n̄ includūt affirmatiuā aliquā: ut
ista hō n̄ ē: et aīal n̄ ē et sic de singulis.
Quedā dicūt negatiue implicātes: ut
exclusiua negatiua et exceptiua nega
tiua ex q' b' pōt sequi affirmatiua. salte
ra exponētū suarū. **S**ed cōtra istaz
regulā arguit' sic. de' ē. ergo deus ē.
i' d' ē bona p' regulas prius datas. s. q'
ex impossibili sequit' quodlibet et neces
sariū sequit' ad quolibet mō tam aīis
ē impossibile q' eius dñs ē necessariū.
Ite secundo p' terminas phūs dicit
istas equipollere necesse ē eē et n̄ pos
sibile ē nō eē. ergo ab uno ad aliā ualē
dñs et e' et tū una ē affirmatiua et a'
negatiua. ergo et. ce. Itē p' elenchorū
dicit phūs q' in nō facere intelligit' fa
cere: et facere est affirmatiuum et nō
facere pure negatiuum. ergo i puro ne
gatiuo intelligit' affirmatiuum cuius
oppōitū dicebat'. Itē sequit' nō est ita
quod nihil ē. ergo aliquid ē et tamen
aīis ē pure negatiuum et dñs pure affir
matiuum. ergo et. ce. patet dñs: quia op
positū dñtis ē possibile cum aīte. s. q'
nihil ē et quod nō ē ita quod nihil sit.
Ad primum istorū dicit' q' licet i' a'
dñs teneat de materia nō tamē tenet
de forma. nam sicut dicebat' prius il
le due regule nō inferūt dñam eē for
malē: licet ex illis inferri possit dñam
esse bonam u' concedendā. **C**onse
quētia nanq' formalis dicit' illa cui q'
libet similis. i. i qua singuli termini cō
similes habēt respectus oīo adinuicēz
dicit' esse bona de forma. quia g' con
similis dñs illi date. s. de' nō est g' de'

ē nō ualet i' ē nō bonauit ista for. nō ē
ergo for. ē aīal nō ē. ergo aīal ē et simi
les. ideo illa nō fuit formal' nec aliqua
talis ualet de forma. **A**d secūdū di
cēdum ē ut dictū ē i prio tractatu q'
Aristoteles nō uult illas ppōes sīp'r eg
ualere: nisi cū aliquo medio affirmati
uo. Ex^m sicut nō possibile ē te n̄ cur
rere et hec ppositō tu nō curris signi
ficās p' se prima' h'z istā p' cōtradictō
rio. tu curris ergo necesse ē te currere
hic arguit' cū medio affirmatiuo. s. q' i'
ppositōes sunt cōtradictorie: u' pōt di
ci q' phūs nō capit ly nō negatiue. sed
infinite. ideo notandū q' cōiter dicit':
tūc ly nō teneri negatiue quādo uis d'
notata per ipsū transit in uerbū u' in
totā cōpositiōem sequētē. sed quādo ly
nō stat infinite negat' solū subiectūz
u' p's subiecti u' predicatū u' pars pre
dicati duz copula p'cipalis nō neget'
et sic ly nō nō dicit' negatiue teneri:
sed infinite: ut in ista nō homo currit'.
in i' tu es nō homo. **A**d tertiuū dico
q' licet ly facere intelligatur in nō face
re nō tamē sequit' affirmatiuā intelli
gi in negatiua. taliter enī intellectum
facere nō itelligit' affirmatiue s; nega
tiue: et iō tale facere nō ē affirmatiuum
sed negatiuum. Ex quo sequit' q' aliq's
solū uerum itelligit' itelligēdo hoīem
esse asinū et falsū itelligit' itelligēdo
deū esse: hominē esse aīal. Nullus tū
itelligit' uerū itelligēdo hominē esse
asinū affirmatiue: nec i' itelligēdo deū
esse affirmatiue. **A**d quartū dico q'
de forma nō ualē argumētum. Et cuz
dicit' oppōitū dñtis nō ē compossibile
cum aīte cōcedo: sed hoc n̄ arguit' cō
sequentia eē formales; arguit' ipsam

esse bonā: et licet oppositū dñis nō sit
cōpossibile cū autē sicut tū adequate
significat per oppositū dñis sine repu
gnātia stat itelligi cū hoc q̄ sicut ade
quate significat per aūs itelligatur
Stat enim sine repugnātia itellige
re nihil esse itelligēdo nō esse ita qđ
nihil ē. nā sequit̄ nihil est. ergo nō est
ita q̄ aliquid ē. nec est ita qđ nihil est
sicut sequit̄. tu nō es. ergo tu nō es ho
mo nec nō homo. ¶ Tertiadecima re
gula demonstrat̄ sicquia sequit̄ aūs
istius dñe ē scitū a te. ergo sicut illud
significat principaliter scis esse: et sicut
illud principaliter significat scis illā sig
ficare: et tu scis illud dñs seq̄ ex 1° aū
cedente. ergo sicut hoc dñs principaliter si
gnificat scis ipsū significare: q̄a si non
stat q̄ tu scias aliqd seq̄ ex itelleto a
te: et quod tu nō itelligas illud quod ē
ipossibile: q̄a statet scire istā dñam eē
bonā. tu es homo. ergo tu es bau dñs
ē falsū: q̄a si nō itelligis dñs nulla potest
assignari causa qua itelligas dñam;
ergo nō scis istā eē bonam q̄ ē opposi
tū prime partis regule. ¶ Cōfirmatur
et hoc sicq̄a facta tibi tali dñā pōri tu
itelligis respectum quē habet dñs ad
aūs ex quo itelligis et scis istā dñā: ef
se bonā: sed intellectus istius respect^o
presupponit intellectū extremorū: q̄a
alī statet q̄ itelligeres respectū iter
te et chimerā p̄ inter te et nō itelligi
bile. ergo tu itelligis extrema quorū
unū ē aūs et aliud ē dñs. ergo tu itelli
gis dñs. ergo sicut dñs principaliter si
gnificat itelligis ul̄ scis ipsū significa
re quod erat dñs prius illatū: et tūc ul
tra scis istā dñam eē bonam. ergo scis
quod nō pōt esse ita sicut adequate si

gnificat p̄ aūs: nisi sit ita: sicut aeq̄te
significat p̄ dñs: et scis qđ ē ita sicut
principaliter significat p̄ aūs: ut prius ē
assumptū. ergo scis q̄ est ita: sicut pri
cipaliter significat per dñs: et quātrūq̄
dñs principaliter significat scis p̄ itelligis
ipsū significare ut probatū ē. ergo tu
scis dñs. ergo dñs ē scitū a te penultima cō
sequētia tenet a descriptōe ad descri
ptum. ¶ Vel eedē forme solēt fieri po
nendo q̄ ly esse rē suppositam principa
liter se habere cōformādo descriptōez
p̄positis scite ad descriptōem proposi
tōis uere ul̄ false. ¶ Quartadecima re
gula sequit̄ ex hac corelarie que po
test sic probari: q̄a si dñā ē bona et sci
ta a te esse bōa et dñs ē ab eodē nesci
tum: aūcedēs ē ab eodē nescitum: sed
si dñs ē dubium ipsū ē ab eodē nesci
tū. ergo si dñs ē dubiū aūs ē dubium
ul̄ scitum esse falsum. ¶ Notanter ex
go addebat̄ ad istam regulam si dñā
sciat̄ esse bona: quia stat dñā: esse bo
nam cuius aūs ē scitū a te: et dñs ē ti
bi dubium ul̄ creditum esse ipossibile
ut poito q̄ credas sor. nō eā: currat tū
ante te ita q̄ uideas ipsū: tūc hec est
bōa dñā. Iste hō currit. ergo sor. currit
cui^o aūs ē scitum a te et dñs dubium
ul̄ creditū esse ipossibile. ¶ Sed con
tra istam regulā arguit̄ sic. Posito p^o
q̄ scias sor. esse unū de tribus homini
bus. s. Sorte. Platone et Cicerōe nesci
as tamē q̄s istorū sit sor. tūc facio istā
dñam sor. est. ergo iste homo ē sor. po
sito q̄ tu scias me demonstrare solum
sor. per subiectū dñis. et arguit̄ sic. 1°
dñā ē bona et scita a te esse bona: quia
scis bene q̄ pro eodem uerificat̄ dñs
pro quo uerificat̄ aūs et per nullam

k

Ex

alia cām scis dñam istā eē bonā. s. for.
 currit. ergo iste idē hō currit. nisi quia
 scis demonstrari p subiectū dñis soluz
 idem pro quo uerificat aūs. s. for. sic ē
 in propoito q p^a dñā fuit scita a te eē
 bonā. et aūs ex casu cōstat eē scituz a
 te. et tamē cōsequens non est scituz a
 te. nā quocūq; istorū demonstrato du
 bitas an iste sit for. p casū. **¶** Secūdo
 arguit sic. si fiat ista dñā hoc ē nō sci
 tū a te. ergo hoc ē nescitū a te. et uolo
 tā p subiectū aūs q p subiectū dñis
 demonstrare dñs illud dñe quo posito i
 dñā scit a te esse bona cū tu scias q
 arguēdo ab eodē ad idē dñā ē bōa et
 aūs ē scitū a te. et dñs ē nescitū a te
 quod probat. et quero an d^o sit scitū
 a te an nescitū. si scitū et scis quod il
 lud significat precise et adequate hoc
 eē nescitū a te. ergo scis hoc eē nesci
 tū a te. argit dñs ē nescitū a te. et scis
 q aūs significat precise hoc dñs ē ne
 scitū a te. ergo scis aūs. ergo aūs ē sci
 tū a te. et dñs ē nescitū a te ut preassū
 ptū ē. ergo seqt intētū. Si dicat q cō
 sequēs ē nescitū. tūc sic. tu cōcedis hoc
 esse nescitū a te et nō es obligatus ad
 illud et bene respondes. ergo scis istā
 ppōem et ista ē aūs. ergo aūs ē scituz
 a te et dñs nescitū p datū. ergo et ce.
¶ Ad primū istorū argumētorum re
 spondet admittēdo casū. sed nego cō
 sequentiā factā. stat enī plures esse for.
 et tamē si addat ly aliquis istorū triū
 ad aūs. tūc concedo dñam et dñs et
 quando dicit dñs istius dñe nō ē scitū
 a te nego. et quādo arguit quocunq;
 istorū demonstrato dubitas an iste sit
 for. quero quē istorū demonstras p ly
 iste. si platonē u^l ciceronē cōcedo et nō

seqt q dubitas an iste sit for. demon
 strado for. Si per ly iste demonstras so
 lum for. nego istā quocunq; istorū de
 monstrato dubitas an iste sit for. immo
 scio q ipse ē for. dū p ly ille certificet
 solū for. demonstrari. **¶** Et si arguit
 q hoc repugnat casui. qā ponit q nō
 sciat de illis tribus quis sit for. **¶** Di
 co q illud non repugnat casui. qā pōit
 q nesciat de illis tribus quis ē for. et tū
 scio q iste ē for. cum per ly iste demō
 strer solū for. et nō sequit scis q iste ē
 for. demonstrato for. ergo scis quis est
 for. stat. n. q scias for. eē se ipsū. et ipsū
 met esse for. s. nescias quis ē for. sicut
 stat q scias hoc eē hoc demonstrato sa
 turno. licet nescias quis planetarū sit
 saturnus. Scire enī quis ē for. et satur
 nus nil aliū ē q p certā cāz noscere d
 monstratōe sensuali. facta solum p ali
 quē et ad talē qstionē si cōtingeret d
 terminare respondere. ut hoc qd uides
 u^l audis u^l huiusmodi ē for. s. saturn^o
 sicut enī concedit a nesciente quis est
 saturnus q saturnus ē saturnus. con
 silt cōcedit ab uno nesciente quis ē
 for. q for. ē for. s. hoc ē for. dūmodo cer
 tificet solum for. demonstrari. **¶** Et
 si dicat cōtra si nō certificaret tibi qs
 demonstrer non cōcederes q hic es
 set for. sed ex demonstratōe non seqt
 hunc eē for. cum nō sequat demon
 strato for. per ly hoc. g^o hoc ē for. g^o s
 certificeris nō habes concedere illam.
¶ Respondeo negando dñāz et dico
 q quia demonstras for. nō est totalis
 causa quare concedas istā ppōez sed
 qā scio for. eē. et tūc scio istā ppōnem
 hoc ē for. significare p^{ci} q hoc ē for.
¶ Ad s^m argumētum cōi una potest

responderi quā ponitur quod per utranque
subiectū demonstrat. 5° nego casū: quia
ps p pōis nō pōt p toto supponere cui⁹
ē ps nec pōt ipsū demonstrare. Et si di
catur quod ly hoc ē uox significatiua ad
placitū. g^o p ly hoc possū demonstrare
quicquid placet mihi negat^r nō. S; seq
tur quod per ly hoc possū demonstrare s;
placitū quicquid ē possibile ipsū signifi
care demonstrando. Sed tunc dicit^r
fm istam uia; quod nō ē possibile sic par
tem supponere p suo toto cuius ipsa
ē pars: quia tunc eque cito intelligeret^r
ps et totum et subiectū et predicatū
quod ē falsū: quia natural^r intellectus to
tius presupponit intellectū partis p par
tiū. intellectus enī cōpositus p supponit
intellectū simpliciu: et de hoc tamē sit
sicut eē pōt ad presens: quia an illud sit
uerū an nō dicit^r in tractatu insolubi
lium. dico ergo hic secundū istam uia
quod esset cōcedenda ista p pō que pone
bat^r pro ante: et ista ē scita. Verū tamē
nego quod aīis illi⁹ nō sit scitū a me: quia
illud nō cū nō sit intelligibile ipsū nō
ē p pō. ergo nō est nō. ergo seq^r ex i^o
quod nō sit nō. nōis nihil ē a^o et sic aīis nō
ē scitū. Multis aliis modis secundū
diuersas uias pōt ad illud responderi:
sed quia iste ē facili⁹ ad presens sufficit
ad propositū donec uia ueram ad tā
lia respondēdi in tractatu de insolubi
libus clarius perscrutet^r. Quintade
cia^o sic ostēdit^r. sit a. et nōis. b. tunc sic
. b. ē negandū. ergo u^o ē scitū eē fal
sum p repugnās. si primo modo. et sci
tur quod falsum nō sequit^r nisi ex fal
so: et nō ē bona. ergo scit^r . a. esse falsū
ergo qua ratōne. b. ē negandū: simi
liter et a. Si autē. b. scit^r esse repugnās

alicui admissio u^o huiusmodi: tunc cu;
scitur quod. b. ē de intellectu. a. quia scit^r cō
sequētia ab. a. ad. b. esse formalis. ergo
. a. ē eidem repugnans. ergo pari ratio
ne negandū. ergo aīis ē negandū.
ergo nō dubitandū quod erat assump
tu; . V^o sic et breuius. si nōis ē negādū
ergo et aīis ē negandū. nōa tenet p
sextam regulam. ergo non ē ab eodē
dubitandū. quod ē opōitu; minoris
in regula. Sextadecima regula pro
bat^r simil^r ut suprad^r i^o nōa non u;
sic arguendo. talis nōa ē scita a te esse
bona et aīis ē tibi dubium. ergo nōis nō
ē a te negandū: ut depoīta tibi hac
p pōe. papa sedet et admissa et notum
ē hanc nōam scitam esse bonam a te
papa sedet. ergo papa sedet: et aīis ē ti
bi dubium et tamē nōis ē a te negan
dum: quia depoītum. Sed cōtra istā
regulam arguit^r sic. ponat^r quod nullus
rex sedeat et credat for. sine hesitatio
ne quod rex sedeat quem sciat plato sic
credere. dubitet tamē plato an rex se
deat an nō supposito isto modo argu
endi u^o loquendi de scientia cōtingē
tium quod scire tale sit sine hesitatioe cre
dere cū hoc quod ita sit ex parte rei iūstis
sic stantibus fiat nōa ista. Sor. credit si
ne hesitatioe quod rex sedet: et ita ē qd
rex sedet. g^o for. scit quod rex sedet. tūc ista
nōa ē scita a platone esse bona ut sup
ponit^r et aīis ē sibi dubium et dubitā
dum: quia nescit an sit uerū u^o falsū
et cōsiderat de i^o nec credit istā copu
latiuā sine hesitatioe esse ueram nec
etiam credit esse falsam: et tamē nōis
ē ab eodem negādū: quia repugnat cō
sui. u^o ponaris tu in loco platonis et fi
et melius. Respondeo pri^o de plone

dubitando an istud. s. for. scit regē se
dere sit a platone negandū: q̄a dubito
an sit sibi poitum. q̄ nullus rex sedeat
an non. si nō dico q̄ ista nō ē ab eodē
negāda: sed dubitāda. si sic. nego q̄ a
sit a platone dubitandū: q̄a dico q̄ licz
sit sibi dubiū: tāmē ab eodē negādū
q̄a repugnat casui. ¶ Et sic dico etia
de me q̄a dū ponit mibi ille casus ne
go q̄ aūs illud sit dubirandū a me. cō
cedo tamē q̄ ē mibi dubium: l̄z conce
dam illam nullus rex sedet q̄cūq̄ p
ponit q̄a sequēs. est enī ps copulatio
que ē casus: et licet cōcedā mibi dubi
um dū modo sequat̄ ex casu non est
iconueniēs. si tamē arguit̄ de for. qd̄
illud aūs ē ab eodē dubitandū et aūs
negandū. nego utrunq̄. primo nego
primum: q̄a neutra pars aūcedētis est
mibi dubia p̄ casum: et nego secundū
q̄a nō sufficit ad hoc ut aliquod sit ne
gandū quod sit falsum et imprinens:
sed quod sciat̄ esse tale qualicūq̄ nō
nō sciat̄ a for. illud esse. s. for. scit regē
sedere et ce. Et si querat̄ qualr sit re
spondendū a for. ad illud aūs et aūs. di
co q̄ credendo nec tamē cōcedendo
nec negādo nec dubitādo: ut patebit
diffusius in obligatōnibus. ¶ Decima
septima regula declarata fuit in decla
ratione sexte p̄ quinte. ¶ Ex eadem seq
tur corollarie. xviii. Ex quibus ellicitur
q̄ in qualz dñā mediū nō uariatis qñ
arguit̄ a primo ad ultimū si dñe iter
medie sint bone et formales: et qd̄ cō
sequentia ultima cōposita sit ex prio
ante et ultimo dñe ē bona et forma.
ut ex. a. seqt̄. b. et ex. b. seqt̄. c. et ex. c.
seqt̄. d. et ex. d. seqt̄. e. et ex. e. seqt̄. f. tūc cō
sequentia ē simplr bona ab. a. ad. f. et

dicunt̄ media cōtinuā ul̄ non uariata
cū nihil plus sumit̄ in ante sequentis
dñe q̄ fuit dñs precedētis dñe. ¶ Con
tra istā regulam sic arguit̄ cōiter: q̄a
capta ista propōe filius ē sequit̄ q̄ su
us pater ē et ex ista sequit̄ q̄ suus fi
lius ē. ergo de primo ad ultimū per re
gulam sequit̄. filius ē ergo suus filius
ē quod ē falsum. ¶ Respōdet̄ q̄ ista
nō tenet i relatiuis uniuersalr nisi cō
rinue remaneat relatō ad idem qualr
nō ē i propōito. ¶ Decimanona regula
probat̄ sic. sit. a. aūs et. b. dñs. c. compos
sibile stans cū. a. tunc. si. c. nō ē cōpos
sibile cū. b. contra. c. ē cōpossibilr cum. a.
ergo stant simul esse sicut p̄ ambo si
gnificat̄. ponat̄ tūc q̄ ita sit et argui
tur scit̄ ē sicut adequate per. a. sig
ficat̄ et. b. sequit̄ ex. a. p̄ ipotesim. ergo
ita ē sicut per. b. significat̄ adequare
et ita ē sicut per. c. significat̄ adequā
te ut poitum ē. ergo. c. et. b. sunt cōpos
sibilia. ergo. c. stat cū. b. quod erat p̄bā
dū. ¶ Ex i^a regula sequit̄ immediate
xx^a. per eadez mē. sed modus argu
endi non ualeat. si ista dñā ē bona ergo
quicquid stat cū ante stat cū dñe: q̄a
de isto dñe uniuersali sequit̄ sua p̄ti
cularis. s. q̄ aliquid stat cum ante cui
oppoitum forte ē possibile cū hoc qd̄
illa dñā sit bona. stat enim q̄ aūs istū
sit impossibile: et tunc cū ipso nihil po
terit stare. i. esse cōpossibile ul̄ stat qd̄
non sint plres propōitōes q̄ aūs et dñe
¶ Sed cōtra istā regulā pōt sic argui
faciendo istam dñam. b. lignum corru
pebat̄. ergo impossibile ē illud ēē. hec
dñā ē bona ut patet et cū ante stat i^a
q̄ aliquod aīal currit: et illa p̄pō nō stat
cū dñe: q̄a illa nō ē possibilr aliquod aī

currit et impossibile ē illud esse. Huic
pōt dici sicut in p̄xia p̄cedenti q̄ si re
latiū cōtinue referat eodem mō ad
idē cōcedēdū esset illud bene stare q̄
aliquod aīal currit et impossibile est il
lud esse demonstrando lignū ul' referē
do lignū corruptū. sed si uariat relatō
non oportet tenere per regulam. **S**3
cōtra aliqua ē uniuersalis cuius cuili
bet subiecti supposito correspōdet cer
ta singlis cū quarū qualz stat p̄pō ali
qua que nō stat cū ista uniuersali. g.
regla falsa. nōa tenet q̄a ille singlares
sufficiēter numerate sunt aīis ad istā
uniuersalē cū quibz stat una p̄pō que
nō stat cū uniuersali. ergo in nōa bōa
aliquid stat cū aīte quod nō stat cum
dīte quod ē o^m regule. aīis pbat et ca
pio istam p̄pōsitōne Aliqs hō ē modo
ista nō stat cū hac uniuersali quilibet
homo ē ille nec cū ista nullus hō ē ille
cum quarū tamē singularibus oībus
stat ista p̄pōitio et ē cōpossibilis et ē
uera. **R**esponderē q̄ l3 stet cū omni
bus singularibus diuissim nō tamē cō
iunctim. quod requit tamen ad hoc
quod improbaret regula l3 ille sint ue
re aliqs homo ē. et iste hō est ille. similr
aliqs hō ē et iste hō ē ille. similr tamē ca
piēdo singlares hec ē falsa. aliqs hō ē
et iste hō ē iste. et iste hō ē ille demon
strando aliū. et similr dicē de alia uni
uersali. nō pōt dici q̄ singlares q̄ sic
capiunt diuissim nō sūt singlares i^o
uniuersalis: quia continue uariantur
predicata propter diuersaz relatōnem
Vigesima prima regula sic ostēdi
tur. sit a. aīis et b. dīis. c. o^m dīis. d. op
pōitū aīis. tunc si ab. a. ad. b. sit 3^a bo
na era. c. ad. d. mala stet gratia argu

mēti q̄ sit sicut significat adequate
per. c. cum hoc q̄ nō sit ita sicut adeq̄
te significat per. d. tunc nō ē ita sicut
adequate significat per. d. quod ē cō
tradictoriū. a. p̄ ipothēsim. ergo ita ē si
cut adequate significat per. a. et ex a^a
p̄te ita ē sicut adequate significat p
c. quod ē oppōitū. b. ergo nō ē ita sicut
adequate significat per. b. et cum ita
sit sicut adequate significat per. a. se
quit q̄ ex. a. nō sequit. b. q̄ ē oppōitū
prius assumpti. **I**te similr pbat re
sequēs. s. xxi. que ē una de utilimis p
manifestatōne dīarū et filiorum. **S**3
nō sequit ista nōa ē bona. ergo ex con
tradictorio dīis sequit contradicto
riū aīis: ul' ex oppōito cōclusionis cū
altera p̄missarū inferit oppōitum al
terius p̄missae. stat enī cum hoc q̄ i^a
nōa sit bona et q̄ nulla p̄pō habet cō
tradictoriū. **S**ed cōtra illam arguit
sic ex hoc. a. seqt hoc. b. et. c. ē cōtradic
toriū. b. et. d. ē contradictorium. a. ex q̄
nō ualet arguēdo ab hoc. c. quod ē cō
tradictoriū istius. b. ad hoc. d. quod ē cō
tradictoriū huius. a. ergo regula falsa
nōa tenet: et ponat q̄ a. sit tu es homo
et. b. i^a. tu nō es asin^o. et. c. i^a. tu es asin^o
et. d. ista tu nō es homo. isto posito patz
totū preter ultimam particulam que
sic probat. nam ex. c. sequit. a. sed. d. ē
cōtradictoriū. a. ergo. d. repugnat. c. nōa
tenet de se ut patet: et p̄ dīs si. d. repu
gnat. c. d. nō sequit ex. c. quod erat pro
bandū. et pbat assumptū q̄ ex. c. se²
a. nam sequit tu es asin^o. ergo tu es
nōa tenet a terrio adiacente ad secun
dum adiacēs: et ultra tu es. ergo tu es
tu. tenet nōa: q̄a oppositum dīis repu
gnat aīis: et ultra tu es tu. ergo tu es
k i i

iste homo demonstrato te. t³ ab uno
 couertibili ad aliud: et ultra. tu es i^o hō
 ergo tu es homo. patz dīa ab inferiori
 ad suum superius. ideo bene sequit^r tu
 es asinus. ergo tu es hō. **R**esponde
 tur breuiter q^d ex. c. sequit^r. d. et q^d ar
 guitur q^d d. repugnat. c. ergo nō seq^r
 ad idē: dīa negat^r. unde uniuersaliter
 dicit^r q^d impossibile icludes cōtradioti
 onē cuilibet alteri p^oponi repugnat et
 quālibet infert: sicut ex tali sor. differt
 ab ente sequit^r q^d baculus stat in an
 gulo et eidē repugnat ut patet. b^o. n.
 sequit^r sor differt ab ente. g^o sor. est et
 idem sor. nō ē. et seq^r sor. ē et sor. non
 ē. ergo sor. ē. **P** baculus stat in angulo
 et sor. nō ē tenet dīa. nam prima pars
 copulatiue dītis sequit^r ex prima pte
 aūtis: ut a parte disiunctiue ad totā dis
 iunctiuā: et secūda sequit^r ex secūda:
 ut ab eodē ad idē. ergo totū dīs seq^r
 ex toto aūtē: et ex toto dīte sequit^r q^d
 baculus stat in angulo arguendo a
 disiunctiua cū cōtradiotio prime p^ois
 ad aliā partē. ergo a primo ad ultimū
 sequit^r sor. differt ab ente. ergo bacu
 lus stat in angulo: et dīs tū repugnat
 aūtē: q^d eius oppoita sequit^r ex aūtē p
 eadem media quibus ipsū sequebat^r.
Concedant ergo tales esse possi
 biles. si tu scis te ēē lapidē tū nō scis te
 esse lapidē: et a. cōtradit. b. et ecōuerso
 et tamē si a. ē uerum. b. ē uerum. signi
 ficando primarie precise: ut sit a. illud
 b. ē uerum: et b. illud nullū. b. ē uerū
 tunc arguit^r si a. ē uerum. ergo suū
 adequatum significatū ē uerū: sed a.
 significat precise q^d b. ē uerū. ergo b. ē
 uerū. g^o si a. ē uerū b. ē uerū. Et sic cō
 cedit^r q^d si sum asinus sum homo: et

si sum asinus non suū homo et confu
 miles. **V**igelia tertia r^o sic oūdit^r. si
 dīs nō ē intellectū a te. ergo nec dīa
 ē intellecta a te. dīa t³: quia intellectus
 compositi presupponit intellectū sim
 plicium cōponentiū ut prius diceba
 tur. Et si dīa nō ē intellecta a te. ergo
 nō scis q^d ista sit bona quod ē oppoitu
 prime partis. **C**ōfirmat^r quia si nō
 intelligis cōsequēs. ergo dīs nil tibi si
 gnificat. ergo non ē tibi p^opos: sed quod
 nō ē tibi propositio non scis sequi ex
 ppositione intellecta a te. ergo nescis
 illud cōsequēs sequi ex isto aūtē itel
 lecto a te. **S**ed contra fiat ista conse
 quentia. tu nō intelligis a. et a. ē. ergo
 ē unum non intellectum a te. si quera
 tur quid ē a. sit a. una littera non intel
 ligis sicut i rei ueritate ē: tunc tu scis
 istam cōsequentiaē esse bonam: quia
 arguitur a negatiua de predicato fini
 to ad affirmatiuam de predicato infi
 nito cum cōstantia subiecti et intelli
 gis aūtē ut patet. nam si proponat^r tibi
 illud antecedens tu nō intelligis a. tu
 concederes illud bene respondendo:
 sed non intelligis dīs: quia non intel
 ligis subiectum. s. hanc litteram a. nec
 predicatum: quia tunc per predicatū
 tu intelligeres nō intellectū a te. dīs ē
 f^o: q^d solū intelligis id q^d intelligit^r a te:
 g^o solū intelligis intellectū g^o si intelligis
 nō intellectū a te: **H**uic respondet^r
 cōiter q^d ego intelligo nō intellectū a
 me: et q^d aliquid significat q^d nullus i
 telligit u^o nihil significat et similia. S³
 talia sunt absurda nulla ratōne cogē
 te concedere. Ideo respondeo aliter cō
 cedendo cōsequētiā factam: sed cuz
 ponit^r q^d a. sit littera non intelligibilis

nego casum. nā dico q̄ omnis littera
 cum sit representatiua suimet ē intel
 ligibilis ut dicebat in primo tractatu
 presentis operis: uolo tamē q̄ non sit
 significatiua ul' sit nō intelligibilis p
 alia re a se ipsa ul' sibi simili sicut nec
 littere sunt: et tunc ego dico q̄ intelli
 go nō prioris dñe et subiectū: ut iā di
 ctum ē et etiam predicatū: q̄a per pre
 dicatum dico q̄ nō intelligo nō intelle
 ctum a me: sed intelligo intellectū a
 me negatiue ul' priuatiue quod sumo
 pro eodem ut dicebat in demonstratio
 ne undecime regule. **V**igesima q̄r
 ra et ultima regula p̄batur sic: sit a. ut
 prius aūs et b. cōsequēs: tunc sit c. op
 positum. b. q̄ sit c. pōt stare cū a. ponat i
 esse. et habetur q̄ tam a. q̄ c. sunt uera
 et cum ab a. ad b. ualeat cōsequētia seq̄
 tur q̄ b. ē uerū: et c. ē uerum per prius
 positum. ergo duo cōtradictoria inuicē
 contradicentia sunt simul uera quod
 ē impossibile nec intellectus accipit: s̄
 licet nunq̄ contradictorium dñtis cō
 sequentiē bone fiet cū aūte nō tamē
 oportet q̄ semper oppositum cōsequē
 tis repugnet aūti. multe enim p̄positi
 ones non stant simul nec repugnant
 ut iste. tu non es albus et nihil ē r̄ sūt
 repugnātia ex quorū uno formalr se
 quit̄ contradictorium alterius: ut tu
 sedes et tu stas nunquā tamen repu
 gnāt due negatiue pure stat. g^o duo
 conuertibilia repugnare: ut tantū pa
 ter ē: et tantum pater ē. nā ex uno se
 quit̄ oppositum alterius. nam si tātū
 pater ē: non tantū pater ē ut patet. nā
 si tantū pater ē: pater est: et si pater ē
 filius ul' filia ē: et si filius ul' filia ē. g^o
 aliud a patre ē. ergo nō tantū pater ē

imo sophistice pōt concedi q̄ eadem
 propositio sibi met repugnet: sicut seq̄r
 ex ipsa. sequitur oppositum sui ipsius
 ut ex ista tantum pater ē. sequit̄ suū
 oppositum non tantū pater ē. ergo si
 bi repugnat. nec oportet repugnātia
 duo opposita distincta pro extremis exi
 gere. sufficit enī de uno dūmodo ad
 idem fuerit diuersi respectus: sicut re
 spectu eiusdem unum ē percuriēs et
 percussus ul' repugnare sibi ipsi pōt
 dici respectu ad repugnātes propositio
 nes ad eas sequentes. cōcedit̄ ergo i
 casu q̄ ex a. sequit̄ b. et tū cōradictio
 rium. b. cōuertit̄ cū a.

NON LIAS REGVLAS GE
 nerales ponit Aristoteles
 secūdo peryerminias. scab
 affirmatiua d' predicato i
 finito sequit̄ negatiua de predicato fi
 nito et conuerso cū cōstantia subiee
 ti similr ab affirmatiua de predicato
 priuato sequit̄ affirmatiua de predica
 to infinito: sed nō ecōuerso. Sed ex af
 firmatiua de predicato finito sequit̄
 negatiua de predicato infinito et ecō
 uerso cū cōstantia subiecti que sic te
 nent per hoc principiū. scilicet de quolibz di
 citur alterum contradictoriorum icō
 plexorum: et de nullo ambo eorū si
 mul. **E**t probat̄ prima regula et se
 quens ut si nō sequit̄ hoc ē non a. er
 go si ē a. fiet tūc oppositū. scilicet q̄ hoc ē nō
 a. et tamen hoc ē a. et sic duo cōtradi
 ctoria incōplexa predicarēt de ly hoc
 quod ē contra primum principium.

Item si non uis tal' cōsequētia hoc nō
 ē a. et hoc ē aliquid. ergo hoc ē non a.
 stabit igit̄ oppositū dñtis cū aūte. scilicet q̄d
 hoc ē aliquid quod nec ē a. nec non a.

k i i i i

K7

et sic de ly hoc diceret nullum cōtra
dictorū incōplexorū quod ē con
tra primum principiū. **¶** Item secun
da regula probat ex descriptōe ter
mini priuatiui: ut cecū ē tale qd nō ē
uidens: sed fuit aptū natū naturāl
iter uidere: sic ergo seqt hoc ē cecū
ul' iniustum. ergo hoc nō ē uidens ul'
non iustum. sed nō sequit hoc ē non
iustum demonstrando asinū ul' non
uidens demonstrando lapidem. ergo
hoc ē iniustum ul' illud ē cecū. et hoc
est quod dicit philosophus in predica
mentis. sc. qd priuatiue opposita differūt
a cōtradictōe oppositis: quia priua
tiuum licet significet habitum sui po
sitiui: negatiue tamen cōnotat aptitu
dinem ad ipsum. ideo dicit qd opposita
priuatiue habent fieri circa idē sub
iectum specie. **¶** Tertia regula proba
tur: quia si nō sequit hoc est iustum.
ergo hoc ē non iustum. det' ergo op
positum. sc. hoc ē iustum et hoc ē non
iustum: et sic duo contradictoria incō
plexa predicabunt de ly hoc: et p con
sequens de eodem quod ē contra pri
mum principiū. **¶** Contra illas regu
las posset obijci primo nanq probat
illud nō esse primum principium. sc. de
quolibz dicit' alterū. et ce. stat enī utrā
qd istarū esse falsam. tu es currens: et
tu es nō currens: poito qd tu nō sis. sic
ut etiā falsum ē qd tu sis homo aut nō
homo. **¶** Similr falsum ē qd hoc intrans
quod ē presens fuit accidēs ul' non ac
cidens et qd ipsum erit substantia uel
non substantia. **¶** Item sicut isti termi
ni homo et non homo sunt contradic
toria incōplexa. sic isti termini homines

et non homines et manifestū ē qd ali
qua sunt que nec sūt homines nec sūt
homines: ut homo et asinus et huius
modi. Iste ē terminus homo et asin'
contradicit incōplexē huic nō homo
et asinus et nullus istorum dicitur
de te. **¶** Ista enim est falsa. tu es homo
et asinus. **¶** Similiter ista tu es non ho
mo et asinus. **¶** Item capto uno corpore
cuius una medietas sit sume alba: et
alia summe nigra. arguit' sic hoc al
bus et hoc nigrū sunt totū demōstrā
do istas duas medietates in ānteg.
album et nigrū sunt hoc totū. ergo al
bus et nō albū sunt hoc totū. tenet cō
sequentia: quia iste terminus nō albū
ē superior ad ly nigrum: et ultra con
uertendo simplr sequit qd hoc totum
ē album et nō album. et albū et nō al
bum sunt cōtradictoria incōplexa. ex
go de eodem predicant' duo cōtradi
ctoria incōplexa. **¶** Et similr pōt argui cō
tra illud dictū de priuatiue oppositis p
bando qd idē aīal sit ratōale et irra
tionale corruptibile et incorruptibile
diuisibile et indiuisibile et signo aīal
hominem. tunc aīam eius signo que
sit. a. et eius corpus ul' materiam que
sit. b. tunc a. et b. sunt hoc animal: quia
totū ē sue partes: et a. ē indiuisibile siue
incorruptibile et rationale et b. ē diuisi
bile corruptibile et irrationale. ergo ra
tionale et irrationale corruptibile et i
ncorruptibile diuisibile et indiuisibile
sunt hoc animal. ergo per conuersi
onē sequit' conclusio preposita. **¶** Item
si priuatiue opposita connotarent ha
bitudinem ad habitū suū. ergo tales
esset falsē. deus est incorruptibilis. celū
est incorruptibile. punctus est indiuisi

bilis et cōsimiles. **I**tem posito q̄ eruan-
tur oculi for. tunc for. ē cecus: et tamē
nō ē aptus natus ad uidendū: q̄a nul-
lo modo pōt uidere ul' si ē aptus talis
aptitudo esset frustra quoniā ad finē
nō pōt deduci. **I**tem sequit' prima
causa ē infiniti uigor. ergo est finiti
uigor: quia infinitū quodlibz finitū
includit. ergo iste terminus infinitū nō
habet semp negatōem sui habitus. s.
finiti et opponit' sibi priuatiue. ergo p̄
us dictū falsū ē. ex q̄bz apparet reglas
dictas improbari. **A**d primū istorū
pōt uno mō dici cōcedendo q̄ si non
sū. sum non currens. et non seqt' ego
sum: sicut nō sequit' sum mortuus. et
ego ego sū sic ex illa sū nō currens nō
sequit' me esse. Ista autē responsiō
ut ē determinatū alibi nō reputo esse
cōuenientem. **I**deo dicit' q̄ illud af-
sumptū sic debet intelligi d' quolibet
termino simplici singularis numeri si
gnificāte ul' supponere pro aliq' qd'
ē pōt uere predicari cū uerbo de pre-
senti unū cōtradietoriū icōplexorū
et de nullo termino predicant' ambo
simul diuissim. per quē intellectum patz
responsio ad primū argumētum. q̄a
posito q̄ nō sum: tūc iste termin' ego
nō supponit' p aliquo qd' sit. id nō seqt'
alterū cōtradietoriū affirmati de
isto. Similr ad secūdū pōt dici uno mō
cōcedēdo q̄ isti sint nō homines: et tū
nō seqt'. g' q̄z istorū ē nō hō: s. sequi-
tur e' i' negatiue nō tū t' argumen-
tū a p̄ri ad singulare: sicut nō seqt' isti
nō currūt. g' n' istorū currūt: nisi q̄s po-
neret differētiā iter tales isti nō currūt
et nō isti currūt. **A**lt' pōt dici q̄ re' i
telligit de cōtradietoriis icōplexis sin-

gularis numeri ul' dicit' q̄ tales p̄ris
numeri nō dicunt' cōtradietoria inco-
plexa: Et similr dicit' ad argumētū se-
quēs q̄ illi termini cōpositi nō dicunt'
cōtradietoria icōplexa: q̄a non sunt ter-
mini simplices: nec termini quorum
unus sit determinatio alterius. ul' etiā
pōt cōcedi i' de copulato extremo et
tunc negatur i' d' ergo tu es non ho-
mo: quia licet teneat talis dīa affirma-
tiue a toto copulato ad eius simplices
terminum: nō tamen a toto copulato
negatiue. **A**d s. sequēs d. negari q̄
i' medietates sint isti totū et negat'
q̄ totū ē sue ptes. cōcedo tū q̄ de intē-
tione p̄ri p̄ri physicorū fuerat q̄ to'
cōponit' ex suis p̄ribus. tenēdo tamē
aliā uia pōt negari q̄ generaliter a to-
to copulato ad terminū simplicem u'z
argumentum. licet quandoq̄ teneat
gratia materie p' r' minorū. **T**ūc ad
obiecta de priuatiuis dico concedēdo
omnes istas propoitiōes esse falsas si
ly in teneat priuatiue. si tū teneat nega-
tiue p̄ri: sicut ē cōis modus rōdēdi cō-
cedēdo istas. et hoc mō cōiter dicitur
q̄ quelz medietas ē inēqualis suo toti
et hoc ē de intētiōe p̄ri ut satis p̄z. S. q̄
ponit' q̄ extrahant' oculi for. dico q̄
for. ē aptus natus ad uidēdū nō q̄ ipse
possit uidere: sed q̄ ipse ē hō cui natu-
ralr inē uidere. Et cū dicit' q̄ tal' apti-
tudo eēt frustra: quia nō ducere' ad
actū. negat' dīa sicut nō seqt'. i' lapis
nō descendit. g' nō ē sibi naturale qd'
descēdat. ul' ille ignis nō cōburit demō
strādo ignem qui est in cōcauo orbis
lune. ergo naturalitas sibi cōburendi
est frustra de isto tamen tractare nō
p̄tinet ad propoitiū. **P**ōt ita breuiter

responden q̄ naturalr forti ē uidere: q̄
uidere inest homini a tota specie. capi
tur tñ uidere nō pro actu tātū uiden
di sed pro uisuiuo: q̄ ibi uisuiū nō capi
tur actualr pro uidente. quia uidēs et
cecū non sunt priuatiue opposita: q̄
animal dormiēs non ē uidēs neq̄ ce
cum sed uisuiuum et cecū. **Ad aliud**
de infinito dico q̄ nō opponit̄ priuati
ue ad ly finitū nisi per additiōem ex
clusionis: ut illud dicit̄ uigoris infini
ti quod ē tantū. uigoris quocūq̄ fini
to demonstrato et non solū tantū uigo
ris sed maioris. Posset tamē probabilr
adiungi regulis p̄positis. s. regula que
dicit̄ ab affirmatiua de predicato infini
to q̄ tenet in terminis relatiuis: sicut
sunt isti termini nō hō et nō aliter nō
tenet in relatiuis egpan̄ ut cōcedēdū
negādū iniustū iustū et ēr tenet so^m
cū predicatū ponit̄ post uerbū princi
pale et nō a parte añ ad uerbū. i. a pte
subiecti. Vñ nō sequit̄ tu homo nō es
et tu es. ergo tu es nō homo

Capitū de specialibus regulis.

ODO VIDENDVN

Modū ē de spālbus regulis cō
cernētibus habitudinem
terminorum ad inuicem;

Pro quo sciendum ē q̄ quibuscun
q̄ duobus terminis demonstratis: ul̄
sunt sibi inuicē pertinentes ul̄ impri
nentes. **Impertinētes** sunt quorum
unus de alio indifferenter pōt affirma
ri ul̄ negari supposito nō corrupto: ut
ly album et ly homo. **Sed pertinen**
tes sunt duplices ul̄ quia sunt dispe
rati ita q̄ nullus de altero pōt uere af
firmatiue predicari: ut homo et as in°. **¶**
¶ sunt pertinētes sequela ita q̄ ppō

in quā ponit̄ unus ē illatiua p̄positio
nis i qua ponit̄ alter. Et illa ē duplex
ul̄ ex una infer̄ alia et ecōuerso p̄fic
et nō ecōuerso. Et utraq̄ pars diuidit̄
que ul̄ mutuo se iferunt respectu cu
iuscūq̄ uerbi et temporis seruata cō
gruitate itellectus ul̄ solū mediante
hoc uerbo ē. Si primo mō formalr sic
dicūt termini cōuertibiles simplr. Si
secūdo mō formalr et istorū quilibet
exigit obliquum alterius i diffinitione
alterius. et sic dicuntur termini relati
ui ut pater et filius et similiter ex a^a
pte. Si ex uno termino iferat̄ alter et
nō econtra solū cū hoc uerbo ē. sic ter
minis a quo nō cōuertit̄ subsistēdi 3^a
dicitur prior: alter posterior. Sicut ly
duo est posterior ad ly unum: et sicut
ly homo ad ly non homo. Sequit̄ enī
duo homines sunt hic. ergo unus ho
mo ē hic: et nō ecōuerso. **Similr** si hō ē
hic. non homo ē hic et non econuerso
Si enim homo ē hic pars hominis est
hic. Si tamē ex uno termino formalr i
fertur alter. et tñ ecōuerso respectu cu
iuscūq̄ uerbi tam a parte subiecti q̄
a parte predicatori i recto terminus ife
rens dicit̄ inferior et illatiuus dicit̄ su
perior de quibus dat̄ ista regula. Ab
inferiori ad suum superius sine aliq̄ dcōe
habente uim negatiōis nec confun
dendi preposita que fundat̄ sup mul
ta dicta Porphyri et Aristotelis. scilicet
de quocūq̄ dicit̄ inferior ut species
de eodem dicitur superior ut genus.
¶ Itē philosophus i predicamētis di
cit̄: qñ alterum de altero p̄dicatur: ut
de subiecto. i. de inferiori quicquid de
illo quod predicat̄ dicit̄ et de isto qd̄
subicit̄ quod intelligit̄ de directa p̄

dicatōne. **I**tem confirmat regula
p ratōem sic sit. a. superius et. b. inferi
us: tunc sic antecedens alicuius dñe
ubi nō ē dictō habēs uim confundēdi
uerificat pro aliquo supposito ipsius
.b. cum idem sit suppositum. a. sequit
pari ratōe q dñs ratione supposita.
esset etiam uerum et super hac regula
fundat sillogismus: qui uocat expo
sitorius cuius premissae sūt mere sim
plices cum quibus habet omnis indis
finita p particularis resolui. ut hoc cur
rit: et hoc ē homo. ergo homo currit:
et sicut in tertia ita et in prima figu
ra: ut hoc ē currens: et homo ē hoc. er
go homo ē currens: et sicut i prima et
in secunda: et hoc ē quod dicit philoso
phus secūdo priorū q medio existen
te hoc aliquid. i. pronomine demōstra
tiuō necesse ē extrema cōiungi. i. cōstit
tuere cōclusionē. Et nota q similr est
sillogismus resolutori⁹ negatiuus ut
hoc non currit et hoc ē homo. ergo ho
mo nō currit. **E**t notandū q in om
ni tali sillogismo oportet q solūmodo
illud quod demonstrat in maiori de
monstret in minori: et sic iste modus
sillogizandi tenet ab inferiori ad suū
superius sine negatōe et sine termi
no cōfūdēte. Sz iste mod⁹ negatiuus
tenet p istā regulā ab inferiori ad su
um superius cū negatōe postposita in
feriori et superiori cū debita cōstātia
superioris de inferiori. Similr tenet cū
quacunq dictōne hñte uī cōfundēdi
postposita. Et dicit dictio habens uim
cōfundēdi uī negatōis que cum p
ponitur dictioni facit eius suppositio
nem mutare cuius sūt signa distribu
tiua: et differt aliud et non idē q sicut

comparatiuus gradus: superlatiui i
cipit definit dictōnes exclusiue excep
tiue modales et omnes termini offici
abiles: cuiusmodi sunt scire dubitare
uelle promittere apparere nota cōditi
onalis et cetera dictōnes significātes
actus mētales uī officium mētis quo
modo mutet suppositō termini
Quid sit suppositō uī quid sit termi
num cōfundere dicit i tractu sequē
ti: et sicut dictum ē cū negatōe ppo
sita termino inferiori non ualet dñā ut
sic arguendo. tu non es sor. et sor. ē ali
quis homo. ergo tu non es aliquis ho
mo. sicut notū est dñā ab inferiori ad su
ū superius cū distributōe superioris
et inferioris pcedentis Vnde nō seqr
Omnis homo currit. omnis homo est
animal ergo omne animal currit nō
sequit quilibet filius istius animalis ē
asinus demōstrando asinum: et hoc ē
aliquod animal. ergo quilibz filius ali
cuius animalis ē asinus. **S**imiliter i
seqr quelz singularis istius uniuersalis
ē uera. i. ē aliqua uniuersalis. g. quelbz
singularis alicui⁹ uniuersalis ē uera. Sicut
i se. tu es cōpositus ex oībus ptribus
tui: et tu es aliquis hō. g. tu es cōposit⁹
ex oībus ptribus alicuius hoīs. qñ tñ di
tributō nō cadit sup terminū supiorem
et inferiorē stat dñāz eē bonā: ut arguē
do ab inferiori ad suū supi⁹ a pte p dīca
ti distributōe iūcta sōm subiecto. ut oīs
hō ē alb⁹. g. oīs hō ē colorat⁹. de al⁹ cur
rit g. de al⁹ mouet. **S**icut a pte subiecti
dīcōe distributōis addita p dīcato ut hō
uidz de albū g. al⁹ uidet de albū et qa
uis cōfusiōis importata p dictōnem
exclusiua: cuiusmodi sunt isti termini
tātū solū dumtaxat precise nō cadit

supra terminū īmediatū: sed mediātū.
nō ē ab inferiori ad suū ſupius a parte
ſubiecti dictōne exclusiua addita ſub
iectis tenet dñā ut tantū hō currit. g.
tātum aīal currit: ſed a parte predica
ti nō ualet. unde nō ſequit̃ tantūz hō
currit. ergo tantū homo mouet̃. ſimi
liter nō ualet dñā arguēdo ab inferiori
ad suū ſupius cū dictōe habente uī
negatōis cadentis ſupra ſupius et iſe
rius. ¶ Vñ ſi ſe² tu differs ab aſino et
oīs aſinus ē aīal. ergo tu differs ab aīa
li: ſed ſi ly differt poſtponat̃ ſuperiori
et inferiori. bene non ualet dñā. unde
bene ſequit̃ ab aſino differs: et oīs aſi
nus ē animal. g.^o ab animalī tu differs
et cōſimilr debet eē de aliud. et nō idē
Iſta enim ppoſitio tu differs ab aſino
ſignificat q tu es et aſinus ē: et q tu
nō es aſinus: et iſta tu differs ab homi
ne ſignificat q tu es et hō ē: et q tu ſi
es homo: et iſta ē falſa: et ſic i² eſt uera
ab homīe differs: et falſa tu differs ab
homīe. et ſimilr nō ſequit̃ reſpectu
poſitiui ul cōparatiui. unde nō ſequit̃
tu es ita ſapiens ſicut iſte homo. et i²
ē aliquis homo. ergo tu es ita ſapiens
ſicut aliquis homo nec cōparatōe pre
cedente: ut tu es fortior muſca: et mu
ſca ē aliquod aīal. ergo tu es fortior ali
q^o animalī: nec ſequit̃ poſſibile ē hoc
eſſe nigrū et hoc ē album. ergo poſ
ſibile ē albu eſſe nigrū. ¶ Vñ ſic con
tingit iſtū homīe eſſe animal. et iſte
homo ē homo. ergo cōtingit homīe eſ
ſe animal. nec ſeq̃ tu ſcis hoc cur
rere: et hoc ē ſor. ergo tu ſcis ſor. cur
re. nec ſequit̃ dubito an homo currit
ergo dubito an aī currit. p³ ps patz q
poſito ut p^o ſor. currat aī te ſz tu

credas q n^o ſor. ſit. pro ſa pte ponitur
q tu ſcias aſinū currere et neſcias tñ
an homo currat. ſimilr nō ſequit̃ uolo
percutere iſtū et iſte ē preſbiter. ergo
uolo percutere preſbiterū. nec ſeq̃ p
mitto tibi uenire ad a. et ſor. ueniet ad
a. ergo promitto tibi uentre quo ueni
et ſor. nec ſequit̃ apparz hoc q ſit ho
mo et hoc ē aſinus. ergo apparet q
homo ſit aſinus. nec ſequit̃ uolo tibi
tradere hoc: et hoc ē argentū. ergo uo
lo tibi tradere argētū. nec ſequitur ſi
hoc currit hō currit et hō eſt aī. ergo ſi
aī currit hō currit. aī enim ē uerū de
monſtrādo ſor. et dñs ē cōditōal² que
nō ualet. ergo iſta dñā ē ipſoſibilis. nec
ſequit̃ tu fuiſti hoc: et hoc ē albu. ergo
tu fuiſti album. nec ſequit̃ tu uidebis
iſtū: et iſte ē papa. ergo tu uidebis pa
pā. prima. n. probat̃ pono q nunc pri
mo ſis alb² et cōtinue aī fuiſti niger.
ſa ē pbat̃ poſito q nūq̃ uidebis pa
pā cum hoc quod iſte qui eſt papa
priuetur ſua dignitate: et poſtquā nō
erit papa uidebis ipſū. ¶ Notandum q
ſpecies reſpectu ſui generis dicitur ī
ferior per ſe: ſed de uī uocis nihil dicit̃
tur ſuperius ad terminum ſingularē
quia tunc ipſe eſſet ſupra alium cum
comparatiuum preſupponat ſuū po
ſitiuum. ¶ Similr nec aliquis termin^o di
cit̃ inferior proprie ad genus genera
liſſimū. ¶ Ad terminos trāſcēdētes cu
iuſmodi ſunt ens res uerum et c. q
ſequeretur q ſupra tales terminos eſ
ſent alii per ratōnem predictam capi
tur tamen ly inferior quandoqz p nō
eque cōmuniet ly ſuperius pro nō tñ
diſcreto: ut quandoqz ly melius pro
minus malo et ly peius pro minus

bono et ly libentius pro minus inuite
 sicut dicimus qd for. dat libentius decē
 marchas q̄ uelit icarcerari: tūc ly libo
 tius sumit pro min' inuite: sed iseri?
 p accūs cognoscat p talē reglā: unū
 quodq; se hūs p appōem positū: re
 spectu alterius ē iserius eo p accides
 ut ly homo albus respectu d' ly homo
 Et dicit appōe positua pp adiectiua
 distrahentia et pp adiectiua ampliati
 ua: sicut ly potens preteritū futurum.
 mortuū: corruptū: ampliabile et sīlia.
 Ideo hō mortuus n̄ ē inferior ad ly hō
 quīs ly hō albus sit iserius ad ly hō et
 sic de aliis. **S** cōtra iā dēa arguit sic
 et p' cōtra descriptōes terminorū im
 ptnētū. s. si t'li c' mini sūt ip̄tinētes q̄
 rū unus de altero pōt idifferēter affir
 mari u' negari. igit' cū ly hō possit in
 differēter affirmari et negari de pno
 mine demonstrāte te l' aūchrīstū seq̄
 q' iste termin' hoc sic demonstratiuus
 nō ptneret huic termino hō. cōs ē fal
 sum: q̄ ē subordinatus sibi ut supius
 et iseri. **R**espōdeo qd p hoc qd dicit
 idifferēter intelligit' uicissim. q' talis p
 dicatō unius termini de alio una uice
 sit uera: sic q' stat postea esse falsā. cor
 rupto tamē principali suppoīto subie
 cti nec facta impositiōe noua quāl' nō
 stat istum terminū hō predicari d' ly
 hō demonstrādo ut prius. **I**tē contra
 aliud quod dicebat istos terminos hō
 et asinus esse desperatos sic q' nullus
 de alio uere pōt predicari. contra stat
 qd ly asinus et ly animal cōuertantur.
 ergo stat ly asinus eque bñ predicat'
 de ly hō sicut ly animal. **H**uic dicitur
 cōcedendo cōclusionē nō tamē manē
 te sua primaria significatōe sicut īrel

ligebat in regula. **A**rguit tamen
 cōtra illud qd unus terminus qui pre
 cise significat sicut ly hō uere predica
 tur de ly asinus et hoc ex sua signifi
 catōe primaria. ergo equalit' ly homo
 predicat' de ly asinus: et sic ista est ue
 ra. asinus ē homo: nōa patet: et aūis pro
 batur: q̄ ista predicatō ē uera asinus
 ē hominis ubi tamen ly hominis sig
 ficat hominē solūmodo: sicut et iā ip
 sum significat ly homo et ce. **I**tem si
 isti forent rermini desperati homo et
 asinus a multo fortiori hō et n̄ homo.
 sed non homo uere predicat' de ly hō
 ergo ly homo de ly asinus. nōa tenēa
 probat': quia ly risibile predicat' d' ly
 homo: et omne quod ē ly risibile ē nō
 homo: quia omīs terminus ē nō homo.
 ergo ly nō homo predicat' de ly hō. cō
 sequentia tenet ī disamis: et a' ē uerū
 ergo et cōs quod erat probandū. **I**tē
 cum dicit' homo ē animal uel tu intel
 ligis per ly animal solum hominem p
 alia animalia. si soluz hominem. ergo
 non plura animalia significat tibi pre
 dicatū q̄ subiectū et per cōs non ē su
 perius ad ipsum subiectū. si intelligis
 alia animalia ut asinum hominem et
 ce. tunc arguit' sic in ista propoitiōe
 ly homo significat hominem et ly ef
 se significatur per est et predicatur: si
 gnicat asinum ex quorum composi
 tione primarie significantium: sicut
 ista propoitiō homo est animal. ergo
 ista propositio significat hominem ef
 se asinum et per consequens predi
 catur eque uere ly asinus de ly hō si
 cut ly aīal et ce. **I**tem confirmatur:
 quia ly homo significat omnē hōiem
 et ly aīal omne aīal ex quorū compo

finone solū significat i^o p^oo. ergo signi-
 ficat oēm hominē esse bē al^o quod est
 falsum. **U**t et cōtradic^o debet oppo-
 sito mō significare: s; cuiuscūq; disun-
 criue ē una copulatiua sibi oppoita: ut
 p^o in priori tractatu. ergo si unū con-
 tradictoriū duobus sensibus signi-
 ficabit disiunctiue. alterū significabit cō-
 tradictoriis sensibus copulatiue. Sed
 ista hō ē asinus significat q^o homo est
 asinus ul^o q^o homo ē al^o. ergo suum op-
 positum. s. nihil qd^o ē hō ē asinus: sig-
 ficabit q^o nihil qd^o ē hō est asinus: et ni-
 hil quod ē homo ē aial quod ē falsum
 pro secūda partē. **C**ōfirmat^o p^o hoc
 q^o quicqd^o affirmat^o in uno contradic-
 toriū negat^o i^o reliq^o: s; i^o hō ē asinus
 affirmat^o hominē esse al^o: q^o i^o sequit^o
 ad istā. g^o i^o suo opposito nihil quod ē
 hō ē asinus negat^o. hōiem eē al^o. g^o i^o ē
 falsa. **A**d primū istorū rōo negando
 p^o aīis. et dico q^o h^o i^o asinus ē hoīs si
 gnificet precise idē qd^o ly hō. n^o tū codē
 mō: q^o ly hō significat recte hoīez et ly
 hoīs oblique. **P** al^o dicit^o q^o h^o signifi-
 cet idē qd^o ly hō: nō tū p^oise q^o tal^o geni-
 riuus significat hoīez significādo so-
 lū possessionē hoīs ul^o possessorē. **A**li-
 ter pōt dici negādo aīis primū: et ad p^o
 batōem negat^o q^o ly hō predicet^o: s; ly
 ens hoīs ul^o possessio hoīs. **A**d aliud
 cōcedo q^o hō et tū hō sūt termini dispa-
 ri et cōcedit^o q^o nō hō uere p^odicet^o d^o ly
 hō: negat^o tū dīa si i^ofer^o q^o hō ē nō hō
 q^o h^o cōcedā q^o nō hō uere affirmat^o de
 ly hō nō tū cōcedo q^o ly non hō uere p^o
 dicet^o de ly hō. Similr^o h^o concedā ly asi-
 nus et aliqd^o cōuertūt^o: negat^o tū q^o ly
 asinus et ly aliqd^o cōuertunt^o. q^o tunc
 si siqualere dīa i^o tu es aliqd^o. ergo tu

es asinus: q^o predicata cōuertunt^o et
 cetera sunt paria. **D**ico ergo q^o hec
 dīa non ual^o. aliqd^o et ly asinus couer-
 tunt^o et ly aliqd^o ē predicatū i^o aīte et
 ly asinus in dīte ergo predicatū aītis
 cōuertit^o cū predicato dītis: q^o ibi ar-
 guit^o ex puris particularib^o. unde cu^o
 mediū sit terminus cōis nil plus seq^o
 formalitate sillogistice q^o sic aliquid ē
 asinus et aliqd^o ē homo. ergo homo ē
 asinus. **A**d tertū concedo q^o p^o ly al^o
 ibi hō ē animal intelligūt^o multa aīa
 lia que nō sunt homines: nec asini et
 negat^o dīa cū cōcludit^o q^o ista signifi-
 cat mihi adequate q^o hō ē asinus: q^o
 oportet ad hoc q^o dīa sit bona q^o ly al^o
 nō solum significet asinum: sed p^o illo
 supponat ul^o capiat^o solūmodo in ista
 propositiōe: sicut in ista propositiōe
 sor. ē albus: ubi ly album significat al-
 bedinē. i^o tū sor. ē albus non significat
 sor. esse albedinē: sed substantiā cū solū
 supponat pro substantiā: sic dico in pro-
 poito q^o h^o ly al^o significet dē aīal capi-
 tur tamē sō um p^o hoīe p^o quo uere hic
 termin^o aīal suppit^o. i^o i^o ē uera: s; hoc
 tū diffusū uidebit^o i^o tractatu sequēti.
 uñ p^o ē solutō ad cōfirmatōez argumē-
 ti. p^o pōt ēt sophistice cōcedi q^o i^o hō ē al^o
 significat hoīez eē asinū: s; tū negatiue
 p^o disiunctiue et tū affirmatiue p^o asinū: et sic
 s. q^o ex i^o hō ē al^o tū sē i^o hō ē asin^o: et
 sic nō se ipsā eē falsā hō ē al^o. **A**d quartū
 negat^o d^o. p^o q^o ex i^o aīte solū seq^o
 q^o si unū cōtradiutoriū solū dis^o si
 gnificat duos sens^o: ita q^o tū copulatiue
 tūc significabit suū oppositum oppo-
 sitis sensibus copulatiue: s; modo ista
 hō ē asin^o nō solū significat istos duos
 sēs^o dis^o qd^o hō ē asinus ul^o qd^o homo

ē animal; s; et copulatiue. nō significabit
 suū o^m disūctiue. s. q. nullus hō ē asin⁹
 ul⁹ q. nullus hō ē al⁹. unde p³ eius ueri
 ras q. oīs ppō significans duobus sen
 sibus eque p⁹ solū disūctiue uerifica
 tur ad alterius uerificatōnem. et oīs p
 poitō significās duos sensus copulati
 ue falsificat^r si aliq^s illorum ē falsus:
 et nō illa ē falsa hō ē asinus q. a copulati
 ue significat q. hō ē asin⁹ et q. homo
 ē aīal quorū sensuuz unus erit uerus
 alter falsus. oīs propoitō significās du
 os sensus copulatiue significat eodē
 disūctiue: sed nō ecōuerso. **Sed** ad
 cōfirmatōnem argumēti pōt dici q. li
 cet sequat^r tu es asinus. ergo tu es al⁹
 nō oportet q. ista tu es al⁹ affirmet^r in
 ista tu es asinus. quia ipsa nō ē in ipsa.
 h. dōs sit ad istam. sicut nec ista bacu
 lus stat in angulo includit^r in illa hō
 ē asinus. **Vel** pōt dici al⁹ q. h. in ista n⁹
 hō ē asinus negetur q. tu es aīal. non
 oportet ipsam eē falsam: quia h. nege
 tur disūctiue nō tamē copulatiue. et
 sic nō procedunt argumēta facta. **Utrē**
 contra illud quod dicebat^r supius ali
 quos terminos eē prīnētes desperatos
 et aliquos sequela cōtra hoc arguit^r:
 q. istius diuisionis mēbra coincidunt
 ergo diuīso iūufficiēs. pbat^r aīas nam
 isti termini sūt desperati homo et asi
 nus: ut iam ostēsum ē et tamē ex uno
 termino infer^r alter utz in ista homo
 ē: g⁹ asin⁹ ē. et ecōuerso. nūc dicūt q.
 nō dicunt^r prīnētes sequela soluz ex
 hoc q. se inferant mutuo cuz hoc uer
 bo ē: sed oportet q. formāl^r se inferāt
 quia quīs bñ seq^r hō ē. g⁹ asinus ē et
 c⁹. nō tñ formāl^r seq^r nisi q. neccef
 sariū seq^r ad quod h. de hoc tñ aīas

ronisi fm cōem opinionē logicorum.
Vel pōt dici ad hoc q. termini sint
 pertinētes sequela re⁹ q. ex hoc uno
 formāl^r sequat^r alter apte subiecti cū
 hoc uerbo ē de sō adiacente: sed nō ē
 sic cū istis terminis hō et asinus. **Utrē**
 cōtra illud q. dicit^r q. illi termini sūt
 simpl^r cōuertibiles: q. mutuo et ce. cō
 tra arguit^r p⁹rio de ui uocis: q. nullus
 terminus discurrūt: sed tal^r illatio ē di
 scursū facere. ergo nullus terminus i
 fert aliū. **Utrē** ly ex denotat cām prin
 cipāl^r materialē. g⁹ p illā ppōem argu
 itur ex aīte ad dōs ul⁹ ex inferiori ad
 suum supius: et sūt denotat^r aīas esse
 materiā dōtis ul⁹ inferiorē terminum
 respectu dōtis supioris. **Utrē** ly homo
 et ly chi^a mutuo se iferūt a pte subiec
 ti et p⁹dicati respectu cuiuscūq^s uerbū
 et nō ecōuerso. ergo iste terminus a
 q⁹ nō cōuertit^r dōa erit superior: sed tal^r
 terminus ē ly homo. ergo i⁹ terminus
 hō ē superior ad istuz terminū chime
 ra et nō ecōuerso. aīas pbat^r inductiue
 q. a sequit^r chimera fuit ē ul⁹ erit p⁹ pōt
 eē. ergo hō fuit ē ul⁹ erit ul⁹ pōt esse. si
 mlt^r a pte predicati: ut si aliquid ē p⁹ fu
 it ul⁹ erit ul⁹ pōt eē chimera aliquid ē p⁹
 fuit ul⁹ erit ul⁹ pōt esse homo et nō ecō
 tra. similiter cum talibus uerbis uidet
 currit et ce. **Ad** prīmū istorū de ui
 uocis cōcedo dōs tamen sic debet in
 telligi q. per cōceptum aīcedētis ul⁹ ta
 lis termini deuenimus ad cōceptuz ta
 lis dōtis et ecōuerso cū quibuscūq^s
 cōstruitur tal^r terminus: et c⁹. et fm
 istū itellectū nō pcedit argumentum.
 uerūtamen ē cōmunis modus argu
 endi ul⁹ loquendi quilibet. enim scit
 quod de ui uocis est falsus ille sensus

qd iste termin⁹ hō inferat ly aīal. utilis
 tamē ē pp facilitatē iformādī. sūt enī
 aliquādo falsa utilia ut fabule et hui⁹
 modi pp notitiaz uerorū que solēt cō
 munitē p ea percipi. ¶ Ad tertiū ne
 gat⁹ q ly chī^a respectu cuiuscūq; uer
 bi iferat ppōes de ly hō. dicit⁹ enī q tū
 seqt⁹ chī^a opiat⁹ p itelligit⁹. g^o hō itelli
 git⁹ nec sequit⁹ loquor d⁹ chī^a. ergo lo
 quor de homine. sūt cū multis aliis et
 sic nō procedit argumētū. ¶ Cōtra tū
 illud quod dicebat⁹ de priorī arguit⁹
 qā si nō hō esset prior ad istū terminū
 hō et un⁹ negatiuus et alius affirma
 tiuus. seqt⁹ negatōnem eē priorē affir
 matōe dñs ē cōtra philosophū p^o poste
 riorū et p^o pyerminias. ¶ Sūt probat⁹
 ratione esse falsū qā naturāl⁹ ē pōr ha
 bitus priuatōe. s; affirmatio ē hīus re
 spectu negatōis. ergo affirmatō ē pōr
 negatōe. ¶ Respōdet⁹ ut dicit Aristo
 teles i pōris q alīq dicunt⁹ priora tem
 pore. ut illud quod ē ātīgus. et aliud ē
 prius natura ut efficiēs effectū. et sic
 substantia ē pōr accidente. qā tale ac
 cidēs depēdet a substantia cū sine ea nō
 pōt eē. et aliud prius ordine ut ptes to
 ro l⁹ littere syllabis. et aliqd honore ut
 uirtuosior minus uirtuoso. s; de nullo
 istorū modorū prioritatis loq⁹ Aristo
 teles i pposito. Pōnit. n. Aristoteles ali
 um modū prioritatis distinctū ab his
 illū a quo nō cōuertit⁹ subsistēdi o⁹.
 qd allegabat⁹. ergo de affirmatōne et
 negatōne pōt itelligi de propositiōnī
 bus i prioritare naturalitatis mō sicut
 dictū ē. et sic nō pcedit ultimū argumē
 tū factū. ¶ Qd tū regla ab iferiori ad
 suū supius nō t; generat⁹ pbat⁹ quia
 nō sequit⁹ iste ē magister de Parisius

g^o ē hō de Parisi. ¶ Sūt nō sequit⁹ iste
 est albus monachus. ergo est albus hō
 ¶ Nec seqt⁹ for. ē dñs platonis. ergo
 for. ē hō plōnis. ¶ Nec seqt⁹ for. ē ap
 parēs asin⁹. ergo ē aliqua⁹ asin⁹. ¶ Nec
 seqt⁹ 1° terminus chī^a ē. g^o aliqd chī^a
 ē. ¶ Nec seqt⁹ tu es hō uidēs for. g^o
 tu es hō for. ¶ Nec seqt⁹ tu es bonus
 cytharedus. ergo tu es bonus homo.
 ¶ Nec seqt⁹ hō currit demonstrando
 for. album. ergo albū currit. ¶ Nec se
 quit⁹ sū hō uidēs usq; Romā. ergo sū
 aīal usq; Romā. ¶ Nec sequit⁹ aliqd a
 uero ē falsū cū cōtradictoriū ē sūm. g^o
 aliqd ē falsum cū cōtradictoriū ē sūm
 ¶ Nec sequit⁹ hō pōt currere et hoc
 ē aliud a corrente. ergo aliud a currē
 te pōt currere demonstrādo p ly hoc
 te sedētem et sit aliquod currēs. parz
 enī aīis eē uerū et dñs falsus. qā nullū
 aliud a corrente pōt currere ut patet
 p singularia qā seqt⁹ hoc aliud a cur
 rēte pōt currere. sed hoc ē ul pōt esse
 currēs. ergo hoc aliud ab hoc pōt cur
 rere demonstrādo se ipsū qd ē falsum.
 ¶ Itē dicebat⁹ q nō ualet argumētū
 ab iferiori ad suū superius negatōe
 preposita. sed pbat⁹ q sic qā bene seq
 tur tu nō es homo. ergo tu nō es aīal
 et tū nō pōt inferiori et superiori
 et seqt⁹ n⁹ binari⁹ ē ergo null⁹ nume
 rus ē et tū arguit⁹ ibi cū negatōe ppo
 sita. g^o r⁹ illa qā si aliqd sit binariū illd
 ē numerus et non ecōuerso. similr re
 spectu cuiuscūq; uerbi. Similr quicqd
 significat ly binariū significat ly nu
 merus. et aliqua plura. ergo ly nume
 rus ē superior ad istū terminū bina
 rius q tū ista cōia sit bona pbat⁹ qā si
 nō stet ei⁹ o⁹ dñs cū aīte et arguit⁹

sic. tunc numerus est. g^o 1 est binarius. P ternarius. P quaternarius et sic de singulis q^o
 cuius dato se^r q^o binarius est: quia cuiuscu
 q^o numeri maioris est numerus binarius
 ps. **I**tem dicebat q^o ab inferiori ad suu
 superius negatione postposita o^a erat bona
 et hoc cum constantia superioris de inferiori.
Sed contra hoc ar^o sicut ualeret ista
 o^a 1° h^o non est et omnis h^o est al^o. g^o al^o non est
 o^a 1° q^o demonstrat p^o ly 1° a^o non
 du^r genitus p^o adda^r nunc consuetus. **I**tem
 tunc si ualeret 1° o^a h^o non curreret. ergo al^o
 non curreret si sic flet o^m contris cum ante
 et ar^o te sic de al^o curreret h^o non curreret
 g^o h^o non est al^o q^o est impossibile tunc o^a 1° i
 barocho. **I**tem ualeret hec o^a hoc aial
 non est demonstrando lapides et hoc est aliqd.
 g^o aliqd al^o non est et ofit pbat q^o 1° h^o est et
 q^o 1° h^o non est. hoc al^o est et hoc al^o non est et co
 similia id est o^o demonstrando p^o subiectu
Et sicut formalit^r se^r non aliquid p^o ens
 non est accens. g^o non substantia non est accidens
 quia sicut for^o us. u^o sequit^r non al^o non currit.
 g^o non h^o non curreret ca^r est: quia o^m contris re
 pugnat a^onti. s. q^o q^o 1° h^o non curreret non
 aliqd non al^o non curreret: quia q^o cuq^o sit ill^o
 signet^r et illud erit suppositum istius
 termini non h^o et cu^r q^o 1° tale currit pa
 tebit ipsu currere: et arguit^r ab inferiori
 ad suu superius i 1° o^a cu^r negatione pre
 positae sine me^o. g^o o^a q^o 1° 1°. **I**tem cuq^o
 me^o u^o sic arguendo non ualere ista con
 sequentia istu hominem non esse al^o adequare
 significat^r p. a. p^odem contingere ad
 utru^olibet: et iste h^o est aliq^o h^o. g^o aliq^o
 hominem non esse al^o adequate significat^r
 p. a. p^odem contingere ad utru^olibet: autem eni
 est ueru ponendo q. a. sit 1°. iste h^o non est al^o
 et c^os est o^m : quia tunc cum homine non esse al^o
 sit impossibile. ergo sicut impossibile est esse

significat^r p^o p^odem contingere ad utru^o
 liber q^o est impossibile: seu inconueniens p^o
 descriptioem contingere datu in tracta
 tu precedenti. **A**d primu istorum ar
 gumetoru dico q^o u^o argumetu p^o q^o
 sciendu est q^o multoties h^o unus termi
 nus sit p^o se superior ad aliu non o^o tam^o
 q^o cu aliquo addito sit superior ad ipsu
 cu eodem addito et hoc est multotiens
 p^o equocationem tal^o termini rone cois
 cocept^o illius cu tali uel tali iungit^r
 termino: ut ly bonus aliud notat cum
 iungit^r huic subiecto faber et aliud cu
 iungit^r ad ly h^o. **E**t ad ista primam
 o^onam dico q^o est fallacia equocationis de
 isto termino de quia i ante connotat gra
 duat^odem facta i tali loco et i o^onte con
 notat naturat^odem facta i tali loco: quia h^o
 ps extremi. s. predicati a^ontis sit inferior
 ad pre p^odrati o^ontis: non o^o t^o ut totum
 p^odicatu a^ontis sit inferius ad totum pre
 dicatu o^ontis. **E**t sicut dicit^r de a^o 3° ibi
 tracta. **S**icut de 3° q^o g^ontis p^olonis i ante
 cu addit^r huic d^oci d^ois connotat posses
 sione. in o^onte uero possessor^oem. u^o deno
 tat^r i ante q^o plato possidet^r. i o^onte ue
 ro q^o possidet^r. **C**osil^o dicit^r de q^otra q^o
 h^o iste terminus appar^oet sit inferi^o ad
 ly aliq^ois non o^o t^o q^o ly appar^oet asinus
 sit inferius ad ly aliq^o asinus: quia ly ap
 parens est terminus ampliatius respe
 ctu sequentiu: sicut ly app^oz: ut aliq^o p^ot
 apparere chi^o quis n^o chi^o sit nec eti^o
 appareat. **S**ed ad q^onta p^ot p^oabiliter
 negari a^ontis et c^ocedi o^a : quia ex oppo^oito
 o^ontis sequit^r oppo^oitu a^ontis: quia si nihil chi
 mera est n^o res: chi^o est. g^o n^o terminus
 chi^o est. ergo nec iste terminus quocu^o
 q^o demonstrato chi^o est. p^ot t^o negari
 a^onta dicendo q^o tal^o terminus discretus 1°

terminus additus alicui dcoi ē signū
suppōis material' subsequēris istū ter
minū discretū: qle sig^m nō ē i^o termin^o
aliqd nec aliqz termin^o cōis. **Ad aliā**
argumētū dicit^r q^d nō ē itelligibile
qā illud qd^r ponit^r p^r dōte ē icōgruū: et
re^o itelligit^r salua cōgruitate. **P**ōt di
ci ut prius licet q^d hō uidēs sit inferior
ad ly hō: nō tñ hoc addito hō uidēs ho
minē **P**or. **Ad aliā dīaz dictū ē i** pri
cipio. **Ad aliā dico q^d sicut arguēdo**
a singlāribus ad terminos supiores p
accētis cuiusmodi ē ly albū et ly nigrū
et cōsiles istis debuit argui cū cōstātia
supioris de inferiori et tenebit fillo^o ut
dictū ē. **Ad aliā dīaz dicēdū ē sicut**
ad f3. **Ad aliā dico q^d dubitāda ē** d^o
si eni ly cuius referat^r i^o aūte ad totūz
subiectū d^o t3 p regulā et aūte est^m si
tñ referat^r solū ad ptē subiecti. suerū
nō u3 d^o nec at^o p regulāz pp diuersita
tē rōnis. **Ad aliā negat^r d^o nec fillus**
ē: qā tal^r idēfinita de uerbo āpliatio cū
dcoi dōdēs cū suo d^rtermiabili pcedit
d3 resolui p demonstratā ipsius uerbi
ut nō seq^r hoc erit uerū: et hoc ē aliā
a uero. g^o aliud a uero erit uerū: s3 de
mōstratā deberet capi cū uerbo d^r fu
turo ut hoc erit uerū: et hoc ē aliud a
uero. ergo aliā a uero erit uerū: et tūc
mīor ē ipossibil^r sicut i^o tu eris differēs
ab homie: et sic posset argui recte hoc
pōt currere et hoc pōt ēē aliā a currē
te. ergo aliud a currēte pōt currere et
minor ē ipossibilis: qā significat q^d hoc
qd^r ē pōt currere pōt esse aliud ab eo
qd^r ē pōt ēē currēs. unde nō sequitur
hoc ē aliā a currēte. ergo pōt ēē aliā a
currēte: qā nō significat q^d hoc pōt ēē
aliā a currēte qd^r pōt ēē. **Et tūc ad ar**

gumōta deducta cōtra aliā regulā re
spōdeop^r ad p^m q^d solū t3 gratia mate
rie i^o reglā ab inferiori ad suū supius
negatōe postpōita. **Ad f3 silt^r dicit^r**
q^d quis nō possit ēē sicut significat^r p a^o
nisi sit ita sicut significat^r p nōs. tñ di
co q^d i^o d^o nō ē formal^r: qā sufficit ad hoc
q^d nō sit formal^r q^d sit silt^r modus nō te
nens sic arguēdo i^o aliis terminis ut in
ternario. **Ad aliā dicit^r q^d nō recte ar**
guūt^r: qā nō capit^r cōstātia supioris de
eodez inferiori qd^r subiiciebat^r i^o maio
ri. uñ pōt apparere q^d ly for. nō ē termi
nus singlāris cōsilt^r arguendo de for.
Ad aliud cōsilt^r dico q^d d^o nō u3 d^o for
ma h3 de materia. teneat. ul^r uerius di
cat^r q^d simplr^r nō u3 nisi cū cōstātia: sed
tūc cōcedēdū ēēt possibile ēē q^d nihil
qd^r ē hō ē al^r et si dicat^r q^d i^o ē necessā
ria hō ē al^r qā ē de prio mō dicēdi p se
et i^o hō ē rīfibil^r de fō mō dicēdi per se
ut uult AB2. prio posteriorū d3 dicit^r q^d
nō uult phūs sic ēē illas necessārias qn
fret ipsas esse falsas: s3 itellexit pppōes
necessārias que qūcūqz formāt^r pma
rie significādo sūt uere supponēdo p
rebus que nō sūt pppōes nec ps ul^r pres
q^d dico pp tales aliq^r ppō ē aliq^r ppō for
mat^r et silt^r. **Ad aliud uno mō pōt**
dici q^d idēbite sumit^r mediū: qā d3 i^o mī
nori capi p medio qd^r subiiciebat^r tota
liter i^o maiori ut arguēdo sic hoc al^r nō
ē: et hoc aial ē aliqd^r al^r g^o aliqd^r al^r nō ē
tūc minor ē ipossibil^r et i^o mō pōt pro
babil^r negari q^d hō al^r nō est. s3 cōcedat^r
q^d hō hoc aial nō est. s3 hic forte diceres
q^d se^o hō hoc aial nō est et hoc al^r est ali
qd^r aial. ergo hō aliqd^r aial nō ē. **Huic**
dicit^r q^d nō seq^r s3 bñ seq^r. ergo hō al^r
cui est nō idē nō ē. **Pōt tñ ut existimo**

meli⁹ rñderi ad tñes dubitatio cū tñes ter
 mini hō al⁹ sūmāt a pte subiecti utrū ly
 al⁹ sit ps subiecti p⁹dicati poiti a pte sub
 iecti. si hō cōcedēde sūt. si p⁹ mō negan
 de sūt. et tūc nō hō sūt cōstātia subiecti
 siue mediū. **Ad aliā negat⁹** q⁹ formalr
 seqt⁹ nec ēt se⁹ materialr. o⁹ enim oñis
 stat cū aūte. s. q⁹ de nō substātia sit accidēs
 et tñ nullū nō ens ē accidēs. Et dicir⁹ q⁹ ista
 p⁹ deducta p⁹ silem diuersificat⁹ q⁹ hie
 arguit⁹ p⁹ negatōez f⁹ mini trāscēdētis q⁹
 f⁹ mmi⁹ sic negat⁹ de nō ē p⁹dicabili illi tñ
 f⁹ mmi⁹ infini⁹ hō sūt de aliq⁹ p⁹dicabiles
 g⁹ et ce. **Ad aliā nō uz⁹** q⁹ termini i
 feriores i aūte et oñte sumūt materialr
 sicut nō se⁹ ly hō ē spēs spālissima. g⁹ ly al⁹
 ē spēs spālissima. et silt⁹ nō seqt⁹ tu currit ē
 p⁹ps singularis. ergo hō currit ē p⁹ps sin
 gularis. **Ex descriptōibus datis supius**
 sequūt⁹ alique re⁹ q⁹ nū p⁹ ē i⁹ a supiori
 ad suū iferi⁹ sine aliquo termino hōte uī
 cōfūdendi nō uz argumentū. sicut nō seq
 tur aliq⁹ al⁹ ē asinus. tu es aliquod aīal
 g⁹ tu es asinus. secūda reglā q⁹ arguēdo
 a supiori ad suū iferius distributic affir
 matue nō uz argumētū nisi cū debito
 me⁹ uī supioris de iferiori: uī nō seqt⁹.
 de aīal currit. g⁹ oīs hō currit. s. bñ uz cū
 debito me⁹ ut de aīal currit. oīs homo ē
 aīal. ergo oīs hō currit. sed bñ uz oīa a su
 piori ad suū iferius negatue negatōne p⁹
 posita supiori et iferori sine medio. Silt⁹
 ēt uz oīa a supiori ad suū iferi⁹ affirma
 tiue cū dcoibz hñtibz uī negatōnis pre
 positis tā iferori q⁹ supiori: ut sūt differt
 aliud et nō idē cū cōfrantia supioris de
 iferiori. **Cōtra primū possz obicere q⁹**
 ista o⁹ uz tu es aīal. ergo tu es hō. et tñ ar
 guir⁹ a supiori ad suū iferius. ergo et ce.
Itē seqt⁹ aīal ē. ergo hō ē. pbat⁹ q⁹ a se⁹

aīal ē. ergo tantū unū aīal ē uī plura aīa
 lia sūt. si p⁹rio arguit⁹ expositorie sic hoc
 ē et hoc ē de aīal. ergo de al⁹ ē. Si def⁹ sm
 signet⁹ oīa aīalia. et arguit⁹ sic. hoc aīal ē
 et hoc. et sic de singlis. ergo de aīal ē. tūc
 ultra de al⁹ ē. ergo oīs hō ē. oīa p⁹ p medi
 um it⁹secū necessariū. s. q⁹ oīs hō ē aīal.
 et ultra oīs hō ē. ergo hō ē. ergo de p⁹rio
 ad ultimū seqt⁹ p⁹ xviii. reglā aīal ē. g⁹
 hō ē. **Itē pbat⁹** i⁹ oīa aīal ē. ergo hō ē.
 nā p antiquā reglā i⁹ necessarius nō re
 fert enuntiare particulariter p⁹ uī i⁹ ē ne
 cessaria aīal ē. ergo nō refert dicere al⁹ ē
 et de aīal ē. si ergo al⁹ ē seqt⁹ q⁹ de aīal ē.
 et tūc arguit⁹ eo mō quo prius. **Item**
 arguit⁹ cōtra hñm reglā. nā seqt⁹ de al⁹
 currit. ergo omis hō currit. q⁹ si nō seqt⁹
 pono aīs et depono oīs et seqt⁹ q⁹ aliq⁹
 hō nō ē aīal et p modū arguēdi supioez
 tunc nullus hō ē aīal. et tūc in eodē casu
 fiat hec oīa de aīal currit. ergo oīs asin⁹
 currit. que si nō ualeat. iter opposituz cō
 sequētis cū aūte: et sequit⁹ ut prius q⁹
 de aīal currit. et nullus asinus currit. **Et**
 silt⁹ arguit⁹ de quacūq⁹ specie aīaliū eo
 dem mō: quia supponat⁹ gratia argumē
 ti cū sint finite species aīaliū q⁹ solū sint
 uiginti spēs animalū: de quarū q⁹libet fiat
 oīa ut prius: et tunc ultia oīa erit bona
 arguēdo a supiori et ce. ut dicebat⁹ q⁹
 ē cōtra reglā uī stabūt ista simul. s. q⁹ de
 animal currit. et tñ nec aliquis hō currit
 nec aliq⁹ homo currit. nec bos currit. et
 sic de aliis q⁹ ē impossibile et cōtra mō
 dū arguēdi p⁹ p⁹ phisicorum comēto.
 xvii. ubi ponit talē modū arguēdi cōtra
 Parmenidē et Mellissū. s. si aliquid ē unū
 ipsum ē substātia uī accidēs. si substātia
 igit⁹ hec substātia hō uī equus et sic de
 alio. si accidēs. ergo quale uī quātum. si

quale ergo hec albedo uel nigredo et sic
de aliis uel aliud taliter per dñs si al' cur
rit homo currit uel bos currit l' asinus cur
rit: et sic de aliis. ergo oppositū dñtis non
pōt stare cū aūte quod erat admissus. er
go male. ¶ Et cōtra illud quod dicebat
tenere a superiori ad suū inferius nega
tiue sine medio arguit. nā nō sequitur
animal nō currit. ergo homo nō currit: qā
aūs ē uerū et dñs falsū casu possibili posi
to. s. q. asinus nō currit et ois homo cur
rit. ¶ Item nō sequit' nullū differens ab
ente ē. ergo nullū differēs a substantia uel
ab hoīe ē cū sit aūs uerū et dñs falsū. qd'
libet enī differēs ab hoīe ē quia aliquod
ē differēs ab hoīe: ut asinus et nihil est
differēs ab hoīe qñ illud sit. igit' et ce. et
tamē notū ē q' iste terminus substantia l'
hō ē inferior uel saltē nō tam cōis sicut ly
ens. ¶ Itē cōtra illud quod dicebat tene
ri a superiori ad suū inferius cū istis ter
minis differt aliud et nō idē cū cōstantia
superioris de inferiori cōtra sic arguit. qā
nō sequit' lignū differt ab aīali: et omīs
hō ē aīal. ergo lignū differt ab homīe: qā
o' dñtis stat cū aūte. s. q. lignū differt ab
aīali quod tamē nō differt ab homīe qd'
pbat' sic. lignū ē et aīal quod nō differt
ab hoīe ē: et lignū nō ē aīal quod differt
ab homīe. ergo lignū differt ab aīali qd'
nō differt ab homīe et ce. ¶ Itē tūc seq
tur tu es aliud q. b. et dē quod ē. b. et ali
ud q. a. ē. b. ergo tu es aliud q. b. et aliud q.
a. et sic staret ista cōclusio q' tu es. b. uel a.
et tamē tu es aliud q. b. et aliud q. a. qd' ē
ipossibile et priā dñā pbat'. qā iste termi
nus cōplexus. b. et aliud q. a. ē terminus
simplr inferior ad. b. posito q' unū. a. sit dē
a. distinctū a. b. et unum. b. sit omne. b. con
firmat' dñs primū per exponētes posito

q' sis. a. et brunellus sit. b. tūc sic tu es et
b. et aliud q. a. ē: et tamē nō es. b. et aliud q.
a. ergo tu es aliud q. b. et aliud q. a. ¶ Ad
primū istorū dicit' q' illud argumētū te
net solū de materia et nō de forma. ¶ Ad
aliud dicit' q' nō ualet i' dñā d' forma dē
animal ē. ergo ois homo ē: et cum dicit'
q' tenet per istud mediū necessariū iuri
secum. nego q' sit aliquod mediū intrinse
cum: qā uel capit' ibi mediū intrinsecū p
tali omīs hō ē animal que representat' in
tellektui p illam dñā uel p tali que possit
ex subiecto dñtis et aūtis cōpōis. s. cōstat
q' nō primo mō. qā tūc equaleret entime
ma illud huic sillo pfecto omne aīal cur
rit. ois hō est animal. ergo ois hō currit. et
sic entimema cōt' sillo pfectus: nec pos
set dici secūdo mō. qā pari ratōe intelli
gitur mediū in tali ppōne ois hō currit. g'
ois homo albus currit: uel in ista omīs co
lor uel flos ē. ergo ois albedo uel rossa est
dñs ē falsū. ¶ Sed ad illud quod dicebat
incidētali i' necessariis et ce. dico q' istd'
nō ē autēticū. qā tunc cū ista sit necessa
ria al' ē homo tamē refert dicere. dē aīal
ē homo quod ē falsū: licet de maiori pte
teneat i' predicatōne directā. ¶ Ad aliud
admitto q' cuiuscunq' dñe oppositū cō
sequentis stat cū aūte. ergo stabit simul
q' omne animal currit: et tamen nullus
asinus currit nec homo currit dico q' cō
cedo cōclusionē de illis. xx. spēbus signa
tis. qā licz de facto essent oēs species ex
casu tamen cū posteriobus bñ admissis
sequit' q' nō: sed q' alicuius spēi sit aliqd'
animal quod nō ē alicuius predictarū.
Si tamē ponat' q' nō sint plures species
xx. tunc nego ut prius ultimā dñā et
cū oppositū dñtis ponat' cū aūte stantibz
aliis casibus negat' casus nō qā ipossibil'

sed q̄a prioribus repugnans cedenti
bus: tamē prioribz casibus nego istaz
sicut illarū aliquam. licet enī nullum
illorū cōsequētium sequat̄ ex illo aū
cedente. disiunctiua tamē facta ex om
nibz bene sequit̄. ¶ Ad aliud dico q̄
intelligit negatōe preposita et nō post
posita ut ibi arguit̄. ¶ Ad aliud dico
q̄ nō arguit̄ per regulā: q̄a licet ens
sit superior ad ly homo. nō tamē ly dif
ferens ab ente ad ly differens ab hoīe.
nullū enim differēs ab homine pōt eē
differēs ab ente: et si dicit̄ cōtra signo
numerū ex sor. et platone p rebz uu
meratis: tūc hoc differt ab ente. ergo
aliquid differens ab ente ē. ¶ Pōt hu
ic dici negādo istam dīctā: hoc differt
ab ente. ergo hoc ē differens ab ente
quia sicut ly ē debet resolui in ly ens
uē entia: sic ē de ly differens: quia debet
resolui in ly differens uē differētia: et
sic cōcedit̄ q̄ sor. et plato differūt ab
ente. quia sunt: et sūt nō ens: et p nō
sunt differentia ab ente: licet nullus il
lorum sit differens ab ente. ¶ Ad ali
ud cōcedo illam dīctā. s. q̄ lignum dif
fert ab animal: et omīs hō est animal
ergo lignū differt ab homīe. et cū p
batur q̄ lignū differt ab animali q̄
nō differt et ce. dico q̄ referēdo ly q̄
ad ly aīal cōcedit̄ si ad ly lignū nega
tur nec ualet ulterius argumētū pro
bīs: quia diuersimode fit i aīte et cō
sequente relatio. ¶ Ad ultimū con
cedo q̄ isto casu sum. b. u. l. a. et tamen
sum aliud q̄ b. et aliud q̄ a. et concedo
cōiunctim et nō diuisim: sicut cōcedi
tur q̄ sum homo uē asinus et tamen
differo ab homīe et asino: licet nō dif
feram ab aliquo illorum, nō enim dif

feto ab homīe uel ab asino: quia tūc
non essem homo uē asinus quod eē
falsum.

NUNC PONENDB
sunt regulę penes descri
ptōnem cōuertibiliz tex
minorum disperatorum
et cōuertentiū. ¶ Prīa regula a par
te predicati ex propoītōe in qua poni
tur unum disperatorū simplex affir
matua sequit̄ negatiua in qua po
nitur alterum et nō econuerso: ut ru
curris. g. ru nō sedes. ¶ Secūda regu
la est quādo subiecta duarum propo
sitionum cōuertuntur et copule et p
dicata et propositiōens sunt eiusdem
quātītatis et qualitatis et pro eisdem
precise supponūt et cōsimiliter termi
ni se habēt quo ad ordinem. tunc ab
una ad reliquam ualet argumētum
per primam particulam excludit̄ iste
modus arguēdi homo est animal. g.
risibile est asinus uē talis modus aīal
est homo. ergo asinus ē risibilis. p hoc
quod propoītōes debent esse eiusdem
qualitatis et quātītatis excludit̄ talis
forma homo ē. ergo nullū risibile est
per hoc q̄ debet pro eisdē suppone
re remouet̄ talis modus arguēdi qui
libet homo ē unus solus homo. ergo
quodlibet risibile ē unus solus homo
Per ultimam particulā nō tenet hec
cōsequētia homo animal nō est. ergo
homo nō ē animal et sic de aliis: et sic
ab uno cōuertibili ad suum cōuertibi
le tā affirmatiue q̄ negatiue ē bona
cōsequētia. ¶ Tertia re^a ē q̄ relatiō
dicunt̄ cōuertentia. q̄a ex propoītōe
in qua preter illud uerbū ē secūdum

liff

L3

adiacēs et subiicitur unus simplex terminus relatiuus sequitur propositio in qua subiicitur alter terminus relatiuus: ut dominus est ergo suus est et e converso similiter negatiue tamen cum uerbis adiectiuis non uerba: cum uerbo de preterito uel futuro et ubi tamen seruatur particule dicte non uerba. unde non sequitur pater currit. ergo filius currit. pater est barbatus. ergo filius est barbatus. tamen se de materia pater uiuit. ergo filius uiuit. filia sequitur pater est homo. ergo filius filia est homo. non tamen sequitur pater est bonus. ergo filius filia est bonus uel bona. Similiter non sequitur pater fuit uel erit. ergo filius uel filia fuit uel erit. **C**ontra primam regulam arguitur triplex. primo sic iste due propositiones tu es Parisius et tu non es Rome sunt de predicatis disperatis: et tamen ab una ad reliquas omnia nihil ualeat quod probatur demonstrato deo in utraque arguitur sic. tu es Parisius. ergo tu non es Rome. autem est uerum et omnis falsum cum deus sit ubique. Similiter non sequitur sor. fuit Rome. ergo non fuit Parisius. Similiter homo currit ergo non homo sedet. **A**d primum dicitur quod regula intelligitur in terminis non diuinis: et propter hoc non procedit argumentum. **A**d secundum dicitur quod regula debet intelligi cum uerbis de presenti qualiter non arguitur hic. ergo non ualeat. **A**d tertium dicitur quod oportet subiecta eodem modo supponere si argumentum debeat tenere qualiter non est in proposito. ut omnes sic arguere homo currit. ergo homo non sedet et sic non procedunt argumenta et ce. **C**ontra secundam regulam arguitur. nam isti termini animal et animal si est risibile conuertuntur: et tamen non sequitur de animal si est risibile est homo: quia prima est uera et propter sua singularia quarum quel

equiualeat conditionali bone. et quod termini conuertantur patet ex descriptione conuertibilium prius data scilicet quando alter est de intellectu alterius sic et mutuo se inferunt ut sic. animal si est risibile est animal: et si aliquid est animal illud est animal si est risibile. Consimiliter potest argui quod iste terminus animal si est rudibile conuertitur cum ly asinus cum omnis asinus est rudibilis non tamen sequitur de animal si est rudibilis est asinus: sed homo est animal si est rudibilis. ergo homo est asinus. **I**tem fiat hoc argumentum quicquid significat iste terminus. a. significat iste terminus. b. et e converso. ergo conuertuntur. probatur quia ex hoc sequitur quod pro eisdem supponuntur. et propter omnes ex parte illorum terminorum non causatur diuersitas in propositione quo ad ueritatem et falsitatem. probatur tunc quod omnia non ualeat: quia tunc sequeretur si tu es homo: tu es homines. **I**tem regula data est falsa de ui uocis quia nulla qualitas potest eadem esse in diuersis propositionibus nec idem termini. **I**tem non sequitur omnis asinus est risibilis. ergo omnis asinus est homo: quia dato quod quilibet asinus haberet dominum hominem patet autem: quia quilibet asinus est hominis. **I**tem isti termini simpliciter conuertuntur homo et tantum homo. Similiter sicut est: et precise sicut est: et tamen non sequitur homo est animal. ergo tantum homo est animal. Similiter nec sequitur. a. propositio significat sicut est. ergo. a. propositio significat precise sicut est. **I**tem arguitur quod non semper licet ponere unum conuertibilium loco alterius. et probatur sic: quia non sequitur risibile animal currit. ergo homo animal currit. **C**ontra eandem regulam arguitur sic nam isti termini sunt conuertibiles. scilicet contradictorius et

contradictoriū contradictoriū. et tamē nō
sequit̃ contradictoriū. a. ē uerū. ergo cō
tradictoriū cōtradictoriū. a. ē uerū. sicut
nō sequit̃ contradictoriū. a. ē uerum.
g^o. a. ē uerū. nihil enī ē contradictoriū
contradictoriū. a. nisi ipsum. a. **U**trē non
sequit̃ non tu q̃ es asinus es homo
ergo tu q̃ es asin^o es nō homo. ubi tñ.
arguit̃ per regulam. ergo regula nō
tenet. añs enī ē uerū. quia suū opoitū
ē falsū ut patet. et dñs falsū. quia ex ip
so sequit̃ q̃ tu es asinus. ergo et ce.

Item cōtra ultimā regulam argui
tur sic: q̃a nō sequit̃ iste fuit filius. g^o
iste habuit patrem et q̃ nō ualeat pa
ter: quia opoitū dñs non repugnat
añti et cū añcedens nō sit impossibi
le nec dñs necessarium pōt opoitum
dñs stare cum añcedēte. s. q̃ iste fuit
filius et tamē nō habuit patrē: sed con
tra: quia sequitur iste fuit filius. ergo
ita fuit q̃ iste fuit filius et signetur i
stans in quo fuit uerū dicere iste ē fili
us et sit. a. tunc in. a. instans nō ualuit
talis dñs. iste est fili^o. ergo suus pater
est: quia añcedens fuit uerum et dñs
falsum: modo quod prima cōsequētia
nō ualeat arguit̃ sic posito q̃ nūc ma
ter sor. concepisset sor. ex Platone sic
q̃ Plato moriatur ante productiōem
sor. tunc sor. fuit filius et tamē nō ha
buit patrē quod probat̃: quia non
dum plato uixit: quia tunc plato non
fuit pater nec etiam dum plato nō ui
xit ut patet. et consimil^r potest proba
ri q̃ unus fuit interfecus quem nul
lus interfecit: sicut ē aliquis genera
tus quē nullus generauit. **A**d pri
mū istorū negat̃ q̃ illi termini cōuer
tant̃: quia stat aliquid nō esse aial. q̃d

tamē ē aial si ipsuz ē risibile ut lignū
et si dicit̃ contra lignū ē animal si ip
sum ē risibile. ergo ipsū ē animal: ne
gat̃ dñs. et si dicit̃ cōtra dñs sequitur
ex secūda parte añcedentis. ergo seq
tur ex toto añcedēte: negat̃ dñs quia
nō ē regula. q̃ quicquid sequitur ex
parte añcedētis sequit̃ ex toto añte:
nisi quando añs ē una copulatiua uel
cōpulariue significās: sicut ē causal^r u^r
tēporal^r sic q̃ pars sumat̃ p̃ parte p̃ri
cipali talis copulatiue. in conditionali
añt non tenet sic ē in proposito nec i
in disiunctiā. unde nō sequit̃ tu es ho
mo u^r tu es asinus. ergo tu es asinus.
Sed tunc cum dicitur q̃ illi termini
asinus et animal si ē rudibile cōuertā
tur negat̃ propter eandē causam.

Ad aliud dico q̃ nō ualeat dñs non
enim sufficit q̃ quicquid unus signi
ficat alter significat: sed oportet q̃ q̃
litercūq̃ qual^r non est in proposito.

Sed cōtra tunc ualeat ista cōsequē
tia. tu es aliqd aliquo mō: ergo tu es ali
quid qualitercūq̃: quia quicquid et q̃
litercūq̃ significat predicatū añtis si
gnificat p̃dicatū dñtis et ecōuerso.

Huic dico negādo q̃ q̃lrcūq̃ signi
ficat p̃dicatū añtis significat p̃dicatū
dñtis et e^o. **E**t si dicit̃ cōtra q̃lrcūq̃
significat p̃dicatū dñtis. sic enī signifi
cat ei^o ps et aliq̃l^r significat p̃dicatū
añtis. g^o q̃lrcūq̃ significat p̃dicatū
añtis significat p̃dicatū dñtis. **R**ñō
dubitādo maiore an ly q̃lrcūq̃ corre
spōdeat i eius itēptatōe scā p ly mō
casu actō u^r ablatiuo: si accusatiuo
cōcēdit̃ dñs. s. q̃ omne^r modum quē
significat p̃dicatū um^o significat pre
dicatū alterius: s. si i itēptatōne

correspondat ablatiuo negat' ad illuz
intellectu ad que prius negabat' pri
ma consequentia. sic eni tuc resoluit' o
modo quo significat et ce. vñ dico qd'
ly omni mō significat oēm modū: sed
nō omni mō. **A**lter pōt ad idēz dici
negādo qd' predicatū cōtīs qualitercū
q. i. dī modo significat: licet cōcedā qd'
significat qualitercūq. sicut cōcedit'
qd' omis homo significat oēm hoīem
tū nullū hoīez significat: sicut promi
to tibi oēm denariū. et nullū denariū
promitto tibi. **A**d aliud dico qd' u
uocis regula ē uera: qā bene pōt esse
eadē qualitas duarū ppositōnū. nō enī
sequit' homo ē idē asino. ergo homo
ē asinus: sicut nō sequit' homo ē simi
lis asino. ergo homo ē asinus. Idē enī
quādoq. capit' generalr: quādoq. spe
cialr: quādoq. numerāl. sed capit' hic
primo ul' secūdo mō. idē genere idēz
specie et nō tercio. **A**d aliud dicitur
qd' simplr nō cōuertunt' ly rīsilī: cum
ly homo. sed quādo sumit' in nomiati
uo. **A**d aliud dico qd' aliqua talis be
ne pōt cōcedi ex ppria significatōe tā
tū homo ē aīal si exclusio nō cadit su
pra totā cōpōem sequentē: sed solū su
pra subiectū: et tūc nō hz exponi per
unā copulatiuā: sic hō ē al' et nihil ali
ud ab hoīe ē animal. sed debz exponi
per unā cathēgoricā de copulato ex
tremo: ut homo et nihil aliud q' homo
ē animal: ubi capit' ly nihil īfinite pro
nō aliud q' homo. tūc nō ē propria ex
clusiua. unde nō sequit' ex ea uniuers
salis de terminis trāspōsitis. omne al'
ē homo. Notandū ē enim qd' illi termi
nī cōuertunt' homo et hō: et nihil ali
ud q' homo. et p' dīs ly homo et tantū

homo. **E**t similr dicat' de ly precise
sumēdo ipsū exclusiue. si tamē pade
qte sumat'. ut magis cōuenit. potest
adhuc cōcedi aliqua tal' homo ē asin'
significat adequate sicut ē et erit sen
sus qd' homo ē asin' sicut ē adequate
significat dū modo ly adequate deter
minat solū ly sicut ē. si tamē determi
nat ly significat nō sequit' concedit'
qd' sic qualr ē adequate demonstrādo
hominē esse significat ista propōitio
homo ē asinus: sed īsso modo nō sig
nificat adequate. **A**d aliud cōceditur
qd' probat' dūmodo cōgruitas serue
tur. **A**d aliud dico qd' licet illi termi
nī cōuertant' quādo p se sumūt' sim
plr cū ly est de secūdo adiacēre. nō tā
men ubicūq. quare dicūt' citius rela
tiui q' cōuertibiles. ideo de illis nō fit ī
stantia. **A**d aliud dicūt' aliqui cōce
dēdo dīs et negādo qd' sequat' te esse
asinū. s. cōtra nā ualeat ista dīs in qua
sunt ille due cōpōnes affirmatiue. s. tu
q' es asinus es hō sed negatō sequēs nō
negat' pcedēs g' nec negat' primam
g' cū nō īpedit' sequela p sequētem
negatōez: qā eque bene ex ista nega
tiua seqt' qd' tu es asinus: sicut ex i
a affirmatiua. nō dicūt' qd' intelligitur quan
do termini sūt cōuertibiles simplices
q' nō ē īn pposito. **V**l' alr pōt dici du
bitādo istā dīs an nō pcedēt subiee
tū cadat in primā cōpōez p i s. p i to
tā. si i totā nō uis'. nō enī utrobiz ser
uat' eadē q'ltas ut p'supponit rē' si in
prima dicit' eodē mō. si solum negatō
cadat in secūdā cōpositōez cōcedit' o'
et negat' atis nec tūc dat' cōtradictōrū
ut p ablatōez negatōnis pposito. **A**d
ultimum concedit' qd' iste fuit filius et

non habuit patrem: sed sufficit q^d quando
fuit ita q^d est filius quod tunc fuit ita q^d
eius pater uel mater. **N**egatur tamē
conclusio deducta. s. q^d aliquis fuerit ge
neratus quem nemo generauit quia d^{icitur}
eo q^d iste plato generauit sor. quādo sor.
nō fuit et cap^{itur} ibi generatus nō pro su
bita generatōne a nō esse ad esse: sed p^{er}
causando aliquid ex quo fiet sor. per pro
cessum temporis. et similiter dicitur de
ly corrumpi et interfici et non sequitur
iste uir generauit istū cum tali muliere.
ergo fuit pater suus: sicut non sequitur
iste sor. et iste plato habuerūt eundem
patrem et eandem matrem. ergo sor. et
plato fuerunt fratres nec similes de futu
ro. unde patet esse possibile q^d iste pater
erit quando nullū filium u^{el} filiam habe
bit et similiter filius erit quando nō erit
filius et sic de singulis.

ULTIMO VIDENDVM
est de hypotheticis quarū pri
ma regula ē ista a tota copu
latiua ad alterā eius ptē ualē
t. **S**ecūda regula a ptē disiunctiue ad to
tā cuius illa ē ps u^{alē} t. **T**ertia regula
a disiunctiua cum destructōe unius ptis
sup^{er} alias ē bona d^{icitur}. **A** cālī ad utrāq^{ue}
eius ptē u^{alē} t. nam bñ seq^{uitur} quia tu es
hō tu nō es asinus. ergo tu non es asinus.
Quarta re^{gula} a tēporali ad quālib^{et} ei^{us} ptē
ē bona d^{icitur} duz tu curris tu moueris. g^o
tu moueris et quel^{libet} bōa tēporal^{iter} equalet
uni copulatiue: sicut p^{ri}mo predicta que eq
ualet isti tu curris et tu moueris. **S**ex
ta regula a locali ad quālib^{et} eius ptē ualē
t. nā bene seq^{uitur} tu es alicubi ubi ego
sum. ergo tu es alicubi. **S**eptima regula a
cōditionali cum positōne aūtis sequitur

positio cōt^{ra}dictis: ut si tu es homo tu es aial^{is}
sed tu es homo. ergo tu es aial^{is}. **O**cta
ua regula ab aduersatiua ad eius partē
ideterminatā ualē t. oīa ut quāuis tu sis
Rome tu nō es albus. ergo tu non es al
bus: sed omnes iste regule debēt itelligi
general^{iter} cuz significat ipothetica ex cō
positōe suarū ptū primarie pōisse signi
ficantiū. **C**ōtra p^{re}dictas regulas argui
tur sic et primo cōtra primā. nō enīz se^{quitur}
aliquid ē: et tu es asinus. g^o tu es asin^{us} ubi
tamē arguit^{ur} p^{er} regulā. g^o regula falsa. p^{ro}
bat^{ur} aūt^{em} sic. q^{uia} a. ē et tu es asinus et b. a.
ē aliquid. ergo et c. probat^{ur} aūt^{em} et sita.
hoc scriptū et tu es asinus. tunc patz a^{ut}
Ite nō seq^{uitur} a. ē ne^{cessariū} et tu es asinus. g^o
tu es asinus: et tū ar^{bitrariū} p^{er} regulā pbat^{ur} a^{ut}
et sita. ista copulatiua deus ē et tu es asi
nus. nūc sicut a. ē deus ē: et tu es asinus:
et omne q^{uod} ē deus est: ē necessariū. ergo
est necessarium et tu es asinus pbat^{ur}
oīa: q^{uia} prima pars cōt^{ra}dictis seq^{uitur} ex p^{ri}mo pte
aūt^{em} fa ex fa pte: ergo totū cōt^{ra}dictis ex toto
aūt^{em}. **I**te nō seq^{uitur} aliq^{uod} hō ē aial^{is} et tu es
ille ergo tu es ille: et tamē arguit^{ur} p^{er} re
gulā pbat^{ur} q^{uod} nō ualeat: quia oppositū cō
sequentiis stat cū aūt^{em} ut aliquis homo
est animal et tu nō es ille: q^{uia} iste homo
ē animal et tu nō es ille demonstrando pe
trum: et iste homo ē aliquis hō. ergo aliq^{uod}
hō ē a^{ut} et tu nō es ille. **C**ōtra secūda^m
regulā arguit^{ur} sic: q^{uia} nō seq^{uitur} nō tu es asi
nus. ergo nō tu es asin^{us}: u^{el} tu es hō. a^{ut} nō
ē uerū et c^{on}tra: q^{uia} ei^{us} cōtradictōriū ē uerū
s. tu es asin^{us}: tu es hō et cōtradicat sibi
p^{ri}mo ex^{tra} re^{gula} q^{uod} nō ē uerū dare cōtradictori
u^{el} uni p^{ro}pōi q^{uod} p^{ro}pōere negatōez aut p^{ro}pō
sitā au^{tem} erre. s. sic ē i. p^{ro}pōito. g^o et c. **I**te
nō se^{quitur} hoc a. ē hec p^{ro}pō hō ē asin^{us}. g^o a. est
hec p^{ro}pō hō asinus u^{el} deus ē: q^{uia} posito ca

su possibili. scilicet sit solū ista propo homo ē
 asinus. tunc arguit sic hoc. a. ē hec ppō
 homo ē asinus. ul' deus ē et quicqd ē hec
 ppō ē hec disiunctia. ergo hoc. a. ē hec dis
 iunctia homo ē asinus ul' deus: ē quod
 ē cōtra casū. ¶ Itē nō sequit' hec ppō de
 us ē. ergo hec disiunctia deus ē ul' null'
 deus ē est: et tamē arguit' a pre disiunctie
 ad totā. scilicet ista deus ē ad istam deus ē
 ul' nullus deus ē: sicut dicimus arguēdo
 ab isto termino hō ad istū terminū aīal i
 tali oīa hō ē ergo animal ē. ¶ Cōtra ter
 tiam regulā arguit' sic. tu es homo p'ru
 es asinus et tu nō es hō. ergo tu es asinus
 oīa tenet per regulā: et aīis pbat'. nam
 aīis ē una disiunctia cuius ista ps ē ue
 ra. scilicet tu es homo. ergo tota uera. q' sit dis
 iunctia pbat' p eius descriptōem. ¶ Itē
 ualeret tūc hec oīa oīs homo currit uel
 oēm hominē currere hoc. a. significat: s'
 nullū hominē currere hoc. a. significat.
 ergo oīs hō currit: ul' loco minoris pona
 tur hominē nō currere hoc. a. significat
 et q' nō ualeat pbat' ponēdo q' multi se
 deant et sita. tamē ista copulatiua p'cise
 primarie significans oīs homo currit et
 et nullus homo currit p' ps patet aīis
 pro fa pte. sicut minor p' q' nullū hoīem
 currere ps. a. significat: s' quicqd signifi
 cat ps. a. significat totū. a. ergo nullū ho
 minē currere hoc. a. significat qd' erat p
 bādū. ¶ Itē nō sequit' sor. currit. ul' sor. est
 asinus. sed sor. nō currit. ergo sor. ē asinus.
 posito q' unus sor. currat et ali' sedeat.
 et tūc aīis ē uerū et oīs falsū: et tamē ar
 guit' per regulā. ¶ Cōtra quartā regu
 lā arguit' sic: q' nō sequit' q' tu nō es hō.
 tu nō es hō. ergo tu nō es hō euz aīis sit
 uerū et oīs falsū et tū arguit' p regulā
 aīis pbat'. q' i i' cālī ex pcedēte ppōne

que ē cā sequit' a' que ē effectus et p'cece
 dens cā ē uera. ergo et alia. aīis pbat' q'
 ex aliqua cā tu nō es hō: s' ly q' in cālī ni
 hil denotat: nisi cām aliquā. ergo ista est
 uera: q' tu nō es hō. et aīis p' q' suuz op
 positum ē falsum. scilicet cā tu es homo. g'
 ista ē uera. ¶ Cōtra quintā regulā ar
 guit'. q' nō sequit' tu es dū tu es. ergo
 tu es: et cū sit aīis necessariū ut patet p
 Aristotēle secūdo p'ermīnīas dicentem
 q' be qd' ē dū ē necessario ē et cōsequēs
 prioris oīe ē cōtingens: g' oīa nō ualeat.
 ¶ Contra sextā regulā arguit' sic. q' nō
 sequit' si tu curris tu curris et tu nō curris.
 s' tu curris. g' tu curris et tu nō curris.
 Itē nō se' necessario moueris si tu cur
 ris. s' tu curris. g' necessario tu moueris
 aīis. n. ē uerū cū illa sit necessaria tu mo
 ueris si tu curris. g' necessario et cē: sed
 oīs ē falsum. ergo d' nō ualē. ¶ Item non
 sequit' ipossibile ē te currere. si possibile ē
 te currere: sed possibile est te currere. ex
 go ipossibile ē te currere cū sit aīis uerū
 et oīs f' m. nā i' cōditōal' ē ipossibile tu cur
 ris si possibile ē te currere que adeq' te si
 gnificat te currere si possibile ē te curre
 re. ¶ Itē eodē mō potest p'bari q' nō pōt
 ēē q' tu curras si potest ēē q' tu curras.
 ¶ Itē cōtra ultimā regulā arguit' sic. q'
 generat' ex uero se' f' m' g' ex aduersari
 ua q' ps sua se' et pbat' aīis sic ad uerū
 ul' f' m' g' h' se' f' m' q' ad f' m' se' f' m'. g' ad
 uerū f' m' se' f' m'. patet g' q' uerū p' falsū
 aīcedit ad f' m': s' oē uerū ē aīis ad uerū. p'
 f' m'. g' uerū ē aīis ad falsū p' d' q' q' qd'
 aīcedit ad aīis aīcedit ad oīs. ergo sic i
 pposito. ¶ Ad primum pōt dubitari d'
 an ly et tu es asinus sumat' psonalr an
 materialr. si p' mō nē' a' et argumētū
 deducēs. si f' o' d' nē' p' nec tūc ē cō'
 i' mli ne q' ad ē et tu es asinus nō se ex cāu n
 q' a. sit h' scptū li et tu es asinus ex q' nō se q'

aliquid ē et qd sū asinus: sicut tñ seqt̃. a. ē
 ly sciens te esse asinū. ergo. a. est sciēs
 te esse asinū. **Ad** h̃ dubitat̃ simili
 ter si aīis est propō categorica i qua
 subiicit̃ solū ly. a. si sic cōcedit̃ aīis et
 negat̃ 3° nec arguit̃ a copulatia. si tñ
 est aīis ppō 3° dico qd est neganda
 nec seqt̃ ex casu nisi inq̃tū est ca^a.
Ad 3^m dicit̃ qd pcedētes re^e nō re
 uent i ē minis relatiuis: uel itelligūt̃
 cū sit utraq ps talis ipothetice p se i
 telligibilis q̃liter tñ ibi n̄ est. uel dicit̃
 qd i^o tu nō es ille: n̄ cōtradicit̃ illi tu es
 ille: qd l̃ referat̃ ad idem aīis tñ pro di
 uesit̃ suppositis illi. **Ad** q̃rtū pōt du
 bitari an seqt̃ qd si negatio pcedens
 disiunctōe n̄ trāseat i totā cōcē 3° nec
 tūc est oppositū eius cōtradictoriū p d̃
 positōe negatōis: qd re^e solū itelligit̃ d̃
 ppōibz categoricis. si tñ negat̃ totū
 sequēs n̄ dicit̃ ppria disiunctia: s̃ eius
 oppositū equalens uni copulatie. s. tu
 n̄ es asinus et tu n̄ es hō. **Ad** q̃ntū
 dubitat̃ an ly hec ppō determinat̃ solū
 illā hō est asinus: qd tūc u3 3° uel deter
 minat̃ totā disiunctiua: et tūc nō u3 nec
 est tūc disiunctia s̃ categorica cui^o
 ly. a. subiicit̃ et reliquū p̃dicat̃. **Ad**
 sextū dico qd n̄ d̃ arguit̃ a pte disiuncti
 ue ad totā disiunctiua ubi disiunctia sit.
 ps cōtis: s̃ ubi sit totū cōis. nec dicitur
 arguere ab inferiori terminō solū: s̃ a p
 positōe que est inferior ad aliā rōe ē mī
 ni q̃ subiicit̃ uel p̃dicat̃ i illa. **Ad** se
 ptimū dico dubitādo an aīis capiat̃ p
 copulatia scā ex una pte que est disiū
 tiua et alia q̃ ē alterius p̃tis oppositū
 et tūc cōcē 3° sed negat̃ aīis. si uero
 aīis p totā disiunctia ut dicebat̃ n̄ ar^o
 p regulam nec u3. **Ad** octauū dubi

to an illa oēs hoīem currere et sūt nul
 lū hoīez currere et ce. sūt modales an
 de iēe. si prio mō n̄ cōtrariāt̃ sicut nec
 illa. a. significat̃ oēs hoīez currere. et. a.
 significat̃ nullū hoīez currere nec ar
 guit̃ tūc p regulā. qd negatio i^o ē mī
 ni nullū cadit̃ solū supra ly currere. et
 n̄ supra ly significat̃ si tñ cadat̃ supra
 ly significat̃ n̄ est modalis saltem affir
 matia. s̃ pura negatia repugnās cāui
 sicut n̄ seqt̃. a. significat̃ nullū hoīem
 esse aīal. ergo n̄ significat̃ oēs hoīez eā
 aīal. ad argumētū ergo p̃bas nego cō
 sequentiā. **Ad** nonū dico qd n̄ u3 3°
 qd n̄ arguit̃ cū cōradictorio um^o p̃tis
 illa enī sunt sub cōtraria. s. for. currit. et
 for n̄ currit cū iste termin^o for. sit ter
 minus cōis uel saltē equocus et nō di
 scretus: sicut ly canis. **Ad** x^m cōcē
 3° et negat̃ aīis et pōt utraq istarū p
 babiliter negari. s. ex hac cā demōstrā
 do cām q̃ sedeo tu es hō et s̃ ille ex hac
 cā non es hō: licet cōcedit̃ qd n̄ ex hac
 cā sū hō uel qd i^a non est cā. q̃re sū hō:
 sicut nec qd ista ē cā quare nō sum hō
 et si dicat̃ qd i^a est singularis. ergo nō
 refert̃ ppōere uel postponere negatio
 nē. **Huic** dico qd 3° n̄ u3: qd solū t3 i^a
 regula i singularibz simplicibz. uel po
 test cōcedi ista aliqua cā n̄ sum homo
 tanq̃ pura negatiua et negando illaz
 quia non sūz homo: sicut precise sig
 ficat̃: sed dico qd ista significat̃ me non
 esse hominem per aliquam causam.
Sed contra qd tu nō es homo: quia tu
 non es homo probat̃ quia tu non es
 homo ppter causas qua tu non es hō
 ergo tu non es homo: quia tu non es
 homo paret̃ aīis qd ei^o o^m ē f^m. s. qd tu
 es hō pp causam qua tu nō es homo.

Respondeo dubitatio hoc ultimū an
 hū det o^m. si n. categorice sumatur
 utrobique concedo. si calt. nego: quia tūc ē
 ei^o contradictoriū ru n. es hō n. pp. cāz q
 ru nō es hō qd' cōce^o sūt possz ad illaz
 dici: ru n. es hō: quia tu n. es hō. **A**d ar
 gumentū qute nē istā ēē necessariā
 et dico qd' n. plus uoluit Agz. itelligere:
 nisi qd' hec uis ē necessaria qcqd' ē dū
 ipsū ē necessario ē. **S**z cōtra si cōtin
 gēter hoc ē dū ipsū ē. g^o pōt hoc n. ēē
 dū ipsū ē. g^o possibile ē hoc n. ēē dū ip
 sū ē. pbat^r g^o qd' hoc nō sit dū ipsū ē et
 erit cōtradictō. **R**ndet^r qd' capiēdo i
 bibz dñtis dñs tēporāl^r et ca^o siue mo
 dal^r cōcedit^r: sed cū ultio pōit possibi
 le ē hoc n. ēē dū ē cōce^o tēporāl^r: sū ē
 p ut ē una modal^r sic qd' ly possibile ca
 dat supra tēporalē sequētē. negat^r g^o
 casus cū p^o hōc sit admitto qd' hoc
 n. sit dū hoc sit: sū hōc sit admitto qd'
 n. sit. **A**d p^m dubitat^r si sit cōditōal^r ne
 gādo añs p p^a pte: quia ipossibil^r cōditō
 nal^r ē p co^o cōcedēda. tūc cōuenienter
 rñdēdū ē ad dñaz factā. si p^o mō cōce^o
 si sō mō nego. **A**d sū dubitabat^r d^a
 nā si a^o sit ca^o modal^r sic qd' ly neces
 sariū trāsīt i totū sequēs et tūc d^a non
 uz: quia ē añs uerū: et dñs f^m sicut argu
 mētū pbat. Si tū a^o capiat^r p cōditōali
 et n. modali dñā uz. et argumētū pbat
 n. ē bonū. **A**d tertiū dicit^r ut ad pce
 dēs. Ad argumētū ultime rē nē istā
 dñaz uerū p f^m est añs ad falsū. sū ē uē
 rū ē añs ad uerū p f^m g^o ē uerū ē añs
 ad falsū: sicut n. se^o a^o ē asinus et omis
 hō ē a^o ergo ois hō ē asin^o. cōce^o i^a qe
 qd' añcedit ad añs añcedit ad dñs: sed
 nego qd' uerū ē añs ad uerū uel f^m qd'
 añcedit ad falsū. et sic nō pcedit argu

mētū. **F**inal^r notādū ē de copulati
 uis et disiunctiuis qd' isti modi sūt suan
 di. si utraqz ps illius copulatiue que p
 eise significat ex cōpōe suarū pñū p
 eise significātiū ē uera l' possibi^r alte
 ra alteri cōpossibilis. ergo hec copula
 tiua ē uera u^r possibi^r. Itē si utraqz ps
 copulatiue ē scita a te et scias qd' hec co
 pulatiua solū significat adequate sicut
 sue ptes. g. hec copulatiua ē scita a te.
Itē si utraqz ps copulatiue ē mihi du
 bia et scis qd' nulla ps repugnat alteri
 nec qd' ex illa se^o falsū. g^o tal^r copulatiua
 ē mihi dubia. prima ps ponit^r p copu
 latiuis factis ex contradictoriis ut rex
 sedet et nullus rex sedet. sū pñcla pōi
 tur p talibus. ois rex sedet. et iste ē rex
 pōito qd' utraqz ps sit tibi dubia: sed sit
 rex currēs corā te quē dubitas esse re
 gē et propono tibi ois rex sedet et p^z
 et cē: sū disiunctia ē necessaria u^r possi
 bil^r cū una ps sit uera u^r necessaria u^r
 possiblis. copulatiua tamē ē falsa u^r impos
 sibilis cū una pars ē falsa u^r impos
 sibilis et ē credita cū utraqz ps ē ere
 dita. **I**tē copulatiua ē cōtingēs cum
 una ps sit cōtingēs et altera nō ipossi
 bilis nec repugnās. Disiunctia ē nece
 saria cū sit ex cōtradictoriis pdisiunctia ē ne
 cessaria qñ compōit^r ex oppositis repu
 gnātibz: ut ista sor. ē u^r sor. n. ē cuius
 necessitas p^z p ipossibilitatē copulatiue
 sibi oppositē et sic de aliis. nec ampli^o
 plura dicunt^r. Et sic ē finis cōsequētia
 rū Srodi. **D**eo **G**ratias **A**men.

Opus diligēter emēdatū p excellētē
 aruū doctorē dñuz Loduicū d' Mārua
 Patauū iddē pu^o docētē ibiqz ipref
 sū M. CCCC. Lxxvii. xy. kl^o as iunias.